

PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

neobvyklý dialog

Neale Donald Walsch

1999

www.andele-svetla.cz

www.vesmirni-lide.cz

(*)

OBSAH

PODĚKOVÁNÍ
ÚVOD

PRVNÍ KAPITOLA
DRUHÁ KAPITOLA
TŘETÍ KAPITOLA
ČTVRTÁ KAPITOLA
PÁTÁ KAPITOLA
ŠESTÁ KAPITOLA
SEDMÁ KAPITOLA
OSMÁ KAPITOLA
DEVÁTÁ KAPITOLA
DESÁTÁ KAPITOLA
JEDENÁCTÁ KAPITOLA
DVANÁCTÁ KAPITOLA
TŘINÁCTÁ KAPITOLA
ČTRNÁCTÁ KAPITOLA
PATNÁCTÁ KAPITOLA
ŠESTNÁCTÁ KAPITOLA
SEDMNÁCTÁ KAPITOLA
OSMNÁCTÁ KAPITOLA
DEVATENÁCTÁ KAPITOLA
DVACÁTÁ KAPITOLA
DVACÁTÁ PRVNÍ KAPITOLA

DOSLOV

(**)

PODĚKOVÁNÍ

Opět chci poděkovat především svému nejlepšímu příteli, Bohu. Jsem hluboce vděčný, že jsem našel Boha, hluboce vděčný, že jsem se s Bohem konečně spřátelil a hluboce vděčný za všechno, co mi Bůh dal - a dal mi příležitost dávat.

V poněkud jiné rovině, ač o nic méně nebeské, je moje přátelství s mou partnerkou a manželkou Nancy, která je živoucí definicí slova „požehnání“. Je zdrojem mého štěstí od okamžiku, kdy jsme se poprvé setkali.

Nancy je úžasný člověk. Vyzařuje z ní klidná moudrost, nekonečná trpělivost, hluboký soucit a ta nejčistší láska, jakou jsem kdy poznal. Přináší světlo do světa časté temnoty. Její přítomnost ve mně posiluje víru ve všechno dobré a krásné, víru v přátelské vztahy a skutečnou lásku.

Dále chci vyjádřit svou vděčnost všem úžasným lidem, kteří mě inspiroují svým chováním, vlastnostmi a způsobem existence. Děkuji všem těmto učitelům, kteří mi ukázali cestu:

Kirstenu Bakkeovi, který je vzorem spolehlivosti a energického vůdcovství, jehož nedílnou součástí je soucit, citlivost a porozumění.

Ritě Curtisové, která mi ukázala, že osobní moc neubírá nic na ženskosti, ale že naopak hodně přidává.

Elleně DeGeneresové, která je vzorem odvahy, jakou většina lidí považuje za nemožnou.

Bobu Friedmanovi, který mi ukázal, že opravdu existuje poctivost.

Billu Griswoldovi a Danu Higgsovi, kteří mi ukázali, co znamená celoživotní přátelství.

Jeffu Goldenovi, který mi ukázal, že pronikavá inteligence, vášnivá víra a schopnost přesvědčit nejsou neslučitelné.

Patty Hammettové, která mi ukázala, co je skutečná láska, věrnost a oddanost.

Anne Hecheové, která žije naprosto autenticky a která by se takového způsobu života nevzdala za nic na světě.

Jerryemu Jampolskému a Dianě Cirincioneové, kteří mi ukázali, že lidé, kteří jsou ochotni milovat, dokážou vytvořit všechno - a pak o tom příliš nemluvit.

Elisabeth Kúblerové-Rossově, která mi ukázala, že je možné přinést ohromující dar celé planetě a nebýt tím ohromen.

Kaele Marshalové, která vždycky odpouští neodpustitelné a díky které věřím Božímu slibu, že se všichni lidé dočkají vykoupení.

Scottovi McGuireovi, který mi ukázal, že citlivost neubírá nic na mužnosti, ale že naopak hodně přidává.

Willu Richardsonovi, který mi ukázal, že k tomu, abyste byli bratry, nemusíte být syny téže matky.

Bryanu L. Walschovi, který je vzorem vytrvalosti a který mi ukázal nesmírný význam rodiny.

Dennisu Weaverovi, který mi ukázal všechno, co lze vědět o mužské eleganci a o tom, jak užívat vlastních schopností a slávy k obohacení života druhých lidí.

Marianne Williamsonové, která ukázala, že duchovní a světské vůdcovství se vzájemně nevylučují.

Oprah Winfreyové, která je vzorem osobního odhodlání a odvahy a která mi ukázala, co to znamená dát v sázku všechno pro to, v co věříte.

Garymu Zukavovi, který je vzorem laskavé moudrosti a který mi ukázal, jak je důležité nejen najít Střed, ale také v něm zůstat.

Od těchto a mnoha dalších učitelů se celý život učím. Uvědomuji si, že všechno dobré, co mohu udělat, pochází od nich, neboť oni mě všechno naučili, a já to jen předávám ostatním.

Samozřejmě že jsme tu všichni proto, abychom jeden druhého učili. Všichni jsme učiteli všech. A není to skutečné požehnání ?

ELISABETH KÜBLEROVÉ-ROSOVÉ,

*která změnila názor lidstva
na smrt a na život a která
se jako první odvážila hovořit
o Bohu bezpodmínečné lásky,
s nímž můžeme být přáteli.*

LYMANOVI W. („BILLU“) GRISWOLDOVI,

*jehož třicetileté přátelství
mě naučilo porozumění a trpělivosti
a štědrostí ducha a tolika věcem,
které nelze pojmenovat slovy,
ale na které lidské duše
nikdy nezapomenou.*

(0)

ÚVOD

Řekněte někomu, že jste právě hovořili s Bohem, a uvidíte, co se stane.

Ani to nemusíte zkoušet. Já vám to řeknu.

Celý váš život se změní.

Zaprvé proto, že jste s Bohem hovořili, a zadruhé proto, že jste o tom někomu řekli.

Abych byl upřímný, musím říci, že jsem udělal mnohem víc. S Bohem hovořím už šest let. A nejenže jsem o tom někomu „řekl“, ale také jsem rozhovor zaznamenal písemně a rukopis jsem poslal nakladateli.

Od té doby je můj život velice zajímavý. A trochu překvapující.

Prvním překvapením bylo, že nakladatel rukopis přečetl a dokonce jej vydal v knižní formě. Druhým překvapením bylo, že lidé knihu kupovali a dokonce ji doporučovali svým přátelům. Třetím překvapením bylo, že jejich přátelé knihu doporučovali svým přátelům a tím z ní učinili bestseller. Čtvrtým překvapením je, že se dnes prodává v sedmadvaceti zemích. Pátým překvapením je, že mě cokoli z toho překvapilo, ačkoli vím, kdo je mým spoluautorem.

Řekne-li vám Bůh, že něco udělá, můžete se na to spolehnout. Bůh vždycky dosáhne toho, co chce.

Uprostřed toho, co jsem považoval za soukromý rozhovor, mi Bůh řekl, že „tohle se jednou
PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

stane knihou“. Já jsem mu nevěřil. Samozřejmě. Od narození nevěřím dvěma třetinám toho, co mi Bůh říká. To je můj problém. Netýká se však pouze mě, týká se celého lidstva.

Kdybychom jen poslouchali...

Kniha, která byla publikována, měla dost neoriginální titul Hovory s Bohem. Nemusíte věřit, že jsem takový rozhovor měl, a já ani nepotřebuji, abyste tomu věřili. Nic to nezmění na skutečnosti, že jsem jej měl. Pouze vám to usnadní odmítnout, co mi při tom rozhovoru bylo řečeno. Ostatně někteří lidé to odmítají. Na druhé straně, je mnoho těch, kteří nejen věří, že takový rozhovor možný je, ale navíc, začlenili komunikaci s Bohem do svého každodenního života. Samozřejmě mám na mysli dvoustrannou komunikaci. Tito lidé o tom však nemluví s každým, neboť si uvědomují, že ti, kteří říkají, že se každý den modlí k Bohu, jsou považováni za nábožné, kdežto ti, kteří tvrdí, že k nim Bůh každý den hovoří, jsou považováni za blázny.

To mně ovšem nevadí. Jak už jsem řekl, nemám nejmenší potřebu, aby kdokoli věřil čemukoli, co říkám. Ve skutečnosti bych byl raději, kdyby lidé naslouchali svému vlastnímu srdci, kdyby hledali své vlastní pravdy a spoléhali na svou vlastní moudrost. A kdyby měli zájem, mohli by sami hovořit s Bohem.

Jestliže něco z toho, co říkám, vede druhé k zamyšlení nad tím, jak žijí a čemu věří, jestliže je to podněcuje ke zkoumání svých zážitků a hledání vlastní pravdy - pak moje knihy nejsou úplně zbytečné.

To jsem měl v úmyslu od samého počátku. Jsem o tom přesvědčen. Proto se Hovory s Bohem staly bestsellerem. A myslím, že kniha, kterou právě čtete, si našla cestu do vašich rukou, aby vás opět podnítila k hledání vaší vlastní pravdy - ale tentokrát mnohem širší pravdy: Je možné mít něco víc než rozhovor s Bohem ? Je možné udržovat s Bohem přátelství ?

Tato kniha tvrdí, že to možné je, a navíc vám říká jak. Slovy samotného Boha. Neboť v této knize náš rozhovor pokračuje. Otvírá mnoho nových témat a zároveň zdůrazňuje některé věci, o kterých se už mluvilo.

Zjišťuji, že tímto způsobem moje hovory s Bohem pokračují. Pohybují se v kruhu, znovu opakují, co již bylo řečeno, a pak neočekávaně vstupují do nových oblastí. Tento způsob, při kterém dělám dva kroky vpřed a jeden zpátky, mi umožňuje zapamatovat si všechno, co jsem se dověděl, abych si mohl vytvořit pevný základ pro další poznání.

Tento proces není náhodný. A přestože je zpočátku poněkud otravný, dnes si uvědomuji jeho přednosti. Neboť tím, že si vštěpujeme Boží moudrost, ovlivňujeme své vědomí. Probouzíme je. Povznášíme je. Chápeme stále víc, takže se nakonec rozpomeneme, kdo opravdu jsme, a začneme to vyjadřovat.

Na těchto stránkách vám řeknu něco o své minulosti a také o tom, jak se můj život změnil od té doby, co byla vydána trilogie „Hovory s Bohem“. Mnoho lidí se mě na to ptá a je to pochopitelné. Chtějí se dovědět něco o člověku, který říká, že hovořil s tím nahoře. Z toho důvodu však své příběhy nevyprávím. Úryvky z mého „osobního příběhu“ nejsou v této knize proto, aby uspokojily lidskou zvědavost. Jsou tu proto, aby ukázaly, jak můj život demonstruje, jaké to je přátelit se s Bohem - a jak životy všech lidí demonstrují totéž.

To je hlavní myšlenka této knihy. Všichni se přátelíme s Bohem, ať už si to uvědomujeme, nebo ne.

Já byl jedním z těch, kteří si to neuvědomovali. Ani jsem nevěděl, kam mě takové přátelství může dovést. A to je velké překvapení; je to opravdový zázrak. Nikoli to, že je možné mít přátelský vztah k Bohu, ale to, co nám takové přátelství přináší - a kam nás může dovést.

Jsme tu na cestě. Přátelství s Bohem není bezdůvodné. Ještě donedávna jsem ten důvod neznal. Nemohl jsem se rozpomenout. Teď, když jsem se rozpomenul, přestal jsem se Boha bát, a to změnilo můj život.

Na těchto stránkách (a ve svém životě) se stále ještě ptám na mnoho věcí. Ale dnes také nabízím odpovědi. To se změnilo. Dnes hovořím s Bohem, nejen pouze k Bohu. Jdu po jeho boku, nejen za ním.

Upřímně si přeji, aby se váš život změnil stejně, jako se změnil život můj; abyste i vy, s pomocí této knihy, navázali opravdové přátelství s Bohem a abyste v důsledku toho vyjadřovali své názory a žili svůj život s novým přesvědčením.

Doufám, že přestanete být pouhými hledači světla a že se stanete jeho nositeli. Neboť co přinášíte, to najdete.

Zdá se, že Bůh hledá spíš vůdce než následovníky: Můžeme Boha buď následovat, nebo k němu vést druhé. To první změní nás, to druhé změní svět.

NEALE DONALD WALSCH
Ashland, Oregon
červenec 1999

(1)

PRVNÍ KAPITOLA

Přesně si pamatuji, kdy mě poprvé napadlo, že bych se měl bát Boha. Bylo to toho dne, kdy Bůh řekl, že moje matka půjde do pekla.

Tak dobře, neřekl to Bůh, ale řekl to někdo jiný jeho jménem.

Bylo mi tehdy šest let. Moje matka, která se považovala tak trochu za mystika, seděla u kuchyňského stolu a věštila své přítelkyni budoucnost. V té době k nám chodilo mnoho lidí, kteří byli zvědaví, jakou předpověď dokáže matka najít v obyčejných hracích kartách. Říkali, že to umí, a tak se pomalu rozšířila pověst o jejích schopnostech.

Když maminka toho dne četla z karet, neočekávaně nás navštívila její sestra. Pamatuji se, že se tetě nelíbilo, co viděla, když po jediném zaklepaní vrazila do kuchyně zadními dveřmi. Maminka se tvářila, jako by byla přistižena při něčem, co se nemá dělat. Rozmrzele představila svou přítelkyni, rychle sebrala karty se stolu a strčila si je do kapsy u zástěry.

V tu chvíli nikdo nic neřekl, ale když jsem pak tetu doprovázel k autu, řekla mi: „Tvoje maminka by nikomu neměla předpovídat budoucnost. Bůh ji za to potrestá.“

„A proč?“ zeptal jsem se.

„Protože obcuje s ďáblem“ - tu větu si pamatuji přesně, protože mi připadala velmi podivná – „a Bůh ji pošle přímo do pekla.“ Řekla to stejně bezstarostným tónem, jako by říkala, že zítra bude pršet. Dodnes si pamatuji, jak jsem se třásl strachem, když teta odjížděla. Byl jsem k smrti vyděšený, protože jsem věřil, že maminka strašně rozhněvala Boha. V tu chvíli jsem se ho začal bát.

Proč by Bůh, který je považován za nejlaskavějšího stvořitele ve vesmíru, chtěl zatratit moji maminku, která byla nejlaskavějším člověkem, jehož jsem znal ? O tom můj šestiletý rozum přemýšlel. A tak jsem dospěl k závěru šestiletého dítěte: je-li Bůh tak krutý, aby udělal něco takového mamince, kterou všichni považovali za světici, pak je velmi snadné rozzlobit ho - snazší než rozzlobit mého otce - takže bychom se všichni měli chovat slušně.

Boha jsem se bál mnoho let, neboť můj strach byl neustále posilován.

Pamatuji si, jak nám v druhé třídě při hodině katechismu jeptiška řekla, že dítě, které není pokřtěno, nepůjde do nebe. I žákům druhé třídy to připadalo tak nepravděpodobné, že jsme jí dávali nepříjemné otázky. „Sestro, sestro, co když rodiče vezou dítě ke křtu a celá rodina se zabije při strašné automobilové nehodě ? Nepůjde dítě s rodiči do nebe ?“

Naše jeptiška musela být ze staré školy. „Nepůjde,“ vzdychla, „obávám se, že ne.“ Doktrína pro ni byla doktrínou a neexistovaly žádné výjimky.

„Ale kam by to dítě šlo ?“ zeptal se vážně jeden spolužák. „Do pekla, nebo do očistce ?“ (Devítileté děti z dobrých katolických rodin vědí přesně, co je „peklo“.)

„Nešlo by ani do pekla, ani do očistce,“ odpověděla sestra. „Šlo by do předpekli.“

Předpekli ?

Předpekli, jak nám vysvětlila sestra, je místo, kam Bůh posílá děti a další lidi, kteří umřeli, aniž byli pokřtěni. Nejsou vlastně trestáni, ale nikdy neuvidí Boha.

S takovou představou o Bohu jsem vyrůstal. Třeba si myslíte, že si to všechno vymýšlím, ale tak tomu není. Mnoho náboženství se snaží vyvolat strach z Boha a mnoho náboženství ten strach posiluje.

Můj strach z Boha nemusel nikdo posilovat. Jestliže si myslíte, že mě vyděsilo předpekli, počkejte, až vám řeknu o konci světa.

Na počátku padesátých let jsem slyšel příběh o dětech z Fatimy. Fatima je vesnice ve středním Portugalsku, severně od Lisabonu, kde se prý Panna Maria zjevovala jedné mladé dívce a jejím sestřenicím. Tohle mi bylo řečeno:

Panna Maria dala dětem Dopis světu. Děti měly dopis osobně doručit papeži. Papež jej měl po přečtení zalepit a odhalit jeho poselství veřejnosti pouze v případě nutnosti.

Po přečtení dopisu papež prý tři dny plakal, neboť dopis prý obsahoval strašnou zprávu o tom, jak se Bůh v lidech zklamal, a detaily o tom, jak bude muset potrestat lidstvo, jestliže neuposlechneme jeho poslední varování a nezměníme své chování. Byl by to konec světa a lidé by strašně trpěli.

V katechismu nám bylo řečeno, že Bůh je tak rozzlobený, že by nás potrestal ihned, ale že je milosrdný a že nám na přímluvu Panny Marie dá poslední příležitost.

Příběh o Panně Marii z Fatimy naplnil mé srdce hrůzou. Běžel jsem ze školy domů, abych se zeptal matky, zda to je pravda. Maminka mi řekla, že jestliže nám to řekli jeptišky a kněží, pak to musí být pravda. Moji nervózní a vyděšení spolužáci se ptali sestry, co máme dělat.

„Každý den chod'te na mši,“ radila sestra. „Každý večer se modlete. Každý týden chod'te ke zpovědi. Konejte pokání a nabídněte Bohu své utrpení jako důkaz, že jste se odvrátili od hříchu. Přijímejte svátost oltářní. Každý večer před spaním projevujte svou lítost, abyste se dostali do nebe, kdybyste v noci umřeli.“

Dokud mě nenaučili následující modlitbu, nikdy mě nenapadlo, že bych se nemusel dožít rána:

*Ted', když se ukládám k spánku,
Prosím Boha, aby ochraňoval mou duši.
A jestliže umřu, než se probudím,
Prosím Boha, aby si mou duši vzal.*

Po několika týdnech takového modlení jsem se bál jít do postele. Každý večer jsem plakal a nikdo nevěděl, co mi je. Dodnes mě pronásledují představy o náhlé smrti. Často když odjíždím z města - a někdy když jdu jen do obchodu říkám své ženě Nancy: „Jestliže se nevrátím, pamatuj si, že moje poslední slova byla »Miluji tě«.“ Dnes to říkám spíš žertem, ale někde v hloubi duše to myslím smrtelně vážně.

Podruhé jsem pocítil strach z Boha, když mi bylo třináct. Frankie Schultz, můj opatrovník z dětství, který bydlel naproti nám, se ženil. Pozval mne - mne - abych dělal pořadatele na jeho svatbě ! Byl jsem nesmírně pyšný. Dokud jsem nepřišel do školy a neřekl to naší jeptišce.

„Kde se ta svatba koná ?“ zeptala se podezřívavě.

„V kostele svatého Petra,“ odpověděl jsem nevinně.

„V kostele svatého Petra ?“ opakovala ledovým hlasem. „To je luteránský kostel, že ano ?“

„Ani nevím. Neptal jsem se. Myslím, že...“

„To je luteránský kostel a neměl bys tam chodit.“

„Proč ne ?“ zeptal jsem se.

„Protože nesmíš,“ prohlásila a v jejím tónu bylo něco neodvolatelného.

„Ale proč ne ?“

Sestra se na mě podívala, jako by nemohla uvěřit, že se jí znovu ptám. Pak se však přátelsky usmála, jako by čerpala z jakéhosi vnitřního zdroje nekonečné trpělivosti.

„Dítě, Bůh nechce, abys chodil do pohanského kostela,“ vysvětlila mi. „Lidé, kteří tam chodí, věří v něco jiného než my. Neučí se tam pravda. Chodit do nekatolických kostelů je hřích. Mrzí mě, že se tvůj přítel Frankie žení v takovém kostele. Bůh nepožehná jeho manželství.“

„Sestro,“ řekl jsem s vědomím, že jdu daleko, daleko za hranici její snášenlivosti, „co když tam stejně půjdu ?“

„Běda ti,“ řekla s upřímným znepokojením.

To je opravdu vážné. Bůh je drsný chlapík. Nesnáší neposlušnost.

Já však neuposlechl. Přál bych si, abych mohl říci, že jsem svůj protest založil na vyšším morálním základě, ale ve skutečnosti jsem si nedovedl představit, že bych se vzdal příležitosti obléknout si své bílé sportovní sako (s růžovým karafiátem o jakém zpíval Pat Boone !). Rozhodl jsem se, že nikomu neřeknu, co mi říkala jeptiška, a šel jsem na svatbu. Neumíte si představit, jaký jsem měl strach ! Možná si myslíte, že přeháním, ale celý den jsem očekával, že mě Bůh zabije. Během obřadu jsem si dával pozor na luteránské lži, před nimiž jsem byl varován, ale kněz říkal jen samé krásné věci, jež rozplakaly všechny přítomné. A přece jsem byl na konci obřadu celý zpocený.

Toho večera jsem padl na ruce a na kolena a prosil Boha, aby mi odpustil můj přestupek. Odříkal jsem tu nejkrásnější modlitbu, jakou jste kdy slyšeli. Ležel jsem v posteli, bál se usnout a stále jsem opakoval, jestliže umřu, než se probudím, prosím Boha, aby si vzal mou duši...

Tyto příběhy z dětství vám neříkám bezdůvodně - a mohl bych jich vyprávět mnohem víc. Chci jen, abyste pochopili, jak opravdový byl můj strach z Boha. Protože můj příběh není jedinečný.

A jak už jsem řekl, před Bohem se netřesou jen římské katolíci. Ani zdaleka ne. Polovina lidí na světě věří, že je Bůh „dostane“, jestliže nebudou dobří. Fundamentalisté mnoha náboženských vyznání se snaží vyvolat strach v srdcích svých stoupenců. Nesmíte dělat tohle. Nedělejte tamto. Přestaňte to dělat, nebo vás Bůh potrestá. A to nemluvím o důležitých přikázáních, jakým je například přikázání Nezabiješ. Mluvím o tom, jak se Bůh rozzlobí, když budete jíst v pátek maso (ačkoli na to svůj názor už změnil) nebo vepřové kterýkoli den v týdnu nebo když se rozvedete. Mluvím o Bohu, kterého rozzlobíte tím, že nenosíte na svém ženském obličejí závoj, nikdy v životě nenavštívíte Mekku, neskoncujete s veškerou činností, nepadáte pětkrát denně na tvář, neženíte se v chrámu, nechodíte ke zpovědi a nenavštěvujete kostel každou neděli.

S Bohem musíme jednat opatrně. Je ovšem těžké znát všechna pravidla, neboť jich je mnoho. A nejhorší je, že pravidla každého náboženství jsou správná. Alespoň to každé náboženství tvrdí. A přece nemohou být všechna správná. Jak si tedy vybrat ? Jak poznat, co je správné ? To je neodbytná otázka, a nikoli nedůležitá, vezmeme-li v úvahu, jak málo věcí Bůh toleruje.

A teď se objeví kniha „Přátelství s Bohem“. Co to znamená ? Jak je to možné ? Je možné, že Bůh nakonec není ten Nebeský zoufalec ? Je možné, že nepokřtěné děti jdou do nebe ? Že nošení závoje nebo klanění se k Východu, odmítání tělesných rozkoší nebo vepřového masa nemá s ničím nic společného ? Je možné; že nás Alláh miluje bezpodmínečně ? Že nás k sobě Jehova všechny povolá, až se přiblíží dny slávy ?

A je možné považovat Boha za bytost, která není mužského rodu ? Mohl by být ženou ? Nebo dokonce bezpohlavní ? Pro člověka, který byl vychován jako já, jsou hříchem už jen takové myšlenky.

A přece se jimi musíme zabývat. Musíme se ptát, zda jsou oprávněné. Naše slepá víra nás zavedla do slepé uličky.

Z hlediska evoluce se lidstvo za poslední dva tisíce let nedostalo příliš daleko. Posloucháme jednoho učitele za druhým, jednoho mistra za druhým, jednu lekci za druhou a stále ještě jsme se nezavili způsobů chování, které nám přinášejí utrpení od počátku času.

Stále ještě zabíjíme jeden druhého, toužíme po moci, sexuálně utlačujeme společnost, špatně vychováváme své děti, ignorujeme utrpení a tím je vlastně způsobujeme.

Uplynuly již dva tisíce let od Kristova narození, dva a půl tisíce let od narození Buddhy a ještě víc od té doby, co jsme poprvé slyšeli učení Konfucia a moudrost Taa, a ještě jsme nenašli odpověď na Základní otázku. Podaří se nám někdy použít našich vědomostí k něčemu užitečnému, k něčemu, co může fungovat v našem každodenním životě ?

Myslím, že ano. A jsem si tím docela jistý, neboť jsem o tom často hovořil s Bohem.

(2)

DRUHÁ KAPITOLA

Otázka, kterou dostávám nejčastěji, zní: „Jak víte, že opravdu hovoříte s Bohem ? Jak víte, že to není jen vaše představivost ? Nebo dokonce ďábel, který se vás snaží oklamat ?“

Druhá nejčastější otázka: „Proč si Bůh vybral právě vás ?“

A třetí otázka: „Co se ve vašem životě změnilo, od té doby, co jste začal hovořit s Bohem ?“

Možná si myslíte, že většina otázek má něco společného se slovy Boha, s neobyčejnými moudrostmi a pravdami našeho dialogu - a těch bylo zajisté mnoho - ale nejčastější otázky se týkají lidské stránky tohoto příběhu.

Nejvíc ze všeho nás zajímají druzí lidé. Ti nás zajímají víc než cokoli jiného na světě. Je to jako bychom tušili, že můžeme-li se dovědět něco o druhých, můžeme se dovědět něco o sobě. A touha poznat sami sebe - poznat, kdo opravdu jsme - je naší nejhlubší touhou.

A tak nás zajímají spíš zkušenosti druhých než jejich znalosti. Jaké to bylo ? Jak víte, že je to pravda ? Na co právě teď myslíte ? Proč to děláte ? Jak to, že se tak cítíte ?

Neustále se snažíme pochopit pocity druhých. Jakýsi vnitřní naváděcí systém nás intuitivně a neodolatelně vede k druhým lidem. Věřím, že máme v genech zakódovanou univerzální inteligenci. Tato inteligence řídí naše základní reakce. Působí na buněčné úrovni a vytváří to, čemu někteří říkají zákon přitažlivosti.

Věřím, že jsme jeden k druhému přitahováni inherentně, neboť v hloubi duše víme, že jeden v druhém najdeme své já. Nemusíme si toho být úplně vědomi, nemusíme to umět přesně formulovat, ale myslím, že to chápeme na buněčné úrovni. A také věřím, že toto mikrokosmické vědomí čerpá z vědomí makrokosmického. Věřím, že na nejvyšší úrovni víme, že jsme všichni součástí boží podstaty.

Právě toto nejvyšší vědomí nás přitahuje k druhým lidem, zatímco ignorování této skutečnosti vede k osamělosti a utrpení.

Mé rozhovory s Bohem mi ukázaly, že veškeré utrpení a tragédie lidského života lze připsat jedinému lidskému rozhodnutí - rozhodnutí izolovat se od druhých lidí. Rozhodnutí ignorovat

nejvyšší vědomí. Rozhodnutí považovat naši přirozenou přitažlivost k druhým za „špatnou“ a naši jednotu s boží podstatou za smyšlenou.

Tím popíráme své skutečné já. A právě z tohoto popírání vlastního já vyplývá veškerá naše negativita. Naše zlost, zklamání a hořkost jsou důsledkem popření naší největší radosti. Radosti z toho, že jsme součástí jednoho celku.

A konflikt lidských vztahů spočívá v tom, že zatímco se na buněčné úrovni snažíme prožívat svou jednotu, na duševní úrovni ji popíráme. Proto jsou naše názory na život v rozporu s naším nejhlubším vnitřním vědomím. V podstatě každý den jednáme proti svým instinktům. To nás dovedlo k našemu dnešnímu šílenství, které nás nutí izolovat se od druhých, zatímco toužíme prožívat radost z toho, že jsme součástí boží podstaty.

Lze tento konflikt překonat ? Ano. Bude překonán, až překonáme náš konflikt s Bohem. A proto jsem napsal tuto knihu.

Nikdy jsem netušil, že ji napíšu. Byla mi dána stejně jako předtím „Hovory s Bohem“. Domníval jsem se, že až dopíšu trilogii HSB, ukončím svou „kariéru náhodného spisovatele“. Když jsem pak začal psát děkovnou stránku do svého Průvodce k První knize, měl jsem pocit, že prožívám něco mystického.

Říkám vám, co se tehdy stalo, abyste pochopili, proč píšu tuto knihu. Když se někteří lidé dověděli, že opět píšu, říkali mi: „Myslili jsme, že jste měl napsat jen „Hovory s Bohem“. Pravděpodobně měli dojem, že další kniha jaksi narušuje integritu původního procesu. Proto vám chci říci, jak jsem si uvědomil, že tuto knihu musím napsat - přestože ani teď nemám nejmenší tušení, o čem bude.

Na jaře 1977 jsem dokončil svého Průvodce. Nervózně jsem očekával odpověď svého nakladatele. Ten mi nakonec zavolal.

„Ahoj, Neale, úžasná kniha !“ řekl mi Bob Friedman.

„To myslíš vážně ? Neděláš si legraci ?“ Část mého já vždycky očekává to nejhorší. Očekával jsem, že mi řekne: „Lituji, ale tohle nemůžeme přijmout. Budeš to muset úplně přepsat.“

„Ovšemže to myslím vážně,“ odpověděl Bob s potlačovaným smíchem. „Proč bych ti lhal o něčem takovém ? Myslíš, že chci vydat špatnou knihu ?“

„Napadlo mě, že se jen snažíš udělat mi radost.“

„Kdyby tvoje kniha za nic nestála, neříkal bych ti, že je dobrá, jen proto, abych ti udělal radost. Věř mi, Neale.“

„Tak dobře,“ řekl jsem opatrně.

Bob se opět zasmál. „Člověče, vy spisovatelé máte ze všech lidí nejmenší sebedůvěru. Nevěříte ani těm, jejichž živobytí závisí na tom, že vám řeknou pravdu. Říkám ti, že to je úžasná kniha. Pomůže mnoha lidem.“

Konečně jsem s úlevou vydechl. „Tak dobře, věřím ti.“

„Ale mám jednu otázku.“

„Já to věděl ! Já to věděl. Nějaký problém ?“

„Žádný problém. Ale neposlal jsi nám žádnou děkovnou stránku. Chtěli jsme jen vědět, jestli jsi na ni nezapomněl, nebo jestli ji do knihy nezařadíš. To je všechno.“

„To je všechno ?“

„To je všechno.“

„Díky Bohu.“

Bob se zasmál. „To je tvoje poděkování ?“

„Mohlo by být.“ Pak jsem mu řekl, že mu ihned něco pošlu. Když jsem zavěsil, vykřikl jsem radostí.

„Co se děje ?“ zeptala se Nancy z vedlejšího pokoje. Vítězoslavně jsem za ní šel.

„Bob říká, že ta kniha je úžasná.“

„To je dobře,“ řekla Nancy a tvář se jí rozzářila.

„Myslíš, že to myslí vážně ?“

Nancy zakoulela očima a usmála se. „Jsem si jistá, že ti Bob nelže.“

„To mi právě řekl. Ale na něco jsem zapomněl.“

„Na co ?“

„Musím napsat poděkování.“

„To není žádný problém. Napíšeš něco během čtvrt hodiny.“

Napadlo mě, že moje žena měla být vydavatelem.

Pak jsem se posadil ke stolu a zeptal se sám sebe: „Komu chci poděkovat na první stránce svého Průvodce ?“ Okamžitě mě napadlo, že chci poděkovat Bohu. Ovšem, ale Bohu děkuji za všechno, nejen za tu knihu. „Tak to udělej,“ řekl jsem si. Vzal jsem tedy pero a napsal: Za celý svůj život a za všechno dobré nebo slušné nebo tvůrčí nebo krásné, co jsem kdy udělal, děkuji svému nejlepšímu příteli a nejbližšímu společníku, Bohu.

Vzpomínám si, že jsem byl překvapen tou formulací. Tím způsobem jsem o Bohu ještě nikdy nemluvil. Uvědomil jsem si, že jsem přesně vyjádřil, co cítím. Někdy si své pocity uvědomím teprve při psaní. Stalo se vám to už někdy ? Psal jsem to a najednou jsem si uvědomil... Bůh je opravdu mým přítelem. Přesně tak jsem to cítil. A tak jsem si řekl, „Napiš to. Řekni to.“ Druhý odstavec poděkování jsem začal takto:

Nikdy jsem nepoznal tak krásné přátelství - přesně to právě teď cítím - a chci využít každé příležitosti, abych vyjádřil svou vděčnost.

Pak jsem napsal něco, aniž jsem věděl proč.

Doufám, že jednoho dne každému podrobně vysvětlím, jak takové přátelství rozvíjet a užívat.

Neboť Bůh chce být užitečný. A to chceme i my. Chceme se s Bohem sprátelit. Chceme přátelství, které je funkční a užitečné.

V tom okamžiku mně ztuhla ruka. Po zádech mi přeběhl mráz. Chvíli jsem seděl bez hnutí, neboť jsem si uvědomil něco, o čem jsem dosud neměl ani tušení, ale co se mi teď zdálo naprosto zjevné.

Ten pocit jsem neměl poprvé. Při psaní Hovorů s Bohem jsem jej měl často. Napsal jsem několik slov, několik vět a když jsem je viděl na papíře, uvědomil jsem si, že to je pravda, přestože před několika minutami jsem o „tom“ neměl ani tušení. Takový zážitek byl obvykle následován nějakým tělesným pocitem - náhlým vzrušením nebo tím, čemu říkám šťastné rozechvění, nebo někdy slzami radosti. Občas jsem cítil všechno najednou.

Tentokrát také. Proto jsem věděl, že to, co jsem napsal, je absolutní pravda.

Náhle mi bylo všechno naprosto jasné. I to se mi někdy stává. Najednou si něco „uvědomím“ v celé totalitě. Vím to „všechno najednou“.

Bylo mi dáno na vědomí (jinak to nemohu vyjádřit), že moje trilogie nebude to poslední, co napíšu. Náhle mi bylo jasné, že napíšu nejméně dvě další knihy. Uvědomil jsem si, co budu muset říci. Slyšel jsem hlas Boha:

*„Neale, tvůj vztah ke mně je stejný jako tvůj vztah k lidem. Chceš-li navázat vztah s určitým člověkem, začneš rozhovorem. Je-li rozhovor úspěšný, začneš budovat přátelství. Je-li přátelství úspěšné, máš pocit duchovního splynutí s přítelem. **Přesně tak tomu je se mnou.***

Nejdřív máme rozhovor.

Každý z vás prožívá rozhovor s Bohem svým vlastním způsobem - různým způsobem v různých chvílích. Vždycky je to dvoustranný rozhovor. Právě takový, jako máme teď. Může to být rozhovor v „tvé hlavě“ nebo na papíře. Moje odpovědi mohou přicházet také ve formě písničky, kterou někde uslyšíš, nebo filmu, který uvidíš, nebo přednášky, které se zúčastníš, nebo novinového článku, který budeš číst, nebo nahodilé poznámky přítele, kterého „náhodou“ potkáš na ulici.

Jakmile si uvědomíš, že spolu neustále hovoříme, můžeme navázat přátelství. Nakonec budeme prožívat duchovní spojení.

*Proto musíš napsat dvě další knihy: **Přátelství s Bohem** a **Spojení s Bohem**. První bude pojednávat o tom, jak změnit tvůj nový vztah ve fungující přátelství na základě principů, o kterých jsme mluvili v **Hovorech s Bohem**. Druhá bude popisovat způsob, jak takové přátelství povznést na úroveň duchovního spojení. Nabídne podrobný plán všem hledačům pravdy a bude obsahovat ohromující poselství celému lidstvu.*

Ty a já jsme vždycky Jeden. Ty to však ještě nevíš. Nesnažíš se to prožívat - stejně jako se nesnažíš prožívat svou jednotu s lidmi.

Tvé knihy, Neale, ukážou všem čtenářům, jak překonat hranice mezi lidmi. Zničí iluzi oddělenosti.

To je tvůj úkol. To je tvá práce. Musíš zničit iluzi oddělenosti.

*To bylo vždycky tvým posláním. Tvé **Hovory s Bohem** byly pouhým začátkem.“*

Byl jsem naprosto ohromen. V zádech mě opět zamrazilo. Začal jsem cítit vnitřní chvění, které nikdo nerozezná, ale které cítíte v každé buňce svého těla. A to se samozřejmě děje. Každá buňka ve vašem těle vibruje rychleji. Osciluje na vyšší frekvenci. Tančí s energií Boha.

„To je velmi dobře řečeno. Je to nádherná metafora.“

Zadrž ! Nevěděl jsem, že se tu ukážeš tak brzy. Jen jsem opakoval, co jsi mi říkal v roce 1997.

„To vím. Ale nemohl jsem si pomoci. Měl jsem v úmyslu přijít, až se dostaneš někam doprostřed knihy, ale začal jsi psát tak poeticky, že jsem se nemohl dočkat.“

To je úžasné. Opravdu úžasné.

„Je to téměř automatická reakce. Kdykoli začneš psát lyricky, mluvit poeticky nebo se usmívat láskyplně, kdykoli začneš zpívat nebo tančit, musím se objevit.“

Musíš ?

„Řeknu to takhle. Jsem tu **vždycky**. Vždycky jsem v tvém životě. Ale ty si mou přítomnost **uvědomuješ** mnohem lépe, když se usmíváš nebo miluješ nebo zpíváš nebo tančíš nebo píšeš ze srdce. To je nejkrásnější verze toho, čím jsem, a když vyjadřuješ tyto vlastnosti, vyjadřuješ mne. Myslím to doslova. **Vyjadřuješ** mne. **Vystrkuješ mne ven**.

Vytahuješ mě ze svého nitra, ze svého jádra, kde jsem stále, a ukazuješ mě ve vnějším světě. A tak se zdá, že „se ukazuji“. Ve skutečnosti jsem tu vždycky, ale ty si to uvědomuješ jen v těchto okamžicích.“

Ano, ale chtěl jsem toho ještě hodně říct, než začneme další rozhovor.

„Tak to řekni.“

Promiň, ale není tak snadné tě ignorovat. Jakmile tu jednou jsi, je obtížné předstírat, že tu nejsi. Je to jako s tím makléřem, který mluví a všichni poslouchají. Ted když jsi začal hovořit ty, kdo by chtěl poslouchat mě ?

„Poslouchá tě mnoho lidí. Pravděpodobně všichni. Chtějí se dovědět, jak žiješ. Chtějí se dovědět, co ses naučil. Neustupuj do pozadí jen proto, že jsem se tu ukázal já. Stejný problém má **mnoho** dalších lidí. Jakmile se ukáže Bůh, mají dojem, že se musejí zmenšit. Domnívají se, že se musejí pokořit.“

Nemáme být v přítomnosti Boha pokorní ?

„Přišel jsem, abych vás povznesl. Nechci vás pokořit.“

To myslíš vážně ?

„Jste-li povznesení, jsem povznesený i já. A jste-li pokoření, jsem pokořený i já.

Všichni jsme jedna bytost.“

Ano. Právě k tomu jsem se chtěl dostat.

„Tak pokračuj. Nenech se vyrušovat. Řekni čtenářům o svých zážitcích. **Měl** jsi pravdu. Jak
PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

lidé poznávají tebe, poznávají také sebe.

Uvidí se v tobě, a jestliže uvidí, že v tobě je Bůh, uvidí, že jsem i v nich. A to je nesmírný dar. Tak pokračuj.“

Říkal jsem, že každá buňka v mém těle vibrovala. Celý jsem se chvěl nádherným vzrušením. Z jednoho oka mi skanula slza, stekla mi po tváři, a když jsem ji slízl z vousů, zanechala mi na jazyku svou slanou chuť. Měl jsem opět ten pocit. Měl jsem dojem, že přeteču... láskou.

Nebyl jsem schopen napsat další slovo. Musel jsem něco udělat s tím, co mi právě bylo dáno. V tu chvíli jsem chtěl začít psát „Přátelství s Bohem“.

„To nemůžeš udělat,“ říkal jsem si. „Ještě jsi nenapsal ani třetí knihu.“ (Třetí kniha je samozřejmě poslední knihou Hovorů s Bohem.)

Věděl jsem, že musím dokončit svou trilogii, než začnu psát další knihu. A přesto jsem chtěl udělat něco s energií, která mi proudila v žilách. A tak jsem se rozhodl, že zavolám své editorce z mého druhého nakladatelství Putnam Publishing Group v New Yorku.

„Tomu nebudeš věřit,“ řekl jsem jí, když zvedla telefon. „Ale právě mi byl dán námět na dvě další knihy. Byl mi dán příkaz, abych je napsal.“

„Já nikdy nikomu nic nepřikazuji.“

Myslím, že jsem užil slova „příkaz“. Asi jsem měl užít slova inspirace.

„To by bylo mnohem přesnější.“

Byl jsem tak vzrušený, že jsem nesledoval každé své slovo.

„Chápu, ale právě tento způsob vyjadřování vytváří falešný dojem o Bohu.

*A tak jsem teď přišel, abych ten dojem změnil. Jsem tady, abych ti řekl, co to znamená mít skutečné **přátelství s Bohem** - a jak jej můžeš udržovat.“*

Jsem vzrušením celý bez sebe ! Tak už začni, začni !

„Nejdřív dokonči, co jsi říkal.“

Kdo by to chtěl slyšet ? Já chci slyšet tohle.

„Dokonči, co jsi chtěl říct. Je to důležité. Tak se dostaneme tam, kde jsme.“

Řekl jsem své editorce, co jsi mi řekl o těch dalších dvou knihách, a ona byla nadšená. Zeptal jsem se jí, zda si myslí, že nakladatelství bude mít zájem.

„Děláš si legraci ? Samozřejmě že ano,“ řekla. Pak mě požádala, abych napsal krátkou synopsi toho, co jsem jí právě řekl.

Následujícího dne jsem jí něco poslal a nakladatelství mi dalo smlouvu na dvě knihy.

„Proč jsi ty knihy neuveřejnil na internetu ?“

Cože ?

„Proč jsi je neuveřejnil zdarma ?“

Proč se ptáš ?

„Protože to zajímá mnoho lidí. Nabídl ti nakladatel spoustu peněz ?“

Ano, nabídl.

„Proč jsi souhlasil, že ty peníze přijmeš ? „Kdybys byl služebník boží, uveřejnil bys ty knihy zdarma. Nemluvil bys o lukrativních smlouvách.“ Neříkají to někteří lidé ?“

Říkají. Přesně to říkají. Říkají, že to dělám jen pro peníze.

„A mají pravdu ?“

Ne, já to nedělám pro peníze, ale nemám žádný důvod nepřijmout je.

„Služebník boží by je nepřijal.“

Nepřijal ? Nedostávají snad kněží plat ? A nejedí rabíni ?

„Ano, ale ne příliš. Učitelé božího slova žijí v chudobě. Nevyžadují spoustu peněz za to, že hlásají pravdu.“

Já nevyžadoval spoustu peněz. Nevyžadoval jsem nic. Ty peníze mi byly nabídnuty.

„Měl jsi je odmítnout.“

Proč ? Kdo říká, že peníze jsou špatné ? Mám-li možnost vydělat spoustu peněz tím, že hlásám věčnou pravdu, proč bych toho nevyužil ?

A co kdybych s nimi chtěl udělat něco mimořádného ? Co kdybych chtěl založit a financovat nevýdělečnou nadaci, která by hlásala tvé slovo po celém světě ? Co kdybych chtěl zlepšit životy lidí ?

„To by možná pomohlo. Neměl bych takový vztek.“

A co kdybych velkou část rozdal ? Co kdybych pomáhal potřebným ?

„I to by pomohlo. Tomu bychom rozuměli. To bychom přijali. Ale ty sám bys měl žít velice skromně. Neměl bys ty peníze utrácet za sebe.“

Neměl ? Neměl bych oslavovat, kdo jsem ? Neměl bych žít v přepychu ? Neměl bych mít krásný dům ? Jezdit v novém autě ?

„Ne. Neměl bys nosit módní šaty, jíst v drahých restauracích a kupovat si přepychové věci. Všechny peníze bys měl rozdat chudým. Měl bys žít tak, jako by na penězích nezáleželo.“

Ale vždyť já tak žiju ! Žiju jako by na penězích vůbec nezáleželo. Bezstarostně je utrácím, velkoryse je rozdávám a chovám se, jako by na nich nezáleželo.

Když vidím něco drahého, co bych chtěl mít, chovám se, jako by na penězích nezáleželo. A když mě mé srdce nabádá, abych někomu pomohl nebo udělal něco velkorysého, také se

chovám, jako by na penězích nezáleželo.

„Budeš-li se svými penězi zacházet **takovým** způsobem, brzy všechno ztratíš.“

Chceš říct utratíš ! Peníze nemůžeš ztratit. Můžeš je jen utratit. Utracené peníze nejsou ztracené. Někdo je přece má ! Nikam se neztratily. Jde o to, kdo je má. Jestliže je mají lidé, kteří mi prodali něco, co jsem chtěl, nebo pro mě něco udělali, jak jsem něco mohl „ztratit“ ? A jestliže je utratím za něco užitečného, jestliže někomu pomohu, jaká je to ztráta ?

„Nebudeš-li se snažit udržet peníze, nic ti nezbyde.“

Já si nechci „udržet“ nic z toho, co mám ! Ze zkušenosti vím, že ztrácíme právě to, co si chceme udržet. Jestliže si chci „udržet“ lásku, nemusím nikoho milovat. Jestliže visím na penězích, pak mi nejsou k ničemu. Jedině když něco dáváme, zjistíme, že to „máme“. Jedině tak víme, že to máme.

„Vyhýbáš se mé otázce. Tvoje slovní gymnastika ti umožnila vyhnout se celému problému. Ale to ti neprojde. Já tě přinutím odpovědět.“

Jde o to, že lidé, kteří učí **skutečné** slovo Boží, to nedělají pro peníze.“

Kdo ti to řekl ?

„Ty.“

Já ?

„Ano, ty jsi mi to řekl. Říkal jsi mi to celý život. Dokud jsi nenapsal tyhle knihy a nevydělal spoustu peněz. Co tě tak změnilo ?“

Ty.

„Já ?“

Ano ty. Řekl jsi mi, že peníze nejsou kořenem všeho zla, ačkoli jejich zneužívání jím být může. Řekl jsi mi, že život byl stvořen proto, abychom si jej užívali, a že je správné, když to děláme. Víc než správné. Říkal jsi, že peníze jsou jako všechno ostatní v životě - že jsou Boží energií. Řekl jsi mi, že není žádné místo, kde bys nebyl, že se projevuješ skrze všechno že jsi všechno - a to zahrnuje peníze.

Řekl jsi mi, že jsem na peníze měl celý život mylný názor. Že jsem je považoval za špatné. Špinavé. Bezcné. A tím jsem činil špatným, špinavým a bezcenným Boha, neboť peníze jsou součástí toho, čím jsi.

Řekl jsi mi, že jsem si vytvořil zajímavou životní filozofii, podle které jsou peníze „špatné“ a láska „dobrá“. Proto čím méně je něco důležité pro společnost, tím méně bychom na tom měli vydělávat.

Řekl jsi mi, že polovina lidí se v tomto ohledu mýlí. Platíme striptýzovým tanečnicím a baseballovým hráčům nesmírné sumy, zatímco naši vědci, kteří hledají lék proti AIDS, učitelé, kteří učí naše děti, a kněží a rabíni, kteří se starají o naše duše, žijí o chlebu a vodě.

Řekl jsi mi, že jsme vytvořili převrácený svět, v němž to, čeho si ceníme nejvíc, je odměňováno nejmíň. A také jsi mi řekl, že to nejen nefunguje (pokud skutečně chceme

vytvořit svět, jaký říkáme, že vytvořit chceme), ale že to není ani nutné, protože to není tvá vůle.

Řekl jsi mi, že chceš, aby každý člověk žil bohatým životem a že naším jediným problémem je, že jsme se ještě nenaučili bohatství sdílet.

Také jsi mi jasně řekl, že nikomu nevysvětlím skutečnou povahu peněz tím, že se jim budu vyhýbat. Tím, že se chovám nenormálně, pouze podporuji nenormálnost světa.

Řekl jsi, že by moje učení bylo mnohem účinnější, kdybych radostně přijímal peníze - a všechno dobré, co nám život nabízí - a kdybych to všechno sdílel s druhými.

„To jsem ti říkal já ?“

Naprosto jednoznačně.

„A ty jsi mi věřil ?“

Ovšem. Tyto nové názory vlastně změnily můj život.

„To je dobře. Velice dobře, můj synu. Dobře jsi poslouchal a dobře ses všechno naučil.“

Já to věděl ! Ty jsi mě jen zkoušel. Věděl jsem, že chceš jen slyšet, jak na tvé otázky odpovím.

„Ano. Ale teď mám další otázky.“

Páni !

„Proč by lidé měli platit za toto poselství ? Přestaň už mluvit o tom, proč si myslíš, že je správné přijímat za to peníze. Proč by za to měl někdo **platit** ? Nemělo by být slovo Boží zdarma ? **Proč je neuveřejnit na internetu ?**“

Protože internet je přeplněný propagandou, která lidem vnucuje cizí názory. Prohlížel sis internet poslední dobou ? Nemá to konce. Otevřeli jsme Pandořinu skříňku.

Kolik lidí by mě tehdy poslouchalo, kdybych na internetu ohlásil, že mám rozhovor s Bohem ? Opravdu si myslíš, že by to na internetu bylo něco nového ?

„Tak dobře. Ale dnes jsou tvoje knihy velice populární. Každý o nich ví. Proč je neuveřejníš na internetu teď ?“

Jediným důvodem, proč lidé vědí, že HSB mají hodnotu, je skutečnost, že za ně jiní lidé dali něco hodnotného. Jedině to, co do nich lidé vložili, jim dává hodnotu, kterou mají. Celý život spočívá v tom, že lidé dělají dobré věci pro druhé. Nic jiného tu neděláme. Všichni nabízíme světu své „zboží“. Jestliže lidé souhlasí, že to, co jim nabízíme, je hodnotné - ať už opravujeme vodovody, pečeme chleba, léčíme druhé nebo učíme pravdu - jsou ochotni nám zaplatit. A jestliže něčemu dáváme hodnotu tím, že za to nabízíme něco hodnotného, co patří nám, nejenže dostáváme hodnotu, kterou dáváme ale činíme to hodnotnějším i pro druhé.

A tak jsou k tomu druzí přitahováni, neboť všichni lidé chtějí obohatit svůj život. Náš tržní systém nám umožňuje určit, co je a co není hodnotné.

Není to dokonalý systém, právě tak jako není dokonalé naše hodnocení toho, co je hodnotné. Ale tento nedokonalý systém je jediný systém, který dnes máme. Já pracuji v jeho rámci, abych jej změnil.

„A co řekneš chudým lidem, kteří si tvé knihy nemohou koupit ?“

Téměř každý v této zemi má doma nějaké knihy. Nejde o to, zda lidé mají knihy, jde o to, jaké knihy mají.

„Hovory s Bohem“ jsou téměř v každé veřejné knihovně. Navíc existuje program Knihy pro přátele, který je činí dostupnými i lidem ve vězeních.

Takže moje knihy nejsou nedostupné. Byly přeloženy do dvaadvaceti jazyků a čtou je lidé na celém světě. V mnoha městech od Hongkongu až po Boston se zakládají skupiny, které je studují a diskutují o nich.

Nicméně musím přiznat, že tohle jsou pro mě velmi těžké otázky. Už desetiletí mě trápí otázka peněz a toho, co bych měl dělat a mít. Jak už jsi řekl, v tomto ohledu se příliš neliším od většiny lidí.

Ještě dnes si část mého já myslí, že bych se měl vzdát slávy, bohatství a všeho, co mi moje trilogie přinesla. Velká část mého já chce nosit žíněnou košili, žít v chatrči a vzdát se všeho, co mi svět nabízí za to, co jsem mu dal. Někdy mě napadá, že bych to jaksi učinil hodnotnějším.

Vidíš, jak je to zákeřná myšlenka ? Vlastně bych žádal lidi, aby přisuzovali hodnotu něčemu, za co já sám nechci přijímat nic hodnotného.

Ale jak mohu očekávat, že si druzí budou vážit toho, čeho si sám nevážím ? Tuto otázku si však nekladu. Je to pro mě příliš hluboké a příliš blízko základnímu problému. Jakou hodnotu přisuzuji sám sobě, jestliže věřím, že musím trpět pro druhé, abych zjistil, jakou mám hodnotu ? To je další základní otázka. Další námět, který ignoruji.

Ale jelikož jsi o tom začal mluvit, položím ti několik otázek: Má Ted Turner větší hodnotu než Matka Tereza ? Je George Soros horší člověk než Ché Rivera ? Je politika Jesse Jacksona, kterému v životě nic neschází, horší než politika Václava Havla, který má možná méně ? Měli bychom považovat za blasfémii slova papeže, jehož šaty stojí víc, než by bylo třeba na roční stravu pro chudé dítě, papeže, který žije jako král v čele církve, jež vlastní miliardy ?

Ted Turner a George Soros rozdali miliony dolarů. Oba posilují sny lidstva tím, že naplňují své vlastní sny.

Jak vznešená myšlenka !

Jesse Jackson dal naději milionům lidí tím, že nikdy neztrácel naději, což mu nakonec zajistilo velmi vlivné postavení. Papež inspiruje lidi na celém světě a nebyl by o nic víc inspirující, kdyby začal chodit v hadrech (a je možné, že by byl méně inspirující).

A tak jsem se smířil se skutečností, že mi HSB přinesly mnoho dobrých věcí v životě - a daly mi možnost sdílet je s druhými lidmi.

„Musím tě upozornit, že vydání tvých knih nebylo **příčinou** toho, co děláš. Chtěl jsi to dělat už **před tím**, než byly knihy vydány. Právě **proto** byly vydány a **proto** se staly populárními a ty úspěšným.“

Ano. To je pravda.

„Tím si můžeš být **jistý**. Tvůj život a realita peněz - a všech dobrých věcí - se změnily, když ses změnil **ty**.

Změnily se pro **tebe**, protože ses na **ně** začal dívat novým pohledem.“

A já si myslil, že jsi to udělal ty. Stále lidem říkám, že se moje knihy staly populárními, protože sis to přál ty. Líbí se mi myšlenka, že to byla vůle Boží.

„Samozřejmě, že se ti líbí. Zbavuje tě odpovědnosti a navíc dává tvým knihám věrohodnost. Nerad ničím tvou iluzi, ale **nebyl** to můj nápad.“

Nebyl ?

„Ne. Byl to tvůj nápad.“

To je úžasné. Takže teď už ani nemohu říct, že jsem byl inspirován Bohem. A co tahle kniha, kterou teď píšu ? Přišel jsi za mnou a řekl jsi mi, abych ji napsal !

„Tak dobře. Tohle je nejvhodnější čas začít naši diskusi o tom, jak udržovat **přátelství s Bohem**.“

(3)

TŘETÍ KAPITOLA

Jestliže ty a já máme být opravdovými přáteli jestliže máme mít opravdu fungující přátelství, nejen teoretické...

„To je důležité. Musíme si to ujasnit hned na začátku. Mnozí lidé si myslí, že Bůh je jejich přítel, ale nevědí, jak toho přátelství užívat. Považují to za jakýsi vzdálený vztah, nikoli za vztah blízký.

Mnoho lidí o mně vůbec nepřemýšlí jako o příteli. To je velice smutné. Mnoho lidí mě považuje za **rodiče**, nikoli za přítele. Navíc mě považují za rodiče přísného, krutého a náročného. Za otce, který netoleruje ani sebemenší selhání či přestupek - nesnáším například, když mě lidé nesprávně uctívají.

Tito lidé se domnívají, že nejen vyžadují, abyste mě uctívali, ale také chci, abyste to dělali určitým způsobem. Nestačí, že ke mně přijdete. Musíte ke mně přijít správnou cestou. Přijdete-li jinou cestou jakoukoli jinou cestou - odmítnu vaši lásku, nevyslyším vaše prosby a pošlu vás do pekla.“

I kdybych tě hledal s upřímným a čistým úmyslem a nejlepším porozuměním ?

„I v takovém případě. Podle názoru těchto lidí jsem přísný rodič, který se nespokojí s ničím kromě naprosto správného a pochopení toho, čím jsem.“

Nemáte-li správné pochopení, potrestám vás. Můžete mě hledat s tím nejčistším úmyslem, můžete přetékat láskou. Když ke mně však přijdete s nesprávným jménem na rtech a nesprávnými myšlenkami v hlavě, uvrhnu vás do pekla, kde budete navždy trpět.“

Je opravdu smutné, že tě tolik lidí považuje za tak netolerantního. Tak by se přítel nikdy nechoval.

„To je pravda.“

A proto je pro ně nepředstavitelné, že by mohli mít přátelský vztah k Bohu, vztah, jaký mají k nejlepšímu **příteli**, který přijme všechno, co je dáváno z lásky, a odpustí všechno, co se stane omylem.

Máš pravdu, že i lidé, kteří mě považují za přítele, udržují velký odstup. Nemají ke mně opravdu přátelský vztah. Je to spíš vzdálený vztah, na který se chtějí spolehnout v případě potřeby. Ale není to každodenní přátelství, jaké by to být mohlo.“

Začal jsi hovořit o tom, co je třeba k tomu, abychom k tobě takový vztah měli.

„K tomu je třeba zásadní změny vašeho rozumového i citového postoje.“

A odvaha.“

Odvaha ?

„Ano. Odvaha odmítnout všechny představy, názory a učení o Bohu, který vás odmítá.“

To vyžaduje velkou odvahu, protože vám takové názory byly vštěpovány celý život. Budete muset přijmout nové názory, které jsou v rozporu prakticky se vším, co jste o mně kdy slyšeli.

To bude obtížné. Pro některé lidi to bude velice obtížné. Bude to však nutné, protože nemůžete mít přátelský vztah - opravdový, fungující a nesobecký vztah - k někomu, koho se bojíte.“

Takže chceme-li s Bohem navázat přátelský vztah musíme zapomenout na náš „bázlivý vztah“ k Bohu.

„Ano. Řekl jsi to správně. Přesně tak to je. Máte ke mně bázlivý vztah.“

To vím. Říkal jsem to už na začátku. Od narození mě učili, abych se bál Boha. A já se ho opravdu bál. A když jsem na to někdy zapomněl, brzy mi to bylo připomenuto.

V devatenácti letech jsem odmítl mstivého Boha mého dětství. Ale místo abych ho nahradil Bohem lásky, odmítl jsem myšlenku jakéhokoli Boha. A tak jsi přestal být součástí mého života.

To bylo v přímém rozporu s tím, čemu jsem věřil ještě ve čtrnácti letech. Tehdy jsem nepřemýšlel o ničem jiném než o Bohu. Myslíl jsem si, že nejlepší způsob, jak se vyhnout Božímu hněvu, je dělat všechno pro to, aby mě Bůh miloval. Sníl jsem o tom, že se stanu knězem.

Všichni si myslili, že se stanu knězem. Jeptišky v naší škole si tím byly jisté. „Je k tomu povolán,“ říkaly. Také moje maminka si tím byla jistá. Pozorovala mě, jak si dělám v kuchyni oltář a předstírám, že sloužím mši. Ostatní děti si hrály na supermana.

Když jsem byl v posledním ročníku církevní školy, můj otec skoncoval s mými sny. Seděli jsme jednou s maminkou v kuchyni a hovořili o mé budoucnosti, když otec nečekaně přišel.

„Do žádného semináře nepůjdeš,“ přerušil nás. „Tak o tom přestaň přemýšlet.“

„Nepůjdu?“ zakoktal jsem. Byl jsem ohromen. Považoval jsem to za hotovou věc.

„Ne,“ řekl otec klidně.

„Proč ne?“ zeptal jsem se. Maminka nic neříkala.

„Protože nejsi dost starý, abys o tom rozhodoval,“ řekl otec. „Nevíš, co to znamená.“

„Vím! Chci se stát knězem,“ vykřikl jsem. „Chci být knězem.“

„Ještě nevíš, co chceš,“ zabručel otec. „Na to jsi příliš mladý.“

„Alexi, neber tomu chlapci jeho sny,“ řekla konečně maminka.

O tom však otec nechtěl ani slyšet. „A ty ho nepovzbuzuj,“ přikázal. Pak se na mě podíval pohledem, který říkal: „Tím tahle debata končí.“

„Do semináře nejdeš. Zapomeň na to.“

Vyběhl jsem z kuchyně a zadními dveřmi na zahradu. Našel jsem si útočiště pod svým zamilovaným šeříkem, pod tím, co kvetl jen málokdy a nikdy ne dost dlouho. Tehdy byl však plný květů. Pamatuji si sladkou vůni jeho fialových květů. Strčil jsem do nich nos jako Ferdinand the Bull a pak jsem se rozplakal.

Nebylo to poprvé, co mi otec překazil radost.

Jednou jsem si myslil, že budu pianistou. Profesionálním pianistou, jako byl Liberace, můj dětský idol. Každý týden jsem se na něho díval v televizi.

Liberace se narodil v Milwaukee a všichni obyvatelé města byli nadšení, že to dotáhl tak daleko. V té době ještě nebyl televizor v každém domě - alespoň ne v dělnické čtvrti - ale mému otci se podařilo sehnat černobílého Emersona s třiceticentimetrovou obrazovkou. Každý týden jsem před ní seděl fascinován Liberaciho úsměvem, ohromným lustrem a jeho prsty plnými prstenů létajícími po klávesnici.

Někdo mi kdysi řekl, že mám absolutní sluch. Nevím, zda je to pravda, ale býval jsem schopen sednout si k pianu a zahrát jednoduchou melodii podle sluchu stejně snadno, jako jsem ji mohl zazpívat. Kdykoli nás maminka vzala k babičce, běžel jsem k pianinu v obývacím pokoji a začal brnkat nějakou dětskou písničku. Najít správné noty mi nikdy netrvalo déle než dvě minuty. Pak jsem ji hrál znovu a znovu, nadšený v hloubi duše hudbou, kterou jsem dovedl zahrát.

V té době (a ještě mnoho let potom) jsem zbožňoval svého nejstaršího bratra Waynea, který také uměl hrát na piano bez not.

Wayne byl můj nevlastní bratr z matčina prvního manželství a můj otec ho neměl příliš v lásce. A to se vyjadřuji mírně. Cokoli měl Wayne rád, otec nenáviděl, cokoli Wayne dělal, otec zesměšňoval. Hra na piano byla tedy zábavou „pro lenochy“.

Nikdy jsem nechápal, proč to otec říkal. Hrozně rád jsem hrál na piano - i když jsem mohl hrát jen u babičky a maminka a všichni ostatní viděli, že mám talent.

Jednoho dne udělala maminka něco neuvěřitelně odvážného. Sehnala někde staré pianino. Pamatuji si, že za něj zaplatila pětadvacet dolarů (což bylo v padesátých letech hodně peněz, protože otec se zlobil a maminka říkala, že k tomu nemá žádný důvod, neboť na něj celé měsíce šetřila. Řekla otci, že tím nijak nepoškodila rodinný rozpočet.

Jednoho dne jsem se vrátil ze školy a pianino stálo v pokoji. Byl jsem radostí celý bez sebe a okamžitě jsem si k němu sedl a začal hrát. Netrvalo dlouho a pianino se stalo mým nejlepším přítelem. Určitě jsem byl jediný desetiletý chlapec v naší čtvrti, kterého nemuseli nutit do hraní. Nikdo mě od piana nemohl dostat. Nejenže jsem hrál známé melodie, ale vymýšlel jsem si nové !

Nacházet ve své duši nové písně a hrát je na piano mě nesmírně fascinovalo. U piana jsem trávil své nejkrásnější chvíle.

Můj otec tak nadšený nebyl. „Přestaň už mlátit do toho zatraceného piana,“ říkal. Ale já byl zamilován do hudby a do své schopnosti hrát. Začal jsem snít o tom, že se jednoho dne stanu velkým pianistou.

Pak mě jednoho letního dne probudil hrozný randál. Vyskočil jsem z postele, oblékl se a seběhl se schodů, abych se podíval, co se děje.

Viděl jsem otce, jak piano rozebírá.

Vlastně je nerozebíral, trhal ho na kusy. Mlátil do něj palicí, pak páčidlem, dokud jej nezničil.

Stál jsem tam v naprostém šoku. Po tvářích mi tekly slzy. Bratr mě viděl a nemohl si ušetřit poznámku: „Nealy je ubrečenec.“ Otec se otočil od své práce a řekl: „Nefňukej. Zabíralo tu příliš místa. Bylo na čase se jej zbavit.“

Otočil jsem se na patě a utekl do svého pokoje. Zabouchl jsem za sebou dveře (což bylo u nás pro dítě velice nebezpečné) a padl jsem na postel. Vzpomínám si, jak jsem nařikal a kvílel - doslova kvílel - „Né, néééé...“, jako by můj ubohý nářek mohl zachránit mého nejlepšího přítele. Ale bouchání a trhání pokračovalo. Zavrtal jsem hlavu do polštáře a sténal hořkostí.

Tu bolest si pamatuji dodnes.

Do tohoto okamžiku.

Když jsem toho dne odmítal vyjít ze svého pokoje, otec mě ignoroval. Když jsem však nevstal z postele další tři dny, začalo mu to jít na nervy. Slyšel jsem, jak vyčítá mamince, že mně nosí jídlo. Jestliže chci jíst, mohu jít do kuchyně jako všichni ostatní. A jestliže tam přijdu, nemám se tvářit rozmrzele. Rozmrzelost a trucováním nebylo v našem domě dovoleno, zejména když se jednalo o nějaké otcovo rozhodnutí. Otec to považoval za otevřený projev nesouhlasu, což nebyl ochoten tolerovat. V naší domácnosti se otcova tyranie nejen přijímala, ale přijímala se s úsměvem.

„Ještě chvíli fňukej a já tam za tebou půjdu a dám ti k tomu důvod,“ křičel z obývacího pokoje a myslel to vážně.

Když jsem nevyšel ze svého pokoje ani po tom, co otec zakázal matce nosit mi jídlo, otec pochopil, že to trochu přehnal. Otec nebyl úplně bezcitný, ale byl prostě zvyklý, že ho všichni poslouchají. Nebyl zvyklý na to, aby někdo zpochybňoval jeho rozhodnutí. Byl vychován v době, kdy být otcem znamenalo být „šéfem“, a nesnášel neposlušnost.

A tak pro něho nebylo snadné přijít nakonec do mého pokoje a dokonce zaklepat na dveře - což znamenalo, že žádá o dovolení vstoupit. Napadlo mě, že ho matka musela dlouho přesvědčovat.

„To jsem já,“ řekl za dveřmi, jako bych to nevěděl a jako by on nevěděl, že to vím. „Rád bych si s tebou promluvil.“ To bylo nejbližší, jak se kdy v životě dostal k omluvě.

„Tak dobře,“ řekl jsem a on vešel dovnitř.

Sedl si ke mně na postel a dlouho jsme spolu mluvili. Byl to jeden z našich nejlepších rozhovorů. Řekl mi, že věděl, že rád hraju na piano, ale neuvědomil si, co to pro mě znamená. Řekl mi, že chtěl udělat místo pro nový nábytek. Pak řekl něco, na co nikdy nezapomenu.

*„Koupíme ti nové piano, krátké pianino, které se vejde do tvé ložnice.“
Vzrušením jsem se nemohl ani nadechnout. Řekl mi, že na něj začne šetřit a že ho budu mít brzy.*

Pevně jsem ho objal. Otec mi rozuměl. Všechno bude v pořádku.

Na večeri jsem šel dolů do kuchyně.

Uplynuly týdny a nic se nestalo. „Otec asi čeká na moje narozeniny,“ říkal jsem si.

Pak přišlo desátého září a pianino nikde. Nic jsem neříkal. „Asi čeká na Vánoce,“ myslel jsem si.

Jak se přibližoval prosinec, moje očekávání začalo být téměř nesnesitelné. Stejně nesnesitelné bylo moje zklamání, když jsem k Vánocům žádné pianino nedostal.

Uplynuly další týdny a další měsíce. Nevím přesně kdy, ale jednoho dne jsem si uvědomil, že otec svůj slib nesplní. Teprve ve svých třiceti letech jsem si konečně uvědomil, že to pravděpodobně nikdy neměl v úmyslu.

Tehdy jsem slíbil své nejstarší dceři něco, co jsem neměl v úmyslu splnit. Udělal jsem to proto, aby přestala plakat. Abych zmírnil nějakou její dětskou bolest, na kterou jsem už dávno zapomněl. Dnes si už nevzpomínám, co jsem jí slíbil. Pamatuji si jen, že jsem jí řekl něco, abych ji utěšil. A fungovalo to. Objala mě a radostně vykřikla, „Ty jsi ten nejlepší táta na celém světě!“

A tak hříchy otce přešly na syna...

„Dal sis na tom vyprávění záleženost...“

Promiň. Já...

„Ne, ne, - to nebyla výtka; bylo to jen konstatování. Chtěl jsem tě jen upozornit, že ta epizoda je pro tebe zřejmě velmi důležitá.“

Ano, je. Byla.

„A jaké sis z ní vzal ponaučení ?“

Naučil jsem se, že nikdy nemám slibovat něco, co nechci udělat. Zejména ne svým dětem.

„To je všechno ?“

A nikdy nemám využívat své znalosti potřeb druhých lidí jako prostředku k tomu, abych dosáhl něčeho, co chci já.

„Ale lidé si mezi sebou stále něco „vyměňují“. Takový výměnný obchod je základem naší ekonomiky a většiny společenských interakcí.“

Je však rozdíl mezi „poctivým obchodem“ a manipulací.

„Jaký rozdíl ?“

Poctivý obchod je přímočará transakce. Ty máš něco, co potřebuji já, a já mám něco, co potřebuješ ty; dohodneme se, že ty věci mají přibližně stejnou cenu a vyměníme si je. To je poctivá transakce.

Něco jiného je vykořisťování. K tomu dochází, když ty máš něco, co já potřebuji, a já mám něco, co potřebuješ ty, ale ty věci nemají stejnou hodnotu. Pokud zoufale potřebuješ to, co já nabízím - jsi ochoten zaplatit cokoli. Právě na tom vydělávají mezinárodní korporace, které platí sedmdesát centů na hodinu zaměstnancům v Malajsii, Indonésii nebo na Tchajwanu. Říkají tomu ekonomická příležitost, ale je to sprosté vykořisťování.

A nakonec je tu manipulace. K té dochází, když nemám nejmenší úmysl dát ti to, co ti nabízím. Někdy to děláme nevědomky. I to je špatné. Ale někdy to děláme s plným vědomím, že svůj slib nechceme splnit. Je to technika, kterou užíváme, abychom druhé dočasně utěšili. Je to lež, nejhorší druh lži, neboť dočasně zmírňuje bolest, která se později vrátí.

„Správně. Začínáš chápat, co je to **poctivost**. Ta je důležitým předpokladem pro všechny systémy. Je-li integrita systému špatná, systém se zhroutí. Vzhledem k tomu, co říkáš, že chceš v životě dokázat, je dobré, že to chápeš.

A co ještě ses naučil ?“

Nevím. Máš na mysli něco konkrétního ?

„Doufal jsem, že ses také naučil, že na světě nejsou žádné oběti ani zločinci.“

Jo, tohle.

„Ano. Proč mi neřekneš všechno, co o tom víš ? Jsi teď učitel, jsi posel.“

Neexistují ani oběti, ani zločinci. Lidé se nerozdělují na „dobré“ a „špatné“. Bůh stvořil pouze dokonalost. Každá duše je dokonalá, čistá a krásná. Ve stavu zapomnětlivosti, v němž žijí tady na Zemi, mohou tyto dokonalé bytosti dělat nedokonalé věci - nebo to, čemu říkáme

nedokonalé věci a přece všechno, co se v životě děje, má svůj dokonalý důvod. V Božím světě neexistují chyby a nic se neděje náhodou. A nikdy k tobě žádný člověk nepřijde bez daru v ruce.

„Výborně. To je velmi dobré.“

A přesto je to pro mnoho lidí velmi těžko pochopitelné. Vím, že jsi to vysvětlil v Hovorech s Bohem, ale někteří lidé to stále ještě nemohou pochopit.

„Časem se všechno vyjasní. Lidé, kteří hledají poznání, nakonec tuto pravdu pochopí.“

Určitě jim pomůže, když si znovu přečtou povídku „Dušička a slunce“ a také „Hovory s Bohem“.

„Mnoho lidí by to mělo udělat, jak vyplývá z dopisů čtenářů.“

Tak moment ! Ty jsi četl mé dopisy ?

„Prosím tě.“

Aha.

„Myslíš, že v tvém životě existuje něco, o čem bych nevěděl ?“

Myslím, že ne. Jen o tom nerad přemýšlím.

„A proč ?“

Protože nejsem moc pyšný na některé věci, které se staly.

„A co má být ?“

Představa, že o tom všem víš, mě trochu znepokojuje.

„Vysvětlí mi proč. O některých z těch věcí jsi řekl svým nejlepším přátelům. Za dlouhých nočních rozhovorů jsi některé z těch věcí řekl svým milenkám.“

To je něco jiného.

„Jak to ?“

Přítel není Bůh. A milenka také ne. Když o těch věcech vědí tyto lidé, není to totéž, jako když o nich ví Bůh.

„Proč to není totéž ?“

Protože milenka ani přítel mě nebude soudit ani trestat.

„Řeknu ti něco, co se ti možná nebude líbit. Tvoje milenky a přátelé tě během let soudili a trestali mnohem víc než já. Já jsem tě ve skutečnosti **nikdy** neodsoudil ani nepotrestal.“

Ještě ne. Ale co uděláš v den posledního soudu ?

„A už se k tomu zase vracíš.“

Dobře, dobře, ale řekni mi to ještě jednou. Potřebuji to slyšet znovu a znovu.

„Žádný soudný den neexistuje.“

A žádný rozsudek ani trest ?

„Žádný, kromě toho, který na sebe uvalíš sám.“

A přesto představa, že víš všechno, co jsem kdy řekl nebo udělal...

„... zapomněl jsi říct „všechno, o čem jsi kdy přemýšlel“.“

Tak dobře. Představa, že víš všechno, o čem jsem kdy přemýšlel, řekl nebo udělal... mi není příjemná.

„Přál bych si, aby ti příjemná byla.“

To vím.

„Právě o tom je tato kniha - jak mít přátelský vztah k Bohu.“

Vím, a opravdu si myslím, že k tobě dnes mám přátelský vztah. Už dlouho to cítím. Jenže...

„Jenže co ?“

Jenže občas se vracím ke starému způsobu myšlení a je pro mě těžké vidět tě jako přítele. Přemýšlím o tobě jako o Bohu.

„To je dobře, protože Bůh jsem.“

To vím. A právě v tom je celý problém. Nedokážu o tobě přemýšlet jako o „Bohu“ a „Příteli“ zároveň. Nejsem schopen užít těch dvou slov v jedné větě.

„To je smutné, neboť do jedné věty patří.“

Vím, vím. Pořád to opakuješ.

„A co bys potřeboval k tomu, abys ke mně mohl mít skutečný přátelský vztah a ne nějaký umělý vztah ?“

To nevím. Nejsem si jistý.

„Vím, že to nevíš, ale jak bys odpověděl, kdyby sis myslil, že to víš ?“

Myslím, že bych ti musel důvěřovat.

„Výborně. To je dobrý začátek.“

A myslím, že bych tě musel milovat.

„Výborně. Pokračuj.“

Pokračuj ?

„Pokračuj.“

Už nevím, co ještě říct.

„Co jiného děláš s přáteli kromě toho, že jim důvěřuješ a že je miluješ ?“

Snažím se s nimi být co nejčastěji.

„Dobře. A co ještě ?“

Snažím se pro ně dělat různé věci.

„Aby sis získal jejich přátelství ?“

Ne. Protože jsem jejich přítel.

„Výborně. A co ještě ?“

Hmm... Nevím.

„Dovolíš jim, aby pro tebe něco dělali ?“

Snažím se vyžadovat od nich co nejméně.

„Proč ?“

Protože si chci jejich přátelství udržet.

„Ty se domníváš, že si udržíš jejich přátelství tím, že od nich nebudeš nic chtít ?“

Ano, myslím si to. Alespoň mi to celý život všichni říkali. Nejrychlejší způsob, jak ztratit přátele, je využívat je.

„Ne. To je nejrychlejší způsob, jak poznat, **kdo jsou tvoji přátelé.**“

Možná...

„Ne možná. **Určitě.** Přítel je někdo, kdo **nemůže být využíván.** Všichni ostatní jsou jen tvoji známí.“

Ty máš ale přísná pravidla.

„To nejsou moje pravidla. Jsou to tvé vlastní definice. Ale ty jsi je zapomněl. A proto ti není jasné, co je přátelství. Právě přátelství je něco, čeho je třeba využívat.“

Přátelství není jako drahý porcelán, který se nikdy nepoužívá, protože se bojíš, že jej rozbiješ. Právě přátelství je jako nerozbitné nádobí. Můžeš je užívat pořád a nikdy je nerozbiješ.“

To je těžko pochopitelné.

„Vím, ale to je celý tvůj problém. Proto ke mně nemáš fungující přátelský vztah.“

A jak toho dosáhnu ?

„Musíš pochopit povahu všech vztahů. Musíš pochopit, jak všechno opravdu funguje a proč lidé dělají to, co dělají. Musíš pochopit některé základní principy.

A právě o tom je tato kniha. Já ti pomohu.“

Ale teď jsme se vzdálili od našeho tématu. Hovořili jsme o tom, že na světě nejsou žádné oběti a žádní zločinci.

„Od ničeho jsme se nevzdálili. Hovoříme stále o totéž.“

To nechápu.

„Za chvíli to pochopíš.“

Tak dobře. Jak mohu mít přátelský vztah k Bohu ?

„Musíš dělat totéž, co bys dělal ve vztahu k jakémukoli jinému příteli.“

Musím ti důvěřovat.

„Důvěřuj mi.“

Musím tě milovat.

„Miluj mě.“

Musím být s tebou co nejčastěji.

„Ano, pozvi mě k sobě. Třeba na dlouhou návštěvu.“

Musím pro tebe dělat různé věci... ačkoli nemám nejmenší tušení, co bych mohl udělat pro tebe.

„Můžeš udělat spoustu věcí. Věř mi.“

Tak dobře. A ještě něco... Musím ti dovolit, abys dělal něco pro mě.

„Nejen „dovolit“. Musíš to **vyžadovat**. Musíš to **přikazovat**.“

Přikazovat tobě ?

„Ano, přikazovat mně.“

To nechápu.. Neumím si to ani představit.

„V tom je celý tvůj problém, příteli. Celý tvůj problém.“

ČTVRTÁ KAPITOLA

Myslím, že bychom v sobě museli najít hodně drzosti, abychom vyžadovali něco od Boha.

„Dávám přednost slovu „odvaha“. Už jsem ti řekl, že předpokladem opravdového, fungujícího přátelství s Bohem je zásadní změna vašeho rozumového i citového postoje a odvaha.“

Jak mohu změnit svůj postoj k Bohu natolik, abych považoval za správné něco od Boha vyžadovat ?

„To není jen správné, je to **nejlepší způsob, jak něčeho dosáhnout.**“

Tak dobře. Ale jak to mohu udělat ?

„Jak už jsem řekl, především musíš pochopit, jak všechno skutečně funguje. To jest jak funguje **život**. Ale k tomu se dostaneme za okamžik. Nejdřív ti vyjmenuji Sedm kroků k Bohu.“

Tak dobře. Poslouchám.

„První: Poznej Boha.

Druhý: Důvěřuj Bohu.

Třetí: Miluj Boha.

Čtvrtý: Přijímej Boha.

Pátý: Využívej Boha.

Šestý: Pomáhej Bohu.

Sedmý: Děkuj Bohu.

Těchto sedm kroků můžeš použít, když chceš navázat přátelství s kýmkoli.“

To bych opravdu mohl, že ano ?

„Ano. A pravděpodobně to děláš, aniž si to uvědomuješ. Kdybys to dělal vědomě, navázal bys přátelství s každým, koho potkáš.“

Škoda že jsem to nevěděl, když jsem byl mladý. Byl jsem společensky úplně nemožný. Můj bratr se vždycky seznamoval s lidmi snadno, ale já to nikdy neuměl. A tak jsem se snažil přátelit s jeho přáteli. Bylo to pro něj těžké, protože jsem stále chtěl chodit tam, kam chodil on, a dělat to, co dělal on.

Když jsem se dostal na střední školu, začal jsem mít své vlastní zájmy. Stále jsem miloval hudbu a tak jsem vstoupil do pěveckého sboru a do orchestru. Také jsem byl členem fotografického kroužku a reportérem školních novin. Byl jsem v dramatickém kroužku, v šachistickém kroužku a také v debaterním týmu - v mistrovském týmu, mohl bych dodat.

Na střední škole jsem získal své první zkušenosti s rozhlasovým vysíláním. Jedna z místních rozhlasových stanic přišla s nápadem, že bude dělat každodenní sportovní reportáž ze středních škol a že k tomu použije hlasatelů z řad studentů. V té době jsem byl již hlasatelem při všech fotbalových a basketbalových utkáních, takže jsem byl vybrán jako představitel naší školy. Tím začala moje pětatřicet let dlouhá kariéra.

Přesto všechno, co jsem dělal (a možná právě proto), jsem neměl žádné přátele. Jsem si jistý, že to mělo hodně společného s faktem, že jsem se stal nesmírně domýšlivým. Částečně
PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

to bylo proto, že jsem se snažil kompenzovat své zkušenosti z dětství, kdy mi otec neustále připomínal, že nemám „příliš mluvit“, a částečně proto, že jsem byl vždycky tak trochu vejřaha. Myslím, že jsem se stal nesnesitelným; jen málo spolužáků mě snášelo.

Dnes vím, proč tomu tak bylo. Snažil jsem se získat uznání od druhých, protože jsem je nedostal od otce. Otec byl velmi skoupý na pochvalu. Vzpomínám si, jak jsem vyhrál debaterní mistrovství a přinesl si domů trofej. Jediná reakce mého otce: „Neočekával jsem nic menšího.“

Je těžké cítit se dobře, když vás otec nepochválí ani za vítězství v mistrovství. (Nejsmutnější je, že svou poznámku považoval otec za pochvalu.)

A tak jsem mu začal vyprávět o všem, co dělám, o všech svých úspěších, neboť jsem doufal, že mi jednou řekne: „To je neuvěřitelné, synu. Gratuluji ti. Jsem na tebe velice pyšný.“ Nikdy jsem se toho ovšem nedočkal a tak jsem začal hledat uznání jinde.

Tohoto návyku jsem se dodnes nezbavil. Snažím se jej sice potlačovat, ale nezbavil jsem se jej. A ještě horší je, že moje děti by vám pravděpodobně řekly, že jsem k jejich úspěchům stejně lhostejný, jako byl můj otec k úspěchům mým. A tak hříchy otce přecházejí na syna...

„Ty máš **opravdu** „fixaci na otce“, že ano?“

Myslíš? Nikdy jsem o tom nepřemýšlel z tohoto hlediska.

„Není divu, že ti je nepříjemné považovat mě za někoho, kdo o tobě všechno ví. Není divu, že máš potíže se samotnou myšlenkou Boha.“

Kdo říká, že mám problém s myšlenkou Boha?

„Nic si z toho nedělej. Klidně to přiznej. Polovina lidí na vaší planetě má tentýž problém, a většinou ze stejného důvodu: považují Boha za jakéhosi „rodiče“. Představují si, že se budu chovat jako jejich matka nebo otec.“

Vždyť se ti také říká „Bůh otec“.

„Ano, a ten, kdo na to přišel, by se měl stydět.“

Myslím, že to byl Ježíš.

„Nebyl. Ježíš pouze užíval ustálených výrazů své doby - právě tak jako to děláš ty. On nepřišel s myšlenkou Boha jako otce.“

Myslíš, že ne?

„Patriarchát, se svými patriarchálními náboženstvími, se etabloval dávno před Kristem.“

Takže tedy nejsi „náš Otec, který je v nebi“?

„Samozřejmě že ne. Nejsem ani vaše Matka v nebi.“

Tak kdo tedy jsi? Už tisíce let se na to snažíme přijít. Proč nám to neusnadníš a prostě nám to neřekneš?

„Celý problém spočívá v tom, že mě zosobňujete. Ale **já nejsem osoba.**“

Já to vím. A myslím, že to ví většina lidí. Ale někdy nám pomáhá přemýšlet o tobě jako o osobě. Lépe se nám s tebou komunikuje.

„A **umíš** to ? To je otázka. Dokážeš se mnou komunikovat ? Nejsem si tím tak jistý.

Jedno ti však řeknu: přemýšlejte o mně jako o **rodiči** a budete mít pekelný život.“

Věřím, že to byl jen slovní obrat.

„Samozřejmě.“

Jestliže o tobě nemáme přemýšlet jako o rodiči, jak o tobě máme přemýšlet ?

„Jako o příteli.“

Jako o našem Příteli v nebi ?

„Přesně tak.“

Bože, to by někteří lidé při nedělní mši koukali.

„A možná by začali jinak **myslit**.“

Kdybychom o tobě všichni mohli přemýšlet jako o příteli, umožnilo by to některým lidem navázat s tebou bližší vztah.

„Chceš říct, že by jim přestalo vadit, že vím všechno, co vědí jejich přátelé a milenci ?“

Tuší.

„Tak co tomu říkáš - chceš mít přátelský vztah s Bohem ?“

Měl jsem za to, že takový vztah už mám.

„Měl jsi a máš. Ale nechováš se podle toho. Chováš se, jako bych byl tvůj rodič.“

Tak dobře. Skoncuji s tím. Jsem připraven na plně fungující přátelství.

„Výborně. Takže teď ti řeknu, jak to dělat. Jak může žít celé lidstvo v přátelském vztahu s Bohem...“

(5)

PÁTÁ KAPITOLA

„Především mě musíte poznat.“

Měl jsem za to, že tě už znám.

„Ne příliš dobře. Ještě mě neznáš důvěrně. Měli jsme sice dobrý rozhovor - konečně - ale to nestačí.“

Dobře. Co tedy potřebuji k tomu, abych tě poznal lépe ?

„**Ochotu.**“

Ochotu ?

„Musíš v sobě najít skutečnou ochotu. Musíš být ochoten vidět mě tam, kde mě najdeš, nejen tam, kde očekáváš, že budu.“

Musíš mě vidět tam, kde mě najdeš - a najít mě tam, kde mě vidíš.“

Tomu nerozumím.

„Mnozí lidé mě vidí, ale nenacházejí mě. Je to jako kosmická hra **Kde je Waldo ?** Dívají se na mě, ale nevidí mě.“

Ale jak tě máme poznat ?

„Musíte mě vlastně poznat znovu.“

Jak to máme udělat ?

„Především musíte věřit, že existuji. Víra předchází ochotu jako nástroj, kterým lze poznat Boha. Musíte věřit, že existuje Bůh, kterého lze poznat.“

Většina lidí v Bohu věří. Průzkumy veřejného mínění ukazují, že počet věřících na naší planetě v posledních letech vzrůstá.

„Ano. S radostí mohu konstatovat, že většina z vás ve mne **opravdu** věří. Takže problémy nezpůsobuje vaše víra **ve mne**, způsobuje je vaše představa **o mně**.“

Myslíte si například, že nechci, abyste mě poznali. Někteří z vás dokonce věří, že byste neměli vyslovit mé jméno. Jiní si myslí, že byste neměli psát slovo „Bůh“, ale z úcty ke mně byste měli psát „B-H“. Další říkají, že je v pořádku vyslovovat mé jméno, ale že to musí být mé **pravé** jméno, neboť jinak se dopouštíte blasfémie.

Ať už mi však říkáte Jehova, Jahve, Bůh, Alláh nebo Karlík, jsem stále tím, čím jsem, a tam, kde jsem, a nepřestanu vás milovat jen proto, že neznáte mé pravé jméno.

Takže se můžete přestat dohadovat o tom, jak mě máte nazývat.“

Je to ubohé, že ano ?

„To jsi použil slova, které vyjadřuje morální soud. Já jen konstatuji skutečnost.“

I mnohá náboženství, která se **nedohadují** o mém jménu, tvrdí, že není moudré, když se snažíš poznat Boha příliš důvěrně, a že je herezí, když prohlašuješ, že s tebou Bůh **hovořil**.

Takže zatímco víra v Boha je nutná, vaše představa O Bohu je také důležitá.

A tady přichází ke slovu ochota. Nejenže musíte v Boha věřit, abyste ho mohli poznat, ale musíte být ochotní ho **poznat opravdu** - nestačí jen vědět, co si **myslíte**, že o mně víte.

Jestliže vám vaše představa o mně znemožňuje poznat mě takového, jaký opravdu jsem, pak vám všechna víra na světě nebude k ničemu. I nadále se spokojíte s tím, co si myslíte, že víte, místo abyste mě skutečně poznali.

Musíte být ochotni zapomenout na to, co si myslíte, že o Bohu víte, abyste ho mohli poznat takového, jak jste si ho nikdy nepředstavovali.

To je naprosto nutné, protože máte o Bohu mnoho představ, které nemají nic společného s Realitou.“

Jak v sobě mohu najít takovou ochotu ?

„Ty ji už máš, neboť jinak bys neztrácel čas psaním této knihy. Teď se musíš otevřít novým myšlenkám, novým možnostem. Přemýšlej o tom, co bys mi mohl říci, co bys ode mě mohl žádat, kdybych byl tvým nejlepším přítelem a ne tvým „otcem“.

Abys poznal Boha, musíš být „připraven, ochoten a schopen“. Víra v Boha je nutným předpokladem. Tvá víra v **nějakou** vyšší sílu, v jakési Božstvo, je známkou toho, že jsi „připraven“.

Otevřenost novým představám o Bohu - myšlenkám, jaké tě nikdy předtím nenapadly, myšlenkám, které tě mohou trochu znepokojit - je známkou toho, že jsi „ochoten“.

A nakonec musíš být „schopen“. Jestliže jsi neschopen vidět Boha jakýmkoli novým způsobem, jemuž ses otevřel, pak učinit nezpůsobilým právě onen mechanismus, jehož prostřednictvím bys poznal realitu Boha.

Musíš být schopen přijmout Boha, který tě miluje bezpodmínečně; musíš být schopen přijmout do svého života Boha, který tě bez jediné otázky přijímá do svého království; musíš být schopen přestat se trestat za to, že věříš v Boha, který tě nikdy nepotrestá; a musíš být schopen hovořit s Bohem, který nikdy nepřestal hovořit s tebou.

Tohle všechno jsou radikální myšlenky. Církve je označují za kacířské. A tak je nanejdůležitější ironické, že pravděpodobně budeš muset odejít z církve, abys mohl poznat Boha. Bez pochyby se budeš muset vzdát některých církevních učeních. Neboť církevní učení hovoří o Bohu, kterého nemůžeš poznat a kterého by sis nevybral za přítele. Neboť jaký tvůj přítel by tě trestal za každý přestupek ? A jaký přítel považuje za prohřešek, když je nazýván nepravým jménem ?“

V mých Hovorech s Bohem mi bylo řečeno mnoho věcí, které jsou v rozporu se vším, co jsem si myslel, že o Bohu vím.

„Vím, že věříš v Boha, neboť jinak bys s ním nikdy nemohl hovořit. Takže vím, že jsi byl „připraven“ navázat se mnou přátelství, ale byl jsi „ochoten“ ? Vidím, že jsi ochoten byl - neboť ochota předpokládá velkou odvahu, a ty jsi takovou odvahu projevil, a to nejen tím, že jsi zkoumal netradiční názory, ale také tím, že jsi to dělal veřejně. Proto tvé hovory umožnily taková zkoumání nejen tobě, ale také milionům dalších lidí. Tito lidé to dělají prostřednictvím tvých tří publikovaných knih, které jsou s nadšením čteny na celém světě - což je nesporným znamením toho, že i **veřejnost** je dnes ochotná.

Jsi dnes „schopen“ mě poznat ? Jsi schopen navázat se mnou přátelský vztah a nejen se mnou hovořit ?“

Jsem, protože mi nedělalo žádné potíže zbavit se svých starých představ o tobě a přijmout nové představy, které mi byly dány v Hovorech s Bohem. Upřímně řečeno, mnoho z těch nových myšlenek jsem už měl.

V tomto smyslu byla trilogie HSB spíš potvrzením než objevem.

Z dopisů čtenářů za posledních pět let jsem se dověděl, že podobně tomu bylo s mnoha dalšími lidmi. Takže tohle je vhodný čas říci čtenářům, jak byla ta kniha napsána.

Na rozdíl od této knihy nebyly „Hovory s Bohem“ psány jako kniha. Když můj rozhovor začal, neměl jsem nejmenší tušení, že bude vydán v knižní podobě. Pokud šlo o mě, považoval jsem to za soukromou záležitost.

Celý proces začal jednoho večera v únoru 1992, kdy jsem byl na pokraji chronické deprese. Nic se mi nedařilo. Moje manželství bylo v troskách, moje kariéra u konce a zdraví mi přestávalo sloužit.

V mém životě obvykle nepřicházely nepříjemnosti najednou, ale tentokrát tomu bylo jinak. Celý můj život se hroutil a já nevěděl, co proti tomu mám dělat.

Nebylo to poprvé, co jsem bezmocně přihlížel, jak se mi před očima hroutí vztah, který jsem považoval za permanentní.

Nebylo to dokonce ani podruhé ani potřetí ani počtvrté. Velice mě rozčilovalo, že jsem nebyl schopen udržet si manželství, že jsem nevěděl, co mám dělat, a že nefungovalo nic z toho, co jsem dělal.

Začal jsem mít dojem, že mi nebyly dány schopnosti hrát hru života, a to mě rozzuřovalo.

Moje kariéra ustrnula na mrtvém bodě. Moje třicetiletá práce v rozhlase a žurnalismu mi přinášela stále méně uspokojení. Bylo mi devětačtyřicet let a za půl století na této planetě jsem toho moc nedokázal.

Není překvapující, že se zhoršilo i moje zdraví. Několik let předtím jsem si zlomil krční obratle při automobilové nehodě a dodnes jsem se úplně nevyléčil. Předtím jsem měl potíže s plícemi, trpěl jsem žaludečními vředy, artritidou a vážnými alergiemi. V devětačtyřiceti letech jsem měl pocit, že se mi celé tělo rozpadá. A tak jsem se té únorové noci probudil se zlostí v srdci.

Převaloval jsem se v posteli a nemohl usnout. Nakonec jsem ze sebe strhl přikrývku a šel do kuchyně. Šel jsem tam, kam vždycky chodím uprostřed noci, když hledám moudrost - v lednici však nebylo nic dobrého a tak jsem se posadil na pohovku.

Tam jsem seděl a dusil se ve vlastní šťávě.

Nakonec jsem v měsíčním svitu uviděl žlutý poznámkový blok na konferenčním stolku přede mnou. Vzal jsem blok, našel si pero, rozsvítil lampu a začal psát rozhněvaný dopis Bohu.

Co mám dělat, aby můj život začal FUNGOVAT ????? Čím jsem si zasloužil tak mizerný život ? A jaká jsou tu vlastně pravidla ? Ať mi někdo vysvětlí PRAVIDLA ! Budu hrát, ale někdo mi musí vysvětlit pravidla. A až mi je vysvětlíš, neměň je !!!

A tak jsem pokračoval. Zuřivě jsem škrabal po celé stránce ohromným písmem, jakým píšu, když jsem rozzlobený. Tlačil jsem na pero takovou silou, že kdybyste se podívali proti světlu, přečetli byste i na páté stránce shora, co jsem napsal.

Nakonec jsem se vyprázdnil. Moje zlost, nespokojenost a hysterie zmizely a já si vzpomínám, že mě tehdy napadlo, že musím svým přátelům říci, že poznámkový blok uprostřed noci je možná nejlepší terapií.

Pak jsem chtěl položit pero, ale nešlo to. To je zajímavé, říkal jsem si. Několik minut intenzivního psaní a mám takovou křeč v ruce, že nejsem schopen pustit pero.

Zatímco jsem čekal, až křeč povolí, napadlo mě, že bych ještě něco měl napsat. Překvapilo mě, že opět přikládám pero k papíru, neboť jsem neměl ani tušení, co budu psát. A přece jsem se choval, jako bych měl co napsat.

Jakmile se pero dotklo papíru, okamžitě mě napadla myšlenka. Ta myšlenka mi byla řečena nějakým hlasem. Byl to ten nejhlavnější hlas, jaký jsem kdy slyšel. Jenže to nebyl hlas. Bylo to... něco, co jsem mohl nazvat jakýmsi neznělým hlasem... nebo snad... jakýmsi pocitem prostoupeným slovy.

„Slyšel“ jsem tato slova:

„Neale, opravdu chceš odpovědi na své otázky, nebo si jen vylíváš zlost?“

Pamatuji si, že jsem si myslil: opravdu si vylívám zlost, ale máš-li odpovědi, zatraceně rád bych je slyšel. Na to jsem dostal tuto odpověď:

„Mnoha věcmi jseš si tak jistý, jako že „existuje peklo“. Nebyl by sis raději tak jistý, jako že „existuje nebe“?“

Slyšel jsem, jak v duchu odpovídám: Co to má, k čertu, znamenat ?

Pak mě začaly napadat ty nejneobyčejnější myšlenky, jaké jsem kdy slyšel. Byly tak ohromující, že jsem je začal psát na papír - a odpovídat na ně. Myšlenky, které jsem dostával (skrze sebe ?), odpovídaly na mé otázky a zároveň vedly k dalším otázkám, jaké jsem si nikdy předtím nekladl. A tak jsem tam seděl a měl „rozhovor“ s perem a papírem.

Pokračovalo to asi tři hodiny. Najednou bylo půl osmé ráno, všichni v domě se začali probouzet a já odložil pero a papír. Byl to zajímavý zážitek, ale příliš jsem o něm nepřemýšlel - dokud jsem se neprobudil následující noci ve čtyři hodiny dvacet, jako by někdo vstoupil do pokoje a rozsvítil světlo. Posadil jsem se na posteli a přemýšlel, co to má znamenat, když jsem najednou ucítil naléhavé nutkání vstát z postele a jít si pro poznámkový blok.

Chodil jsem chvíli po bytě, pak jsem našel poznámkový blok a vrátil se do svého hnízda na pohovce v obývacím pokoji. Opět jsem začal psát - pokračoval jsem tam, kde jsem skončil, kladl jsem otázky a dostával odpovědi.

Dodnes nevím, co mě přimělo k psaní. Je možné, že jsem si chtěl začít psát deník. Neměl jsem nejmenší tušení, že moje zápisky budou jednou publikovány a navíc čteny od Tokia až po Toronto, od San Franciska až po Sao Paolo.

Je sice pravda, že mi ten hlas v jednom bodě dialogu řekl: „Tohle se jednou stane knihou.“ Já si však myslil, jo, ty a dalších sto lidí pošlete svoje noční úvahy nakladateli a ten řekne,

„Samozřejmě ! My to OKAMŽITĚ vydáme.“ Ten první dialog pokračoval celý rok - byl jsem probouzen nejméně třikrát týdně.

Nejčastěji se mě lidé ptají, kdy jsem poznal, že hovořím s Bohem. Několik prvních týdnů jsem neměl ani tušení, co se děje. Myslil jsem si, že si prostě mluvím sám k sobě. Pak mě napadlo, že mi na mé otázky možná odpovídá mé takzvané „vyšší Já“, o kterém jsem už slyšel. Ale nakonec jsem překonal strach z toho, že se mi lidé budou smát, a začal jsem to nazývat tak, jak mi to připadalo: rozhovor s Bohem.

To se stalo té noci, kdy jsem slyšel toto prohlášení: „Neexistuje žádných Deset přikázání.“

V době, kdy bylo učiněno toto senzační prohlášení, jsem už napsal téměř polovinu toho, co se pak stalo První knihou.

Zabýval jsem se otázkou, jaká je „správná“ cesta k Bohu. Ptal jsem se, zda nám naše „dobré chování“ zaručí cestu do nebe, nebo zda můžeme dělat, co se nám zlíbí, aniž nás Bůh potrestá.

„Co vlastně platí ?“ ptal jsem se. „Tradiční hodnoty, nebe hodnoty, které si sami vytváříme. Deset přikázání, nebo Sedm kroků k osvětlení ?“

Když mi bylo řečeno, že Deset přikázání neexistuje, byl jsem ohromen. Ještě víc ohromující však bylo vysvětlení.

Je sice pravda, že existovalo deset prohlášení, která byla dána Mojžíšovi, ale nebyla to žádná „přikázání“. Byly to jen „sliby“, jež nám dal Bůh, abychom poznali, že jsme na cestě zpátky k Bohu.

Tohle byla úplně nová a neočekávaná informace. Některé věci, které jsem do té doby slyšel během našeho rozhovoru, jsem slyšel už předtím od jiných učitelů a z jiných pramenů. Ale toto ohromující prohlášení o Deseti přikázáních jsem neslyšel nikdy předtím. Tento názor byl v přímém rozporu se vším, co jsem se kdy učil a co jsem si myslel.

O mnoho let později jsem dostal dopis od jistého profesora teologie z jedné velké univerzity na Východním pobřeží. Ten mi napsal, že to je nejoriginálnější názor na Deset přikázání, který byl publikován za posledních tři sta let. Ačkoli si nebyl jistý, zda souhlasí s názory HSB, říkal, že mu poskytnou bohatý materiál pro diskuse v jeho teologických kurzech. V té době jsem však nepotřeboval dopisy od profesorů teologie, abych věděl, že to, co jsem slyšel, je něco mimořádného - a že to přišlo z mimořádného zdroje.

Začal jsem ten zdroj považovat za Boha. Od té doby jsem svůj názor nezměnil. To, co jsem se dověděl na dalších osmi stech stránkách dialogu - včetně informací o životě vysoce vyspělých bytostí ve Třetí knize a programu budování nové společnosti na planetě Zemi v Druhé knize - můj názor naopak posílilo.

„To rád slyším. A je zajímavé, že poukazuješ na tuto část našeho dialogu, neboť tam jsem naposledy hovořil o poznání Boha.

Právě tam jsem řekl: „Abys mohl Boha opravdu poznat, musíš přijít o rozum.“

Přijďte ke mně, řekl jsem, cestou svého citu, nikoli cestou rozumu. Ve své mysli mě nikdy nenajdete.

Jinými slovy, budete-li o mně racionálně přemýšlet, nikdy mě opravdu nepoznáte. Je to proto, že vaše myšlenky neobsahují nic víc než vaše ustálené představy o Bohu. Realitu Boha najdete v **prožitku** přítomného okamžiku, nikoli ve svých ustálených představách.

Podívej se na to takhle: vaše mysl obsahuje minulost, vaše tělo obsahuje přítomnost a vaše duše obsahuje budoucnost.

Jinými slovy, mysl analyzuje a vzpomíná, tělo cítí a prožívá a duše pozoruje a ví.

Chceš-li zjistit, co si o Bohu pamatuješ, zeptej se své mysli. Chceš-li zjistit, co cítíš, zeptej se svého těla. Chceš-li zjistit, co víš, zeptej se své duše.“

Tomu nerozumím. Měl jsem za to, že city jsou jazykem duše.

„Tak tomu také je. Nicméně tvá duše hovoří skrze tvé tělo, které ti umožňuje prožívat realitu přítomného okamžiku. Chceš-li poznat tuto realitu, ptej se svých pocitů - ptej se svého těla.“

Rozumím. Říkám tomu „břišní test“. Jedno staré rčení říká, „Břicho ví“.

„A je to pravda. Tvůj žaludek je velmi dobrý barometr. Takže chceš-li se dovědět, co tvá duše ví o budoucnosti, naslouchej svému tělu - poslouchej, co ti tělo říká v tomto okamžiku.

Tvá duše zná všechno - minulost, přítomnost i budoucnost. Duše ví, kdo jsi a čím chceš být. Důvěrně zná Boha, neboť je tou mojí částí, která je ti nejbližší.“

To je úžasné. To se mi líbí. „Duše je ta část Boha, která je k tobě nejbližší.“ Jaké úžasné prohlášení !

„A je to pravda. Takže abys mě poznal, stačí když poznáš svou duši.“

Chci-li udržovat přátelství s Bohem, stačí, když udržuji přátelství se svou duší.

„Přesně tak.“

To mi připadá velice jednoduché. Zdá se mi to až příliš snadné, než aby to byla pravda.

„Je to pravda. Věř mi. Ale není to jednoduché. Kdyby poznání vlastního já nebo udržování přátelství s vlastním já bylo tak jednoduché, už dávno bys to dělal.“

Můžeš mi pomoci ?

„To právě teď dělám. Dovedu tě zpátky k tvému já... a tak tě dovedu zpátky k Bohu. A to budeš jednou dělat ty pro druhé lidi. Povedeš je zpátky k jejich já - a tím zpátky ke mně. Neboť když najdete své já, najdete mne. Tam jsem byl vždycky a tam vždycky budu.“

Jak mohu udržovat přátelství se svým já ?

„Tím, že se budeš zajímat o to, kdo opravdu jsi. A tím, že postupně zjistíš, kdo nejsi.“

Měl jsem za to, že se svým já přátelský vztah už mám. Mám se velice rád ! Možná až příliš. A jak už jsem řekl, jestliže mi něco v životě způsobuje problémy, pak je to mé vlastní ego.

„Velké ego není známkou toho, že se člověk má rád. Je to právě naopak.

Když se lidé „vytahují“ a „chlubí“, napadá nás otázka, co se jim na sobě líbí tak málo, že se snaží přimět druhé, aby je měli rádi.“

Au ! To skoro bolí.

„Bolestné zjištění je skoro vždycky pravdivé. Trpíš bolestmi růstu, můj synu. Ale to je normální.“

Ty si tedy myslíš, že se nemám moc rád a proto se snažím kompenzovat nedostatek sebelásky tím, že hledám lásku druhých ?

„To víš nejlíp ty sám. Ty jsi přece řekl, že máš problém se svým egem. Skutečná sebeláska ego zmenšuje. Jinými slovy, čím lépe víš, kdo opravdu jsi, tím menší je tvoje ego.“

Když víš přesně, kdo jsi, tvé ego zmizí.“

Ale moje ego je pocit mé identity, nebo ne ?

„Ne. Tvoje ego je to, co si myslíš, že jsi. Nemá nic společného s tím, kdo opravdu jsi.“

Není to v rozporu s tvým dřívějším tvrzením, že je dobré mít ego ?

„Mít ego je dobré. Ve skutečnosti je to **velmi** dobré, neboť „ego“ ti umožňuje prožívat to, co právě prožíváš. Dovoluje ti představovat si, že jsi oddělená entita v relativním světě.“

Ted' tomu už vůbec nerozumím. To mě úplně zmátlo.

„To nevadí. To je první krok na cestě k moudrosti. Bylo by hloupé myslet si, že všemu rozumíš.“

Můžeš mi to vysvětlit ? Je dobré mít ego, nebo to není dobré ?

„To je těžká otázka.“

Přišel jsi do relativního světa - do toho, čemu já říkám sféra Relativity - abys mohl prožívat to, co nemůžeš prožívat ve sféře Absolutna. Snažíš se prožít to, čím opravdu jsi. V absolutní sféře to můžeš vědět, ale nemůžeš to prožívat. Tvoje duše chce svou realitu **prožívat**. Ve sféře Absolutna nemůžeš prožívat žádný aspekt toho, čím jsi, protože tam neexistuje žádný aspekt toho, čím **nejsi**.

Absolutno je **absolutno**. Je to veškeré jsoucno. Je to alfa a omega všeho. Absolutno nelze stupňovat. Stupně existují pouze ve sféře relativity.

Relativní sféra byla stvořena proto, abyste mohli prožívat své já jako něco nádherného. V absolutní sféře není nic než nádhra, takže nádhra vlastně „není“. To znamená, že ji nelze poznat, protože ji nelze prožívat v nepřítomnosti něčeho, co není nádherné. Ve skutečnosti jsi totožný se vším. V tom je tvá nádhra ! Ale tuto nádheru totožnosti nemůžeš poznat, dokud jsi totožný se vším, neboť neexistuje nic jiného, takže být totožný se vším neznamená nic. Uvědomuješ si jen, že existuješ, ale neprožíváš nádheru té skutečnosti.

Nutným předpokladem toho, abys mohl prožívat nádheru své totožnosti se vším, je nějaký stav, v němž je možné **nebýt** totožný se vším. Protože ve sféře Absolutna - která je absolutní realitou - existuje pouze Boží jednota, je nemožné, aby existovalo něco, co by nebylo totožné se vším.

Existovat může jen **iluze** toho, že nejsi totožný se vším. Právě za účelem vytvoření této iluze byla stvořena sféra relativity. Tuto sféru lze přirovnat k Alenčině říši divů, kde nic není tím, čím se to zdá být, a kde se všechno zdá být tím, čím to není.

Tvé ego je hlavním nástrojem, jenž vytváří tuto iluzi. Je to nástroj, který ti umožňuje představovat si, že tvé já je odděleno od všeho ostatního, čím jsi. Tvé ego je ta část tvého já, která tě chápe jako jedince.

Člověk **není** jedinec, ale musí být individualizován, aby mohl pochopit celek. Takže v tomto smyslu je „dobré“ mít ego. Vzhledem k tomu, čeho se snažíš dosáhnout, to je „dobré“.

Nicméně **příliš velké** ego - vzhledem k tomu, co chceš udělat - „dobré není“. Neboť to, co chceš udělat, je použít iluzi své oddělenosti k tomu, abys lépe pochopil a prožil svou totožnost se vším, což je to, čím opravdu jsi.

Stane-li se tvé ego tak velkým, že vidíš jen své oddělené já, nemáš možnost prožívat sjednocené já a jsi ztracen. Jsi doslova ztracen ve světě svých iluzí a můžeš v něm zůstat po dobu mnoha životů, dokud své já neosvobodíš nebo dokud tě neosvobodí nějaká jiná duše. Tohle znamená výraz „vrátit člověku jeho já“. Tohle mají na mysli křesťanské církve, když hovoří o „spasiteli“. Jedinou chybou těchto církví je, že se prohlašují za **jediné** náboženství, které vás „spasí“. Tím jen posilují iluzi oddělenosti - právě tu iluzi, od které vás chtějí osvobodit !

Ptáš se, zda je dobré mít ego, a to je velmi široká otázka. Všechno záleží na tom, čeho se snažíš dosáhnout.

Užíváš-li své ego jako nástroje k tomu, abys nakonec poznal Nejvyšší realitu, pak je to dobré. Brání-li ti však tvé ego v tom, abys tuto realitu prožíval, pak to **dobré není**. Pokud ti tvé ego brání v tom, abys dělal to, co jsi sem dělat přišel, pak to „dobré není“.

Nicméně vždycky se můžeš svobodně rozhodnout, co tu chceš dělat. Je-li ti příjemné **neprožívat** své já jako součást boží podstaty, bude ti dána možnost tuto jednotu neprožívat. Teprve až tě omrzí tvá oddělenost, až tě omrzí tvé iluze, tvá osamělost a bolest, začneš hledat cestu domů a pak zjistíš, že tam budu - že jsem tu **vždycky**.

Vždycky.“

To je úžasné. Zeptej se a dostaneš odpověď.

„Zejména když se ptáš Boha.“

Chápu. Ty přece znáš všechny odpovědi. Nemusíš o nich přemýšlet.

„Nemusím. Odpověď mám na jazyku. A mohl bych dodat, že i ty ji máš na jazyku.“

Co tím myslíš ?

„Tím chci říct, že si ty odpovědi nenechávám pro sebe. Nikdy jsem to nedělal. Všechny odpovědi na všechny otázky máš doslova na jazyku.

Jinými slovy, „jak to říkáš, tak to bude“.

To tedy znamená, že když řeknu, že všechno, co říkáš, je nesmysl, pak nic z toho, co jsi mi

právě řekl, není pravda.

„To je pravda.“

Ne, to není pravda.

„Chtěl jsem říct, že je pravda, že to není pravda.“

Řeknu-li však, že nic z toho, co říkáš, není pravda, pak není pravda, že to není pravda.

„To je pravda.“

Pokud to ovšem pravda není.

„Pokud to pravda není. Tady vidíš, že si vytváříš svou vlastní realitu.“

To říkáš ty.

„Máš pravdu.“

Jestliže však nevěřím tomu, co říkáš...

„... pak to nebudeš prožívat jako svou realitu. Ale uvědom si, že je to uzavřený kruh - jestliže nevěříš, že si vytváříš svou vlastní realitu, budeš prožívat svou realitu jako něco, co sis nevytvořil... a tím **dokážeš, že si svou realitu vytváříš.**“

Páni ! Mám pocit, jako bych byl v zrcadlovém bludišti.

„To také jsi, můj úžasný synu. Neboť všechno, co vidíš, je tvým odrazem. A jestliže ti zrcadla života ukazují deformované obrazy, pak je to proto, že jsou odrazem tvých deformovaných představ o sobě samém.“

Tím se dostáváme zpátky k tomu, o čem jsme hovořili, než jsme udělali tuhle odbočku.

„Neexistují žádné odbočky, můj synu. Jsou jen různé cesty k témuž cíli.“

Ptal jsem se tě, jak mohu mít přátelský vztah sám se sebou. Ty jsi mi řekl, že když poznám svou duši, poznám Boha. Říkal jsi, že mám-li přátelský vztah sám se sebou, mohu mít přátelský vztah s Bohem. A já se tě ptal, jak to udělat. Měl jsem za to, že takový vztah se sebou už mám.

„Někteří lidé jej mají a jiní ne. Někteří lidé žijí sami se sebou v příměří.“

Možná máš pravdu, že moje velké ego je skutečně známkou toho, že se nemám rád. Budu o tom přemýšlet.

„Ne že by se lidé vůbec neměli rádi. Ale nemají rádi určitou část svého já a tak to jejich ego kompenzuje tím, že se snaží zalíbit druhým lidem. Samozřejmě že **neukazují** tu část, kterou nemají rádi, alespoň do té doby, než jim to rostoucí důvěrnost vzájemného vztahu znemožní. Když tuto část nakonec odhalí a když je druhý překvapen, možná i nepříjemně, mohou se ujistit, že ta část jejich já je opravdu nepříjemná - a celý kruh se uzavře.

Je to velice složitý proces, kterým procházíte každý den.“

Ty jsi měl být psychologem.

„Já jsem psychologii **vymyslil**.“

To vím. Řekl jsem to žertem.

„Vím, lidé žertují, když...“

Už dost !

„Máš pravdu. Už toho bylo dost. Ale jen jsem žertoval.“

Ty mě doháníš k smíchu, uvědomuješ si to ?

„**Já** tě doháním k smíchu ? Ty doháníš k smíchu mně.“

To se mi líbí. Bůh, který má smysl pro humor.

„Smích je dobrý pro duši.“

S tím souhlasím, ale vraťme se k naší otázce. Jak mohu mít přátelství sám se sebou ?

„Musíš si uvědomit, co opravdu jsi - a co nejsi. Jakmile si uvědomíš, kdo opravdu jsi, zamiluješ se do sebe.“

Jakmile se zamiluješ do sebe, zamiluješ se i do mne.“

Jak poznám, co jsem a co nejsem ?

„Začněme tím, co nejsi, neboť v tom spočívá největší problém.“

Tak dobře. Co nejsem ?

„Především nejsi svou minulostí. Nejsi svým včerejškem.“

Nejsi to, co jsi dělal včera, co jsi řekl včera, co sis myslel včera.

Mnoho lidí chce, aby sis myslel, že jsi to, co jsi byl včera. Někteří lidé od tebe **vyžadují, abys tím byl**. Vyžadují to proto, že mají velký zájem na tom, aby ses tak jevil. Dává jim to jistotu, že tě „správně“ odhadli. Mohou se na tebe „spolehnout“.

Lidé, kteří tě považují za „špatného“, nechtějí, aby ses změnil, neboť nechtějí připustit, že jejich názor na tebe byl **mylný**. To jim umožňuje **ospravedlnit způsob, jak se k tobě chovají**.

Lidé, kteří tě považují za „dobrého“, nechtějí, aby ses změnil, protože se na tebe chtějí i nadále „spoléhat“. To jim umožňuje **ospravedlnit způsob, jakým očekávají, že se k ním budeš chovat**.

Já ti však radím, abys žil v přítomném okamžiku. Abys vytvářel své já v každém okamžiku.

To ti umožní rozlišit své já od svých dřívějších představ o sobě samém - od představ, které jsou do značné míry založeny na představách, které o tobě mají **druzí**.“

Jak mohu zapomenout na svou minulost ? Představy druhých lidí o mně jsou založeny alespoň částečně na jejich vnímání mého chování v minulosti. Mám snad zapomenout, že jsem se tak choval ? Mám předstírat, že na tom nezáleží ?

„Nedělej ani jedno, ani druhé.

Nesnaž se zapomenout na svou minulost, snaž se změnit svou budoucnost.

Zapomenout na svou minulost by bylo to **nejhorší**, co bys mohl udělat. Zapomeň na svou minulost a zapomeň na všechno cenné, co ti dala.

Ani se nesnaž předstírat, že nezáleží na tvém chování v minulosti. Přiznej, že na tvém chování záleží - a že ses právě proto rozhodl, že některé své způsoby chování nebudeš opakovat.

Jakmile však takové rozhodnutí učiníš, **přestaň se svou minulostí zabývat**. To neznámá, že bys na ni měl zapomenout. Znamená to, že bys na ní neměl lpět, jako bys měl strach, že se bez ní utopíš. Topíš se, **protože** na ní lpíš.

Neužívej své minulosti k tomu, aby ti pomáhala udržovat tvé představy o tom, čím jsi. Zbav se těchto starých představ a začni plavat k novému břehu.

Ani lidé, kteří mají úžasnou minulost, by neměli lpět na svých starých představách, jako by tyto představy byly tím, čím jsou oni. Nic nemůže zpomalit váš růst rychleji než to, že „usnete na vavřínech“.

Nespěte na vavřínech ani nelpěte na neúspěších. Raději začněte znovu - v tomto okamžiku.“

Jak mohu změnit své navyklé způsoby chování nebo hluboko zakotvené charakterové rysy ?

„Tím, že si položíš otázku: „Jsem tohle opravdu já ?“

To je ta nejdůležitější otázka, jakou si kdy položíš. Můžeš si ji klást před i po každém rozhodnutí ve svém životě, ať už se týká toho, jaké šaty si obléknout, jaké zaměstnání přijmout, koho si vybrat za životního partnera nebo zda zůstat sám. A je to zajisté důležitá otázka, kdykoli se přistihneš, že děláš něco, s čím chceš skoncovat.“

A tím změním své povahové rysy a dlouhotrvající návyky ?

„Zkus to.“

Tak já to tedy zkusím.

„To je dobře.“

Až zjistím, co nejsem, a až se zbavím názoru, že jsem svou minulostí, jak objevím, kdo jsem ?

„To není žádné objevování, je to tvůrčí proces. Nemůžeš „objevit“, kdo jsi, protože když se o tom rozhoduješ, musíš vycházet z nulového bodu. O tom rozhoduješ na základě svých **preferencí**, nikoli na základě svých objevů.

Nebud' tím, čím sis myslel, že jsi, bud' tím, **čím by sis přál být**.“

V tom je ohromný rozdíl.

„To je to nejdůležitější v tvém životě. Do této chvíle jsi byl tím, čím sis myslel, že jsi. Od této chvíle budeš produktem svých nejvyšších přání.“

Mohu se opravdu natolik změnit ?

„Samozřejmě že můžeš. Ale pamatuj si, že se nebudeš měnit proto, abys byl přijatelný. Bůh té přijímá už teď. Měníš se jen proto, že se změnit chceš. Chceš se stát novou verzí svého já.“

Nejkrásnější verzí té nejkrásnější představy, jakou jsem kdy měl o tom, čím jsem.

„Přesně tak.“

A při tomto rozhodování mi pomůže jednoduchá otázka: Jsem tohle opravdu já ?

„Pomůže. Pokud ti ovšem nepomůže. Je však velice mocným nástrojem. Může být transformativní.

Je mocným nástrojem, neboť uvádí do souvislosti to, co se děje. Objasňuje ti, co děláš. Musím konstatovat, že mnozí lidé nevědí, co dělají.“

Co tím myslíš ? Co dělají ?

„Vytvářejí sami sebe. Ale mnozí lidé si to neuvědomují. Nevědí, že to dělají oni. Neuvědomují si, že to je **smysl života**.

Protože to nevědí, neuvědomují si, jak důležité je každé jejich rozhodnutí.

Žádné tvé rozhodnutí - **žádné** rozhodnutí - není rozhodnutí o tom, co uděláš. Každé rozhodnutí je o tom, kdo **jsi**.

Jakmile si to uvědomíš, všechno se změní. Začneš se dívat na všechno novými očima. Všechny situace a všechny události se stanou příležitostmi udělat to, co jsi sem udělat přišel.“

Přišli jsme sem s určitým posláním, že ano...

„Ano. Docela jistě. Vaše duše je tu proto, aby vyjadřovala, prožívala a naplňovala to, čím opravdu jste.“

A co jsme ?

„Cokoli **řeknete**, že jste ! Váš život je vaším prohlášením. Vaše rozhodnutí vás charakterizují.

Každý akt je aktem sebeurčení.

Ano, taková jednoduchá otázka může změnit váš život. Neboť tato otázka, pokud si ji položíte, uvede do nové souvislosti to, co se děje.“

Zejména, když si ji položíme v okamžiku rozhodování.

„Rozhodujete se v každém okamžiku. Rozhodujete se **stále**. Neexistuje okamžik, kdy byste
PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

se nerozhodovali.

Rozhodujete se i ve spánku. (Některá z vašich nejdůležitějších rozhodnutí jsou činěna ve spánku. A někteří lidé spí, i když se zdá, že jsou vzhůru.)“

Kdosi jednou řekl, že jsme planeta náměsíčníků.

„Ten někdo nebyl daleko od pravdy.“

Takže to je kouzelná otázka, že ano ?

„Ano, je to kouzelná otázka. Čtyři kouzelná slova.

Jsou vlastně dvě kouzelné otázky. Tyto dvě otázky, když si je položíš ve správný čas, mohou urychlit tvůj vývoj mnohem víc, než si myslíš. Tady jsou:

Jsem tohle opravdu já ?

Co by teď udělala láska ?

Když si před každým rozhodnutím položíš a zodpovíš tyto dvě otázky, přestaneš být studentem a staneš se učitelem Nového evangelia.“

Nové evangelium ? Co je to ?

„To se dovíš ve vhodný čas, můj příteli. Musíme si promluvit o mnoha jiných věcech, než se k tomu dostaneme.“

Mohu se tedy ještě jednou vrátit k otázce viny ? Co mají dělat lidé, kteří spáchali tak hrozné zločiny - někoho zabili nebo znásilnili - že si nemohou odpustit ?

„Znovu opakuji, že tito lidé nejsou tím, co udělali v minulosti. Je možné, že si to o nich myslí **druzí**, je možné, že si to myslí i **oni** sami, ale není to pravda.“

Ale většina těchto lidí to neví. Jsou stravováni svým pocitem viny - nebo hořkostí nad tím, jaké karty jim život rozdál. Někteří z nich se dokonce bojí, že to udělají znovu. Proto považují svůj život za beznadějný. Bezúčelný.

„**Žádný** život není bezúčelný ! A já ti říkám, že **žádný** život není beznadějný.

Jedinými nepřáteli člověka jsou strach a pocit viny.“

To jsi mi už říkal.

„A znovu to opakuji. Strach a pocit viny jsou jedinými nepřáteli člověka.

Zbavíte-li se jich, osvobodíte se.“

Jak to máme udělat ? Jak se můžeme zbavit strachu a pocitu viny ?

„Musíte se rozhodnout, že se jich zbavíte. Takové rozhodnutí závisí pouze na osobních preferencích. Prostě změníte svou představu o tom, čím jste.

Jak říká váš Harry Palmer: **Chcete-li se změnit, stačí se rozhodnout.**

Dokonce i vrah se může změnit. Dokonce i násilník se může stát novým člověkem. Dokonce i ten, kdo ubližoval dětem, může být spasen. Není k tomu potřeba ničeho než rozhodnutí hluboko v srdci a mysli a duši: **TOHLE NEJSEM JÁ.**“

Platí to pro každého z nás ? Ať už jsme udělali cokoli ?

„Ano, to platí pro každého z vás.“

Ale jak si mohu odpustit, když jsem udělal něco neodpustitelného ?

„Nic neodpustitelného neexistuje. Neexistuje žádný zločin, který bych neodpustil. To učí i ta nejprísnejší náboženství.

Nemusejí souhlasit se **způsobem** odčinění, ale souhlasí s tím, že **existuje** cesta.“

A jaká je to cesta ? Jak mohu odčinit svůj zločin, když jej sám považuji za neodpustitelný ?

„Příležitost odčinit všechno, co jste udělali, přichází automaticky v okamžiku vaší smrti.

V okamžiku, kdy opustíte své tělo, si uvědomíte, že jste totožní se vším - i se mnou.

Všechny duše prožívají tuto jednotu nanejvýš zajímavým způsobem. Je jim dovoleno znovu projít každým okamžikem svého života - a prožívat jej nejen ze **svého** vlastního hlediska, ale také z hlediska každého, komu ublížily. Dostanou možnost znovu opakovat každou myšlenku, každé slovo a každý čin a zakusit účinky, jaké to mělo na druhé, jako by jimi samy byly - což **jsou**.

Z vlastní zkušenosti **poznají**, čím jsou. Prohlášení, že „všichni jsme součástí Boží podstaty“, se v tuto chvíli stane prožitkem a přestane být pouhou myšlenkou.“

To by mohlo být peklo. A já si myslil, že jsi v Hovorech s Bohem řekl, že peklo neexistuje.

„Neexistuje žádné místo věčného zatracení a utrpení, jaké jste si vymyslili ve svých teologiích. Ale všichni - všichni z vás - zakusíte výsledky svých rozhodnutí. To je však otázkou růstu, nikoli „spravedlnosti“. Je to proces evoluce, nikoli Boží „trest“.

Během „rekapitulace života“, jak tomu někteří říkají, nebudete nikým souzeni. Bude vám jen dána příležitost prožít všechno, co prožilo celé vaše já a nejen omezená verze vašeho já, která žije ve vašem dnešním těle.“

Au ! I to by mohlo být bolestivé.

„Není to bolestivé. Nebudete cítit žádnou bolest, budete si plně uvědomovat existenci. Uvědomíte si totalitu každého okamžiku a jeho možnosti. To nebude bolestivé, bude to spíš poučné.“

Takže ne „au“, ale „aha“ ?

„Přesně tak.“

Jestliže však neexistuje žádné „au“, kde je tedy „odplata“ za bolest, kterou jsme způsobili ?

„Bůh nemá zájem srážet vás zpátky. Bůh chce urychlit váš růst. Jste na cestě evoluce, nikoli na cestě do pekla. Cílem je **vědomí, nikoli odplata**.“

Bůh nás nechce „podrážet“, chce nás „podporovat“.

„To nebylo špatné. Řekl jsi to velmi dobře.“

Myslím, že bychom se na to měli dívat optimisticky. Mnoho let jsem měl výčitky svědomí a zdá se, že někteří lidé si myslí, že by je měli mít navždy. Ale pocit viny a lítost není totéž. Jestliže přestanu mít výčitky svědomí, neznamena to, že nelituji toho, co jsem udělal. Lítost může být poučná, kdežto pocit viny nás oslabuje.

„Máš naprostou pravdu.“

Osvobodíme-li se od pocitu viny, můžeme se vyvíjet. Můžeme v životě něčeho dosáhnout.

Pak se můžeme opět spřátelit sami se sebou - a potom i s tebou.

„To opravdu můžete. Až poznáte, čím opravdu jste, spřátelíte se se svým já a zamilujete se do něho.“

A až poznáte své já, poznáte mne.“

A tím ukončíme první krok na cestě k Bohu.

„Ano.“

Přál bych si, aby to bylo tak jednoduché, jak říkáš.

„Je to tak jednoduché. Důvěřuj mi.“

(6)

ŠESTÁ KAPITOLA

To je druhý krok, že ano ?

„Ano, to je druhý krok. A ten je velice obtížný.“

Je obtížný, protože nevím, zda ti mohu důvěřovat.

„Děkuji ti za upřímnost.“

Promiň.

„Nikdy se neomlouvej za to, že jsi upřímný.“

Neomlouvám se za to, co jsem řekl. Ale mrzí mě, jestli tě to urazilo.

„Mě nemůžeš urazit.“

Nemohu tě urazit ?

PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

„Nemůžeš.“

Ani když udělám něco strašného ?

„Ani když uděláš něco strašného.“

Nerozzlobíš se a nepotrestáš mě ?

„Ne.“

To znamená, že si mohu dělat, co chci.

„To sis mohl dělat vždycky.“

To vím, ale měl jsem strach, že budu potrestán na onom světě.

„Ty se musíš bát Boha, abys nedělal nic „špatného“ ?“

Někdy ano. Když je pokušení příliš silné, potřebuji se bát toho, co se mi stane po smrti - jedině strach o mou nesmrtelnou duši mě zastaví.

„Opravdu ? Chceš snad říct, že jsi chtěl udělat něco tak strašného, že ses bál, že bys mohl ztratit svou nesmrtelnou duši, kdybys to udělal ?“

Ano, vzpomínám si na jeden takový případ.

„Co to bylo ?“

Ty chceš, abych ti to řekl přímo tady ? Před Bohem a přede všemi ?

„Jsi roztomilý. Řekni mi to. Přiznání je pro duši dobré.“

Tak dobře. Chtěl jsem spáchat sebevraždu.

„Ty jsi chtěl spáchat sebevraždu ?“

Jednou jsem o tom přemýšlel opravdu vážně. A netvař se tak překvapeně. Víš o tom všechno. Ty jsi mi v tom zabránil.

„Láskou, ne strachem.“

Bylo v tom trochu strachu.

„Bylo ?“

Měl jsem strach z toho, co by se mi stalo, kdybych si vzal život.

„A tak jsme začali náš rozhovor.“

Ano.

„A dnes, po třech knihách **Hovorů s Bohem**, se mě stále ještě bojíš ?“

Nebojím.

„To je dobře.“

Jenže někdy se tě bojím.

„A kdy se mě bojíš ?“

Když ti nedůvěřuji. Když nevěřím, že opravdu mluvím s Bohem. Když nevěřím tvým fantastickým slibům.

„Ty stále ještě nevěříš, že k tobě mluví Bůh ? To se čtenáři podiví.“

Podiví se tomu, že jsem člověk ? Myslím, že to vědí.

„Ovšemže to vědí, ale myslí si, že některé věci jsou ti jasné - a že jsi přesvědčen, že mluvíš s Bohem.“

Jsem o tom přesvědčen.

„To je už lepší.“

Jenže někdy o tom přesvědčen nejsem.

„A kdy o tom nejsi přesvědčen ?“

Když mám pocit, že nemohu věřit tomu, co mi říkáš.

„A kdy máš takový pocit ?“

Když to, co říkáš, zní příliš pěkně na to, aby to byla pravda.

„Rozumím.“

Začnu se bát. Co když to není pravda ? Co když si to všechno vymýšlím ? Co když si vymýšlím Boha, který řekne všechno, co chci ? Co když říkáš jen to, co chci slyšet, abych mohl ospravedlnit své chování ? Z toho, co mi říkáš, mám dojem, že si mohu beztrestně dělat, co chci. Nemusím mít žádné obavy, žádný strach. Na onom světě se mi nic nestane. Kdo by si nepřál takového Boha ?

„Ty, jak **vidím**.“

Ale já si ho přeji - jenže někdy ne.

„A kdy si ho nepřeješ ?“

Když mám strach. Když si myslím, že ti nemohu důvěřovat.

„Co si myslíš, že se ti stane ?“

Co se mi stane, když budu věřit tomu, co říkáš, a nakonec se ukáže, že nejsi Bůh ?

„Ano.“

Mám strach, že mě Bůh uvrhne do pekla.

„Za co ? Za to, že jsi měl smyšlený rozhovor ?“

Za to, že popírám jediného pravého Boha a že k tomu navádím druhé. Za to, že jim říkám, že jejich činy nemají žádné nepříjemné následky, a tím je podněcuji, aby dělali něco, co by nedělali, kdyby se tě báli.

„Opravdu si myslíš, že jsi tak mocný ?“

To ne, ale myslím si, že lidi je snadné ovlivnit.

„Proč tedy nejsou ovlivněni těmi, kteří říkají, že se máte Boha bát ? Proč neskončují se svým destruktivním chováním ?“

Cože ?

„Náboženství už po staletí říká lidem, že je pošlu do pekla, nebudou-li ve mne věřit a nepřestanou-li dělat určité věci.“

To vím.

„A myslíš, že ty věci lidé přestávají dělat ?“

Ani ne. Lidstvo se zabíjí, jako se zabíjelo vždycky.

„Jenže mnohem rychleji než dříve, neboť dnes máte zbraně hromadného ničení.“

A nejsme jeden k druhému méně krutí, než jsme vždycky byli.

„I já si toho všiml. Tak proč si myslíš, že staletí vlastně tisíciletí - náboženství neovlivnila lidi a že je nějak **ovlivníš ty** a že pak budeš odpovědný za jejich činnost ?“

Nevím. Občas si to asi musím myslet, abych se mírnil.

„Ale proč ? Co si myslíš, že bys dělal, kdyby ses nemírnil ?“

Vylezl bych na nejvyšší střechu a křičel bych, že jsem konečně našel Boha, kterého mohu milovat! Pozval bych všechny lidi, aby se seznámili s mým Bohem ! Každému, koho potkám, bych vyprávěl všechno, co o tobě vím ! Osvobodil bych lidi od strachu z Boha a tím od strachu z člověka ! Osvobodil bych je od strachu ze smrti !

„A ty si myslíš, že za to tě Bůh potrestá ?“

Jestliže se v tobě mýlím, pak mě potrestáš. Nebo mě potrestá on. Nebo mě potrestá něco - cokoli.

„Já tě nepotrestám. Oh, Neale, Neale, Neale... je-li tvým největším zločinem to, že maluješ obraz příliš láskyplného Boha, myslím, že ti bude odpuštěno - pokud i nadále **musíš** věřit v Boha, který odměňuje a trestá.“

A co když tím, co říkám, povzbudím druhé, aby dělali špatné věci, aby lhali, znásilňovali a zabíjeli ?

„Kdyby tomu tak bylo, pak by za lidské činy byl zodpovědný každý filozof, který kdy mluvil nebo psal proti morálnímu kódu své doby.“

Možná že za to filozofové zodpovědní jsou.

„A chceš věřit v Boha, který stvořil takový svět ? Chceš si vybrat takového Boha ?“

To není otázka výběru. Nejsme tu v Božím supermarketu. O tom my nerozhodujeme. Bůh je Bůh a my ho musíme správně chápat, nebo půjdeme do pekla.

„Tomu věříš ?“

Ne, Jenže někdy tomu věřím.

„A kdy ?“

Když ti nedůvěřuji. Když nevěřím v Boží dobrotu a lásku. Když se dívám na všechny bytosti na této Zemi jako na děti nižšího Boha.

„A cítíš to často ?“

Musím přiznat, že dnes už ne. Ale dříve jsem to cítil často. A jak často ! Od doby našich hovorů jsem však změnil svůj názor na mnoho věcí. Vlastně jsem nezměnil názor, ale dovolil jsem si věřit tomu, co jsem vždycky v hloubi duše věděl a čemu jsem chtěl věřit.

„A je to tak špatné ?“

Ne. Je to dobré. Celý můj život se změnil. Opět mohu věřit v tvou dobrotu a proto mohu věřit ve svou dobrotu. Protože věřím, že jsi mi odpustil všechno, co jsem udělal, jsem schopen odpustit sám sobě. Protože jsem se přestal bát, že jednoho dne budu někde nějak potrestán Bohem, přestal jsem trestat sám sebe.

Někteří lidé říkají, že je špatné nevěřit v trestajícího Boha. Já však vidím, že z toho pochází jen dobro. Neboť jestliže chci udělat něco dobrého - dokonce i ve vězení, třeba přesvědčit nějakého vězně, aby neublížoval druhým nebo aby přestal ublížovat sobě - budu muset odpustit sám sobě a budu se muset přestat trestat.

„Výborně. Chápeš to.“

Opravdu to chápu. A také jsem se nevzdal všeho, co jsem se dověděl během našich rozhovorů. Teď však potřebuji nějaký nástroj. Nástroj, který mi pomůže navázat s tebou opravdu přátelský vztah.

„Takové nástroje ti dávám.“

Ano, to je pravda. Ještě než jsem tě požádal, ty jsi odpověděl.

„Jako vždycky.“

Jako vždycky. Tak mi řekni, jak se naučím důvěřovat ?

„Tím, že nebudeš muset.“

Naučím se důvěřovat tím, že nebudu muset důvěřovat ?

„Ano.“

Vysvětli mi to.

„Jestliže od tebe nic nepotřebuji ani nechci, musím ti důvěřovat ?“

Myslím, že nemusíš.

„Správně.“

Takže nejvyšší úroveň důvěry je nemuset důvěřovat ?

„Opět správně.“

Ale jak dosáhnu toho, že od tebe nebudu nic chtít ani potřebovat ?

„Tím, že si uvědomíš, že už to je tvoje. Že všechno, co potřebuješ, už máš. Že ještě než požádáš, já ti vyhovím. Proto není nutné o nic žádat.“

Protože nemusím žádat o něco, co již mám.

„Přesně tak.“

Jestliže však něco mám, proč bych si myslil, že to potřebuji ?

„Protože **nevíš**, že to máš.“

Chceš říct, že když si myslím, že něco potřebuji, že to opravdu potřebuji ?

„**Myslíš** si, že to potřebuješ.“

Jestliže si však myslím, že Bůh uspokojí všechny mé potřeby, nebudu si myslit, „že něco potřebuji“.

„Správně. Proto je víra tak mocná. Jestliže věříš, že všechny tvé potřeby budou vždycky uspokojeny, pak nemáš prakticky žádné potřeby. A to je samozřejmě **pravda**, která se stane tvou zkušeností, takže tvá víra bude „ospravedlněna“. Všechno závisí pouze na změně tvého očekávání.“

Co očekávám, to dostanu ?

„Tak nějak, ano. A přece skutečný Mistr žije mimo sféru očekávání. Neočekává a nepřeje si nic než to, co se „naskytne“.“

Jak to ?

„Protože ví, že má všechno. A proto s radostí přijme cokoli, co se v daném okamžiku naskytne.“

Ví, že všechno je dokonalé, že život je dokonalost, která se rozvíjí.

Za takových okolností není důvěra nutná.“

Jinými slovy, „důvěra“ se stane „vědomostí“.

„Ano. Existují tři úrovně vědomí: naděje, víra a vědomost.

Máš-li „naději“, že se něco stane, přeješ si, aby se to stalo, ale nejseš si tím jistý.

Máš-li v něco „víru“, myslíš si, že to existuje nebo že se to stane. Nejseš si tím jistý, ale **myslíš** si, že si tím jistý jsi, a věříš tomu, dokud se nesetkáš s něčím, co tomu odporuje.

Máš-li o něčem „vědomost“, myslíš si, že to existuje nebo že se to stane. Jseš si tím jistý a **nepřestaneš si tím být jistý**, ani když se setkáš s něčím, co tomu odporuje. Neposuzuješ nic na základě povrchního zdání, neboť **víš**, co je realita.“

Takže ti mohu důvěřovat, protože vím, že ti důvěřovat nemusím.

„Správně. Protože víš, že se stane něco dokonalého.

Nevíš přesně co, ale víš, že to bude **dokonalé**. Víš, že se nemusí stát to, co si přeješ **ty**, ale víš, že se stane to, co je **dokonalé**. A jak dosahuješ mistrovství, pomalu mizí rozdíl mezi tím, co si přeješ, a tím, co se děje. Něco se stane a ty si nepřeješ, aby se stalo nic jiného. Právě skutečnost, že preferuješ to, co se děje, to činí dokonalým.

Skutečný Mistr vždycky dává přednost tomu, co se děje. Až se to naučíš, i ty dosáhneš mistrovství.“

Ale... ale to je totéž, jako bych nedával přednost ničemu ! Měl jsem za to, že jsi vždycky říkal: „Tvůj život vychází z tvých úmyslů.“ Jak to může být pravda, jestliže nemám žádné preference ?

„Měj úmysly, ale neměj očekávání. A už vůbec neměj požadavky. Neupínej se na dosažení určitého výsledku. Ani mu nedávej přednost. Povznes své návyky na úroveň preferencí a své preference na úroveň přijetí reality.

To je cesta k vnitřnímu klidu. To je cesta k mistrovství.“

Právě o tom píše Ken Keyes, velký učitel a spisovatel, ve své vynikající knize „A Handbook to Higher Consciousness“ (Příručka k vyššímu vědomí).

„Vskutku. Jeho formulace této myšlenky jsou velmi důležité a pro mnoho lidí doslova průkopnické.“

Keyes hovoří o změně návyků v preference. Sám se to musel naučit, protože mu ochrnula dolní polovina těla a větší část života strávil v kolečkové židli. Kdyby byl „navyklý“ na větší pohyblivost, nikdy by nemohl být šťastný. Keyes si však uvědomil, že naše štěstí závisí na našem vnitřním postoji k vnějším okolnostem, nikoli na vnějších okolnostech samotných.

To bylo jádrem jeho psaní, ačkoli ve většině svých knih se o svém tělesném postižení nezmiňuje. Proto když ho lidé poprvé viděli na jeho přednáškách, byli šokováni tím, že se nemohl hýbat a seděl v kolečkové židli. Psal s takovou radostí ze života, že si všichni mysleli, že má v životě všechno, co si kdy přál.

„A **skutečně** měl všechno, co si kdy přál ! Ta poslední čtyři slova však obsahují nesmírné tajemství. Tajemství života spočívá v tom, že **chcete všechno, co máte**, nikoli v tom, že máte všechno, co chcete.“

To sis vypůjčil od dalšího úžasného spisovatele, Johna Graye.

„John je skutečně úžasný spisovatel. Ale kdo si od koho „vypůjčuje“ ? Ty myšlenky jsem mu dal já. Právě tak jsem inspiroval Kena Keyese.“

Který je dnes u tebe.

„Ano - a vysvobozený ze své kolečkové židle.“

To jsem opravdu rád ! Škoda že v ní musel strávit velkou část svého života.

„To **není** škoda ! Je to požehnání ! Ken Keyes změnil miliony životů právě proto, že byl v té židli. **Miliony** životů. Na to nezapomínej. Kenův život byl požehnáním, neboť duši, která se tehdy jmenovala Ken, poskytl zážitky, po kterých toužila.

To platí o životě **každého** člověka. Nic se neděje náhodně, neexistují žádné shody okolností a Bůh nedělá chyby.“

Jinými slovy, všechno je dokonalé.

„Správně.“

I když to tak někdy nevypadá.

„**Zejména** když to tak nevypadá. Je to znamení, že si máte na něco vzpomenout.“

Takže vlastně říkáš, že bychom měli být vděční za to nejhorší, co se nám kdy stane ?

„Vděčnost je nejrychlejší formou léčení.

Čemu se bráníš, to trvá. Za co jsi vděčný, to ti poslouží.

Už jsem ti řekl:

Posílám vám jen anděly.

A teď k tomu dodám:

Dávám vám jen zázraky.“

Války jsou zázraky ? Zločiny jsou zázraky ? Nemoci jsou zázraky ?

„Co si o tom myslíš ? Kdybys měl začít odpovídat, místo abys ses pořád jen ptal, co bys řekl ?“

Co bych řekl, kdybych byl tebou ?

„Ano.“

Řekl bych... Každá událost v životě je zázračná, stejně jako sám život. Stvořil jsem život tak, aby poskytoval vaší duši dokonalé nástroje, které vám umožní stát se tím, čím opravdu jste. Proto nic a nikoho neodsuzujte. Milujte své nepřátele, modlete se za své pronásledovatele a přijímejte každý okamžik jako poklad, jako dokonalý dar od dokonalého Stvořitele.

Řekl bych... Snažte se něčeho dosáhnout, ale nevyžadujte to.

„Řekl bys to dobře, můj příteli. Stáváš se poslem, jakým byl Ken Keyes. Ale vraťme se k jeho učení, neboť Ken řekl: povznesť své návyky na úroveň preferencí. A ty dnes budeš učit: nemějte žádné preference.“

To budu učit ?

„Ano.“

A kdy ?

„Začni to učit teď hned. Co bys řekl, kdybys to měl učit ?“

Co bych řekl, kdybych byl sebou ?

„Ano.“

Řekl bych... Jestliže vyžadujete určité výsledky, abyste byli šťastní, pak máte návyk. Jestliže si jen přejete určitý výsledek, máte preference. Jestliže nemáte žádné preference, přijímáte všechno. Dosáhli jste mistrovství.

„Výborně. To je velice dobré.“

Ale mám jednu otázku. Není volba našich záměrů totéž jako oznámení našich preferencí ?

„Vůbec ne. Můžete chtít, aby se něco stalo, aniž to preferujete. Vaše preference je vlastně oznámením světu, že **jsou možné alternativní výsledky**. Bůh si nic takového nepředstavuje a proto nemá žádné preference.“

Chceš říct, že Bůh si skutečně přál, aby se stalo všechno, co se stalo ?

„Jak jinak by se to mohlo stát ? Nebo se domníváš, že se může stát **cokoli**, co by bylo proti Boží vůli ?“

Když to říkáš takhle, mám pocit, že odpověď musí být záporná. Když se však podívám na všechny hrůzy, které se staly v historii lidstva, nemohu uvěřit, že Bůh chtěl, aby se staly.

„Mým záměrem je dovolit vám, abyste si sami zvolili výsledky své činnosti, abyste si sami vytvářeli a prožívali svou vlastní realitu. Vaše historie je záznamem toho, co jste chtěli udělat. A co jste chtěli **vy**, to jsem chtěl i **já**, neboť mezi námi není žádný rozdíl.“

Nemyslím si, že bychom chtěli všechno, co se stalo v historii lidstva. Ani si nemyslím, že bych chtěl všechno, co se stalo v mém životě. Mám dojem, že mnohokrát došlo k nechtěným výsledkům.

„Žádné výsledky nejsou nechtěné, ačkoli některé jsou neočekávané.“

Jak může být neočekávané něco, co chceme ? A jak můžeme chtít něco, co neočekáváme ?

„Na úrovni duše chcete vždycky dosáhnout výsledků, které dokonale odpovídají vašemu vývojovému stupni, abyste mohli prožívat to, čím jste.“

Tyto výsledky vám umožňují dosáhnout dalšího vývojového stupně, abyste se mohli stát tím, čím se stát chcete.

Pamatuj si, že smyslem vašeho života je neustále obnovovat své já podle nejkrásnější verze nejkrásnější představy, kterou jste kdy měli o tom, čím jste.“

To bych už dokázal opakovat i ve spánku.

„To je zajímavé, neboť můžeš-li to opakovat ve spánku, znamená to, že ses **konečně probudil**.“

To je chytré. Velice zajímavý obrat.

„Takové je všechno v životě, můj příteli. Všechno.
Tak co jsme se tady naučili ? Co si zapamatuješ ?“

Zapamatuji si, že to, co chci, je vždycky to, co se děje, ale to, co se děje, nemusí být vždycky to, co jsem očekával. Ale jak je to možné ?

„Stává se to, když nevíš, co chceš.“

Tím chceš říct, když si myslím, že něco chci, ale ve skutečnosti chci něco jiného ?

„Přesně tak. Na tělesné úrovni věříš, že chceš určitý výsledek, ale na úrovni duše chceš něco jiného.“

Človče, to je šílené ! Jak mohu vědět, co mám očekávat, jestliže vytvářím svou realitu na úrovních vědomí, které si neuvědomuji ?

„To vědět nemůžeš. Proto jsem ti řekl: „Žij bez očekávání.“ A proto jsem ti také řekl, abys v každé situaci „viděl dokonalost“.“

To jsi mi opravdu řekl už v Hovorech s Bohem.

„Abys to lépe pochopil, promluvíme si teď o třech úrovních života: nadvědomí, vědomí a podvědomí.“

„Na nadvědomé úrovni si vytváříte svou realitu s plným vědomím toho, co děláte. To je duchovní úroveň. Na vědomé úrovni si většina z vás neuvědomuje své nadvědomé záměry.

Na vědomé úrovni si vytváříte svou realitu s určitým vědomím toho, co děláte. Kolik si toho uvědomujete, to závisí na vaší „úrovni vědomí“. To je tělesná úroveň. Když se vydáte na duchovní cestu, snažíte se rozšířit své vědomí tak, aby obsahovalo širší realitu, o které víte, že existuje.

Na podvědomé úrovni nevytváříte svou realitu vědomě. Děláte to podvědomě a nevíte proč. Není to špatná úroveň a proto byste ji neměli odsuzovat. Řídí automatické procesy jako například růst vlasů nebo pravidelný tep srdce. Nachází také okamžitá řešení problémů. Když si však neuvědomuješ, které části svého života vytváříš automaticky, můžeš mít pocit, že svůj život nemáš pod kontrolou, že je „důsledkem“, nikoli příčinou. Můžeš se dokonce považovat za oběť. Proto je důležité uvědomit si, čeho si nechceš být vědom.

Později v tomto dialogu budu hovořit o vědomí a těch jeho úrovních, které produkují to, čemu říkáte osvícení.“

Je možné mít tytéž záměry na všech úrovních vědomí najednou ?

„Je. Takové totální vědomí nazývají někteří lidé „vyšším vědomím“ nebo „vědomím Krista“. Je to plně integrované vědomí.

Na úrovni integrovaného vědomí jste plně tvůrčí. Všechny tři úrovně jsou naprosto sjednocené. Lze o vás říci, že máte „všech pět pohromadě“. Ale je to mnohem víc, neboť celek je víc než součet jeho částí.

Integrované vědomí není pouhou směsí nadvědomí, vědomí a podvědomí. Je to „transcendentální“ jednota všech tří úrovní. Na této úrovni vstupujete do sféry čistého **bytí**. Toto **bytí** je nejvyšším zdrojem vaší tvořivosti.“

Takže pro člověka s „vyšším vědomím“ jsou výsledky vždycky chtěné a nikdy neočekávané ?

„Ano.“

A stupeň neočekávanosti určitého výsledku ukazuje, na jaké úrovni vnímáme realitu.

„Přesně tak.“

Takže Mistr je ten, kdo vždycky souhlasí s výsledky, ať už se jeví jakkoli nepříznivé, protože ví, že je na některé úrovni vědomí musel chtít.

„Začínáš tomu rozumět. Začínáš chápat něco, co je velmi složité.“

A proto Mistr považuje všechno za dokonalé !

„Výborně ! Teď jsi to pochopil !“

Mistr si nemusí vždycky uvědomovat, na jaké úrovni chtěl dosáhnout určitých výsledků, ale nikdy nepochybuje o tom, že jich na nějaké úrovni dosáhnout chtěl.

„Přesně tak.“

A proto Mistr nikdy nic neodsuzuje. Neboť nepochybuje o tom, že na určité úrovni sám vytvořil to, co prožívá.

„Ano.“

A ví také, že když se mu nelíbí, co vytvořil, může to změnit.

„Ano.“

A že odsuzování nemá v tomto procesu místo. Neboť to, co odsuzujete, vlastně udržujete.

„I tohle je velice hluboké, velice složité. Pochopil jsi to dokonale.“

Stejně dokonalé by bylo, kdybych to nechápal.

„Máš pravdu.“

Všichni jsme přesně tam, kde máme být. Vždycky.

„Ano - jinak byste tam nebyli.“

Pro svůj vývoj potřebujeme přesně to, co máme a co prožíváme v tomto okamžiku.

„Opět máš pravdu.“

A jestliže nic nepotřebujeme, nemusíme důvěřovat Bohu.

„To jsem už říkal.“

A když nemusíme důvěřovat Bohu, pak mu důvěřovat můžeme. Neboť nelpíme na dosažení určitých výsledků, ale věříme, že ať už se stane cokoli, bude to pro naše nejvyšší dobro.

„A tím jsme uzavřeli kruh. Bravo !“

Nejkrásnější na tom je, že když nelpíme na dosažení určitých výsledků, osvobozujeme tím svou podvědomou mysl od všech otázek, proč jsme takových výsledků nedosáhli, což nám otvírá cestu k určitému výsledku, který jsme vědomě chtěli.

„Ano ! Můžete dělat víc věcí automaticky. Dostanete-li se do obtížné situace, automaticky víte, že všechno dobře dopadne. Vyskytne-li se nějaký problém, okamžitě víte, že už byl vyřešen –

automaticky.

Těchto výsledků jste dosáhli **podvědomě**. Všechno se začne dít automaticky, zdánlivě bez vašeho nejmenšího úsilí. Všechno začne fungovat. Všechno se vám daří, za ničím se nemusíte honit.

K této změně dochází bez vědomého úsilí. Negativní představy o tom, čím opravdu jste a čím můžete být, odcházejí stejně podvědomě, jako jste je **získali**.

Nevíte, kde a jak jste je získali, a nebudete vědět, kde a jak jste se jich zbavili. Váš život se najednou změní. Doba mezi vědomým pojetím myšlenky a její realizací ve vašem životě se začne zkracovat, až nakonec úplně zmizí a vy budete dosahovat výsledků okamžitě.“

Výsledků vlastně nedosahuji, prostě si uvědomuji, že už existují. Všechno už bylo vytvořeno a já prožívám to, co jsem schopen prožívat na své úrovni vědomí a porozumění.

„Vidím, že ses stal poslem. Jsi spíš ten, kdo přináší poselství, než ten, kdo je hledá. Jsi schopen formulovat celou kosmologii. Do svého posledního prohlášení jsi dokonce zahrnul pravdu o povaze času.“

Ano. V tom smyslu, jak jsme jej chápali, čas neexistuje. Existuje jen jediný okamžik - věčný okamžik přítomnosti. V tomto okamžiku se děje všechno, co se kdy stalo, co se děje a co se kdy stane. Jak už jsi řekl v Třetí knize Hovorů s Bohem, je to jako obrovský magnetický disk v počítači. Všechny možné výsledky už byly „naprogramovány“. Všichni prožíváme takové výsledky, jaké produkujeme volbou, kterou učiníme - jako když hrajeme šachy s počítačem. Na disku už existují všechny tahy. Jakého výsledku dosáhneme, záleží na tom, jaký tah uděláme.

„To je velice dobrý příklad. Má však jednu vadu.“

Jakou ?

„Přirovnává Život ke hře. Vypadá to, jako bych si s vámi jen hrál.“

Ano. Dostávám dopisy od lidí, kterým se to nelíbí. Říkají, že nesouhlasí s tím, co bylo řečeno v Hovorech s Bohem o událostech a čase. Nelíbí se jim, že jsme pouhými figurkami, kterými Bůh pro svou vlastní zábavu pohybuje po šachovnici života.

„Myslíš, že já jsem takový Bůh ? Jestliže si to myslíš, pak mě za takového budeš považovat. Po tisíce let mají lidé své představy o Bohu a podle toho mě vidí. Tohle je největší tajemství:

Ukážu se vám, jak mě vidíte.“

To je fantastické !

„Ano, fantastické. Bůh se zdá být takový, jakého ho vidíte. Jak mě vidíš ty ?“

Vidím tě jako Boha, který mi dává nástroje k tomu, abych si vytvářel svůj život podle své volby.

„A jedním z nejučinnějších nástrojů je tvé přátelství s Bohem. Tomu věř.“

Věřím ti. Protože už vím, že ti věřit nemusím. Životní proces je životní proces. Důvěra není nutná, nutná je vědomost.

„Přesně tak.“

(7)

SEDMÁ KAPITOLA

V mládí jsem nebyl tak nedůvěřivý. Nikdy jsem nepotřeboval, aby mi bylo všechno tak podrobně vysvětlováno. Vždycky jsem věřil, že všechno dobře dopadne.

Byl jsem velký optimista. Dalo by se říci, že jsem byl až lehkovážný. Vzhledem k tomu, že jsem byl vychován ve strachu z Boha, můj optimismus se mohl jevit dvojnásobně lehkovážným. Nicméně takový jsem byl. Jako dítě jsem vždycky „věděl“, že dosáhnou toho, co chci - a vždycky jsem toho dosáhl. Obvykle bez velké námahy. To se nelíbilo mému bratroví, který si často stěžoval, že nemá „takové štěstí jako Neale“. Jednou jsem slyšel, jak mu otec odpověděl. „Neale si své štěstí vytváří.“

Otec měl pravdu. Byl jsem takový částečně díky svým rodičům. Matka mě učila milovat život a všechno tvůrčí a otec mi dal sebedůvěru. Ať už jsem stál před jakýmkoli úkolem, znovu a znovu se mě ptal: „Jak to můžeš udělat, jestliže to nezkusíš ?“

Když mi bylo patnáct, otec mi řekl něco, co jsem nikdy nezapomněl. „Synu,“ řekl mi, „není jediný 'správný způsob', jak něco udělat. Je jen způsob, jakým to děláš ty. Snaž se, aby tvůj způsob byl správný.“

„Jak to mám udělat ?“ zeptal jsem se ho. „Prostě to udělej,“ odpověděl. O pětatřicet let později shrnula firma Nike tento názor do krátkého sloganu.

„Prostě to udělej.“

Jak jsem řekl dříve, už na střední škole jsem se věnoval mnoha mimoškolním aktivitám. Přesto jsem měl dobré známky z předmětů, které mě bavily. Byl jsem dobrý v angličtině, politické vědě, hudbě a cizích jazycích. V předmětech, které mě nudily - biologie, algebra, geometrie - jsem stěží prolézal. University of Wisconsin mě přesto přijala... na zkoušku.

Dlouho jsem tam však nezůstal. Po třech semestrech mě děkan požádal, abych odešel, ale mě to nevadilo. Byl jsem netrpělivý a chtěl jsem se dostat do rozhlasu.

Když jsem byl ze školy vyhozen, otec mi řekl: „Ted' se o sebe musíš starat sám. Já pro tebe udělal, co jsem mohl, ale ty chceš žít svým vlastním způsobem.“

Měl jsem zároveň hrozný strach a hroznou radost. V té době jsem už měl určitou zkušenost s prací v rozhlase, nebo jsem občas pracoval jako neplacený hlasatel pro jednu malou rozhlasovou stanici, která právě začala vysílat. Šel jsem tedy za manažerem jiné rozhlasové stanice a drze jsem mu řekl, že by mě měl zaměstnat.

Larry LaRue se na mě pobaveně podíval a řekl: „A proč bych to měl udělat?“

„Protože jsem lepší než všichni vaši hlasatelé.“

Larry se přestal smát, ale stále se usmíval.

„Chlapče,“ řekl, „líbíš se mi. Máš chucpe.“ (Tehdy jsem ještě nevěděl, co to znamená. Pamatuji se, že jsem si říkal, to je dobré.)

„Tak víš co?“ Larry se ke mně naklonil. „Přijď sem dnes v osm hodin večer a já řeknu hlasateli, aby ti ukázal, co máš dělat. V devět hodin začínáš. Budu poslouchat. Jestli ti nezavolám do půl desáté, vypadni a už se tu neukazuj.“

Podíval se na mě čtveráckým pohledem.

„Tak dobře,“ řekl jsem a podal mu ruku. Pak jsem dodal, „Večer čekám na telefon.“ Vyšel jsem ven - a na parkovišti se mi udělalo špatně od žaludku.

Když jsem večer vzal do ruky mikrofon, bylo mi stále ještě na zvracení. Nejistě jsem uvedl reklamu a pak jsem začal pouštět hudbu. Po několika písničkách jsem se podíval na hodiny. Bylo 9.28 a Larry ještě nezavolal. Byl jsem hrozně sklíčený a připravoval se, že uvolním místo nočnímu hlasateli. Ten nakoukl do místnosti právě ve chvíli, kdy jsem si bral své věci.

„Šéf je na druhé lince,“ řekl a zavřel dveře. Já zvedl telefon.

„Jsi přijat,“ zabručel Larry. „Zůstaň tam do jedenácti. V devět ráno přijď do mé kanceláře.“

Nikdy mu nezapomenu, že mi dal takovou šanci. Někdo jiný by mě vyhodil. O mnoho let později, když jsem byl ředitelem v jedné rozhlasové stanici v Baltimoru, jsem mu tu laskavost vrátil v jednom programu, který jsem nazval „La Rule LaRue: dejte šanci mladým lidem“.

Chodilo za mnou mnoho mladých lidí, kteří měli zájem o práci v rozhlase. Nemohl jsem je posadit k mikrofonu, jako to udělal Larry - byli jsme příliš důležitou stanicí, než aby nám to prošlo - ale vždycky jsem je pozval k sobě do kanceláře a vyslechl jejich zkušební nahrávky. Vždycky jsem jim poradil, co mají dělat, aby se zdokonalili. Nikdy jsem však nikoho nepřijal. Myslím, že ty dny byly už pryč. Dnes určitě skončily. Moje generace byla poslední, která se mohla někam dostat postranním vchodem. Je to škoda. Potřebujeme víc míst, kde by se mladí lidé mohli otrkat. Tlak na mladé lidi je dnes neuvěřitelný.

A mnozí z nich jsou dnes mnohem méně připraveni. O tom bych tu rád hovořil. Vzdělání, které jsem dostal na střední škole v Milwaukee, se rovná vzdělání, které dnes dostane univerzitní student - pokud má štěstí.

„Musíte zlepšit školský systém, musíte znovu podnítit ducha zvědavosti a radost z učení. V **Druhé knize Hovorů s Bohem** jsem vám dal několik rad. Tady je nebudu opakovat. Můžete si je znovu přečíst a pak je užívat v praxi.“

Užívat je v praxi ?

„Život je procesem neustálého přetváření. Měli byste lidem umožnit, aby přetvořili „školu“ podle nejkrásnější verze té nejkrásnější vize, jakou kdy měli.“

Přetvořit školu není zdaleka všechno, co musíme udělat. Dokud budeme dětem dovolovat, aby trávily dvacet hodin denně před televizí a dalších dvacet hodin před hracími automaty, nikdy se nám nepodaří podnítit jejich zvědavost. Z televize se děti moc nenaučí.

„Naopak, naučí se spoustu věcí. Naučí se hledat okamžité uspokojení, naučí se očekávat, že se všechny životní problémy vyřeší během osmadvaceti minut, a naučí se vyjadřovat svou nespokojenost násilným chováním.“

Představitelé zábavního průmyslu popírají, že televize, filmy a videohry vedou mladé lidi k násilnému chování.

„Jsou to ti samí lidé, kteří prodávají reklamy za miliony dolarů, protože věří, že během třiceti vteřin ovlivní chování lidí ?“

Ano.

„Chápu.“

Videohry přece nemohou otupit citlivost dětí vůči smrti a násilí. Děti vědí, že jsou to „jen hry“.

„Víš, čeho se v některých policejních a vojenských akademiích užívá při cvičení koordinace a chladnokrevné střelby ?“

Videoher.

„Já jsem jen položil otázku. Je na tobě najít odpověď. Znáš nějaký účinnější nástroj ?“

Človče, o tom bych tady asi neměl psát.

„Proč ne ?“

Lidé ode mě nechtějí kritiku společnosti a už vůbec ji nechtějí od tebe. Tohle je kniha o Bohu. Bůh nemá mít žádné názory na aktuální sociální problémy.

„Máš na mysli problémy skutečného života ?“

Mluvím o politických a sociálních problémech. Ty se máš zabývat problémy duchovními. A já také.

„Může být něco duchovnějšiho než snaha najít způsob, jak zabránit dětem, aby se mezi

sebou zabíjely ? Potřebuješ víc případů hromadného zabíjení v našich školách, abys pochopil, že máme skutečný problém ?“

Všichni si uvědomujeme, že máme problém, ale nevíme, jak jej vyřešit.

„Víte, jak jej vyřešit. Ale nemáte k tomu dostatečnou vůli.

Zaprvé **věnujte svým dětem víc času**. Přestaňte se chovat, jako by se od svých jedenácti let měly starat samy o sebe. Zajímejte se o jejich život. Hovořte s jejich učiteli. Seznamte se s jejich přáteli. Snažte se je ovlivnit. Účastněte se jejich života.

Zadruhé **se aktivně postavte proti násilí a proti všem vzorům násilí v jejich životě**. Vzory mají vliv. Obrazy učí rychleji než slova.

Trvejte na tom, aby filmaři, televizní producenti, výrobci videoher a ostatní dodavatelé kultury vytvořili nový kulturní vzor a novou etiku - etiku **nenásilného chování**.

Zatřetí zajistěte, aby dětem nebyly dostupné prostředky a nástroje násilí.

Odstraňte násilí ze **svého** života, neboť jste vzorem pro své děti. Jestliže vidí, že užíváte násilí, budou jej užívat také.“

Znamená to, že bychom neměli děti bít ?

„Copak neznáte žádný jiný způsob, jak učit ty, které milujete nejvíc ? Je zastrašování a ubližování jediný způsob, jak je něčemu naučit ?

Vaše kultura už dlouho užívá tělesné bolesti jako trestu za nežádoucí chování nejen u dětí, ale i u dospělých. Dokonce zabíjíte lidi, abyste jim zabránili zabíjet.

Je šílené užívat k řešení problému energii, která problém způsobila.

Je šílené opakovat nežádoucí způsoby chování za účelem jejich odstranění.

Je šílené chovat se tak, jak nechcete, aby se chovaly vaše děti.

A vrcholem šílenství je předstírat, že se nic z toho neděje, a pak se divit, proč se vaše děti chovají jako šílenci.“

Chceš říct, že jsme všichni šílenci ?

„Pouze šílenství definuji. Vy sami musíte rozhodnout, kdo a co jste. Děláte to ostatně každý den. Každý akt je aktem sebeurčení.“

Mluvíš trochu drsně.

„Proto máš přátele, aby s tebou mluvili upřímně. Chceš vědět, jaké to je přátelit se s Bohem ? Tak tady to vidíš.

Přátelé nelžou. Přátelé nazývají věci pravými jmény. Přátelé se ti nepodbízejí, neříkají ti jen to, co si myslí, že bys rád slyšel.

Přátelé ti řeknou pravdu, ale nikdy tě neopustí. Můžeš se na ně vždycky spolehnout. Nabízejí ti podporu a bezpodmínečnou lásku.

A právě to dělá Bůh. O tom je tento dialog.“

Jak dlouho bude pokračovat ? Měl jsme za to, že skončí na konci trilogie HSB.

„Bude pokračovat tak dlouho, jak si budeš přát.“

Takže po této knize přijde ještě jedna ?

„Určitě. Jak už jsem ti naznačil před mnoha lety, ale nebude to dialog.“

Nebude ?

„Ne.“

A jaká to bude kniha ?

„Kniha, která mluví jedním hlasem.“

Tvým hlasem ?

„Naším hlasem.“

Naším hlasem ?

„Hovory s Bohem tě dovedly k tvému přátelství s Bohem a tvoje přátelství s Bohem tě dovede ke spojení s Bohem.

Budeme mluvit jedním hlasem a bude to neobyčejná kniha.“

Všechny knihy s Bohem jsou neobyčejné.

„Vskutku.“

Už nenapišeme žádné dialogy, kdy bychom spolu jen hovořili ?

„Budeš-li si to přát, pak ano.“

Já mám tyto rozhovory nesmírně rád, neboť mě podněcují k myšlení. Občas mě však překvapuje tvoje neústupnost. Na to, že nemáš žádné preference, jich vyjadřuješ dost.

„Ukazovat někomu cestu není totéž jako vyjadřovat své preference.

Chceš-li jet do New Yorku, ale jedeš po silnici na San Jose a zeptáš se mě na cestu, vyjadřuji své **preference**, když ti řeknu, že jedeš špatným směrem ? Jsem neústupný, když ti řeknu, jak se dostat tam, kam se dostat chceš ?“

Tuhle analogii jsi už použil. To jsi už říkal.

„A budu to opakovat znovu a znovu, dokud ze mě budeš dělat Boha, který od tebe něco potřebuje.

Řeknu ti tohle: Nic od tebe nepotřebuji. Považuješ mě za tak impotentního, abych od tebe něco potřeboval a nebyl schopen si to vzít ? Myslíš si, že chci, aby se něco stalo, a nevím,

jak to zařídit ?

Myslíš si, že bych tě nepřinutil jet do New Yorku, kdybych potřeboval, abys tam jel ?

Tak to není. Je to takhle. Ty mi řekneš, kam se chceš dostat, a já ti řeknu, jak se tam dostaneš.

Lidé už tisíce lét říkají Bohu, jak by chtěli žít. Prohlašujete, že chcete žít v míru, harmonii, zdraví a hojnosti. Já vám už tisíce let říkám, jak to můžete udělat.

Tady to znovu opakuji. Ať mě tedy poslouchají všichni, kdo mají uši.“

Ano, ale už jsem ti řekl, že to lidé někdy nechťejí slyšet. Některým lidem se nelíbilo, když jsi začal hovořit o politických nebo sociálních problémech. O těchto problémech nechceme slyšet od nikoho, nejen od Boha. Na to jsem přišel během své práce v rozhlasu. Často jsem se musel mírnit, když jsem chtěl vyjádřit své názory. Larry LaRue byl prvním z mých mnoha šéfů, kteří mi to říkali.

Když jsem pro něho pracoval asi osm měsíců, dostal jsem další šanci. Dnes bych tomu ovšem neříkal „šance“, protože vím, že neexistuje nic takového jako „šťastná náhoda“. Víím, že náš život vychází z našich záměrů.

„Je dobré, že si to uvědomuješ. Je to důležité. Chceš-li mít přátelský vztah s Bohem, je životně důležité, abys rozuměl tomu, **jak Bůh jedná**.

Lidé vždycky považovali dobré události za šance, šťastné náhody nebo osud. Špatné události –

- hurikány, tornáda, zemětřesení nebo náhlou smrt - přisuzujete Boží vůli.

Není tedy divu, že si myslíte, že se mě musíte bát. Celá vaše kultura tuto myšlenku posiluje. Odráží se to ve všem, co říkáte a jak to říkáte.

Ale já ti říkám, že z Boží vůle se děje **také** všechno **dobré**, co se vám stane. Lidé se nepotkávají náhodou a nic se neděje náhodně.

Myslíš, že tvoje setkání s Larrym byla **šťastná náhoda** ?

Představ si, že jste se s Larrym **nesetkali náhodou**, ale že Larry seděl v zákulisí a čekal jen na pokyn, aby vyšel na jeviště a odehrál svou roli. A hra, tvoje hra, pokračovala jako vždycky - stejně jako teď, kdy píšeš scénář každou svou myšlenkou na zítřek. Všim, co říkáš a děláš, režíruješ všechny scény.“

To je úděsné. Ale mohl by to být úžasný popis reality.

„Mohl ?“

Jak jsem řekl, je to úžasný popis reality. A dnes to vím. Všechno mi začalo být jasné, když jsem dokončil své „Hovory s Bohem“. Ale tenkrát jsem si myslel, že to byla jen další šťastná náhoda, když si jeden z našich lepších hlasatelů, Johnny Walker, našel práci v Richmondu ve Virginii dva měsíce po tom, co jsem nastoupil. Krátce potom odešel Johnnyho šéf do jiné společnosti, která koupila malou rozhlasovou stanici v Annapolis v Marylandu. Johnny Walker nechtěl odejít z Richmondu a proto šéfovi řekl, že zná jednoho talentovaného mladého muže, který by mohl být pro annapoliskou stanici velkým přínosem. Ten mladý talentovaný muž jsem byl já.

Okamžitě jsem byl připraven odjet na Východní pobřeží. Matka se snažila přemluvit otce, aby mně v tom zabránil, ale ten řekl: „Ať jde. Je to jeho šance.“

„Ale co když to je omyl?“ řekla maminka.

„Pak je to omyl,“ řekl otec. „Neale přece ví, kde jsme.“

Do Annapolis jsem přijel v srpnu 1963. Bylo mi skoro devatenáct, platili mi padesát dolarů měsíčně, ale pracoval jsem v opravdové rozhlasové stanici. V jedenadvaceti letech jsem se stal manažerem a měl jsem na starosti reklamu.

Tohle ti vyprávím jen proto, abys viděl, jakou roli má Bůh v našem životě. Abys viděl, že s „Bohem máme přátelský vztah“, aniž si to uvědomujeme. Chci ti jen ukázat, jak Bůh užívá lidí, míst a událostí k tomu, aby nám pomohl. Nebo lépe řečeno, jak nám dává tvůrčí sílu, abychom si vytvářeli svou vlastní realitu - ačkoli tehdy bych to tak neřekl.

V roce 1966 jsem se vypracoval na produkčního manažera rozhlasové stanice v jednom městě na jihu Spojených států. To město nechci jmenovat, abych nepopudil lidi, kteří tam dnes žijí. Dnes je všechno jiné, ale v roce 1966 jsem si myslel, že jsem udělal velkou chybu, když jsem tam odešel. Tehdy jsem ještě nevěděl, že v Božím světě nejsou žádné chyby. Dnes vím, že všechno bylo součástí mého vzdělání a přípravou na to, co jsem měl v životě dělat.

Tehdy jsem dovažoval za chybu pracovat v jižním městě, protože se mi nelíbil postoj, s kterým jsem se tam setkal. Bylo to v šedesátých letech a prezident Johnson právě podepsal Zákon na ochranu občanských práv. Tento zákon se stal zákonem, protože jej bylo třeba (jako je dnes třeba zákona proti nenávistné propagandě). A nikde to nebylo zjevnější než v baštách rasové nenávisti v některých městech na jihu Spojených států. Právě v takovém městě jsem žil. A chtěl jsem odjet. Nenáviděl jsem to.

Když jsem tam přijel poprvé, potřeboval jsem benzín. U čerpací stanice jsem byl šokován nápisem na každé pumpě: POUZE PRO BÍLÉ. „Barevní“ museli tankovat „za rohem“. Restaurace, bary, hotely, autobusové nádraží a další veřejná místa byla podobně segregovaná.

Narodil jsem se v Milwaukee a nikdy předtím jsem nic takového neviděl. Ne proto, že by v Milwaukee nebo v jiných severních městech neexistovaly rasové předsudky. Ale nikde jsem se nesetkal s tím, aby celá skupina občanů byla tak zjevně označována za druhořadou. Nikdy jsem nežil ve městě, kde by něco takového všichni považovali za správné.

Jednou jsem byl pozván na oběd k nějakým novým známým a okamžitě jsem udělal velkou chybu. Začal jsem hovořit o rasových názorech, s nimiž jsem se všude setkával. Myslel jsem si, že mi to moji hostitelé nějak vysvětlí.

A opravdu to udělali, ale ne tak, jak jsem očekával.

Zatímco starší černošský sluha jménem Thomas doléval víno mému hostiteli, ten se nuceně usmál řekl mi afektovaně pomalým hlasem: „Můj nový příteli, doufám, že nás nebudete soudit příliš přísně. My máme své barevné rádi. Ano, pane. Chováme se k nim, jako ke členům vlastní rodiny.“ Otočil se k Thomasovi a řekl: „Není to snad pravda, chlapče?“

Byl jsem šokován. Hostitel si snad ani neuvědomoval, co dělá.

Thomas si to však uvědomoval velice dobře. „Máte pravdu, kapitáne,“ řekl. „Máte pravdu.“

Když se dnes setkám s nějakou očividnou nespravedlností, snažím se pochopit důvod a dělám všechno, abych ji napravil. Tehdy jsem však byl mladý a teprve jsem hledal pravdu. A tak jsem chtěl prostě odejít. Neuměl jsem snášet nesnášenlivost. Nechápal jsem takovou zaujatost a ani jsem se tím nechtěl zabývat.

Prosil jsem Boha, aby mě odtamtud dostal. Neuměl jsem si však dobře představit, že odejdu. Zaměstnání v rozhlasovém byznysu se tak snadno nenajde. Byl jsem rád, že vůbec někde pracuji.

Je samozřejmé, že jsem nespolehal na přátelství Boha. V té době jsem ještě považoval Boha za někoho, kdo občas mé prosby vyslyší a občas je ignoruje, ale kdo mě přísně potrestá, jestliže umřu s hříchy v duši. Dnes vím, že Bůh odpovídá na naše modlitby stále - a že všechno, co si myslíme, říkáme a děláme je modlitbou. Tak dobrého máme přítele ! Na počátku šedesátých let jsem to však nevěděl a tak jsem neočekával žádný zázrak.

Představ si, jak jsem byl překvapen, když se zázrak stal. Neočekávaně mi zavolał úplně neznámý člověk, který se představil jako Tom Feldman. „Vy mě neznáte, ale řekl mi o vás Marvin Mervis (majitel rozhlasové stanice, kde jsem pracoval). Hledám redaktora pro naši stanici v Baltimoru. Marvin říká, že jste talentovaný chlapík. Měl byste zájem přijet na pohovor ?“

Nemohl jsem uvěřit vlastním uším. Děláš si legraci ? křičel jsem v duchu. „Myslím, že ano,“ řekl jsem do telefonu.

„Ale něco vám musím říct,“ pokračoval Feldman. „V naší stanici pracují jen černoši.“

„Na to se pamatuji. Bylo to ode mě chytré, že ano ?“

Chytré ? Bylo to přímo intrikánské. Neboť když jsem byl přijat (jaké překvapení), dostal jsem příležitost poznat z první ruky, co je to rasová nenávisť a jak ji prožívají černoši dokonce i v takzvaném kultivovaném velkoměstě.

Pochopil jsem také, jaký jsem pokrytec, neboť jsem si myslel, že naše velkoměstské názory jsou jaksí lepší než názory venkovských lidí na jihu Spojených států. Uvědomil jsem si, že naše rasové postoje nejsou o moc lepší - ale abych na to přišel, musel jsem žít v každodenním styku s černochoy. Lidé na severu vyjadřovali své předsudky jinak - většinou mnohem pokrytečtěji.

Většiny svých falešných a arogantních názorů jsem se zbavil právě v době, kdy jsem pracoval v té stanici, které se tehdy říkalo „Radio Rhythm 'n' Blues“. Tam jsem se dověděl mnoho nových věcí o černošské kultuře. Moje každodenní spolupráce s černošskými zaměstnanci mně dala poznatky, které bych nikde jinde nezískal.

Když jsem se dověděl, co jsem se dovědět měl, Bůh mi dal další neuvěřitelnou příležitost připravit se na to, co jsem na svět přišel dělat.

„Malý moment. Doufám, že si uvědomuješ, že jsi to byl ty, nikoli já ? Uvědomuješ si, že pro tebe nemám žádné jiné plány, než máš ty sám ?“

Ano, dnes si to uvědomuji. Ale tehdy jsem ještě věřil, že ode mě Bůh něco chce a že ovlivňuje okolnosti a události v mém životě.

„A kdo tedy ovlivňuje události v tvém životě ?“

Já.

„A jak to děláš ?“

Ovlivňuji je vším, co si myslím, říkám a dělám.

„Správně. Bylo třeba, abys to objasnil, neboť jinak by si někdo mohl myslit, že události v tvém životě ovlivňuji já.“

A přesto ses uspokojeně zasmál tomu, jak chytře jsi to zařídil, abych dostal práci v černošské rozhlasové stanici.

„Chytré bylo, jak jsem ti usnadnil **tvé** rozhodnutí. Takhle funguje přátelství s Bohem. Ty se rozhodneš, co chceš, a já ti to umožním.“

Já chtěl pracovat v černošské stanici ?

„Ne, to jsi nechtěl. Ale chtěl jsi pochopit, co je to rasová nenávist - a pokrytectví. K tomu ses rozhodl na duchovní úrovni. Chtěl jsi dát ponaučení svému já. Chtěl jsi, aby si tvé já lépe uvědomovalo realitu.

Tvá podvědomá mysl ti radila, abys odešel. Tvá nadvědomá mysl chtěla, abys zůstal a dověděl se víc o rasových postojích a nesnášenlivosti. Uposlechl jsi **všechny tyto impulsy najednou.**“

A ty, jako přítel mé duše, mi to vždycky umožníš ?

„Ano. Dám ti všechny potřebné nástroje, abys mohl uskutečnit své rozhodnutí a abys mohl dosáhnout vyšších úrovní vědomí. Těchto nástrojů můžeš použít, ale také jich použít nemusíš.“

Na čem závisí, zda udělám jedno nebo druhé ?

„To záleží na tom, do jaké míry si uvědomuješ, proč se v tvém životě děje to, co se děje. Později si promluvíme o různých stupních a podstupních vědomí.“

Zdá se, že jsem si vždycky uvědomoval všechno lépe, teprve když se to stalo. Dnes je mi jasné, proč se stalo právě to, co se stalo, ale tehdy jsem tě proklínal.

„To není nic neobvyklého.“

To vím, ale mrzí mě to, neboť dnes si uvědomuji, že to, co se stalo, jsem chtěl, a že to bylo v mém nejvyšším zájmu.

„Vzhledem k tomu, co říkáš, že jsi chtěl dělat.“

Ano, vzhledem k tomu, to říkám, že jsem chtěl dělat. Dnes si uvědomuji, že jsem vždycky chtěl být duchovním učitelem a že celý můj život byl přípravou na toto povolání.

„To je pravda.“

Ale zlobil jsem se na tebe za to, co jsem sám způsobil. Nechápal jsem, že mi jen dáváš
PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

nástroje - vhodné a dokonalé lidi, místa a události - abych se mohl připravit na to, co chci dělat.

„To je v pořádku. Nic si z toho nedělej. Jak už jsem řekl, je to docela běžné. Dnes si to uvědomuješ. A tak přestaň být nespokojený se svým životem s **čímkoli** ve svém životě. Považuj všechno za dokonalé.“

Myslíš, že jsem toho schopen ?

„Co si myslíš **ty** ?“

Já si myslím, že toho schopen jsem.

„Pak toho schopen jsi.“

Škoda že jsem to nevěděl tehdy.

„Stačí, že to víš teď.“

Můj otec říkával: „Tak brzy stárneme, tak pozdě zmoudříme.“

„Na to se pamatuji.“

Myslíš, že jsem si to vzal příliš k srdci ?

„Co si myslíš **ty** ?“

Myslím, že ano, ale teď se toho zbavuji.

„To je dobře. Ale vraťme se k tomu, jak jsem se opět objevil a umožnil ti, abys připravil své já na to, co ses rozhodl ve světě udělat.“

Když jsem poznal, co jsem do rozhlasové stanice poznat přišel, nechal jsem se odtamtud rychle vyhodit. Stalo se to velmi rychle. Jednoho dne mě požádali, abych se vzdal svého místa manažera a stal se prodejcem rozhlasových reklam. Myslím, že majitelé stanice nebyli spokojeni s mou prací, ale nechtěli mě hned vyhodit.

Myslím, že neexistuje těžší práce, než je prodávání rozhlasových nebo televizních reklam. Neustále jsem prosil podnikatele, aby mi věnovali trochu svého času, abych je mohl přesvědčit, aby udělali něco, co udělat nechtěli. Když nakonec kapitulovali a byli ochotni utratit pár dolarů za reklamu, musel jsem pracovat dvojnásobně, abych vymyslel krátký a působivý reklamní slogan, který by se jim líbil. A nakonec jsem si dělal starosti, zda reklama bude dostatečně dobrá, aby v ní pokračovali.

Dostával jsem zálohu na provizi jako většina prodejců a když jsem nic neprodal, měl jsem výčitky svědomí, že jsem placen za něco, co nedělám - a měl jsem strach, že budu propuštěn. To mi náladu příliš nezlepšovalo.

Vzpomínám si, jak jsem jednou seděl v autě na parkovišti před nákupním střediskem, kde jsem měl prodat nějakou reklamu. Nenáviděl jsem svou novou práci a nenáviděl jsem sám sebe za to, že jsem ji přijal, ačkoli jsem si uvědomoval, že nemám na vybranou. Oženil jsem se krátce před tím, než jsem odjel na jih, a čekali jsme první dítě. Seděl jsem v autě, vztekle mlátil do volantů a zuřivým hlasem prosil Boha: „Dostaň mě z toho !“

V tu chvíli šel kolem auta nějaký člověk. Zvědavě se na mě podíval a otevřel dveře. „Co se vám stalo ? Zamkl jste se uvnitř ?“ Malomyslně jsem se usmál, vystoupil z auta a šel do nákupního střediska. Chtěl jsem mluvit s manažerem nebo majitelem, ale zeptali se mě: „Vy jste prodejce ?“ Když jsem řekl, že ano, řekli mi, že manažer nemá čas.

To se mi stávalo až příliš často. A tak jsem začal nenávidět větu „Jsem prodejce“. Znechuceně jsem odešel zpátky do auta a jel přímo domů. Věděl jsem, že už to nesnesu ani jediný další den, ale neměl jsem odvahu odejít.

Když následujícího rána zazvonil budík, prudce jsem se otočil, abych jej zastavil. V tu chvíli jsem ucítil bolest. Měl jsem pocit, jako by mě někdo bodl nožem do zad. Nemohl jsem se ani pohnout.

Manželka zavolala našemu rodinnému lékaři a podala mi telefon. Sestra se mě zeptala, zda mohu přijít do ordinace. „Myslím, že nemohu,“ řekl jsem. „Nemohu se ani hnout.“ Věř tomu nebo ne, lékař přišel k nám.

Řekl mi, že mám něco s plotýnkou a že osm až dvanáct týdnů nemám nikam chodit. Zavola jsem svému šéfovi a řekl mu to. Následujícího dne jsem byl ze zaměstnání propuštěn. „Mrzí mě to,“ řekl mi Tom, „ale tři měsíce ti nemohu platit zálohu na budoucí provize. Trvalo by ti rok, než bys ty peníze vydělal. Máš smůlu, budeme tě muset propustit.“

„Jo, mám smůlu,“ opakoval jsem a nemohl se ubránit úsměvu.

Najednou jsem měl legitimní důvod opustit zaměstnání ! Svět je krutý, ale tak už to chodí. S takovým názorem jsem byl vychován. Vůbec mě nenapadlo, že, jsem si to sám přivodil, že ten „krutý svět“ je svět, který jsem si sám vytvořil. To jsem si uvědomil teprve o mnoho let později.

Za necelých pět týdnů jsem se začal cítit mnohem lépe (jaké překvapení). Lékař mi řekl, že se uzdravuji rychleji, než očekával, a že občas mohu chodit ven. Byl nejvyšší čas. Žili jsme z manželčina platu a bylo mi jasné, že si brzy budu muset najít nové zaměstnání. Ale co jsem mohl dělat ? V Baltimoru ani v Annapolis nebyla žádná volná místa v rozhlase. A já nikdy nedělal nic jiného...

Na střední škole jsem sice psal do školních novin, ale to ani zdaleka nestačilo na to, abych dostal práci reportéra.

A tak jsem se opět přesvědčil, že Bůh je naším nejlepším přítelem - neboť nám pomáhá dostat se tam, kam říkáme, že se dostat chceme, dává nám příležitost žít takovým životem, jaký nás dovede na vyšší úroveň vědomí a nakonec nám pomůže vyjádřit to, čím opravdu jsme.

Šel jsem za šéfredaktorem annapoliského deníku „The Evening Capital“ a prosil ho, aby mi dal práci.

Díky své práci v annapoliské rozhlasové stanici jsem nebyl úplně neznámý. Řekl jsem Jayovi Jacksonovi, že mám těhotnou ženu a že jsem byl propuštěn ze zaměstnání ze zdravotních důvodů. „Pane Jacksone, potřebuji práci. Jakoukoli práci. Jsem ochoten umývat podlahy. Budu dělat poslíčka v tiskárně. Cokoli.“

Jay seděl za stolem a velmi pozorně poslouchal. Když jsem domluvil, nic neřekl. Měl jsem dojem, že přemýšlí o tom, jak mě dostat ze své kanceláře. Nakonec však řekl: „Umíš psát ?“

„Ano, pane. Na střední škole jsem psal do školních novin a na univerzitě jsem chodil do novinářského kurzu,“ řekl jsem s očekáváním. „Myslím, že bych uměl dát pár vět dohromady.“

Po chvíli mlčení Jay řekl: „Tak dobře. Zítra můžeš nastoupit. Půjdeš do redakce zpráv. Budeš psát smuteční oznámení a zprávy o činnosti místní církve a různých spolků - nic, co bys mohl příliš zkazit. Budu číst, co napíšeš. Dám ti několik týdnů a uvidím, jak ti to půjde. Když ne, nic tím nepokazíme a ty si vyděláš pár dolarů. Když mi něco předvedeš, budeme mít dalšího reportéra. Ostatně bychom jednoho zrovna potřebovali.“

(Jaké překvapení.)

Nic nemůže dát člověku humanitní vzdělání rychleji než práce reportéra, zejména na malém městě, kde dělá všechno. Všechno. Jeden den má interview s guvernérem a druhý den s trenérem dětské ligy. Všimni si, jak je to všechno krásně propojené.

Vždycky jsem chtěl být hlasatelem Boží lásky. Zpočátku jsem byl zmatený a později jsem začal pochybovat, protože jsem neustále slyšel učení o trestajícím Bohu. Věděl jsem, že to nemůže být opravdový Bůh, a chtěl jsem, aby lidé pochopili, co cítím ve svém srdci.

V jistém smyslu jsem musel vědět, že jsem k tomuto povolání předurčen, a také jsem věděl, co je k tomu potřeba. Část mého já (moje duše ?) musela vědět, že se budu stýkat s lidmi ze všech společenských vrstev. K tomu je zapotřebí vysoce rozvinutých komunikačních schopností a znalost lidí různých kultur a profesí.

Dnes mě nepřekvapuje, že jsem na počátku své kariéry rozvíjel právě tyto schopnosti - nejdřív v rozhlasové stanici na jihu Spojených států, kde jsem se setkal s rasovými názory, které mi byly cizí, a pak v prostředí, kde jsem takové názory dokonale pochopil. Moje nemoc mi nakonec umožnila začít nové zaměstnání, kde jsem se zabýval zkoumáním všeho možného, počínaje strašnými policejními záznamy a konče zájmy místního presbyteriánského pastora.

Domníval jsem se, že v některých okamžicích svého života mám štěstí a v jiných smůlu. Dnes vím, že všechny okamžiky byly součástí téhož životního procesu.

Odnaučil jsem se kritizovat a naučil se přijímat všechny životní situace, neboť vím, že všechno se děje dokonale a v pravý čas.

Dnes už ani nevím, kdy jsem byl během toho prvního měsíce v redakci oficiálně „přijat“. Byl jsem příliš zaměstnán psaním smutečních oznámení a upravováním tiskových zpráv místních divadel a klubů. Ale jednoho dne jsem našel na svém stole vzkaz, napsaný červeným fixem: Zvyšuji ti týdenní plat o 50 dolarů - Jay.

Stal jsem se tedy stálým zaměstnancem ! Všichni přítomní se na mě podívali, když jsem si řekl nahlas: Výborně ! Někteří staří zaměstnanci se usmívali. Nejspíš pochopili, co se stalo, nebo jim to už někdo řekl. Byl jsem teď jedním z nich.

Brzy jsem si uvědomil, jak rád jsem měl novinářskou práci už od střední školy. A teď jsem byl ve skutečné redakci. Kolem mě ťukaly psací stroje (ano, mechanické psací stroje) a všude voněl inkoust. Po pěti měsících jsem dostal za úkol psát reportáže o federální vládě a brzy nato jsem dostal pravidelný odstavec na první straně deníku. Jak vzrušující zážitek ! Myslím, že jedině reportér si dovede představit, jakou jsem měl radost. Od té doby jsem nepoznal nic krásnějšího –

- kromě okamžiku, kdy jsem uviděl své jméno na obalu knihy.

Někteří přátelé mi radili, abych se o tom v této knize nezmiňoval. Mají totiž dojem, že poškodím svou reputaci a znevážím své poselství, když přiznám, že mě vzrušuje číst své jméno na obalu publikované knihy.

Zdá se, že mám předstírat, že mě takové věci nezajímají, že jsem nad ně povznesen - protože jako duchovní učitel bych takový měl být. Já si však nemyslím, že bych se jako duchovní učitel neměl radovat z toho, co dělám. Myslím, že duchovní osvícení nelze posuzovat podle toho, jak lhostejní jsme k tomu, jaké uspokojení přináší naše práce našemu ego. Věřím, že bychom stupeň osvícení měli posuzovat podle toho, do jaké míry naše uspokojení ovlivňuje naši vyrovnanost a štěstí.

Ego není nic špatného - špatná je posedlost egem. Měli bychom si dávat pozor na ego, které nás ovládá, ale měli bychom přijímat ego, které nás podněcuje k tvůrčí činnosti.

V životě se neustále snažíme dosáhnout nových úspěchů. Naše ego je Boží dar, stejně jako všechno ostatní. Bůh nám nedává nic než poklady a záleží jen na nás, jak jich užíváme.

Uvědomuji si, že lidé považují ego - stejně jako peníze za něco špatného. Nicméně ani ego, ani peníze, ani moc, ani nespoutaná sexuální rozkoš nejsou špatné. Špatné je jejich zneužívání, jež nám nepřináší žádný užitek a jež neukazuje, čím opravdu jsme. Kdyby to všechno bylo špatné, proč by to Bůh stvořil ?

Takže se nebojím přiznat, že jsem byl nadšený, když jsem viděl svůj první odstavec na první straně deníku „The Evening Capital“. I dnes mám radost, když vidím své jméno na obalu nové knihy - přestože stále opakuji, že tyto knihy nebyly napsány mnou, ale skrze mne.

„Tyto knihy jsi napsal ty. A je naprosto správné, když to přiznáš. Nemusíš být zbytečně skromný. To jsem ti už řekl. Pokud neuznáš, kdo opravdu jsi a co jsi udělal, nikdy neuznáš, čím jsou druzí a co udělali.

*Je pravda, že jsem tě k psaní inspiroval. Je pravda, že jsem ti dal vhodná slova. Ale snižuje to nějak hodnotu toho, co jsi udělal ? Jestliže ano, pak by si lidé neměli vážit Thomase Jeffersona za to, že napsal Deklaraci nezávislosti, Alberta Einsteina za to, že formuloval teorii relativity. Neměli by si vážit Madam Curieové, Mozarta, Rembrandta, Martina Luthera Kinga, Matky Terezy a všech ostatních, kteří udělali něco významného - **neboť všechny jsem inspiroval já.***

Můj synu, sám nevím, kolika lidem jsem dal úžasná slova, která nikdy nenapsali. Sám nevím, kolika lidem jsem dal krásné písně, které nikdy nezpívali. Chceš, abych ti dal seznam lidí, jimž jsem dal nádherné dary, kterých nikdy nevyužili ?

*Ty jsi těchto darů **využil** a jestliže by ses z toho neměl radovat, pak opravdu nevím, z čeho by ses radovat měl.“*

Umíš lidem zvednout náladu právě ve chvíli, kdy se začínají cítit špatně.

„Pouze těm, kteří naslouchají, můj příteli. Pouze těm, kteří naslouchají. Neumíš si ani představit, kolik lidí se zbytečně podceňuje.

To, co děláte, byste neměli dělat proto, abyste dosáhli uznání, ale proto, abyste vyjádřili, kdo jste. To, že druzí uznávají, kdo jsi, z tebe nedělá nic menšího, naopak tě to povzbuzuje k tomu, abys to prožíval intenzivněji.

Skuteční Mistři si to uvědomují a proto uznávají druhé za to, čím opravdu jsou, a všechny povzbuzují k tomu, aby uznávali sami sebe a nikdy ze skromnosti nepopírali ty nejkrásnější aspekty svého já.

Ježíš se ohlásil naprosto jednoznačně všem, kteří byli ochotni naslouchat. Totéž udělal každý Mistr, který kdy žil na této planetě.

Proto se vyjádří. Oznam všem, kdo opravdu jsi. A pak začni dělat to, co jsi prohlásil.

V každém okamžiku přítomnosti přetvářej své já podle nejkrásnější verze té nejkrásnější představy, jakou jsi kdy měl o tom, čím jsi. Tím oslavíš mne, neboť Boží sláva je **tvou** slávou.“

Víš, co se mi na tobě líbí ? Dovoluješ lidem, aby se cítili tak, jak si vždycky cítit chtěli. Vracíš lidem sobě samým.

„To přátelé dělají.“

Jak by se lidé mohli cítit špatně s někým, jako jsi ty ?

„Byl bys překvapen.“

Pokud jde o mě, já byl vždycky optimista. Dokonce i před tím, než jsem tě poznal. I když jsem si myslel, že jsi zlý a trestající Bůh, stejně jsem měl pocit, že jsi na mé straně. Myslel jsem si to, protože mě to učili. Konec konců jsem Američan a katolík. Co může být lepšího ? Vždycky nám říkali, že katolická církev je jediná pravá církev. Učili nás, že Bůh se dívá obzvlášť příznivě na Spojené státy americké. Na naše mince jsme dokonce vyrazili slova, „Věříme v Boha“, a v přísaze věrnosti americké vlajce prohlašujeme, že jsme „... národ pod vládou Boha....“

Vždycky jsem považoval za velké štěstí, že jsem se narodil v té nejlepší zemi s nejlepší vírou. Jak by se mi mohlo nepodařit cokoli, co dělám ?

„Právě tento pocit nadřazenosti způsobuje tolik utrpení ve vašem světě. Hluboce zakořeněná víra národa, že je „lepší“ než všechny ostatní národy, dává sice lidem větší sebedůvěru, ale zároveň jim často znemožňuje rozlišovat mezi otázkou, „jak se nám může **nepodařit** cokoli, co děláme ?“ a otázkou, „jak může **být** špatné cokoli, co děláme ?“

To není sebedůvěra, ale nebezpečná arogance, která dovoluje celému národu věřit, že pouze on má vždycky pravdu, ať už dělá cokoli.

Tomu věřili lidé mnoha národů a náboženských vyznání a proto neviděli utrpení druhých.

Jestliže byste měli něco odstranit ze své kulturní mytologie, pak je to víra, že jste nějakým zázrakem lepší než druzí, že jste nadřazená rasa a že máte lepší víru nebo lepší politický systém než všichni ostatní.

Řeknu ti tohle: Jakmile se vám to podaří, změníte svět.

Slovo „lepší“ je jedním z nejnebezpečnějších slov ve vašem slovníku. Nebezpečnější je už jen slovo „správný“. Obě slova jsou spojena, neboť díky své víře, že **jste** lepší, si myslíte, že máte vždycky pravdu. Já však nedávám přednost žádné etnické ani kulturní skupině a ani netvrdím, že ke mně vede jediná správná cesta. Nedávám přednost žádnému národu ani náboženství a nepovažuji za nadřazenou žádnou rasu ani pohlaví.“

Můj Bože, můžeš to opakovat ? Můžeš to říct ještě jednou ?

„Nedávám přednost žádné etnické ani kulturní skupině a ani netvrdím, že ke mně vede jediná správná cesta. Nedávám přednost žádnému národu ani náboženství a nepovažuji za nadřazenou žádnou rasu ani pohlaví.

Tímto vyzývám všechny kněze, všechny pastory, všechny rabíny, všechny učitele, všechny prezidenty, všechny premiéry, všechny krále, všechny královny, všechny vůdce, všechny národy, všechny politické strany, aby vydali toto prohlášení, které zlepší svět:

NÁŠ ZPŮSOB NENÍ NEJLEPŠÍ, NÁŠ ZPŮSOB JE PROSTĚ JINÝ.“

Vůdci by to nikdy neřekli. Politické strany by to nikdy neřekly. Papež by to nikdy neřekl, neboť by to zničilo samotné základy římskokatolické církve !

„Nejen základy této církve, můj synu, ale základy všech náboženství. Jak už jsem řekl, většina náboženství přitahuje věřící právě svým tvrzením, že pouze jejich učení ukazuje pravou cestou k Bohu a že víra v něco jiného vede k věčnému zatracení. Takže náboženství využívají spíš strachu než lásky. Strach je však ten poslední důvod, pro který bych si přál, abyste ke mně přišli.“

Myslíš, že by něco takového mohla prohlásit náboženství ? Myslíš, že by to mohly prohlásit národy ? Myslíš si, že by to mohly prohlásit politické strany ?

„Znovu opakuji: takové prohlášení by okamžitě změnilo svět.“

Možná bychom přestali vraždit jeden druhého. Možná bychom přestali nenávidět jeden druhého. Možná by se už nikdy neopakovalo Kosovo ani Osvětim. Možná by skončila náboženská válka v Irsku a rasová nenávisť v Americe. Možná by zmizely etnické, třídní a kulturní předsudky na celém světě, které vedou k nesmírné krutosti a utrpení.

„Možná.“

Možná bychom mohli zajistit, aby se už nikdy neopakovalo to, co se stalo Matthewovi Shepardovi, který byl přivázán k dobytčí ohradě ve Wyomingu a nelítostně ubit k smrti jen proto, že byl homosexuál.

Můžeš mi říct něco o homosexuálech ? Na mých přednáškách a seminářích ve všech zemích světa se mě lidé znovu a znovu ptají, zda nemůžeš říci něco, co by nám pomohlo skoncovat jednou provždy s násilím a krutostí a diskriminací homosexuálů. K mnoha krutostem dochází ve jménu Boha. Mnoho násilných činů je ospravedlňováno tvým učením a tvým zákonem.

„Už jsem vám to jednou řekl a budu to znovu opakovat: **Žádný projev čisté a opravdové lásky není nepatřičný.**

Nemohu to říci jednoznačněji.“

Jak poznáme, co je čistá a opravdová láska ?

„Opravdová láska nechce nikomu ublížit.

Opravdová láska se vyhýbá jakékoli možnosti, že by mohla druhého zranit.“

Jak poznáme, že někomu může uškodit projev naší lásky ?

„Vždycky to poznat nemůžete. Když to nevíte, tak to nevíte. Vaše úmysly jsou upřímné. Vaše láska je opravdová.

Většinou to však poznat můžete a většinou to také víte.

V takových chvílích je vám jasné, že by projev lásky mohl druhému ublížit. V takových chvílích byste si měli položit otázku:

Co by teď udělala láska ?

Nejen láska k člověku, kterého milujete, ale láska ke všem lidem.“

Takové „pravidlo“ by nám prakticky znemožnilo milovat ! Vždycky se totiž najde někdo, kdo může tvrdit, že mu škodí něco, co druzí dělají, ve jménu lásky.

„Máš pravdu. Nic nezpůsobilo větší utrpení než to, co je mělo odstranit.“

Proč je tomu tak ?

„Protože nevíte, co je láska.“

Co je to ?

„Láska je něco, co si neklade žádné podmínky a co nemá žádné hranice ani potřeby.

Protože si neklade žádné podmínky, nevyžaduje nic, aby byla vyjádřena. Láska nic nevyžaduje.

Protože nemá žádné hranice, nikoho neomezuje. Láska je věčná a neomezená.

Protože nemá žádné potřeby, nechce nic, co není dáváno svobodně. Nechce vlastnit nic, co nechce být vlastněno. Nechce dávat nic, co není přijímáno s radostí.

Láska je svobodná. láska je to, co je svobodné, neboť svoboda je podstatou toho, čím je Bůh, a láska je Bůh, vyjádřený ve vašem světě.“

Nikdy jsem neslyšel krásnější definici.

„Kdyby to lidé chápali a kdyby podle toho žili, všechno by se změnilo. Máš příležitost jim to vysvětlit a pomoci jim podle toho žít.“

Nejdřív bych to však musel pochopit sám. Co máš na mysli, když říkáš, že „láska je svoboda“. Svoboda dělat co ?

„Svoboda vyjádřit tu nejradostnější část toho, čím opravdu jste.“

Jaká je to část ?

„Ta část, která ví, že jste totožní se vším a s každým.

Ta část, která je pravdou vašeho já a kterou chcete prožívat nejnaléhavěji.“

Chceme ji prožívat, kdykoli se setkáme s někým, s kým máme pocit jednoty. Problém je v tom, že takový pocit nemáme jen s jediným člověkem.

„Vskutku. Vysoce vyspělé bytosti mají takový pocit stále.“

Jak jim to může projít ?

„Nejsem si jistý, zda rozumím tvé otázce. Jak jim může projít, že mají pocit jednoty se všemi lidmi ?“

Ano. Jak to mohou cítit a nemít problémy ?

„Jaké problémy ?“

Všechny problémy! Problémy, k nimž patří neopětovaná láska, nesplněná očekávání, žárlivost - všechny problémy, které znáš.

„Teď ses dostal k námětu, který odhalí hlavní příčinu toho, proč je na vaší planetě to, čemu říkáte „láska“, spojeno s utrpením a bolestí. Tento námět odhalí hlavní příčinu toho, proč je pro vás tak obtížné milovat jeden druhého a proč je pro vás tak obtížné milovat Boha.“

Je velice dobré, že ses o tom zmínil právě teď, neboť třetím krokem opravdového a trvalého přátelství s Bohem je láska k Bohu.

Milujte Boha.“

(8)

OSMÁ KAPITOLA

Takže, abych to zopakoval, tři první kroky k Bohu jsou: poznej Boha, důvěřuj Bohu, miluj Boha.

„Správně.“

Každý miluje Boha ! Takže třetí krok by měl být snadný !

„Jak je tedy možné, že to mnoha lidem dělá potíže ?“

Protože nevíme, „jaké to je“.

„To proto, že nevíte, jaké to je milovat **jeden druhého**.“

Třetí krok není tak snadný na planetě, kde nikdo nikoho nemiluje, aniž ho potřebuje, kde málokdo miluje bezpodmínečně a kde milovat každého bez omezení je považováno za něco „špatného“.

Lidé žijí takovým životem, v němž jim pocit jednoty se všemi způsobuje problémy. A ty jsi právě uvedl hlavní příčiny těchto problémů. Tyto příčiny bys mohl nazvat největšími nepřáteli lásky.

1. Potřebnost
2. Očekávání
3. Žárlivost.

Pokud je přítomen kterýkoli z těchto prvků, nemůžete nikoho opravdu milovat. Tím méně můžete milovat Boha, který vás potřebuje, který od vás něco očekává a který je žárlivý. Ale právě v takového Boha věříte; a protože jste přesvědčeni, že to je dobré pro Boha, domníváte se, že to je dobré i pro vás. V takovém prostředí se snažíte milovat jeden druhého.

Celý život vás učili, že Bůh je žárlivý, má nesmírná očekávání a potřebuje vaši lásku natolik, že když ji neopětujete, odsoudí vás k věčnému zatracení. Tato učení jsou dnes součástí vaší kultury. Jsou tak zakořeněná ve vaší mysli, že je bude těžké vykořenit. Dokud to však neuděláte, nemůžete doufat, že budete jeden druhého opravdu milovat. A už vůbec nemůžete doufat, že budete milovat mne.“

Co máme dělat ?

„Chcete-li vyřešit nějaký problém, musíte si jej nejdřív uvědomit. Podívejme se tedy na tento problém podrobněji.

Zoufalá potřeba být milován je největším nepřítelem lásky. To si však většina z vás neuvědomuje a proto si pletete potřebu s láskou.

„Potřeba“ vzniká, když si myslíte, že vám chybí něco, co potřebujete ke štěstí. Protože věříte, že to potřebujete, jste ochotni udělat cokoli, abyste to získali.

Snažíte se získat to, co si myslíte, že potřebujete.

Většina lidí to získává výměnou. Vyměňují to, co mají, za to, co chtějí získat.

Tomuto procesu říkají „láska“.

O tom jsme už mluvili.

„Ano, mluvili. Ale pohovořme si o tom podrobněji, neboť je důležité, abys pochopil, jak jste k tomuto názoru na lásku dospěli.

Domníváte se, že to je správný způsob, jak projevat lásku, protože **vás učili, že to je způsob, jakým vám projevuje lásku Bůh.**

Bůh s vámi uzavřel obchodní dohodu: budete-li mě milovat, pustím vás do nebe. Nebudete-li mě milovat, nepustím vás tam.

Někdo vám řekl, že tak se chová Bůh, a proto se tak chováte vy.“

Je to tak, jak říkáš: co je dobré pro Boha, to by mělo být dobré i pro mě.

„Přesně tak. Tak jste si vytvořili mytologii, kterou prožíváte každý den: láska je podmíněčná. To je ovšem mýtus, nikoli pravda. Je to součást vaší mytologie, ale není to součást Boží

reality. Bůh nic nepotřebuje a proto od vás nic nevyžaduje.

Jak by mohl Bůh něco potřebovat ? Bůh je vším. Bůh je primární hybnou silou, zdrojem všeho, co si umíte představit, že by mohl potřebovat.

Chcete-li mě poznat, musíte si uvědomit, že mám všechno, jsem všechno a nepotřebuji nic.“

To je první krok.

„Ano. Jakmile mě poznáte, začnete se zbavovat svého mýtu o mně. Změníte svůj názor na to, kdo jsem a jak jsem. A jakmile změníte svůj názor na to, jak existuji, začnete měnit svůj názor na to, jak musíte žít. To je počátek vaší transformace. To je důsledek přátelství s Bohem. Přátelství s Bohem vás promění.“

To je velice vzrušující ! Nikdy nikdo mi to nevysvětlil tak srozumitelně.

„Proto teď dobře poslouvej, neboť ti řeknu to nejdůležitější.

Byli jste stvořeni podle obrazu Boha. To jste věděli vždycky, neboť vás to učili. Nicméně máte mylnou představu o tom, kdo opravdu **jsem**. Proto nevíte, čím můžete být vy.

Představujete si mě jako Boha, který má potřeby - například potřebu být milován člověkem. (Některé vaše církve říkají, že vaši lásku nepotřebuji, ale že po ní jen toužím. Říkají, že sice chci, abyste mě milovali, ale že vás k tomu nenutím. Je to „touha“ nebo „potřeba“, jsem-li ochoten odsoudit vás k věčnému zatracení, když vaši lásku nedostanu ? Jaká je to touha ?)

A protože jste stvořeni podle mého obrazu, považujete za normální mít stejnou touhu.

Ale já vám teď říkám, že **nemám žádné potřeby**. Všechno, co jsem uvnitř svého já, je všechno, co potřebuji k tomu, abych vyjádřil všechno, čím jsem vně svého já. To je skutečná povaha Boha. Podle tohoto obrazu jste byli stvořeni.

Uvědomuješ si, jak je to nádherné ? Chápeš, co z toho vyplývá ?

Ani vy nemáte potřeby. K tomu, abyste byli dokonale šťastní, vůbec nic nepotřebujete. Jen si myslíte, že něco potřebujete. Nejhlubší a nejdokonalejší štěstí najdete ve svém nitru. A jakmile je najdete, zjistíte, že se tomu nic nevyrovná a že je to nezničitelné.“

Páni, takže štěstí se skrývá v kázání. Tak proč to necítím ?

„Protože se moc nesnažíš. Chceš prožívat nejkrásnější část svého já vně svého já. Místo abys dovolil druhým poznávat skrze tebe to, čím jsou, snažíš se poznávat skrze druhé to, čím jsi ty.“

Co jsi to řekl ? Můžeš to opakovat ?

„Řekl jsem, že se skrze druhé snažíš poznávat to, co jsi, místo abys jim dovolil, aby skrze tebe poznávali to, čím jsou oni.“

Tohle je možná to nejdůležitější, co jsi mi kdy řekl.

„Je to docela intuitivní prohlášení.“

Co to znamená ? Nerozumím tomu.

„Mnohé důležité prohlášení je intuitivní. Víš, že je pravdivé, ještě než poznáš proč. Takové prohlášení vychází z hlubšího porozumění, které přesahuje důkazy, logiku, rozum a všechny ostatní nástroje, jichž užíváš k tomu, abys zjistil, zda je něco pravda, nebo ne - a tudíž zda je to důležité. Někdy poznáš, že je něco důležité, jen podle toho, že to „zní pravdivě“.“

Celý život jsem věřil tomu, co o mně říkají druzí. Měnil jsem své návyky a chování, měnil jsem sebe, abych změnil to, co o mně druzí říkají. Uvědomoval jsem si sám sebe skrze druhé.

„To dělá většina lidí. Až dosáhneš mistrovství, dovolíš druhým, aby skrze tebe poznávali sebe. Podle toho poznáš Mistra. Mistr je ten, kdo **tě vidí**.“

Mistr tě vrací tvému já, neboť tě poznává. A tak znovu poznáváš své vlastní já. Poznáváš své já jako to, čím opravdu jsi. A pak to předáváš druhým. Stal ses Mistrem a už se nesnažíš poznat své já skrze druhé, ale umožňuješ druhým, aby skrze tebe poznali sebe.

Proto jsem řekl, že opravdový Mistr je ten, kdo vychová nejvíc Mistrů, nikoli ten, kdo má nejvíc žáků.“

Jak mohu přestat chtít ujištění z vnějšího světa a najít sám v sobě všechno, co potřebuji ke štěstí ?

„**Jdi do sebe**. Chceš-li zjistit, co je v tvém nitru, **jdi do sebe**. Nepůjdeš-li do sebe, budeš strádat ve vnějším světě.“

I to jsi mi už říkal.

„Máš pravdu, tohle všechno jsem ti už říkal. Všechna tato moudrost ti už byla dána. Myslíš, že bych tě nechal čekat na největší pravdy ? Proč bych je tajil ?

Tohle všechno jsi slyšel nejen při našich předešlých rozhovorech, ale slyšel jsi to také jinde. Snad jediným objevem může být poznání, že všechno už bylo objeveno.

I ty jsi byl odhalen svému já. A toto poznání, které ti bylo dáno, se nachází v hloubi tvé duše.

Jakmile to pochopíš, bude ti naprosto jasné, že nic ve vnějším světě nelze srovnat s tím, co máš ve svém nitru. Jasně si uvědomíš, že nic z toho, co dostáváš z vnějších zdrojů, nelze srovnat s blažeností vnitřního spojení.

Znovu opakuji, že blaženost najdeš jedině ve své duši. Pouze tam se rozpomeneš, kdo opravdu jsi, a tam si znovu uvědomíš, že nepotřebuješ nic jiného než své já.

Tam uvidíš obraz svého já, které bylo stvořeno podle obrazu Boha.

Pak přestaneš potřebovat **cokoli** jiného a budeš schopen opravdu milovat.“

Hovoříš velice přesvědčivě. Často mě tak překvapuješ, že se stěží mohu nadechnout. Ale řekni mi, jak mohu jít do sebe. Jak mohu poznat sám sebe, jako někoho, kdo nepotřebuje nic vnějšího ?

„Buď prostě klidný. V tom klidu buď sám se sebou. Dělej to často. Dělej to každý den. A pokud můžeš, dělej to každou hodinu.“

Zastav se. Přestaň dělat všechno ostatní. Přestaň myslet. Na chvíli prostě jen „bud“. Třeba jen na okamžik. Můžeš tím všechno změnit.

Každé ráno věnuj aspoň hodinu svému já. Setkej se s ním v tom posvátném okamžiku. Teprve potom se věnuj své každodenní činnosti. Staneš se jiným člověkem.“

Ted mluvíš o meditaci.

„Nesnaž se všechno pojmenovat. To dělají náboženství. To se snaží dělat dogmata. Ničemu nedávej nálepky a nevymýšlej si pravidla.

To, čemu říkáš meditace, není nic než spojení s vlastním já - takže meditovat znamená **být** sám sebou.

Toho lze dosáhnout různými způsoby. Někteří z vás toho dosáhnou tím, čemu říkáte „meditace“. Jiní toho dosáhnou tím, že chodí na procházky do přírody. Drhnutí kamenné podlahy může být také meditací - jak zjistil mnohý mnich. Návštěvníci kláštera to mohou považovat za těžkou práci. Ale mniši jsou šťastní a vyrovnaní. Nechtějí se vyhnout drhnutí podlahy, ale těší se na další podlahu, kterou budou moci vydrhnout ! Dejte mi další podlahu ! Dejte mi další kartáč ! Nechte mě strávit další hodinu na kolenou a s nosem dvacet centimetrů nad dlaždicemi ! Ukážu vám tu nejčistší podlahu, jakou jste kdy viděli ! A během toho procesu se očistí má duše. Očistí se od všech představ, že ke štěstí potřebujeme něco vnějšího.

Služba může být hlubokou formou meditace.“

Tak dobře. Řekněme, že si uvědomím, že od nikoho nic nepotřebuji k tomu, abych byl opravdu šťastný. Nestanu se antisociálním člověkem ?

„Nestaneš. Naopak budeš víc společenským, než jsi kdy byl, neboť si jasně uvědomíš, že nemáš co ztratit ! **Nic vám nebrání v lásce víc než strach, že něco ztratíte.**

Z téhož důvodu vám připadá obtížné a děsivé milovat Boha. Celý život vám říkali, že se rozzlobím, jestliže mě nebudete milovat správným způsobem, ve správnou dobu a ze správných důvodů, neboť jsem žárlivý Bůh a přijmu vaši lásku pouze v takové formě, kterou vyžaduji.

Nic nemůže být dát od pravdy, a přece pravda nebyla nikdy dál od vašeho vědomí.

Nic od vás nepotřebuji a proto od vás nic nevyžaduji. Moje láska k vám je bezpodmínečná a neomezená. Vráťte se do nebe bez ohledu na to, zda mě milujete správným způsobem nebo ne. Nikam jinam se vrátit nemůžete, protože nic jiného neexistuje. To je zárukou vašeho věčného života.“

V Hovorech s Bohem jsi řekl, že i sexuální akt a extáze může být formou meditace.

„Ano, to je pravda.“

Při sexuálním aktu však nejsme se svým já. Máme spíš pocit, že jsme s druhým člověkem.

„Pak ovšem nevíš, co to znamená být opravdu zamilovaný. Neboť když jsi opravdu zamilovaný, pak jsi s partnerkou jednou bytostí. Co začíná jako vztah mezi dvěma lidmi, to se změní v pocit jednoty v pocit jednoty se svým já. To je jediný cíl sexuálního vyjádření a jakékoli formy lásky.“

Ty máš na všechno odpověď!

„To doufám.“

A co mi řekneš o těch dvou zbývajících nepřátelích lásky - o očekávání a žárlivosti ?

„Až se zbavíš své potřeby být milován druhým člověkem nebo Bohem, budeš muset bojovat proti očekávání. Neboť ve stavu očekávání se domníváš, že by se druzí lidé měli chovat určitým způsobem. Jinými slovy, měli by odpovídat tvé představě o tom, čím jsou nebo čím by měli být.“

Očekávání je stejně nebezpečné jako potřeba, neboť omezuje svobodu, která je podstatou lásky.

Milovanému člověku dáváš svobodu být tím, čím je, neboť to je největší dar, jaký mu můžeš dát. A láska vždycky dává ten největší dar.

Právě tento dar vám dávám já, ale vy tomu nevěříte, protože si neumíte představit tak velkou lásku. Myslíte si, že jsem vám dal svobodu dělat pouze to, co si přejí.

Ano, vaše náboženství vám říká, že jsem vám dal svobodu dělat, co se vám zlíbí. Ale já se tě znovu ptám: dal jsem vám skutečnou svobodu, jestliže vás odsoudím k věčnému zatracení, když se rozhodnete udělat něco, co si nepřejí ? Ne. Nedal jsem vám svobodu. Dal jsem vám pouze schopnost. Jste **schopní** učinit jakékoli rozhodnutí, ale nejste **svobodní**. Nejste svobodní, pokud vás zajímají důsledky vašich rozhodnutí. A ty samozřejmě zajímají každého.

A proto si to představujete takto: jestliže vás mám pustit do nebe, očekávám od vás, že budete dělat, co si přejí. A tomu říkáte Boží láska. Totéž očekáváte od druhých a také tomu říkáte láska. To však láska není, neboť láska neočekává nic kromě toho, co poskytuje svoboda, a svoboda nezná žádné očekávání.

Nevyžadujete-li, aby se druzí chovali tak, jak si myslíte, že potřebujete, aby se chovali, pak se můžete vzdát očekávání. Očekávání je zbytečné. Milujete druhé takové, jací jsou. Toho jste však schopni jedině tehdy, když milujete své já takové, jaké je. A toho jste schopni, jedině když milujete Boha takového, jaký je.

Abyste toho byli schopni, musíte mě znát takového, jaký jsem, a ne takového, jak si mě představujete.

Proto prvním krokem k přátelství s Bohem je poznání Boha. Druhým krokem je víra v Boha, kterého znáte, a třetím krokem je láska k Bohu, kterého znáte a jemuž důvěřujete. Jednáte s Bohem, jako s **někým, koho znáte a komu věříte**.

Můžete Boha milovat bezpodmínečně ? To je otázka. Stále se ptáte, zda vás Bůh může milovat bezpodmínečně, ale skutečnou otázkou je, zda vy můžete bezpodmínečně milovat **Boha**. Neboť mou lásku můžete přijímat tak, jak mi dáváte lásku svou.“

Proboha, to je úžasné tvrzení. Opět tě požádám, abys to opakoval. Nechci, aby to někomu uniklo.

„Boží lásku můžete přijímat tak, jak dáváte svou lásku Bohu.“

To se ovšem týká i vztahů mezi lidmi.

„Samozřejmě. Lásku druhých můžete přijímat tak, jak dáváte svou lásku jim. Druzí vás mohou milovat svým způsobem, ale vy jejich lásku můžete přijímat pouze svým způsobem.

Nemůžete cítit to, co nedovolíte, aby cítili druzí.

A tím se dostáváme k problému žárlivosti.

Protože milujete Boha žárlivě, vytvořili jste si mýtus o Bohu, který také miluje žárlivě.“

Moment. Chceš říct, že na tebe žárlíme ?

„Odkud si myslíš, že pochází myšlenka, že Bůh je žárlivý ?

Snažíte se mou lásku kooptovat. Snažíte se být mým jediným majitelem. Děláte si na mě výhradní právo. Tvrdíte, že miluji **pouze** vás. Vy jste přece vyvolený národ, vy jste jediný národ pod Boží vládou, vy jste jedinou pravou církví ! A jste velice žárliví na toto postavení, které jste si sami propůjčili. Když někdo tvrdí, že Bůh miluje všechny lidi bez rozdílu a že přijímá všechna náboženství a všechny národy, říkáte tomu blasfémie. Za blasfémii považujete každý názor, který se odvažuje tvrdit, že Bůh miluje jinak, než říkáte VY.“

George Bernard Shaw řekl, že všechny velké pravdy začínají jako blasfémie.

„A měl pravdu.

Moje láska není žárlivá, ačkoli ji tak vnímáte, protože takovým způsobem milujete vy mě.

Stejným způsobem milujete jeden druhého a to vás zabíjí. Myslím to doslova. Díky své žárlivosti zabíjíte jeden druhého i sami sebe.

Když někoho milujete, říkáte mu, že musí milovat jen vás a nikoho jiného. Když miluje někoho jiného, začnete žárlit. A tím to ani zdaleka nekončí.

Nežárlíte jen na lidi, ale žárlíte také na práci, děti, zábavy a všechno, co od vás odvádí pozornost člověka, kterého milujete. Někteří z vás žárlí dokonce na psa nebo na golf.

Žárlivost má mnoho podob a mnoho tváří. Žádná není krásná.“

To vím. Jednou jsem řekl ženě, kterou jsem miloval, že na ni žárlím, a ona mi odpověděla tichým hlasem: „Neale, to není pěkná část tvého já.“

Nikdy jsem na to nezapomněl. Řekla to tak klidně a věcně. Vůbec jsme o tom nediskutovali. Bylo to zničující.

„Ta žena ti dala velký dar.“

Ano, dala. Ale přesto dodnes těžko překonávám žárlivost. Když si myslím, že jsem se jí konečně zbavil, opět se objeví. Je to, jako by se někde skrývala. Vsadil bych se, že neexistuje. A najednou prásk a je tady.

Myslím, že už tak žárlivý nejsem, ale lhal bych, kdybych řekl, že žárlivost nikdy necítím.

„Pracuješ na tom, a to stačí. Uvědomuješ si to, a to je dobré.“

Ale jak se jí zbavím úplně ? Znáám lidi, kterým se to povedlo. Jak to dokázali ? I já to chci dokázat !

„Chceš říct, že **žárlíš na lidi, kteří na nic nežárlí** ? To je komické.“

Ty jsi komický. Uvědomuješ si to ?

„Samozřejmě. Co si myslíš, že mi dodává energii ?“

Dobře, tak mi odpověz.

„Zbav se představy, že štěstí závisí na čemkoli vnějším, a zbavíš se žárlivosti. Zbav se představy, že v lásce je důležité, co **dostaneš** za to, co dáváš, a zbavíš se žárlivosti. Přestaň si dělat nároky na čas, energii a lásku druhých, a zbavíš se žárlivosti.“

Ale jak to mám udělat ?

„Začni žít pro něco nového. Uvědom si, že záleží na tom, co do života vkládáš, nikoli na tom, co od něj dostáváš. Totéž platí o lidských vztazích.“

Proto vytvářej své já podle nejkrásnější verze té nejkrásnější představy, jakou jsi kdy měl o tom, čím jsi. Snaž se poznat a vyjádřit své pravé já.

K tomu od nikoho nic nepotřebuješ. A proto můžeš milovat druhé, aniž od nich něco vyžaduješ.

Žárlit na to, že člověk, kterého miluješ, hraje golf nebo pracuje v kanceláři nebo se s někým objímá, můžeš jen tehdy, když si myslíš, že tvoje štěstí je ohroženo tím, že on je šťastný.“

Nebo když si myslím, že moje štěstí závisí na neustálé přítomnosti člověka, kterého miluji.

„Přesně tak.“

Tak moment. Chceš snad říct, že bychom neměli žárlit, ani když je náš milovaný v náručí někoho jiného ? Chceš říct, že nevěra je dobrá ?

„Nic není dobré a nic není špatné. To jsou jen měřítka, která si vymýšlíte. Vymýšlíte je - a měníte je - podle potřeby.“

Někteří lidé tvrdí, že náš největší problém spočívá právě, v tom, že jsme duchovně a společensky nezodpovědní. Měníme své hodnoty podle okamžitých potřeb.

„Samozřejmě že to děláte. Takový je život. Kdybyste to nedělali, život by se zastavil. Zastavil by se veškerý vývoj. Chceš snad udržovat staré hodnoty navždy ?“

Někteří lidé to chtějí.

„Chtějí pořádat hony na čarodějnice a všet je na náměstích, jako jste to dělali ještě před několika generacemi ? Chtějí pořádat křížácká tažení a zabíjet tisíce lidí za to, že nevyznávají pravou víru ?“

Uvádíš historické příklady lidského chování, které bylo založeno na falešných hodnotách,

nikoli na starých hodnotách. Chování, o kterém mluvíš, jsme už překonali.

„Opravdu ? Přemýšlel jsi poslední dobou o tom, co se děje ve vašem světě ? Ale to je námět pro jinou debatu. Držme se našeho tématu.

Měnící se hodnoty jsou známkou dospívání společnosti. Vyvíjíte se ve vyšší verze sebe samých. Měníte své hodnoty, protože získáváte nové informace, vědomosti a zkušenosti, protože objevujete nový způsob pohledu na svět a znovu definujete, čím jste.

To je známkou růstu, nikoli nezodpovědnosti.“

Chceš snad říct, že známkou růstu je můj souhlas s tím, že se moje milenka válí v náručí někoho jiného ?

„Známkou růstu je to, že tě to nevyvede z míry. Že to nenaruší tvůj život. Že nespácháš sebevraždu. Že kvůli tomu nikoho nezabiješ. To všechno jste dříve dělali. A někteří lidé to dělají dodnes a většina z vás tím zabíjí svou lásku.“

Samozřejmě že nesouhlasím se zabíjením, ale jak to může nezabít tvou lásku, když člověk, kterého miluješ, miluje ještě někoho jiného ?

„Copak to nutně znamená, že nemiluje tebe ? Musí snad milovat jen tebe, aby jeho láska byla opravdová ? Tak to chápeš ?“

Ano, k sakru ! Tak to chápe většina lidí.

„Pak není divu, že vám dělá takové potíže přijmout Boha, který miluje všechny lidi stejně.“

Lidé nejsou bozi. Většina lidí potřebuje určitou citovou jistotu. A když nám ji partner nedává, naše láska umírá, ať chceme nebo ne.

„Ne, to, co umírá, není láska. Umírá vaše potřeba. Dojdete k závěru, že toho člověka už nepotřebujete. Vlastně ho nechcete potřebovat, protože je to příliš bolestné. Proto se rozhodnete: nepotřebuji, abys mě miloval. Odejdi a miluj si, koho chceš. Já odcházím.

Tak to je. Zabíjíte svou potřebu. Nezabíjíte lásku. Některí z vás nikdy na svou první lásku nezapomenou. Trápí se nešťastnou láskou do konce svého života. V duši jim hoří plamen vášně, který září tak jasně, že to vidí i druzí. Na tom však není nic špatného. Tak by to mělo být - vzhledem k tomu, co říkáte, že jste a čím chcete být.“

Chceš říct, že bychom se neměli do nikoho zamilovat jen proto, že stále ještě někoho milujeme ?

„Proč byste se měli vzdávat lásky k tomu člověku, když začnete milovat druhého ? Nemůžete milovat víc než dva lidi najednou ?“

To nedokáže mnoho lidí. Aspoň ne tímto způsobem.

„Myslíš sexuálně ?“

Myslím romanticky. Některí lidé potřebují partnera na celý život. To potřebuje většina lidí.

„Problém je v tom, že si většina lidí plete potřebu s láskou. Domnívají se, že láska a potřeba je totéž. Ale tak tomu není. Milovat někoho neznamená potřebovat ho.

Můžete sice někoho milovat a zároveň ho potřebovat, ale nemilujete ho **proto**, že ho potřebujete. Jestliže milujete někoho jen proto, že ho potřebujete, pak vlastně nemilujete jeho, ale pouze to, co vám dává.

Když milujete někoho pro to, čím je, ať už vám dává nebo nedává, co potřebujete, pak ho opravdu milujete. Když od něho nic **nepotřebujete**, pak ho opravdu **můžete** milovat.

Pamatuj si, že láska si neklade žádné podmínky a nemá žádné hranice ani potřeby. Tak vás miluji já. Vy si však neumíte představit, že byste mohli takovou lásku přijímat, protože si neumíte představit, že byste takovou lásku mohli vyjádřit. A to je velice smutné.

Vzhledem k tomu že říkáte, že se chcete stát vysoce vyspělými bytostmi, nevěra, jak tomu říkáte, není nic dobrého. To proto, že vám nepomůže dostat se tam, kam se dostat chcete. Být nevěrný znamená žít v neustále lži, ale vy v hloubi duše víte, že vysoce vyspělé bytosti žijí vždycky v pravdě. Pravda není to, co říkají, pravda je to, čím jsou.

Chceš-li být vysoce vyspělou bytostí, musíš být vždycky věrný. Především musíš být věrný sám sobě, pak druhému a nakonec všem. Jestliže nejsi věrný sám sobě, nemůžeš být věrný nikomu jinému. Takže miluješ-li ještě někoho jiného než toho, kdo si přeje, abys miloval jen jeho, musíš mu to říci - upřímně a jasně a okamžitě.“

A to má být přijatelné ?

„Od nikoho se nevyžaduje, aby něco přijímal. Vysoce vyspělí jedinci žijí autentickým životem - a vždycky mluví pravdu. Když se s někým něco děje, prostě to přizná. Když je pro něho něco nepřijatelné, prostě to řekne. Vysoce vyspělí jedinci vždycky říkají pravdu každému a o všem. Je to pro ně oslavou, nikoli přiznáním.

Pravdu byste měli oslavovat, nikoli přiznávat.

Nemůžete však oslavovat něco, za co byste se měli stydět. Celý život vám říkali, že byste se měli stydět za to, koho a jak a kdy a proč milujete.

Říkali vám, že byste se měli stydět za své touhy a vášně a lásku ke všemu - ať už k tanci, zmrzlině nebo druhým lidem.

Nejvíce ze všeho byste se měli stydět za svou lásku ke svému vlastnímu já. Jak ale můžete milovat druhého, když nesmíte milovat toho, který má milovat ?

Přesně takový problém máte ve vztahu k Bohu. Jak mě můžete milovat, když nesmíte milovat podstatu toho, čím jste ? A jak můžete oslavovat mě, když nesmíte oslavovat sebe ?

Řeknu ti tohle: všichni opravdoví Mistři oslavují své já a povzbuzují druhé, aby to také dělali.

Na cestu k vlastní dokonalosti se vydáváš v okamžiku, kdy se vydáváš na cestu za svou pravdou. Touto cestou jdeš, jakmile prohlásit, že vždycky budeš mluvit pravdu. A že budeš **žít** autentickým životem.

V takovém životě není místo pro nevěru. Říci někomu, že miluješ ještě někoho jiného, není nevěra. Je to upřímnost. A upřímnost je nejvyšší formou lásky.“

Oh, můj Bože. Opět jsi to udělal. Zase jsi řekl něco úžasného. Mohl bys to opakovat ?

„Upřímnost je nejvyšší formou lásky.“

Rád bych si to zapamatoval.

„Tak si to napiš na kus papíru a přilep si to na ledničku.“

Cože ? Ty říkáš, že objímat se s někým je v pořádku, pokud to netajíme. Pochopil jsem to správně ?

„Trochu to zjednodušuješ.“

My lidé to děláme rádi. Rádi zjednodušujeme velké pravdy. Pak se o nich můžeme dohadovat.

„Rozumím. Chceš se o tom dohadovat se mnou ?“

Nechci. Jen se snažím dovědět se něco nového, svým nešikovným způsobem.

„Tak tedy dobře poslouchej, co ti říkám, a nevytrhávej moje slova z kontextu.“

Přijímám tvou výtku.

„Raději přijmi mou radu. Výtka je pro někoho, kdo udělal něco špatného. Rada je pro toho, kdo se snaží najít cestu.“

Bůh dává rady, nikoli výtky.“

No nazdar ! Páni...

„Vím, vím. Další nápis na nárazník tvého auta.“

Je to opravdu úžasné !

„Nalep si tam tolik nápisů, kolik chceš. A napiš si to třeba na triko. Hlavně to řekni lidem. Nenech se ničím odradit. Natoč film. Promluv v televizi. Buď nestoudný !

Buď nestoudný také ve věcech lásky. Zbav lásku studu, oslavuj ji.

... a stejně přistupuj k sexu.“

O tom raději pomlčíme, nebo mně nikdy neodpovíš na mou otázku. Ty říkáš, že být v náruči druhého je v pořádku, pokud to netajíme ?

„Říkám, že všechno záleží na tom, zda vám to vadí. Ale jak to můžete poznat, když nevíte, co se děje za vašimi zády ?

Říkám, že vysoce vyspělé bytosti mluví vždycky pravdu - o všem. Říkám, že lež je lež, ať už je úmyslná, nebo ne. A říkám, že jakmile se dovíte celou pravdu, vaše rozhodnutí, zda můžete milovat někoho, kdo miloval nebo miluje ještě někoho jiného, záleží na tom, co považujete za nejlepší vztah - a to většinou záleží na tom, co si myslíte, že od svého partnera potřebujete, abyste byli šťastní.

Říkám, že když nic nepotřebujete, můžete druhého milovat, aniž ho v čemkoli omezujete.

Můžete mu dát naprostou svobodu.“

Ale to bych nemohl žít v trvalém manželství.

„To bys nemohl. Ale také bys mohl. Mistrovství dosáhneš teprve tehdy, až se o formě svého vztahu k partnerovi začneš rozhodovat na základě toho, co považuješ za správné ty, nikoli na základě ustálených společenských konvencí nebo toho, co považují za správné druzí.

Mistři si dávají svobodu činit taková rozhodnutí, jaká jim vyhovují - a stejnou svobodu dávají lidem, které milují.

Svoboda je základním pojmem života, nebo je podstatou Boha. Všechny systémy, které omezují svobodu, omezují samotný život.

Svoboda je samou podstatou duše, nikoli jejím cílem. Duše je **od přírody** svobodná. Nedostatek svobody je tudíž zneuctěním její přirozenosti. Lidé v opravdu vyspělých společnostech považují svobodu za fakt, nikoli za právo. Svoboda je něco, co **je**, nikoli něco, co je **dáváno**.

V osvícených společnostech může každý svobodně vyjádřit svou lásku jakýmkoli způsobem, který je autentický a pravdivý a vhodný v daném okamžiku.

O vhodnosti projevu lásky rozhodují ti, kdo milují. Neexistují žádné zákony, společenská tabu, náboženská omezení, psychologické překážky ani kmenové zvyky, které by určovaly, koho, kdy, kde a jak může člověk milovat.

Aby to však mohlo fungovat, každý zamilovaný jedinec se musí rozhodnout podle toho, co by v daném okamžiku udělala láska. Žádný z partnerů by neměl dělat něco, s čím nesouhlasí druhý. Oba musejí být dospělí a schopní samostatného rozhodování.

To eliminuje všechny tvé otázky týkající se zneužívání dětí, znásilňování žen a všech dalších forem násilí.“

Co když žiju v úzkém vztahu se dvěma lidmi a myslím si, že nějaké jejich rozhodnutí není vůči mně tak láskyplné, jak se oni domnívají ?

„V takovém případě jim musíš říci, co si o tom myslíš. Na základě jejich reakce se můžeš rozhodnout, jaké změny uděláš ve vašem vzájemném vztahu.“

Ale co když to není tak snadné ? Co když je potřebuji ?

„Čím méně od někoho potřebuješ, tím víc ho můžeš milovat.“

Jak mohu nepotřebovat nic od člověka, kterého miluji ?

„Musíš ho milovat za to, čím je, nikoli za to, co ti může dát.“

Ale pak by mě mohl zneužívat !

„To, že někoho miluješ, neznamená, že musíš přestat milovat sebe.

To, že někomu dáš svobodu, neznamená, že mu dáváš právo, aby tě zneužíval. Neznamená to, že se odsoudíš k životu, který se ti nelíbí, jen proto, aby on mohl žít životem, který se mu líbí. Ani přesto bys ho však neměl omezovat.“

Jak mohu někomu zabránit, aby mě zneužíval, když ho nemohu v ničem omezovat ?

„Nesmíš omezovat **druhé**, musíš omezovat **sebe**. Omezíš to, co chceš prožívat ty, nikoli to, co může prožívat **druhý**.“

Takové omezení je dobrovolné, takže to vlastně omezení není. Pouze vyjadřuješ to, čím opravdu jsi. Je to tvůrčí činnost. Seberealizace.

V Božím království není omezován nikdo a nic. A láska nezná nic než svobodu. A duše také ne. A Bůh také ne. A všechna tato slova jsou synonyma. Láska. Svoboda. Bůh. Každé obsahuje aspekty obou druhých. Každé **je** oběma druhými.

V každém okamžiku přítomnosti jsi svobodný oznámit, kdo jsi. Ve skutečnosti to **děláš**, aniž si to uvědomuješ. Nejsi však svobodný prohlásit, kdo je druhý člověk a čím má být. To by láska nikdy neudělala. Neudělal by to ani Bůh, který je podstatou lásky.

Chceš-li prohlásit, že jsi člověk, který ke štěstí a spokojenosti potřebuje výlučnou lásku druhého, jsi svobodný to prohlásit. Stejně to budeš projevovat ve svém chování, takže tvé prohlášení je vlastně zbytečné.

Chceš-li prohlásit, že jsi člověk, který ke štěstí a spokojenosti potřebuje co nejvíc času energie a pozornosti druhého, jsi svobodný to prohlásit. Já ti však řeknu tohle: budeš-li žárlit na partnera nebo na jeho přátele, zábavy a zájmy, tvá žárlivost zničí tvou lásku a možná i lásku tvého partnera.

Tvá snaha realizovat to, čím jsi a čím chceš být, se nemusí projevovat ve formě žárlivosti nebo snahy ovládat partnera. Tvé prohlášení prostě říká, kdo jsi a jak chceš žít. Vaše láska bude trvat i přes veškeré neshody, k nimž mezi vámi dojde.

Chcete-li svůj vztah změnit, nemusíte ho ukončit. Ve skutečnosti vztah ukončit ani nemůžete, můžete jej jen změnit. Neboť člověk vždycky žije ve vztahu ke všem ostatním. Otázkou není, zda máte nějaký vztah. Otázkou je, jaký vztah máte.

Odpověď na tuto otázku změní tvůj život navždy - a také by mohla změnit svět.“

(9)

DEVÁTÁ KAPITOLA

Z našich rozhovorů jsem se dověděl, že moje vztahy jsou posvátné. Jsou tím nejdůležitějším aspektem mého života, neboť jejich prostřednictvím si uvědomuji a vyjadřuji, kdo jsem a čím chci být.

„To platí nejen o tvých vztazích k druhým lidem, ale také o tvých vztazích ke všemu. Platí to o tvých vztazích k životu a ke všem jeho aspektům. Platí to o tvých vztazích k penězům, lásce, sexualitě a Bohu - k těmto základním kamenům lidské existence. Platí to o tvých vztazích k rostlinám, zvířatům, ptákům, větru, vzduchu, obloze a moři.“

Moje vztahy ke všemu určují, kdo a co jsem. Řekl jsi, že vztahy jsou posvátné. Neboť v
PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

nepřítomnosti vztahu k něčemu jinému nemohu poznávat a vytvářet své já. Nebo, jak jsi to vyjádřil dříve, v nepřítomnosti toho, co nejsem, neexistuje to, co jsem.

„Naučil ses to dobře, můj příteli. Stáváš se poslem.“

Když to však vysvětluji druhým, někdy to nechápou. Tuto myšlenku není snadné vysvětlit.

„Můžeš použít alegorie.“

Vím, to pomáhá.

„Představ si, že jsi v kulaté místnosti, která má bílé stěny, bílou podlahu a bílý strop. Představ si, že se vznášíš v tom bílém prostoru, jako by tě tam udržovala nějaká neviditelná síla. Ničeho se nemůžeš dotknout a nic neslyšíš. Nevidíš nic než bílý prostor. Jak dlouho si myslíš, že budeš „existovat“, jak dlouho si budeš uvědomovat, kdo jsi?“

Moc dlouho ne. Sice bych existoval, ale nic bych o sobě nevěděl. Brzy bych zešílel.

„Přesně to by se stalo. Neboť tvá mysl, která zpracovává vjemy z vnějšího světa, by neměla co na práci.“

Jakmile tvá mysl přestane pracovat, ty přestaneš existovat. To jest přestaneš si uvědomovat sám sebe.

Jsi velký ? Jsi malý ? To nemůžeš vědět, protože neexistuje nic, s čím by ses mohl porovnat.

Jsi dobrý ? Jsi zlý ? To nemůžeš vědět. Jsi tady ? Ani to nemůžeš vědět, protože neexistuje nic tamhle.

Nic nevnímáš a proto o sobě nic nevíš. Můžeš to racionálně formulovat, ale nemůžeš to prožívat.

Najednou se na stěně objeví nepatrná tečka. Jako by tam někdo udělal inkoustovou kaňku. Nevíš, jak se tam dostala, ale na tom nezáleží, protože tě zachránila.

Teď je tu něco jiného. Jsi tady Ty a je tady Tečka. Najednou můžeš něco vnímat. Tečka je tamhle. To znamená, že ty jsi tady. Tečka je menší než ty. Ty jsi větší než tečka. A tak se začínáš opět poznávat - ve vztahu k tečce na stěně.

Tvůj vztah k té tečce se stane posvátným, nebo ti vrátil pocit vlastního já.

Nyní se v místnosti objeví kotě. Nevíš, jak se tam dostalo, ale jsi rád, neboť teď můžeš dělat další srovnání. Kotě vypadá měkčí. Ty však vypadáš chytřejší (alespoň někdy !). Kotě je rychlejší. Ty jsi silnější.

V místnosti se postupně objevují další věci a ty rozšiřuješ svou představu o sobě. Konečně ti to dojde. Pouze v přítomnosti **něčeho jiného** můžeš poznat sám sebe. Toto něco jiného je to, co nejsi. Takže: **V nepřítomnosti toho, co nejsi, neexistuje to, co jsi.**

Opět ses rozpomněl na velkou pravdu a přísaháš, že ji už nikdy nezapomeneš. Vítáš všechno s otevřenou náručí. Nic neodmítáš, protože si uvědomuješ, že všechno, co se objeví v tvém životě, je požehnáním, neboť ti to dává příležitost poznat sám sebe.“

Kdybych byl sám v bílé místnosti, nepřišel bych na to, co se děje ? Neřekl bych si, „Jsem v bílé místnosti. To je všechno. Uvolni se a raduj se z toho.“ ?

„To by sis řekl, ale za chvíli bys nevěděl, co si máš myslet. Nakonec bys té bílé prázdnotě a nicotě a samotě podlehl.

Víš, co je jedním z největších trestů, jaký si vaše společnost vymyslíla ?

Samovazba.“

Ano. Nesnášíme samotu.

V těch nejhorších vězeních nejsou na samotkách ani světla. Dveře jsou zamčené a vězeň sedí v naprosté tmě. Nemůže číst a nemá co dělat.

„Protože myšlení je tvoření, přestal bys vytvářet svou realitu, neboť tvoje mysl potřebuje údaje, aby mohla tvořit. Výtvořím své mysli říkáte závěry, a kdyby tvá mysl nebyla schopná dojít k nějakému závěru, vzdal by ses myšlení.

A přece není tak špatné občas se vzdát myšlení. Děláte to v okamžiku hlubokého poznání.“

Můžeš to opakovat ?

„Jistě si nemyslíš, že hluboká poznání pocházejí z tvé mysli.“

Vždycky jsem si myslel...

„V tom je celý tvůj problém ! **Vždycky sis myslel.** Zkus někdy **nemyslet** ! Zkus prostě **být.**

Nejhlubší poznání přicházejí, když se svým problémem prostě „jste“, nikoli když o něm přemýšlíte. Je tomu tak proto, že myšlení je tvůrčí proces, kdežto bytí je stav vědomí.“

Dost dobře tomu nerozumím. Vysvětli mi to. Měl jsem za to, že naším problémem je neschopnost myslet. Člověk v té bílé místnosti zešílí.

Neřekl jsem, že zešílí. To jsi řekl ty. Já jsem řekl, že se vzdá svého myšlení. Přestane vytvářet svou realitu, protože nemá žádné údaje.

„Kdyby svou realitu nevytvářel delší dobu, bylo by to něco jiného. Co kdyby ji však přestal vytvářet jen na chvíli ? Uškodila by mu taková „přestávka“, nebo by mu pomohla ?“

To je zajímavá otázka.

„Myšlenka, slovo a čin jsou tři úrovně tvoření, že ano ?“

Ano.

„Když myslíš, tvoříš. Každá myšlenka je výtvor.“

Ano.

„Takže když přemýšlíš o problému, snažíš se vymyslet řešení.“

Ano. A co je na tom špatného ?

„Máš dvě možnosti. Buď se snažíš řešení vymyslet, nebo si prostě uvědomíš řešení, **které už vymyšleno bylo.**“

Opakuj to ještě jednou. Můžeš to opakovat pro ty z nás, kdo jsme trochu pomalejší ?

„Nikdo z vás není pomalý ! Ale někteří z vás používají velice pomalou metodu tvoření. Snažíte se tvořit myšlením. To je sice možné, ale rád bych ti řekl něco nového. **Myšlení je ta nejpomalejší metoda tvoření.**

Vaše mysl musí mít údaje, aby mohla tvořit. Vaše bytí žádné údaje nepotřebuje. Je tomu tak proto, že **údaje jsou iluze**. Údaje jsou to, co si vymýšlíte; údaje nejsou to, co **je**.

Snaž se tvořit z toho, co **je**, netvoř z iluzí. Vycházej ze stavu bytí, nikoli ze stavu mysli.“

Ted' ti přestávám rozumět. Vysvětluješ to příliš rychle.

„Řešení - **žádné** řešení - nenajdeš tím, že o něm budeš přemýšlet. Musíš se vzdát myšlení a vstoupit do sféry čistého bytí. Neslyšel jsi, co říkají velcí tvůrci, opravdu velcí řešitelé problémů, když jim dáš nějakou otázku ? Řeknou jen, „Hmm... nech mě s tou otázkou chvíli o samotě.“ “

Ovšemže slyšel.

„Tito tvůrci mají na mysli přesně to, o čem teď hovořím. A ty můžeš dělat totéž. I ty můžeš být velkým řešitelem problémů. Ale nesmíš si myslit, že problém vyřešíš tím, že o něm budeš přemýšlet. To se ti nikdy nepodaří ! Abys byl géníem, musíš se vzdát myšlení.

Géníus je ten, kdo objevuje řešení, které **vždycky existovalo**, nikoli ten, kdo se snaží řešení vymyslet. Géníus řešení nevymýšlí, géníus řešení **nachází**.

Není to vlastně objevování, je to **znovunalézání** ! Géníus nic neobjevuje, ale znovu nachází to, co bylo ztraceno. „Bylo to ztraceno a teď je to opět nalezeno.“ Géníus je člověk, který si vzpomněl na něco, co jste všichni zapomněli.

Většina z vás například zapomněla, že všechno existuje ve věčném okamžiku přítomnosti. Všechna řešení, všechny odpovědi, všechny zážitky, všechno poznání. Ve skutečnosti neexistuje nic, co byste museli vytvářet. Stačí si uvědomit, že všechno, co si přejete a co hledáte, už bylo vytvořeno.

To většina z vás zapomněla. Proto vám posílám své posly, kteří vám říkají: „Odpověď jste dostali, ještě než jste se zeptali.“

Neříkal bych ti to, kdyby to nebyla pravda. Tohle všechno si však neuvědomíte, dokud o tom budete přemýšlet.

Vědomí je stav bytí. Proto když něčemu nerozumíte, nesmíte o tom přemýšlet. Problémů si nesmíte všimnout. Nesmíte přemýšlet o negativních silách.

Když o nich přemýšlíte, vlastně je posloucháte ! Copak to nechápeš ? Jste jimi ovládáni. Nebulte jako malé děti, které poslouchají své rodiče. **Přestaňte myslet.**

Zapamatuj si, že jsi lidská **bytost**, nikoli lidské **myšlení**. Proto žij ve sféře bytí.“

Co to znamená ? Nemám nejmenší tušení, co to, k sakru, znamená !

„Co jsi v tomto okamžiku ?“

Jsem rozčilený. Rozčiluje mě, že nerozumím té tvé hantýrce.

„Takže **víš**, co jsi !“

Ne, tak se jen cítím. Cítím se rozčilený.

„To tedy jsi. Co cítíš, to **jsi**. Neřekl jsem ti snad, že pocity jsou jazykem duše ?“

Řekl, ale já to nechápal v tomto smyslu.

„Takže teď jsi víc chápeš.“

Trochu.

„Slyšel jsi, co jsem říkal ?“

Co ?

„Řekl jsem, že „jsi“ víc chápeš.“

Co tím chceš říct ?

„Říkám, že v každém okamžiku přítomnosti „jsi“ něco. A tvoje pocity ti říkají přesně, co jsi. Pocity nikdy nelžou. Ani to neumějí. V každém okamžiku ti říkají naprosto přesně, co jsi. A tím, že změníš stav svého bytí, změníš to, co cítíš.“

A jak ?

„Můžeš se rozhodnout, že „budeš“ jiným způsobem !“

Zdá se mi, že to není možné. Cítím se tak, jak se cítím. Nemohu své city ovládat.

„To, jak se cítíš, je reakcí na to, jak jsi. A to ovládat **můžeš**. To se ti tady snažím vysvětlit. „Bytí“ je stav, do kterého vědomě vstupuješ. „Pocity“ jsou reakce. Tvé pocity jsou reakcí na to, co jsi, ale tvé bytí není reakcí na nic. Bytí je volba.“

Já si volím, co jsem ?

„Jistě.“

Jak je možné, že si toho nejsem vědom ? Zdá se, že si to neuvědomuji.

„Většina lidí si to neuvědomuje. Protože zapomněli, že si vytvářejí svou vlastní realitu. Ale to neznámá, že ji nevytváříte. Znamená to jen, že si neuvědomujete, co děláte.“

Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.

„Přesně tak.“

Jestliže však nevím, co dělám, jak to mohu dělat jinak ?

„Teď **víš**, co děláš. To je ostatně cílem tohoto dialogu. Přišel jsem, abych tě probudil. Jsi teď probuzený. Uvědomuješ si, co děláš. Vědomí je stav bytí. Ty „jsi“ vědomý. V tomto stavu vědomí si můžeš zvolit jakýkoli stav bytí. Můžeš si zvolit, že budeš moudrý nebo úžasný. Můžeš být soucitný a trpělivý a odpouštějící.“

Nemohu být prostě šťastný ?

„Můžeš.“

Jak ? Jak to mám udělat ?

„**Nedělej** to. Prostě **bud'** šťastný. Nesnaž se to „udělat“. Prostě se rozhodni, že „budeš“ šťastný.

Z toho se zrodí všechno, co budeš dělat. To, co jsi, dává vzniknout tomu, co děláš. To si zapamatuj.“

Jak se mohu rozhodnout, že budu šťastný ? Není štěstí něco, co se prostě děje ? Není to něco, co prožívám jen proto, že se něco děje, nebo se to bude dít ?

„Ne ! Je to něco, co **chceš** prožívat, protože se to děje, nebo se to bude dít. Ty **chceš** být šťastný. Neviděl jsi nikdy dva lidi, kteří reagovali naprosto odlišně na tutéž situaci ?“

Samozřejmě. Ale táž situace měla pro každého z nich jiný význam.

„**Ty** určuješ, co něco znamená ! **Ty** tomu dáváš smysl. Dokud nerozhodneš, jaký má něco smysl, nemá to žádný smysl. To si zapamatuj. Nic nemá žádný smysl.

Smysl závisí na stavu tvého bytí.

To ty chceš být šťastný v každém okamžiku. Nebo chceš být smutný. Nebo rozzlobený nebo uklidněný nebo smířlivý nebo osvícený, prostě cokoli. Všechno záleží na tvém rozhodnutí. Na **tobě**, nikoli na vnějších okolnostech. A tvá volba je zcela náhodná.

Prozradím ti velké tajemství. Jako si volíš stav svého bytí po tom, co se něco stane, právě tak to můžeš udělat před tím, než se něco stane. Tímto způsobem si **vytváříš** svůj život, místo abys jej prostě měl.

Děláš to vlastně i v tuto chvíli. V každém okamžiku. Možná to děláš nevědomě. Jako náměsíčník. Jestliže ano, pak je na čase, aby ses probudil.

Nemůžeš být však úplně probuzený, dokud myslíš. Myšlení je jednou z forem snu. Neboť to, o čem přemýšlíš, je iluze. To je v pořádku. Žiješ v iluzích, protože sis to zvolil, a tak bys o tom měl přemýšlet. Ale uvědom si, že myšlení vytváří realitu. Takže jestliže sis vytvořil realitu, která se ti nelpí, přestaň o ní přemýšlet !“

Nic není zlé, dokud si to nemyslíme.

„Přesně tak.“

„Proto je občas dobré přestat myslet a uvědomit si vyšší realitu. Vystoupit ze světa iluzí.“

Jak mohu přestat myslet ? Mám dojem, že pořád myslím. Teď dokonce přemýšlím o tomhle !

„Především se musíš uklidnit. Musíš **být** klidný.“

Oh, to je dobré. To je úžasné.

„Až se uklidníš a budeš chvíli klidný, všimneš si, že se tvoje myšlení zpomaluje. Teď začni přemýšlet o tom, na co myslíš.“

Cože ?

„Slyšel jsi mě. Začni přemýšlet o tom, kam se ubírají tvé myšlenky. Až si to uvědomíš, **snaž se je zastavit**. Soustřeď se na ně. Přemýšlej o tom, na co myslíš. Tohle je první krok k mistrovství.“

To je úžasné ! Skutečně šokující !

„Přesně tak.“

Ale to jsem nemyslíl...

„Ale ano. Jen sis to neuvědomoval. Je to skutečně šokující. Teď **opustíš** svou mysl. Přestaneš myslet.“

Když tě lidé uvidí v tomto stavu bezmyšlenkovitosti, budou se tě ptát, zda „jsi nepřišel o rozum“. A ty jim můžeš odpovědět: „Ano. A není to úžasné ?“ Neboť tvůj rozum je analyzátozem smyslových vjemů a ty jsi je přestal analyzovat. Přestal jsi o nich přemýšlet. Místo toho přemýšlíš o tom, o čem přemýšlíš. Začínáš své myšlení soustřeďovat a brzy nebudeš přemýšlet o ničem.“

Jak se mohu soustředit na nic ?

„Nejdříve se soustřeď na něco určitého. Nemůžeš se soustředit na nic, dokud se předtím nesoustředíš na něco.“

Problém je částečně v tom, že tvá mysl je téměř vždycky soustředěna na **mnoho** věcí. Neustále přijímá vjemy z mnoha různých zdrojů. Tyto vjemy analyzuje neuvěřitelnou rychlostí a dává ti informace o všem, co se děje s tebou a kolem tebe.

Chceš-li se soustředit na nic, musíš zastavit tento duševní hluk. Nejdříve jej musíš omezovat, až jej nakonec úplně odstraníš. Chceš-li se soustředit na nic, nejdříve se musíš soustředit na jednu věc, místo aby ses soustředil na **všechno najednou**.

Takže začni něčím jednoduchým. Můžeš se soustředit třeba na plamen svíčky. Pozorně jej sleduj a všímej si všeho, co vidíš. **Buď** s tím plamenem. Nepřemýšlej o něm. Buď s ním.

Po chvíli se ti začnou zavírat oči. Plamen se začne rozmazávat.“

Je to autohypnóza ?

„Nesnaž se to pojmenovat. Už to zase děláš. Přemýšlíš o tom. Analyzuješ to a snažíš se dát tomu jméno. Kdykoli o něčem začneš přemýšlet, přestaneš s tím být. Chceš-li s něčím být, nepřemýšlej o tom. Jen vnímej, co se děje.“

Tak dobře.

„Když se ti zdá, že se ti zavírají oči, nebraň se tomu a prostě je zavři. Nepřemýšlej o tom. Nebudeš-li se tomu bránit, oči se ti přirozeně zavřou.

Tím omezuješ proudění vjemů. A to je dobré.

Nyní začni poslouchat svůj dech. Soustřeď se na dýchání. Zejména na nadechování. To ti zabráni vnímat všechno ostatní. V takové chvíli tě napadají nejhlubší myšlenky. Když se soustředíš na své nadechování, nasloucháš své **inspiraci**.“

Můj Bože, jak se to dělá ?

„Pst. Nemluv o tom. Přestaň o tom **přemýšlet** !

Soustřeď svůj vnitřní zrak. Tvá inspirace ti přinese hluboké poznání. Soustřeď se na bod uprostřed čela, mezi obočím.“

Tomu se říká třetí oko.

„Ano. Soustřeď se na něj. Hluboce se soustřeď. Nic neočekávej. Soustřeď se na toto nic: Buď s temnotou. Nesnaž se nic vidět. Uvolni se a spokoj se s klidem prázdnoty. Prázdnota je dobrá. Tvůrčí myšlenky mohou přicházet pouze do prázdnoty. Raduj se z ní. Nic neočekávej, nic nechtěj.“

Co mám se všemi těmi myšlenkami dělat ? Většině lidí se nepodaří zůstat v prázdnotě déle než tři vteřiny. Mohl bys vysvětlit tento problém neustálého myšlení - zejména začátečníkům. Ti totiž nechápou, proč nejsou schopni uklidnit svou mysl a proč nemohou vstoupit do prázdnoty, o které tu mluvíš. Pro tebe to je snadné, ale pro většinu z nás to snadné není.

„Opět o tom přemýšlíš. S tím musíš přestat.

Napadají-li tě nějaké myšlenky, pouze je pozoruj. Nepřemýšlej o nich. Nepřemýšlej o tom, o čem přemýšlíš. Pouze to vnímej. Neposuzuj to. Nenech se tím otrávit. Neříkej si: „A už zase přemýšlím ! Nevnímám nic než myšlenky ! Kdy vstoupím do nicoty ?

Budeš-li si pořád stěžovat, že tam nejsi, nikdy se tam nedostaneš. Když tě napadne nějaká myšlenka - myšlenka, která nemá nic společného s přítomným okamžikem - jen si ji uvědom. Požehnej jí, ale nepřemýšlej o ní. Myšlenky jsou přechodné. Nech je odejít.

Stejným způsobem reaguj na zvuky a pocity. Možná si všimneš, že jsi nikdy neslyšel tolik zvuků, jako slyšíš ve chvíli, kdy se snažíš uklidnit svou mysl. Možná si všimneš, že největší potíže uklidnit se máš právě ve chvíli, kdy se o to snažíš. Jen to vnímej. Uvědomuj si, že to vnímáš. Vnímej všechno, co prožíváš, ale nemysli na to. Všechno je přechodné. Nech to odejít.

Je to jako otázka, kterou jsi mi právě dal. Je to jen otázka, která tě právě napadla. Nech ji odejít. Nesnaž se na ni odpovědět, nesnaž se ji vyřešit. Jen ji vnímej. A nech ji zase odejít. Uvědom si, že se jí nemusíš zabývat.

V tom najdeš hluboký klid. Jaká úleva. Nic nechtít, nic nedělat, nic nebýt - kromě toho, čím jsi v tomto okamžiku.

Uvolni se. O ničem nepřemýšlej.

Jen sleduj, co se děje. Nic neočekávej... vnímej, co se děje. Když nepotřebuješ nic vidět... jsi

připraven vidět všechno.

Možná poprvé, kdy se o to pokusíš - možná po desáté nebo po sté - uvidíš jakýsi blikající modrý plamen, jakési tančící světlo. Nejdřív uvidíš jen záblesky. Vnímej je. Budeš-li mít pocit, že s tím světlem začínáš splývat, nebraň se tomu.

Jestliže se to stane, už ti nikdy nebudu muset nic vysvětlovat.“

Jaký modrý plamen ? Jaké tančící světlo ?

„To světlo jsi ty. Je to střed tvé duše. Je to všechno, co tě obklopuje, co tě prostupuje, čím **jsi**. Pozdrav svou duši. Konečně jsi ji našel. Konečně si ji uvědomuješ.

Jestliže s ní splyneš, poznáš vrcholnou blaženost. Uvědomíš si, že podstata tvé duše je podstatou Boha. Splyneš se mnou. Možná jen na okamžik. Možná jen na nanosekundu. Ale to bude stačit. Na všem ostatním přestane záležet, všechno se změní a nic ve vašem hmotném světě se tomu nevyrovná. Pak si uvědomíš, že kromě svého já nepotřebuješ nikoho a nic.“

To je trochu děsivé. Chceš říct, že už nikdy nebudu chtít být s někým ? Že nebudu chtít nikoho milovat, protože mně nikdo nebude moci dát to, co jsem našel ve své vlastní duši ?

„Neřekl jsem, že už nikdy nikoho a nic nebudeš **milovat**. Řekl jsem, že už nikdy nikoho a nic nebudeš **potřebovat**. Znovu opakuji, že mezi láskou a potřebou je velký rozdíl.

Jestliže si opravdu uvědomíš vnitřní jednotu, o které tu mluvím, výsledek bude přesně opačný.

Budeš chtít být s **každým** - ale tentokrát z naprosto jiného důvodu.

Už nebudeš vyhledávat druhé proto, abys od nich něco dostal. Naopak jim budeš chtít něco **dát**. Neboť si budeš z celého srdce přát, aby s tebou sdíleli zážitek, který jsi našel ve své duši - zážitek jednoty.

Tento zážitek budeš chtít prožívat s každým, neboť si uvědomíš, že je podstatou tvého bytí.

Pak se staneš „nebezpečným“. Zamiluješ se do každého.“

Ano, to je nebezpečné. Neboť my lidé jsme si vytvořili takový svět, v němž je nebezpečné prožívat jednotu se všemi.

„Ty však teď znáš důvody a tak se tomu nebezpečí můžeš vyhnout.“

Ano, dnes vím, že potřebnost, očekávání a žárlivost jsou opravdu velkými nepřáteli lásky. Přesto však stále ještě nevím, jak se jich zbavit, neboť si nejsem jistý, zda znám správný recept. Říci někomu, aby něco přestal dělat, je něco jiného než mu říci, jak to má přestat dělat.

„Tady se můžeš spolehnout na své přátelství se mnou.

Přátelství s Bohem ti umožní „poznat ten správný recept“ - nejen recept na to, jak překonat potřebnost, očekávání a žárlivost, ale také recept na život.

Tvé přátelství se mnou ti také umožní uplatnit tvé poznání v praxi. Vědět něco ještě neznamená umět to použít. Mezi vědomostí a moudrostí je velký rozdíl.

Moudrost je použitá vědomost.

Ukážu ti, jak používat všechny vědomosti, které jsem ti dal. To ti ostatně ukazují stále. Ale ty si to lépe uvědomíš, když budeme přáteli.

Hovořím tu o skutečném přátelství s Bohem. Hovořím o důležitém, smysluplném a **důvěrném** přátelství, nikoli o přátelství předstíraném.

Zatím jsem ti vysvětlil tři první kroky k takovému přátelství.

1. Poznej Boha
2. Důvěřuj Bohu
3. Miluj Boha

A nyní přistoupíme ke čtvrtému kroku: Přijímej Boha.“

Přijímej Boha ?

„Přijímej Boha. Přiblíž se k Bohu.

O tom tu hovoříme. Hovoříme o tom, jak se můžete přiblížit k Bohu.“

To bych rád udělal. Chtěl bych k tobě být opravdu blízko. Vždycky jsem to chtěl. Ale nevěděl jsem, jak to udělat.

„A teď to víš. Víš, že se ke mně můžeš přiblížit tím, že každý den strávíš několik klidných okamžiků se svým já. Tím můžeš začít.

Když jsi se svým já - se svým skutečným já - jsi se mnou, neboť já jsem totožný s tvým já a tvé já je totožné se mnou.

Jak už jsem ti řekl, není jen jediný způsob, jak toho dosáhnout. Právě jsem ti vysvětlil jeden způsob, ale je jich víc. Existují různé cesty k vlastnímu já a různé cesty k Bohu. A bylo by dobré, kdyby si to uvědomilo - a kdyby to také učilo - každé náboženství na světě.

Až najdeš své já, můžeš je opustit a začít vytvářet nový svět. Chceš-li to udělat, chovej se k druhým tak, jak si přeješ, aby se oni chovali k tobě. Dívej se na druhé tak, jak si přeješ, aby se oni dívali na tebe.“

Nečiň druhým to, co si nepřeješ, aby oni činili tobě.

„Přesně tak. Přijímej druhé stejně, jako bys přijímal mě, neboť když přijímáš druhé, přijímáš mě.

Přijímej celý svět, neboť celý svět přijímá to, čím jsem.

Nic a nikoho neodmítej. Zatímco jsi na tomto světě a svět je v tobě, pamatuj si, že jsi větší než svět. Ty jsi jeho tvůrcem, neboť vytváříš svou realitu tak jistě, jako ji vnímáš. Stejně jako já, jsi zároveň stvořitelem i stvořením.“

Jsem stvořen „podle obrazu Boha.“

„Ano. A můžeš se kdykoli rozhodnout, zda budeš žít jako tvůrce nebo jako stvořená bytost.“

Mohu se rozhodnout, že budu „v tomto světě, ačkoli z něj nepocházím“.

„Vidím, že se učíš, můj příteli. Vědomosti, které jsem ti dal, proměňuješ v moudrost. Neboť moudrost je užitá vědomost. Stáváš se mým poslem. Začínáme hovořit jedním hlasem.“

Spřátelit se s tebou znamená spřátelit se všemi lidmi a se vším.

„Ano.“

Co když si nepřeji, aby něco nebo někdo ovlivňoval můj život. Co když se setkám s někým, koho je obtížné milovat a komu se chci bránit ?

„Čemu se bráníš, to trvá. Zapamatuj si to.“

Tak co mám dělat ?

„Milovat.“

Milovat ?

„Není nic, co by láska nevyřešila. To neznámá, že se musíš nechat zneužívat. O tom jsme již mluvili.

Znamená to, že láska k sobě i druhým je vždycky řešením.

Není člověk, kterého by láska nemohla vyléčit. Není duše, kterou by láska nemohla spasit. Ve skutečnosti není co zachraňovat, neboť láska je totéž co každá duše. A když duši druhého dáte to, čím je, vrátíte ji sobě samé.“

To děláš ty pro nás ! A to je posláním naší nadace. Napadlo mě to, když jsem psal toto programové prohlášení: Vrátit lidem sobě samým.

„Myslíš, že tě to napadlo náhodou ?“

Dnes vím, že ne.

„Měl bys to vědět.“

Nic se neděje náhodně, že ne ?

„Nic.“

Nebylo náhodné, že jsem se dostal do rozhlasu, že jsem žil na jihu, že mi bylo nabídnuto zaměstnání v černošské rozhlasové stanici. Náhodné nebylo ani mé setkání s Jayem Jacksonem z redakce „The Evening Capital“. Nic z toho nebylo náhodné, že ne ?

„Nic.“

Myslím, že jsem si to uvědomil při svém prvním setkání s Jayem. Bylo v tom něco fatálního. Nedovedu to vysvětlit, ale měl jsem takový pocit od okamžiku, kdy jsem vstoupil do jeho

kanceláře. Je pravda, že jsem byl nervózní, neboť jsem zoufale potřeboval práci. Ale od prvního okamžiku jsem měl pocit, že všechno dobře dopadne.

Jay byl úžasný člověk. Byl velmi soucitný, hluboce chápatý, neuvěřitelně přátelský a především velice laskavý. Všichni ho měli rádi.

Jay viděl u každého jeho pozitivní vlastnosti. Každému dal šanci. A pak druhou, a třetí. Pracovat pro něho bylo báječné. Když jsem udělal něco dobře, nikdy to nepřehlédl. Nechával mi na stole vzkazy, vždycky napsané fixem: Dobrý článek o rozpočtu nebo interview s jeptíškou – VYNIKAJÍCI ! Takové lístky jsi mohl najít po celé redakci, každý den.

Měl jsem ho rád a nemohl jsem uvěřit, že umřel tak mladý.

Bylo mu asi pětadvacet a měl nějaké žaludeční potíže. Možná to bylo něco vážnějšího, nevím. Jen si pamatuji, že poslední měsíce nejedl nic než kaši. Většinou dětské kašičky. Nic jiného jíst nemohl.

V té době jsem pracoval v redakci „The Anne Arundel Times“. „The Evening Capital“ byl prodán a Jay, se svým otcem a bratrem, koupil jiný malý deník a začal jej vydávat jednou týdně. Vzpomínám si, jak mi Jay nabídl místo zakládajícího redaktora. Nabídku jsem přijal během dvou vteřin.

V první redakci jsem získal liberální vzdělání a v druhé jsem se naučil ještě víc. V „Times“ pracovalo málo lidí a tak jsem byl nucen dělat mnoho různých věcí.

Byl jsem také fotografem (musel jsem se naučit zacházet s fotoaparátem a s přístroji v temné komoře) a hlavním (vlastně jediným) reportérem. Naučil jsem se pracovat pod tlakem.

Doufám, že „chápeš“, že jsem v sobě objevil schopnosti, kterých jsem si nikdy předtím nebyl vědom. Také jsem zjistil, že když je třeba, vždycky je v sobě najdu. To pro mě bylo velkým objevem. Bůh mi říkal, že život začíná tam, kde končí zóna pohodlí.

Už jsem to jednou říkal, ale teď to opakuji. Člověk by se neměl bát dělat nové věci. Měl by si dávat stále vyšší cíle. Zpočátku to může být děsivé, ale časem si na to člověk zvykne a začne se mu to líbit.

Pokud jde o mě, já to miloval. Nemohl jsem se té práce nabažít. A Jay to věděl. Uvědomoval si, jaké mám schopnosti, a povzbuzoval mě. V té době jsem trpěl pocitem nejistoty, ale Jay věděl, co ve mně je. Vrátil mě sobě samému. To dělají všichni Mistři.

Pod Jayovým vedením jsem vzkvétal. Brzy jsem si osvojil jeho názor, že „nic není nemožné“. To bylo v souladu s tím, co mi vždycky říkal otec: Dokážeš všechno, co dokázat chceš. Nebo, jak to říkala matka: Dobrá vůle všechno zmůže.

Jak už jsem řekl, byl jsem opravdu šokován, když Jay zemřel tak mladý. Takoví lidé by neměli umírat tak brzy.

„Jay dokončil svou práci.“

To vím. Dnes to vím. Ale tehdy jsem to nechápal. Zranilo mě to. Jestliže tohle je odměna pro dobré lidi, jaký má život smysl ? V té době jsem si ani nebyl jistý, zda existuje onen svět. Nevěděl jsem, zda existuje posmrtný život. Jayova smrt mnou otřásla. Začal jsem o otázce smrti přemýšlet.

„A našel jsi odpověď ?“

Ano. Dostal jsem ji v den Jayova pohřbu.

„Jak se to stalo ?“

Sám Jay mi dal odpověď. Jedním slovem. Na hřbitově. Vlastním hlasem.

(10)

DESÁTÁ KAPITOLA

Může ti to připadat nepravděpodobné, ale právě na hřbitově jsem našel osvětlení. Alespoň částečné.

Na pohřeb jsem přijel pozdě, takže všechna místa v kapli byla už obsazená. Musela tam být polovina města a já se cítil trochu nesvůj. Asi jsem chtěl strávit s Jayem chvíli o samotě. Ztratil jsem velmi dobrého přítele. Jay byl jako můj starší bratr.

Odešel jsem z kaple a rozhodl se, že se vrátím později a udělám si soukromý "smuteční obřad" pro Jaye u jeho hrobu. O dvě hodiny později jsem se vrátil. Na hřbitově už nikdo nebyl. Začal jsem hledat Jayův hrob, ale nemohl jsem jej najít. Chodil jsem mezi řadami hrobů a četl nápisy na náhrobních kamenech, ale nikde jsem neviděl jméno ELMER (JAY) JACKSON. Nikde.

Začal jsem být mrzutý. Napadlo mě, že jsem asi neměl odcházet. A nejsem náhodou na jiném hřbitově ? Opravdu jsem se chtěl s Jayem rozloučit. Chtěl jsem s ním strávit chvíli o samotě. A teď začalo poprchávat a zvedl se vítr. Vypadalo to na bouřku. Jayi, křičel jsem v duchu, kde jsi ?

Jako bych čekal na křižovatce, až se změní červená na zelenou, a v duchu si říkal, tak už se, k sakru, změň. To jsem dělal. Samozřejmě jsem neočekával odpověď. (Vlastně bych ji ani nechtěl.)

Nicméně jsem ji dostal. Hrozně mě to vyděsilo.

Tady.

Nic víc neřekl. Ale byl to jeho hlas, Jayův hlas. Slyšel jsem ho naprosto jasně. Otočil jsem se tak rychle, že jsem málem ztratil boty.

Ale nikoho jsem tam neviděl. Nikoho.

Mohl bych přísahat, že jsem Jaye slyšel.

Vtom jsem ho uslyšel znovu.

Tady.

Hlas přicházel od nedalekého kopečku, na který jsem se teď díval. Zamrazilo mě v zádech. Byl to Jayův hlas. Nebyl to nikdo jiný. Byl to Jay.

Ale nikoho jsem neviděl. Napadlo mě, že se tam zatoulal správce hřbitova. Možná mě viděl a napadlo ho, že hledám nějaký nový hrob. Možná to byl někdo, kdo měl podobný hlas jako Jay.

Ale nikdo tam nebyl. V tu chvíli jsem si opravdu přál, aby tam někdo byl. Opravdu jsem to chtěl. Protože ten hlas nebyl něco, co bych si jen představoval. Slyšel jsem ho. Slyšel jsem ho tak jasně a hlasitě, jako jsem za okamžik slyšel tlukot vlastního srdce.

Rozběhl jsem se ke kopečku. Možná za ním bude někdo, koho odtud nevidím, říkal jsem si. Vyběhl jsem nahoru a rozhlížel se kolem.

Nikde nikdo.

Pak jsem ten hlas uslyšel znovu - byl klidný a tichý, jako kdyby Jay stál přímo za mnou.

Tady.

Otočil jsem se, tentokrát pomalu. Byl jsem vyděšený. To přiznávám. Mé zděšení se však brzy změnilo v úžas. Jayův náhrobní kámen byl přímo proti mně. Stál jsem na jeho hrobě.

Skočil jsem dolů z té hromady hlíny, jako bych byl stál na hřbetě aligátora. Promiň, řekl jsem. Už ani nevím, s kým jsem si myslil, že mluvím.

Ne, věděl jsem to. Mluvil jsem s Jayem. Okamžitě jsem věděl, že je to on. Věděl jsem, že přežil svou "smrt" a že mě zavolal ke svému hrobu, abych s ním strávil poslední důvěrný okamžik.

Z očí mi vytryskly slzy. Sedl jsem si na zem, lapal po dechu a díval se na Jayovo jméno, čerstvě vytesané do mramoru. Čekal jsem, že mi ještě něco řekne. Ale už nic neřekl.

„Tak jaké to je být mrtvý,“ řekl jsem po chvíli.

Snažil jsem se zmírnit vážnost toho okamžiku. Najednou jsem uviděl, jak se v dálce blýská. Bouřka se přibližovala.

„Poslyš Jayi,“ řekl jsem si v duchu, „chci ti poděkovat za všechno, co jsi pro mě udělal, a také za všechno, čím jsi a čím jsi byl pro všechny ostatní. Byl jsi inspirací mnoha lidem. Mnoha lidem jsi pomohl. Rád bych ti poděkoval. Budeš mi chybět, Jayi.“

Tiše jsem se rozplakal. Pak jsem od něho dostal poslední zprávu. Tentokrát to nebyla ústní zpráva. Byl to pocit. Jako by mi někdo přehodil přes ramena plášť a jemně mi svíral paže.

Lépe to nedokážu popsat. Nenacházím slova. Ale tehdy jsem si uvědomil, že Jay bude v pořádku, že je v pořádku a že i já budu v pořádku. V tom okamžiku jsem si uvědomil, že všechno je dokonalé. Všechno bylo takové, jaké to být mělo.

Vstal jsem. „Rozumím, Jayi,“ usmál jsem se. „Nic není nemožné.“

Když jsem odcházel, byl jsem si jistý, že za sebou slyším potlačovaný smích.

„Strávili jste spolu nádherný okamžik. Děkuji ti.“

Jay tam byl, že ano ? Opravdu jsem ho slyšel, že ano ? A on slyšel mě.

„Ano.“

Posmrtný život existuje, že ano ?

„Život je věčný. Smrt neexistuje.“

Promiň, že jsem se vůbec ptal. O tom bych už neměl pochybovat.

„Nikdy ?“

Nikdy. Opravdový Mistr, jakým byl Buddha, Krišna nebo Ježíš, nikdy nepochybuje.

„A co tedy znamená ten biblický verš, „Proč jsi mě opustil, Otče ?““

To bylo. . . nevím. Nevím, co to mělo znamenat.

„Byla to pochybnost, můj synu. Pochybnost. Byl pouze přechodná. Proto si pamatuj tohle: Každý Mistr přijde jednou do své getsemanské zahrady. A tam se bude ptát na to, na co se ptají všichni Mistři. Je tohle pravda ? Nebo jsem si to všechno vymyslíl ? Je to opravdu Boží vůle, abych pil z této číše ?“

Občas mě takové otázky napadají, ale nestydím se to přiznat.

„Vím, že by pro tebe bylo snazší, kdybys teď nemluvil se mnou. Bylo by to mnohem snazší. Mohl bys zapomenout na všechnu zodpovědnost, kterou jsi na sebe vzal. Mohl bys zapomenout na svůj závazek, že přineseš lidstvu mé poselství a pomůžeš změnit svět. Mohl bys zapomenout na všechnu pozornost veřejnosti, kterou přitahuješ.“

I přesto vím, že chceš pokračovat. Všechno, co se stalo v tvém životě, se stalo z tvé vůle. Všechny události v tvém životě tě vedly k tomuto okamžiku.

Měl jsi dokonalého otce a dokonalou matku, kteří tě připravili na tento úkol, jež sis sám uložil. Žil jsi v dokonalé rodině a měl jsi dokonalé dětství.

Byl jsi obdařen schopnostmi komunikovat a byla ti dána příležitost rozvíjet je. Narodil ses ve správné době a ve správném místě a setkal ses se správnými lidmi správným způsobem.

Proto jsi poznal Jaye Jacksona, který tak hluboce ovlivnil tvůj život. Proto jsi pracoval s černochy v Baltimoru, s bělochy na jihu a s domorodci v Africe a Ekvádoru. Proto se přátelíš s utiskovanými lidmi v totalitních zemích, kteří nemají nic, i se slavnými herci a politiky v této zemi, kteří mají všechno.

Nic tě nepotkalo náhodou. Všechno se stalo proto, abys prožil a poznal to, co prožít a poznat chceš, abys mohl realizovat nejkrásnější verzi té nejkrásnější představy, jakou máš o tom, čím jsi.“

Proto jsem se setkal také s Joem Altonem.

„Ano.“

Ty jsi věděl, že mám-li přinést tvé poselství našemu národu - a vlastně celému světu - budu se jednou muset dovědět všechno o politické aréně.

„Ty jsi to věděl. Vždycky jsi věděl, že chceš světu přinést novou naději. Vždycky jsi instinktivně chápal, že politika a náboženství jsou dvě oblasti, v nichž bude nutné učinit mnoho změn.“

Politika mě zajímá už od dětství. Náhodou (ehm) jsem měl otce, který pracoval v politice téměř celý život. Pracoval pro kandidáty politických stran a náš dům byl vždycky plný soudců a politiků, kteří s otcem často hráli karty.

Když jsem v devatenácti letech přijel do Annapolis, ze všeho nejdřív jsem se seznámil s Joem Griscomem, starostou města, a Joem Altonem, okresním šerifem. Protože jsem pracoval v rozhlasové stanici, byl jsem také členem „tisku“. A tak pro mě nebylo tak obtížné stýkat se s těmito lidmi. Měl jsem jim co nabídnout - příležitost mluvit v rozhlase nikdy žádnému politikovi neublížila - a oběma Joeům jsem dal spoustu příležitostí.

Brzy po tom, co jsme se seznámili, Joe Alton kandidoval na funkci senátora a vyhrál s velkou převahou. Měl jsem ho velmi rád a zúčastnil jsem se jeho kampaně.

Když jsem o několik let později pracoval v redakci „The Anne Arundel Times“, Joe Alton jednoho dne zatelefonoval do redakce. Líbilo se mu, jak píšu o místní správě. V té době kandidoval na další volební období a potřeboval tiskového asistenta. Já jsem s ním však tehdy nemluvil. Mluvil s ním Jay.

Myslím, že Joe nechtěl urazit majitele místního týdeníku a proto se rozhodl, že než mi nabídne místo, promluví si o tom s majiteli. Jay přišel jednoho dne do mé kanceláře a řekl mi: „Tvůj přítel Joe chce, abys šel pracovat pro jeho volební kampaň.“

Srdce mi poskočilo radostí. Vždycky dostávám takové úžasné příležitosti. Jako by mně samy padaly do klína. Jay si všiml mého vzrušení. „Myslím, že to vezmeš, že ano?“

Nechtěl jsem ho zklamat a proto jsem mu řekl: „Jestli mě opravdu potřebujete, tak tady zůstanu. Vždycky jsi se mnou jednal dobře a jsem ti za to zavázán.“

„Ne, nejsi,“ opravil mě Jay. „Jsi zavázán sobě. Pamatuj si to. Můžeš-li něco získat, aniž tím někomu uškodíš, musíš za tím jít. A teď si seber své věci a vypadni.“

„Teď hned?“

„Proč ne? Je mi jasné, že po tom toužíš, takže nemá smysl, abych tě zdržoval. Klidně odejdi hned.“

Jay mi podal ruku a já mu ji pevně stiskl. „Dobře se mi s tebou pracovalo,“ řekl. „Od reportéra začátečníka až po manažera. Musela to pro tebe být úžasná zkušenost.“

„To byla.“

„Pro nás také. Díky.“

„Já děkuji vám,“ zakoktal jsem. „Děkuji vám, že jste mi dali šanci. Opravdu jsem tu práci potřeboval. Nikdy vám to nezapomenu. Nevím, jak něco takového mohu splatit.“

„Já to vím,“ řekl Jay.

„Jak?“

„Tím, že dáš příležitost druhým.“

Jak bych mohl odejít ? Jak bych mohl opustit takového člověka ? Jay si všiml, jak se tvářím, a řekl: „Ani o tom nepřemýšlej. Seber si své věci a vypadni.“

Pak odešel. Ale ještě ve dveřích se otočil a řekl mi přes rameno: „Nikdy se neohlížej zpátky.“ Od té doby jsem ho už nikdy neviděl.

„Dal ti dobrou radu.“

Opravdu ? Nikdy bychom se neměli ohlížet zpátky ? Nemůže nám to v ničem pomoci ?

„Jay chtěl říci, abys šel za tím, co sis vybral. Abys neváhal a nedělal si výčitky. Život máš před sebou, nikoli za sebou. Co jsi udělal, to jsi udělal. Nemůžeš to změnit. Ale můžeš jít vpřed.“

Není správné něčeho litovat ?

„Jen pokud si nepleteš pocit lítosti s pocitem viny. Pocit viny je něco jiného. Lítost je tvým prohlášením, že jsi nerealizoval svou nejkrásnější představu o tom, čím opravdu jsi. Pocit viny je tvým přiznáním, že toho nejsi hoden.“

Vaše náboženství vás učí o provinění, za které budete potrestáni bez nejmenší naděje na rehabilitaci. Ale já ti řeknu tohle: Smyslem vašeho života je vytvářet své já podle nejkrásnější verze té nejkrásnější představy, jakou jste o sobě kdy měli.

V tomto smyslu jsem vaším spolutvůrcem, neboť vidím, kam jste se rozhodli jít, a dávám vám nástroje k tomu, abyste si mohli uvědomit to, co si uvědomit potřebujete, a abyste mohli vytvořit to, co vytvořit potřebujete. Všechno, co jste, vytváříme společně.

Čí je to tedy „vůle“ ?

Je to Boží vůle. Nikdy nezapomínej tohle:

Vaše vůle a moje vůle je vůle Boží.“

Člověče, to je úžasné. To vysvětluje všechno, že ano ? Máš neuvěřitelnou schopnost vyjádřit to několika slovy. Něco podobného jsi řekl už v Hovorech s Bohem: „Co chcete vy, to chci i já.“

„Ano.“

Ale řekl jsi také něco, co mě zarazilo. Řekl jsi mi, že „Boha jen využívám“. Myslím, že to není správné. Myslím, že bych k tobě měl mít jiný vztah.

„Proč ?“

To nevím. Ale má to něco společného s učením, že jsme tu proto, abychom Bohu sloužili. Pamatuji si, že když jsem se na základní škole rozhodl, že vstoupím do semináře, jeptišky mi říkaly, že mě Bůh využívá k tomu, abych sloužil jeho cílům. Nikdy jsem však neslyšel, že bych měl já využívat Boha k tomu, aby sloužil mým cílům.

„A právě to bych si přál.“

To bys opravdu chtěl ?

„Ano.“

Ty tedy chceš, abychom tě využívali ? Nejsme tu proto, abys nás využíval ty ?

„Jste tu proto, abych vás využíval - ale já jsem tu také proto, abyste využívali vy mě.“

Tohle je těžké pochopit, dokud vycházíš z předpokladu, že jsme od sebe oddělení. Tak si představuje vztah mezi Bohem a člověkem většina lidí. Jestliže ti to usnadňuje porozumění, pak může být užitečné hovořit v rámci této představy, ale musím tě upozornit, že je to pouhá iluze, nikoli realita.“

Souhlasím, že může být užitečné mluvit o životě v rámci „této iluze“. Je mi jasné, že veškerý život na Zemi je iluzorní. Často si však hluboce uvědomuji skutečnou jednotu s tebou a se vším a s každým. Nicméně je občas dobré mluvit o těchto věcech v rámci našeho iluzorního porozumění. A z tohoto stanoviska se tě ptám, zda jsme tu proto, abys nás využíval.

„Kdybyste tu byli proto, abych vás využíval, jak by mohl svět vypadat tak, jak vypadá ? Myslíš si, že jsem takový svět chtěl ? Nebo si myslíš, **že jste takový svět chtěli vy ?** Řeknu ti tohle: Vy jste to chtěli, já ne.“

Svět kolem vás je přesně takový, jak jste si jej představovali.

Ještě jednou to budu opakovat, neboť je možné, že to někomu uniklo: **Svět kolem vás je přesně takový, jak jste si jej představovali.**

Co si o světě myslíte, to v něm vidíte. Co si myslíte o svém životě, to v něm uvidíte.

Jestliže vás využívám pro své cíle (jak se domníváte v rámci svého omezeného porozumění), musím být velice neschopný Bůh. Zdá se, že se mi nic nedaří ! Přestože tě používám jako svého posla a pomocníka a přestože jsem na Zem poslal svého jediného syna (jak říkají někteří z vás), nedaří se mi vytvořit svět, jaký bych si přál. Myslíš si, že mým cílem je vytvořit takový svět, jaký dnes je ? Samozřejmě že ne... pokud... nechci, abyste si vytvořili svět podle své vlastní **volby**.

V tom případě **sloužíte** mým cílům a já vás „využívám“.

Vy však také „využíváte“ mě, neboť svět svých snů vytváříte s pomocí vnitřní tvůrčí síly, kterou jsem vám dal já.“

Tohle je svět mých snů ?

„Kdybys o něm nesnil, nemohl by existovat.“

Často se mi zdá, že je to noční můra.

„I noční můra je sen. Je to druh snu.“

Jak se takových snů zbavím ?

„Musíš změnit svou představu o světě. Je to součástí procesu, o kterém jsem už mluvil. Přemýšlej o tom, o čem budeš přemýšlet. Přemýšlej o dobrých a krásných věcech. Přemýšlej o okamžicích nádhery, vizích slávy a projevech lásky.“

Nejprve hledejte království Boží, a všechno ostatní vám bude přidáno.

Přesně tak.“

A během toho procesu máme využívat Boha ?

„Bůh **je** tím procesem. Tomu procesu říkáte život. Proto mě nemůžete **ne**využívat. Můžete si jen neuvědomovat, že to děláte. Jakmile mě začnete využívat vědomě, všechno se změní.

Tohle je pátý krok k Bohu.

Využívejte Boha.“

Řekni mi, jak to mám dělat. Není snadné chápat to tímto způsobem. Musíš mi vysvětlit, co to znamená využívat Boha.

„Znamená to, že musíte užívat všech nástrojů a darů, které jsem vám dal.

Musíte užívat své tvůrčí energie, která vám umožňuje vytvářet vaši realitu prostřednictvím vašich myšlenek, slov a činů.

Musíte užívat své moudrosti, která vám umožňuje poznat pravdu ve chvílích, kdy není dobré vycházet z povrchního zdání.

Musíte užívat čisté lásky, která vám umožňuje milovat druhé bezpodmínečně, aniž omezujete jejich svobodu volby. Musíte užívat lásky, která vám umožňuje přetvářet své boží Já podle nejkrásnější verze té nejkrásnější představy, kterou jste kdy měli o tom, kdo jste.

Ve vesmíru existuje boží síla, a ta se skládá z tvůrčí energie, vlídné moudrosti a čisté lásky. Když využíváte Boha, užíváte této boží síly.

„Kéž je boží síla s vámi.“

„Přesně tak. Myslíš, že na to George Lucas přišel náhodou ? Myslíš, že ho ta myšlenka napadla z ničeho nic ? K této myšlence jsem ho inspiroval já, stejně jako teď inspiroji tebe.

Proto teď jdi a dělej to, k čemu ses rozhodl. Začni měnit svět „silou“.

A použij k tomu Boha. Využívej mě každý den. Využívej mě v těch nejtěžších i v těch nejkrásnějších chvílích, ve chvílích strachu i odvahy.

Takové chvíle prožiješ. A už jsi je také prožil. Neboť pro všechno je ustanovený čas, ano čas pro každou záležitost pod nebesy.

Čas rodit a čas umírat;
čas sázet a čas sklízet to, co bylo zasazeno;
čas zabíjet a čas uzdravovat;
čas bořit a čas stavět;
čas plakat a čas se smát;
čas bědovat a čas tančit;
čas odnášet kameny a čas snášet kameny;
čas objímat a čas zdržovat se objímání;
čas hledat a čas ztrácet;
čas zachovávat a čas odhazovat;

čas roztrhávat a čas sešít;
čas mlčet a čas mluvit;
čas milovat a čas nenávidět;
čas pro válku a čas pro mír.

Pro co je dnes čas ? To je otázka. Co si přeješ, aby se dnes dělalo. Všechno jste už prožili a dnes je čas rozhodnout se, co chcete prožívat "teď" !

Neboť v tomto okamžiku se děje všechno, co se kdy stalo, co se děje a co se kdy stane. Tohle je věčný okamžik přítomnosti, čas nového rozhodování.

Svět čeká na vaše rozhodnutí. Udělá to, k čemu se rozhodnete. A vy se rozhodnete realizovat to, čím **jste**.

Tak to funguje. Tak to je. A dnes je čas probudit se a uvědomit si tuto pravdu. Jdi a hlásej toto poselství: čas vaší spásy se blíží. Neboť jste mě prosili, abych vás „osvobodil od zla“, a já to opět dělám. Opět vám nabízím své přátelství.

Přátelství s Bohem.
Jsem vždycky s vámi.
Vždycky.“

(11)

JEDENÁCTÁ KAPITOLA

Děkuji ti za tento krásný rozhovor o přátelství s Bohem. Opět se báječně bavím. Těchto prvních pět kroků - poznej Boha, důvěřuj Bohu, miluj Boha, přijímej Boha a využívej Boha - by mohlo změnit životy lidí.

„Ano. Ale buď trpělivý. Jsou ještě další dva.“

To vím. Můžeš mi vysvětlit ten následující.

„Pomáhej Bohu.“

Nechápu, proč potřebuješ pomoc. Měl jsem za to, že nic nepotřebuješ.

„Nepotřebuji pomoc, ale mám z ní radost, neboť vaše pomoc mi všechno usnadňuje.“

Usnadňuje ? Nevěděl jsem, že v Božím světě existují stupně obtížnosti.

„V nejvyšší realitě neexistují. V našem rozhovoru však užívám výrazů, které jsou konzistentní s vaší iluzí. Jinak bychom spolu nemohli mluvit. Vůbec bys mi nerozuměl.“

Problém je v tom, že pro většinu věcí nemáte slova. A pro slova, která máte, nemáte kontext. Právě na tento problém naráží duchovní a ezoterická literatura, která se pokouší vysvětlit nejvyšší realitu nepřesnými slovy vytrženými z kontextu.“

Proto je tolik duchovních děl interpretováno nesprávně.

„Máš pravdu.“

Co jsi měl tedy na mysli, když jsi v kontextu mého omezeného porozumění řekl, že ti naše pomoc „všechno usnadňuje“ ?

„Tím jsem chtěl říct, že když pomáháte mně, usnadňujete všechno **sobě**.“

Ale já myslil, že jsi řekl, že tím usnadňujeme všechno tobě.

„V jistém smyslu jsem to řekl a je to pravda. Ale tady se opět dostáváme k našemu problému s „kontextem“. Když tak mluvím, přecházím do kontextu nejvyšší reality.

V nejvyšší realitě mi pomáhá to, co pomáhá vám, neboť v nejvyšší realitě jsme totožní. Nejsme od sebe vůbec odděleni. Takové tvrzení však nemá žádný smysl ve vašem iluzorním světě.

Během tohoto rozhovoru musím často přecházet z jednoho kontextu do druhého, abych ti mohl vysvětlit věci, které nelze vysvětlit v kontextu vaší světské zkušenosti.

Pro vás je obtížné pochopit (grok in fulness), co mám vlastně na mysli, když říkám, „pomáhejte Bohu“.

Většina lidí nemůže pochopit, co „pochopit“ znamená !

„Přesně tak. V tom spočívá celý problém. Ty to chápeš.“

Proč tedy neřekneš, že když pomáhám Bohu, všechno je pro nás snazší ? Ale vysvětli mi, jak nám naše pomoc Bohu všechno usnadňuje ?

„Abys to pochopil, musíš vědět, co se Bůh snaží udělat. Musíš vědět, co chce.“

Myslím, že to vím. V každém okamžiku přítomnosti se snažíš přetvářet sám sebe. Snažíš se přetvořit své já podle nejkrásnější verze té nejkrásnější představy, kterou jsi kdy měl o tom, kdo jsi. A děláš to skrze nás. V tom smyslu jsme sebou. Jsme součástí Božího těla. Jsme Bohem.

„Zapamatoval sis to dobře, můj příteli. Opět začínáme mluvit jedním hlasem. To je dobře, protože budeš jedním z mých poslů; nebudeš pouhým hledačem světla, budeš jeho nositelem.“

A tak ti pomohu nejlépe ! Nejlépe ti pomohu tím, že se rozpomenu, že jsem součástí Božího těla.

„Opravdu to chápeš. Chápeš ty nejjemnější nuance. Teď ti řeknu, jak můžeš pomáhat Bohu. Snaž se žít vědomým, harmonickým a užitečným životem. To dokážeš, budeš-li užívat darů, jež jsem ti dal tvůrčí energii, vlídnou moudrost a čistou lásku.

Celou tvou bytost a všechno, co z ní pochází, jsem naplnil tvůrčí energií. Myšlenky, slova a činy jsou tři nástroje tvůrčí činnosti. Když si to uvědomíš, můžeš rozhodovat o svém životě, místo abys byl jeho otrokem.

Život vychází z tvých úmyslů. Když si to uvědomuješ, můžeš žít uváženě. Co si myslíš, myslíš si úmyslně. Co říkáš, říkáš úmyslně. Co děláš, děláš úmyslně.

Když ti pak někdo řekne, „To jsi udělal úmyslně!“ bude to pochvala, nikoli výtky.

Všechno, co děláš, děláš úmyslně - a smyslem tvého života v každém okamžiku je prožívat nejkrásnější verzi té nejkrásnější představy, kterou jsi o sobě kdy měl. Když užíváš své tvůrčí energie, pomáháš Bohu být tím, čím je a co chce prožívat.

Tvou duši jsem naplnil vlídnou moudrostí. Používáš-li tohoto nástroje, žiješ harmonicky v každé situaci. Tvá existence je ztělesněnou harmonií.

Žít harmonicky znamená žít v souladu s vibracemi každého okamžiku, místa, člověka nebo situace. Zpívat harmonicky však neznámá zpívat jednohlasně. Znamená to zpívat společně.

Zpíváš-li harmonicky, změníš způsob, jakým je píseň zpívána. Píseň se stane novou písní. Stane se písní duše, a žádná píseň není krásnější.

Chovej se moudře v každém okamžiku. Všimni si, jak moudrost všechno mění. Všimni si, jak mění tebe.

Moudrost máš ve své duši. Já jsem ji tam vložil a ona tě nikdy neopustila. Spolehej se na ni v obtížných situacích. Když spoléháš na svou moudrost, spoléháš na mě. Když užíváš svou moudrost, pomáháš Bohu být tím, čím je a co chce prožívat.

Tvé srdce jsem naplnil čistou láskou. Láska je to, co jsem já a co jsi ty. Tvé srdce láskou přetéká. Láska proniká celým tvým já. Tvé já se **skládá** z čisté lásky. Čistá láska je to, čím jsi.

Když vyjadřuješ čistou lásku, prožíváš to, čím jsi. Láska je největší dar. Když miluješ, vypadá to, jako bys dával dar druhým, a přitom jej dáváš svému já. To proto, že nikdo jiný není. Čistá láska ti umožňuje vidět pravdu.

Když miluješ čistou láskou, žiješ životem, který přináší užitek všem. „Laskavost“ se pro tebe stane důležitým slovem. Najednou chápeš jeho hlubší smysl.

Laskavost znamená nejen dobrotu, ale také **stejnost**. Žiješ-li životem čisté lásky, uvědomuješ si, že všichni lidé jsou stejní. Uvědomuješ si svou jednotu se vším. A když miluješ čistou láskou, pomáháš Bohu být tím, čím je a co chce prožívat.

Bohu pomáháš tím, že ho miluješ. Láska je výživou všeho živého. Proto si vezmi a jez, neboť tohle je moje tělo.

Všichni jste součástí jediného těla. A je na čase, abyste si to opět uvědomili.

Neříkal bych ti to, kdyby to nebyla pravda. Je to ta největší pravda.“

Nikdy jsem nikoho neslyšel mluvit tak smysluplně. Tvá slova znějí tak... symetricky.

„Bůh je symetrický. Bůh je dokonalou symetrií. V chaosu je řád. V božím plánu je dokonalost.“

Chápu. Vždycky jsem v božím plánu viděl dokonalost - viděl jsem ji i tehdy, když můj přítel Joe Alton šel do vězení, ačkoli jsem byl šokován. Joe Alton strávil několik měsíců ve federálním vězení v Pensylvánii za porušení zákona o finančních příspěvcích na politické

kampaně.

Tehdy jsem si uvědomil - něco, co jsem vždycky věděl, ale co jsem už zapomněl - že mezi námi je jen velmi málo světců. Všichni se snažíme dělat to nejlepší, ale někteří zakopnou a upadnou.

Proto se snažím neodsuzovat druhé, když se v jejich chování projeví jejich slabosti, a neodsuzuji ani sebe, když se v mém chování projeví mé vlastní slabosti. Není to vždycky snadné. Ale vždycky se o to snažím.

S Joem Altonem jsem se seznámil ještě z jiného důvodu. Na jisté úrovni jsem si uvědomoval, že se musím naučit jednat s velkým množstvím lidí. Nemohl jsem si vybrat lepšího učitele.

Joe Alton rozuměl lidské povaze lépe než kdokoli jiný, s kým jsem se kdy setkal. Když jsem pracoval jako jeho tiskový asistent, viděl jsem, jak svých znalostí užívá v každodenním životě. To dramaticky změnilo můj vlastní způsob jednání s lidmi.

Kamkoli Joe přišel, byl neustále obléhán lidmi, kteří od něho něco potřebovali. Nikdy jsem neviděl, že by někoho odbyl. Nezáleželo na tom, jak bylo pozdě nebo jak byl zaneprázdněn. Vždycky se každému díval do očí a pozorně naslouchal.

Po skončení jednoho veřejného shromáždění jsem mu razil cestu od pódia k východu ze sálu a k čekajícímu autu. Když jsme konečně seděli v autě, zeptal jsem se ho, jak to dělá.

„Jak se můžeš tak rozdávat ? Taková spousta lidí a každý od tebe něco chce.“

„Dát lidem, co chtějí, je velice jednoduché,“ řekl Joe s úsměvem.

„Co chtějí ?“ zeptal jsem se. „O co tě žádají ?“

„Všichni chtějí totéž.“

Tázavě jsme se na něho podíval.

„Copak ty nevíš, co chce každý člověk ?“

„Nevím,“ musel jsem přiznat.

Joe se mi podíval přímo do očí. „Každý chce být vyslechnut.“

Na to si vždycky vzpomenu dnes, po třiceti letech, když odcházím z nějaké schůze nebo shromáždění a lidé mě obléhají ze všech stran.

Lidé chtějí, aby je druzí vyslechli, a také si to zaslouží. Četli mou knihu a řekli mi, co si myslí. Dali mi něco a teď chtějí něco ode mne. Je to spravedlivé a Joe Alton to věděl. Hluboce si to uvědomoval. Nic nerozdával. Jen vracel.

To jsem se znovu dověděl od některých úžasných lidí. Spisovatel Wayne Dyer vždycky říká svým posluchačům: „Zůstanu tady tak dlouho, dokud poslednímu z vás nepodepíšu svou knihu a dokud vás všechny nenavštívím.“ Totéž dělá spousta dalších řečníků. Jsou ochotni vracet.

Co dáváme, to se nám vrací.

Joe Alton byl první, kdo mě to naučil. Ukázal mi to před třiceti lety během drsné politické kampaně.

Jednou večer, po dlouhé a obtížné debatě, jsme seděli v obytném přívěsu. Joeův protivník nemilosrdně napadal Joea, místo aby hovořil o věcných otázkách. Když jsem se vrátil do přívěsu, šel jsme přímo k psacímu stroji. Mé prsty litaly po klávesnici jako divé. Psal jsem ostrou a stručnou odpověď na jeho osobní výpady.

„Co píšeš ?“ zeptal se mě Joe.

„Tvé zítřejší prohlášení pro tisk. Odpověď na ty zuřivé osobní útoky.“ Odpověděl jsem tónem, který říkal: „Co jiného ?“

Joe se jen usmál. „Přece víš, že nic z toho nepoužiju.“

„Proč ne ? Musíme se bránit ! Nemůžeme to nechat bez odpovědi.“

„Tak dobře,“ řekl Joe, „tady je moje prohlášení. Jsi připraven ?“

Ano, říkal jsem si v duchu, Joe to řekne mnohem lépe než já.

„Tak diktuj,“ řekl jsem a připravil se.

Joe mi nadiktoval jedinou větu: „Mrzí mě, že se musím dívat na to, jak si můj protivník škodí.“

„To je všechno ?“ vybuchl jsem. „To je všechno ?“

„To je všechno,“ opakoval Joe.

„A co všechny ty osobní útoky ?“

„Máme dvě možnosti. Bud' se snížíme na jeho úroveň, nebo se nad ni povzneseme. Co si vybereš ?“

„Ale, ale. . .“

„. . . co si vybereš ?“ zeptal se Joe znovu.

Podíval jsem se na stránku, kterou jsem právě napsal. Znovu jsem přečetl několik prvních odstavců. A pak jsem to roztrhal.

„Správné rozhodnutí,“ řekl Joe a poplácal mě po zádech. „Dnes večer jsi vyrostl.“

„A teď bych ti rád řekl něco, co si možná neuvědomuješ.“

A co ?

*„Když užíváš zkušeností, jež jsi tehdy získal, **využíváš Boha**. Neboť jsi přijal dar, který jsem ti dal, a teď jej předáváš lidstvu.*

Chápeš to ? Tohle je víc než jen zajímavá příhoda. Není to obyčejná životní epizoda. To všechno jsi prožít chtěl. A teď nám to nevyprávíš bezdůvodně. Chceš změnit své já a chceš změnit svět.

Příběhy ze svého života vyprávíš nejen proto, abys uspokojil zvědavost čtenářů, ale také proto, abys jim připomněl, co i oni vždycky věděli.

A tady je ta symetrie, tady je ta dokonalost božího plánu: už před třiceti lety bylo tvé duši jasné, kteří lidé, která místa a které situace ti poskytnou dokonalé zážitky, jež tě připraví na tvůj úkol změnit svět. Tvá duše také věděla, že své zkušenosti **uplatníš o třicet let později.**“

To je úžasné.

„Opravdu si myslíš, že se něco děje náhodou ?

Znovu opakuji, že boží plán je dokonalý.

Nic v tvém životě se neděje náhodou. Nic.

Nic se neděje bezdůvodně. Nic.

Všechno, co se ti stane, ti dává novou příležitost. Všechno.

Dokonalost každého okamžiku si nemusíš uvědomovat, ale to jej nečiní méně dokonalým. Každý okamžik je dar, jenž ti přináší něco užitečného.“

(12)

DVANÁCTÁ KAPITOLA

Když se na svůj život dívám s dostatečným odstupem a vidím krásu jeho složité a jemné struktury, naplňuje mě vděčnost.

„To je sedmý krok k Bohu.

Děkuj Bohu.

Tento krok je téměř automatický. Když uděláš prvních šest kroků, sedmý přijde naprosto přirozeně.

Celý svůj život jsi neznal Boha takového, jaký opravdu je. Teď ho poznat můžeš.

Celý svůj život jsi nedůvěřoval Bohu tak, jak sis přál. Teď mu důvěřovat můžeš.

Celý svůj život jsi nemiloval Boha tak, jak sis přál. Teď ho milovat můžeš.

Celý svůj život jsi nepřijímal Boha jako skutečnou součást tvého života. Teď ho přijímat můžeš.

Celý svůj život jsi nevyužíval Boha, jako bys využíval svého nejlepšího přítele. Teď ses k němu přiblížil a využívat ho můžeš.

Celý svůj život jsi vědomě nepomáhal Bohu, protože jsi nevěděl, že tvou pomoc potřebuje, a i když jsi to věděl, nevěděl jsi, jak mu ji poskytnout. Teď mu pomáhat můžeš.

Není tvoje chyba, že jsi Boha neznal. Jak jsi ho mohl znát, když ti každý říkal něco jiného ?

Není tvoje chyba, že jsi Bohu nedůvěřoval. Jak můžeš důvěřovat někomu, koho neznáš ?

Není tvoje chyba, že jsi Boha nemiloval. Jak můžeš milovat někoho, komu nedůvěřuješ ?

Není tvoje chyba, že jsi Boha nepřijímal. Jak můžeš přijímat někoho, koho nemiluješ ?

Není tvoje chyba, že jsi Boha nevyužíval. Jak můžeš využívat někoho, koho nepřijímáš ?

Není tvoje chyba, že jsi Bohu nepomáhal. Jak můžeš pomáhat někomu, pro koho nemáš žádné použití ?

A není tvoje chyba, že jsi Bohu neděkoval. Jak můžeš být vděčný někomu, komu nemůžeš pomáhat ?

Dnes je však nový den. Dnes je nová doba. A přichází nové rozhodnutí. Můžeš se rozhodnout, že se mnou navážeš nový osobní vztah. Konečně můžeš prožívat přátelství s Bohem.“

To chce každý člověk. Zajisté každý, kdo věří v Boha. Celý život se snažíme být tvými přáteli. Nechceme tě urážet, snažíme se potěšit tě, najít tvé skutečné já, chceme, abys ty našel nás - zkoušíme všechno. Ale neudělali jsme těchto sedm kroků. Alespoň já ne. Ne tak, jak jsi mi to vysvětlil. A tak ti děkuji. Ale mohu se tě na něco zeptat ?

„Jistě.“

K čemu je nutná vděčnost ? Proč je tak důležité, abychom ti děkovali ? Proč je to jeden z těch sedmi kroků ? Jsi tak ješitný, že nám vezmeš všechno dobré, když ti neprojevíme svou vděčnost ?

„Naopak, jsem tak milující, že když mi projevíte svou vděčnost, **dostanete** všechno dobré.

Tím vlastně říkáš totéž. Musíme ti projevít svou vděčnost, abychom dostali všechno dobré.

Nemusíte. Nic nevyžadují. Mnozí lidé, kteří nejsou ani trochu vděční, se mají dobře.“

Tak teď tomu už vůbec nerozumím.

„Já vaši vděčnost nevyžadují. Nepotřebuji ji k záchraně svého ega. Vaše vděčnost není podmínkou mého dobrého vztahu k vám. Život vám nabízí dobré věci bez ohledu na to, zda jste vděční, nebo ne. Jste-li však vděční, život vám dává všechno rychleji. Je to tak proto, že vděčnost je stav bytí.

Pamatuj si, co jsem řekl: „**Myšlení je ta nejpomalejší metoda tvoření.**“ “

To mě velice překvapilo.

„To tě překvapit nemělo. Vykonáváš všechny důležité tělesné funkce, **aniž o nich přemýšlíš**. Nepřemýšlíš o tepu srdce, dýchání nebo mrkání oka. Nepřemýšlíš o pocení. To všechno se děje, protože **jsi** člověk.“

Pamatuji se. Už jsi mi říkal, že některé životní funkce se dějí automaticky na úrovni našeho podvědomí. Tvoříme nejefektivněji na této úrovni ?

„Ne. Nejefektivněji a nejrychleji tvoříte na úrovni **totálního** vědomí.

Totální vědomí je transcendentní jednotou podvědomí, vědomí a nadvědomí. Je to úroveň za hranicemi myšlení. Je to skutečný stav vašeho bytí. Tento stav je tím, čím opravdu jste. Není ovlivňován vaším myšlením. Myšlení není prvotní příčinou. Prvotní příčinou je bytí.

Ted' zkoumáme to nejsložitější esoterické poznání. Nuance začínají být velmi jemné.“

To je v pořádku. Myslím, že jsem na to připraven. Pokračuj.

„Tak dobře. Ale uvědom si, že tady začneme mít potíže s jazykem. Budu muset přecházet z jednoho kontextu do druhého, budu hovořit ze stanoviska nejvyšší reality a pak se opět vrátím do vašeho iluzorního světa, který je realitou, v níž ted' žiješ. Doufám, že to pochopíš.“

Chápu. Tak začni.

„Jseš si jistý ? Bude to obtížné. Bude to nejobtížnější část našeho dialogu. Můžeš to vynechat. Můžeš mi prostě věřit a můžeme pokračovat.“

Rád bych tomu porozuměl. Alespoň se o to pokusím.

„Tak dobře. Poslouchej.
Co říkáš tomuto výroku:

Bytí je, myšlení činí.

Co ti to říká ?“

Říká mi to, že bytí není činnost, že to není něco, co se děje. Je to bytí. Je to něco, co je. Něco, co je - tak, jak to je.

„Správně. A co myšlení ?“

Myšlení je proces, „činnost“, něco, co se děje.

„Výborně. A co z toho vyplývá ?“

Všechno, co „se děje“, trvá určitou dobu. Může se to dít velice rychle jako například myšlení, ale trvá to určitou dobu. To, co „je“, prostě je. V tomto okamžiku. „Nebude“ to; je to tady a ted'.

Zkrátka a dobře, „bytí“ je rychlejší než „činnost“ a tudíž rychlejší než „myšlení“.

„Víš, co mě napadlo ? Měl jsem tě zaměstnat jako svého tlumočníka.“

Myslil jsem si, že jsi to udělal.

„Tak dobře. Tady je další výrok:

Bytí je prvotní příčina.

Co ti to říká ?“

Říká mi to, že bytí způsobuje všechno. Co „jsem“, to prožívám.

„Výborně. Způsobuje bytí myšlení ?“

Ano. Je-li náš předpoklad správný, pak bytí způsobuje myšlení.

„Takže to, co jsi, ovlivňuje to, jak myslíš.“

Ano, lze to tak říci.

„A přece jsem říkal, že „myšlení je tvůrčí“. Je to pravda ?“

Když to říkáš, tak ano.

„Dobře. Jsem rád, že mi konečně věříš. Je-li „myšlení tvůrčí“, může vytvořit stav bytí ?“

Ptáš se mě vlastně, zda byla dříve slepice, nebo vejce.

„Přesně tak.“

Nevím. Myslím, že když „jsem“ smutný, mohu začít myslet na příjemné a pozitivní věci a najednou mohu „být“ šťastný. Říkal jsi, že to mohu udělat. Říkal jsi, že moje myšlení vytváří mou realitu.

„Ano, to jsem říkal.“

A je to pravda ?

„Ano, je. Ale dovol mi, abych se tě na něco zeptal. Vytváří tvé myšlení tvé skutečné bytí ?“

Nevím. Nikdy jsi to neformuloval tímto způsobem. Nevím, co je mé skutečné bytí.

„Tvé skutečné bytí je veškeré jsoucno. Všechno. Tvé bytí je alfou a omegou, počátkem a koncem všeho. Tvé bytí je jednotou všeho.“

Jinými slovy, mé bytí je Bohem.

„I tak to lze říci.“

Takže ty se mě ptáš, zda mé myšlení může stvořit Boha ?

„Ano.“

Nevím.

„Dovol mi tedy, abych ti to vysvětlil.“

Prosím.

„Jsme ovšem omezeni jazykem a kontextem, jak už jsem řekl.“

Chápu.

„Tak dobře. Tvé myšlení o Bohu nevytváří Boha. Jen ti umožňuje **uvědomovat** si Boha.

Bůh je.

Bůh je jsoucný. Bůh je všechno. Všechno, co kdy bylo, je a bude.

Tomu rozumíš, že ano ?“

Ano.

„Když myslíš, **nevytváříš** jsoucný. Pouze si vybíráš, kterou jeho část chceš prožít.

Všechno **už** je tady. Myšlením nic nevytváříš. Pouze prožíváš tu část jsoucnou, o které přemýšlíš. Rozumíš tomu ?“

Myslím, že ano. Ale pokračuj pomalu. Velice pomalu. Snažím se s tebou držet krok.

„Tvé skutečné bytí, to, čím opravdu jsi, předchází všemu. Když přemýšlíš o tom, čím bys chtěl teď **být**, vstupuješ do svého skutečného bytí, do svého totálního já a soustřeďuješ se na tu jeho část, kterou teď chceš prožívat.

Tvé totální já obsahuje všechno. Tvé totální já je tvé štěstí i tvůj smutek.“

Ano, ano ! To jsi už říkal ! Řekl jsi mi: „Jsi dole i nahoře, vlevo i vpravo, tady i tam, předtím i potom. Jsi velký i malý, rychlý i pomalý, muž i žena. Jsi všechno, co nazýváš dobrým a špatným. Jsi vším a není nic, čím bys nebyl.“

To všechno jsi mi už řekl !

„Máš pravdu. Už jsem ti to říkal. Už jsem to mnohokrát opakoval. A teď tomu rozumíš lépe, než jsi tomu rozuměl kdy předtím.

Je tedy „bytí“ ovlivňováno „myšlením“ ? Není. Vůbec ne. Jsi to, co jsi, ať už si o tom myslíš cokoli. Můžeš však myšlením vytvořit jiný **prožitek** svého bytí ? Ano. O čem přemýšlíš, to se projeví v tvé přítomné realitě. Takže když jsi smutný a začneš myslet na radostné a pozitivní věci, snadno se vrátíš k té části svého já, která je šťastná.

Prostě se pohybuješ od jedné části svého já k druhé !

Existuje však „zkratka“ - a o tom tady mluvíme. Do jakéhokoli stavu svého skutečného bytí se můžeš dostat okamžitě, jakmile si uvědomíš a prohlásíš, že takový stav existuje.“

Jednou jsi mi říkal, „Co víš, to existuje.“

„Ano, to jsem ti říkal. A myslil jsem tím přesně tohle. Co víš o svém skutečném bytí, to je stavem tvého bytí v tomto okamžiku. Když prohlásíš, co víš, tím to realizuješ.

Ta nejpůsobivější prohlášení začínají slovem „jsem“. Jedním z nejznámějších je prohlášení, jež učinil Ježíš: „Jsem cesta, pravda a život.“ Nejvýznamnější takové prohlášení jsem učinil já: Jsem to, co jsem.

I ty můžeš činit taková prohlášení. Děláš to vlastně každý den. „Jsem znechucen“ nebo „Jsem v tom až po krk.“ To jsou prohlášení o stavu tvého bytí. Činíš-li je vědomě, žiješ uváženým životem. Pamatuj si, že ti radím, abys žil...

Vědomě

Harmonicky

Užitečně

Věděl jsi, že celý tvůj život je poselstvím ? Každý tvůj čin je činem sebeurčení. Každá tvá myšlenka je němý film na plátně tvé mysli. Každé tvé slovo je určeno Bohu. Všechno, co si myslíš, říkáš a děláš, je zprávou o tobě.

Proto považuj svá prohlášení za jakési Prohlášení o stavu Unie. Všechno, co říkáš, je prohlášením o stavu tvého bytí. Prohlašuješ, jak na tom jsi. Říkáš, „čím opravdu jsi“.

Moment ! Něco mě právě napadlo ! Všichni jsme součástí jednoho celku, takže to je opravdu prohlášení o stavu Unie !

„Výborně. To je velice dobré.

Tvé prohlášení je nejkratší cestou ke stavu tvého bytí. Tvá prohlášení vyvolávají tu část tvého bytí, kterou chceš v daném okamžiku prožívat.

Je to spíš tvůrčí činnost bytí než tvůrčí činnost myšlení. **Bytí je ta nejrychlejší metoda tvoření.** Neboť to, co **je**, je v **tomto okamžiku**.

Skutečné prohlášení o stavu svého bytí děláš, aniž o tom přemýšlíš. Budeš-li o tom přemýšlet, v nejlepším případě žádoucí stav bytí pozdržíš a v nejhorším jej popřeš.

Ke zdržení dochází proto, že přemýšlení trvá určitou dobu, kdežto bytí je okamžité.

K popření může dojít proto, že tě přemýšlení o tom, čím chceš být, často přesvědčí, že tím nejsi - a že se tím nikdy nestaneš.“

Jestliže je to pravda, pak není nic horšího než myslit !

„V jistém smyslu máš pravdu. Žádný duchovní Mistr nemyslí. To jest nepřemýšlí o tom, čím je. Prostě tím **je**. Jakmile o tom začneš přemýšlet, nemůžeš tím být. Můžeš to pouze oddálit nebo popřít.“

Z toho vyplývá, že mohu být zamilovaný, jedině když jsem zamilovaný. Nemohu být zamilovaný, pokud o tom přemýšlím. Když se mě zeptá člověk, který mě miluje, zda jsem do něho zamilovaný, a já mu odpovím, že o tom „přemýšlím“, nejspíš se mu to nebude moc líbit.

„Výborně ! Chápeš to velice dobře.

Jestliže ti nezáleží na tom, jak dlouho bude trvat, než začneš prožívat to, co chceš (například „být zamilovaný“), pak „o tom můžeš přemýšlet“, jak dlouho chceš.

Myšlení je velmi mocný nástroj. Pochop to. Je to jeden ze tří nástrojů tvoření.“

Myšlenka, slovo a čin.

„Přesně tak. Nicméně dnes jsem ti ukázal další metodu, která ti usnadní prožívat svůj život. Tato metoda není nástrojem tvoření, je novým **pochopením** tvoření: Není to proces vytváření něčeho nového, je to proces uvědomování si toho, co se **již** stalo - **co je**, co vždycky bylo a co vždycky bude.

Rozumíš tomu ?“

Ano. Začínám chápat celou tu kosmologii, celou tu konstrukci.

„To je dobře. Víím, že to není jednoduché. Nebo lépe, je to jednoduché, ale není to **snadné** pochopit. Pamatuji si tohle: Bytí je okamžité. Ve srovnání s bytím je myšlení velice pomalé. Ať je tvé myšlení seberychnější, ve srovnání s bytím je vždycky pomalé. Vysvětlím ti to na velice lidském příkladu zamilovanosti.

Vzpomeň si na okamžik, kdy ses zamiloval. V jednom kouzelném okamžiku sis poprvé uvědomil svou lásku. Ten pocit tě najednou ovládl. Podíval ses na toho člověka naproti tobě a najednou jsi **věděl**, že ho miluješ.

Bylo to velice náhlé. Bylo to okamžité. Nebylo to něco, o čem bys musel přemýšlet. Prostě se to „stalo“. Později jsi o tom třeba přemýšlel. Možná jsi o tom přemýšlel i předem - zajímalo by mě, jaké by to bylo, kdybych milovali toho člověka - ale v tom okamžiku, kdy jsi to poprvé pocítil ve svém srdci, ten pocit tě naprosto ovládl. Stalo se to tak rychle, že jsi o tom nemohl „přemýšlet“. Prostě jsi zjistil, že **jsi zamilovaný**.

Můžeš být zamilovaný ještě dřív, než tě to napadne !“

Páni, jako bych to nevěděl.

„A právě tak je to v případě vděčnosti. Máš-li pocit vděčnosti, nikdo ti nemusí říkat, že by ses měl cítit vděčným. Prostě se tak cítíš ! **Jsi vděčný**, než tě to vůbec napadne. Vděčnost je stav bytí.“

Uvědomuješ si, že jsi básník ?

„Už mi to někdo říkal.“

Dobře, je mi jasné, že bytí je rychlejší než myšlení, ale stále nemohu pochopit, proč mi vděčnost přináší něco rychleji... moment - právě mě napadá, že dostávám odpověď...

Řekl jsi, že vděčnost je stav bytí, který mi oznamuje, že už mám to, co si myslím, že potřebuji. Jinými slovy, jestliže za něco děkuji Bohu, místo abych ho o to žádal, musím vědět, že to už mám.

„Přesně tak.“

Proto máme děkovat Bohu.

„Přesně tak.“

Neboť když děkuji Bohu, „jsem“ si vědom, že mi už bylo dáno všechno, co potřebuji, abych realizoval a prožíval to, co jsem si zvolil.

„Ještě než požádáš, vyslyším tě. Ano, tak to je.“

Takže nejdřív ze všeho bychom měli děkovat Bohu !

„To vám může pomoci. Právě jsi odhalil velké tajemství. Pokud jde o sedm kroků k Bohu, je úžasné, že jejich pořadí lze **obrátit**.

Děkuješ-li Bohu, pak mu pomáháš, aby ti pomohl.

Pomáháš-li Bohu, aby ti pomohl, pak ho využíváš.

Využíváš-li Boha, pak ho přijímáš ve svém životě.

Přijímáš-li Boha, pak ho miluješ.

Miluješ-li Boha, pak mu důvěřuješ. Důvěřuješ-li Bohu, pak ho jistě znáš.“

To je úžasné. Naprosto neuvěřitelné.

„Teď víš, jak navázat přátelství s Bohem. Skutečné přátelství. Opravdové přátelství. **Praktické, fungující** přátelství.“

To je ohromné ! Mohu jej začít využívat hned ? A neříkej mi: „Můžeš, ale nemusíš.“

„Cože ?“

Ve třetí třídě jsme měli učitelku, která nás pořád v něčem opravovala. Když někdo zvedl ruku a zeptal se, zda může jít na toaletu, učitelka odpověděla: „Můžeš, ale nemusíš.“

„Ano, vzpomínám si na ni.“

Můžeš na ni zapomenout ?

„Mohu, ale nemusím.“

Tradá.

„Děkuji ti, děkuji ti, děkuji mockrát.“

Teď vážně... rád bych začal využívat tohoto přátelství. Řekl jsi, že mi vysvětlíš, jak mohu ve svém každodenním životě uplatňovat moudrost obsaženou v Hovorech s Bohem.

„Proto jsi navázal přátelství s Bohem. Tvé přátelství ti pomůže zapamatovat si tyto věci. Usnadní ti každodenní život a umožní ti být tím, čím opravdu jsi.

To je tvá největší touha, a já jsem vymyslel dokonalý systém, který ti pomůže realizovat všechno, po čem toužíš. Všechny tvé touhy se realizují v tomto okamžiku. Jediný rozdíl mezi námi je v tom, že já to vím.

V okamžiku totálního poznání (který může přijít každou chvíli) se budeš cítit jako já; já jsem stále radostný, láskyplný, přijímající, přející a vděčný.

To je pět postojů Boha. A já ti slíbil, že ti v tomto dialogu ukážu, jak jich užívat, abys dosáhl Božství.“

To jsi slíbil už dávno, v první knize Hovorů s Bohem. Myslím, že je na čase, abys svůj slib splnil !

„A **ty** jsi slíbil, že **nám** budeš vyprávět, co jsi prožil od té doby, co vyšly **Hovory s Bohem**, ale zatím jsi toho moc neřekl. Myslím, že bychom **oba** měli splnit své sliby.“

Jasně.

TŘINÁCTÁ KAPITOLA

Když jsem přestal pracovat v místní správě v Anne Arundel, našel jsem si zaměstnání ve školském systému, po deseti letech jsem odešel na Západní pobřeží, kde jsem osmnáct měsíců pracoval s doktorkou Elisabeth Kűblerovou-Rossovou, potom jsem si otevřel svou vlastní reklamní agenturu v San Diegu, podepsal jsem smlouvu s duchovním úřadem Terry Coleové-Whittakerové, o několik let později jsem se odstěhoval do státu Washington, odtud do Portlandu a pak do Jižního Oregonu, kde jsem žil pod širou oblohou bez jediného pětníku v kapse. Nakonec jsem opět našel zaměstnání v rozhlasu, po třech letech jsem byl vyhozen a žil velice špatně, pak jsem se stal moderátorem jednoho celonárodního televizního programu, napsal jsem trilogii Hovory s Bohem a od té doby se mám skvěle.

Takže já svůj slib splnil. Ted' je řada na tobě.

„Myslím, že čtenáři od tebe chtějí trochu víc.“

Nechtějí. Chtějí slyšet tebe. Chtějí, abys splnil svůj slib.

„Tak dobře.“

Stvořil jsem svět, pak Adama a Evu, nastěhoval jsem je do ráje a řekl jim, aby se rozmnožovali, měl jsem nějaké potíže s hadem, viděl jsem, jak se Adam s Evou vzájemně obviňují a ničemu nerozumějí, později jsem dal jednomu starci několik kamenných tabulek, abych všechno objasnil, udělal jsem několik zázraků, vyslal několik poslů, aby hlásali mé poselství, viděl jsem, že nikdo neposlouchá, ale přesto jsem se rozhodl, že budu pokračovat, a ted' jsem tady.

Splnil jsem svůj slib.“

Mazané. Velice mazané.

„Co je dobré pro pána, je dobré i pro kmána.“

Tohle přísloví jsem neslyšel už třicet let.

„Jsem starý, velice starý. Co ode mne chceš ?“

Chci, abys přestal dělat šaška. Jinak nikdo neuvěří jedinému slovu v této knize.

„A to mi říkáš ty ? To je komické.“

Tak dobře, už jsme si ulevili ? Můžeme se ted' vrátit k naší knize ?

„Když jinak nedáš.“

Rád bych se dověděl víc o pěti postojích Boha. Neříkal jsi ovšem, že jedním z nich je „rozpustilost“.

„Možná by měla být.“

Nechceš s tím už přestat ?

„Nedělám si legraci, mluvím naprosto vážně. Lidé se domnívají, že Bůh nemá smysl pro humor, že se neumí smát a že se v jeho přítomnosti musí každý chovat velice zbožně. Měli byste být veselejší. Všichni. Měli byste se smát sami sobě. Kdosi jednou řekl: „Dospělým se staneš tehdy, až se zasměješ sám sobě.“

Neberte se příliš vážně. Dopřejte si trochu legrace. A dopřejte legraci i druhým.

Chceš, abych ti něco řekl o pěti postojích Boha ?

Tak tady je první postoj.“

„Naprosto radostný.“

„To je **první** postoj. Všiml sis toho ? Uvádím jej na **prvním** místě.“

Co tím chceš říct ?

„Říkám, že to je nejdůležitější postoj. Radostný postoj činí všechno možným. Bez radosti není nic.

Říkám, že život bez humoru nemá smysl. Říkám, že smích je nejlepší lék. Říkám, že radost je dobrá pro duši.

A půjdu ještě dál. Radost je duše. Duše je to, čemu říkáte radost. Čistá radost. Nekonečná radost. Upřímná, neomezená radost. Radost je **přirozeností** duše.

Úsměv je oknem do duše. Smích je dveřmi.“

To je úžasné.

„Vskutku úžasné.“

Proč jsou duše tak šťastné ? Lidé tak šťastní nejsou. Lidé, jimž tyto šťastné duše patří, nevypadají tak šťastně. Jak je to možné ?

„To je výborná otázka. Je-li duše tak veselá, proč nejsi veselý ty ? To je opravdu výborná otázka.

Odpověď najdeš ve své mysli. Chceš-li být veselý, musíš mít otevřenou mysl, abys mohl uvolnit radost, kterou máš v srdci.“

Měl jsem za to, že radost mám v duši.

„Tvé srdce je chodbou mezi tvou duší a tvou myslí. Radost v tvé duši musí projít tvým srdcem, jinak „do tvé mysli nikdy nevstoupí“.

City jsou jazykem duše. Máš-li uzavřenou mysl, city se ti hromadí v srdci. Proto když jsi velmi, velmi smutný, máš pocit, že ti pukne srdce, a když jsi velmi, velmi veselý, máš pocit, že ti srdce přetéká radostí.

Otevři svou mysl a vyjadřuj své city. Srdce ti pak nebude pukát ani přetékat, neboť jím bude proudit životní energie z tvé duše.“

Je-li však duše radost, jak může být smutná ?

„Radost je život, vyjádření. Proudění životní energie je to, čemu říkáte život. Podstatou života je jednota - jednota se vším, co existuje. Život je jednota, **vyjádření**. Pocit jednoty je pocit, kterému říkáte láska. Proto se říká, že podstatou života je svobodně vyjádřená láska.

Je-li svobodné a neomezené vyjádření života a lásky zakazováno, je-li prožívání jednoty se všemi věcmi a živými bytostmi omezováno, pak duše, která je radostí, není plně vyjadřována. Nedostatečně vyjádřená radost je pocit, kterému říkáte smutek.“

To nechápu. Jak je možné, aby něco bylo něčím, čím to není ? Jak může být studené něco, co je ve své podstatě horké ? Jak může být duše smutná, když její podstatou je radost ?

„Nerozumíš povaze vesmíru. Stále ještě věříš, že věci jsou od sebe oddělené. Teplo není oddělené od chladu. **Nic není od ničeho oddělené**. Nic ve vesmíru není oddělené od ničeho jiného. Teplo a chlad jsou jen různé stupně téže kvality. Totéž platí o smutku a radosti.“

Jak úžasné porozumění ! Nikdy jsem o tom nepřemýšlel tímto způsobem. Smutek a radost jsou jen dvě různá pojmenování. Jsou to slova, jimiž označujeme různé úrovně téže energie.

„Ano, jsou to různé projevy univerzální energie. A proto můžete mít tyto dva pocity v tomtéž okamžiku. Dovedeš si to představit ?“

Ano ! Už jsem cítil smutek a radost v tomtéž okamžiku.

„Samozřejmě. Není to nic neobvyklého.“

Výborným příkladem tohoto vzájemného prolínání protichůdných pocitů byl televizní seriál „M*A*S*H“. Dalším příkladem byl nedávno natočený, vynikající film „Život je krásný“.

„Ano. To jsou neuvěřitelné příklady toho, jak smích léčí a jak se smutek a radost prolínají.

Toto proudění smutku a radosti je projevem životní energie.

Tato energie může být kdykoli vyjádřena způsobem, kterému říkáte radost. Je tomu tak proto, že **životní energii lze ovládat**. Vibraci životní energie můžeš zrychlit, jako když změníš nastavení termostatu na vyšší teplotu. Řeknu ti tohle: Máš-li v srdci radost, můžeš překonat sebenepříznivější situaci.“

Jak mohu mít v srdci radost, když ji tam nemám ?

„Ale máš.“

Někteří lidé si to však neuvědomují.

„Protože neznají tajemství radosti.“

Jaké tajemství ?

„Nemůžeš si uvědomit radost, dokud ji nevyjádříš.“

Ale jak mohu vyjádřit radost, když si ji neuvědomuji ?

„Pomáhej druhým, aby si uvědomili svou radost. Snaž se probouzet radost v srdci druhých a probudíš radost ve svém vlastním srdci.“

Někteří lidé to neumějí. Nevědí, jak se to dělá.

„Radost můžeš probudit pouhým úsměvem. Pochvalou. Láskyplným pohledem. A můžeš ji probudit něčím tak elegantním, jako je milostný akt. Těmito a mnoha dalšími způsoby můžeš probudit radost v srdci druhých.

Radost lze probudit písní, tancem, tahem štětce, ztvárněním hlíny nebo rytmem slova. Stiskem ruky, chápavým pohledem nebo splnutím duší. Společným vytvářením něčeho dobrého a rozkošného a užitečného. Těmito a mnoha dalšími způsoby můžeš probudit radost v srdci druhých.

Sdílením pocitů, mluvením pravdy, překonáním zlosti a zaujatosti. Ochotou naslouchat a ochotou mluvit. Dáváním a přijímáním.

Existuje tisíc způsobů, jak probudit radost v srdci druhých. Ne, existuje tisíckrát tisíc způsobů. Až to budeš chtít udělat, poznáš jak.“

Máš pravdu. Jsem si jistý, že máš pravdu. I člověku na smrtelné posteli lze probudit radost v srdci.

„Poslal jsem vám jednu velkou učitelku, aby vám ukázala, jak se to dělá.“

Vím. Doktorku Elisabeth Küblerovou-Rossovou. Nemohl jsem tomu uvěřit, když jsem se s ní setkal. A už vůbec jsem nemohl uvěřit, že s ní budu spolupracovat. Je to neobyčejná žena.

Když jsem přestal pracovat v místní správě v Anne Arundel (před tím, než Joe Alton začal mít problémy se zákonem), našel jsem si zaměstnání ve školském systému. Žádal jsem o místo tiskového asistenta a opět jsem byl na správném místě ve správný čas. Zastával jsem různé funkce a získal neuvěřitelné životní zkušenosti. Ať už jsem připravoval obsáhlou zprávu o segregaci pro kongresový výbor nebo jezdil po školách a hovořil s učiteli, administrátory, rodiči a studenty, vždycky jsem byl uprostřed důležitého společenského dění.

Ve školství jsem strávil celá sedmdesátá léta - nikde jsem nepracoval déle - a prvních sedm let mě to bavilo. Pak se však moje práce stala rutinou a přestala mě inspirovat.

Pochopil jsem, že jsem se dostal do slepé uličky, a bylo mi jasné, že bych mohl dělat tutéž práci dalších třicet let. Bez univerzitního vzdělání jsem neměl šanci na postup (měl jsem vlastně štěstí, že jsem měl poměrně vysoké postavení) a moje energie začala ochabovat.

V roce 1979 jsem byl unesen doktorkou Elisabeth Küblerovou-Rossovou. A byl to skutečný únos, věř mi. Toho roku jsem pro Elisabeth začal pracovat jako dobrovolník spolu se svým přítelem Billem Griswoldem. Organizovali jsem přednášky na Východním pobřeží a vybírali finanční příspěvky pro organizaci Shanti Nilaya, která podporovala její práci. Bill mě představil doktorce Rossové několik měsíců předtím, když potřeboval mou pomoc při organizování její přednášky v Annapolis.

O Elisabeth Küblerové-Rossové jsem samozřejmě slyšel už předtím. Její průkopnická kniha „On Death and Dying“ (O smrti a umírání) změnila názor světa na proces umírání, skoncovala s tabuizací studia tanatologie, dala vzniknout hnutí, které pečuje o opuštěné a

nemocné, a změnila životy tisíců lidí.

(Od té doby napsala mnoho dalších knih. K těm patří „Death: The Final Stage of Growth“ (Smrt: Poslední stadium růstu) a „The Wheel of Life: A Memoir of Living and Dying“ (Kolo života: Pojednání o životě a smrti.)

Elisabeth se mi okamžitě zalíbila - jako každému. Elisabeth má neobyčejně podmanivou, magnetickou osobnost, takže ovlivní život každého, s kým se setká. Po hodinovém rozhovoru s ní jsem se rozhodl, že pro ni budu pracovat. Nikdo mě k tomu nemusel přemlouvat.

Asi o rok později jsme s Billem organizovali další přednášku v Bostonu. Po přednášce jsme šli do restaurace, kde jsme s Elisabeth strávili několik vzácných okamžiků. Už předtím jsem s ní několikrát mluvil, takže už slyšela, co jsem jí toho večera znovu opakoval: Udělám všechno, abych s vámi mohl spolupracovat.

V té době pořádala Elisabeth semináře o životě, smrti a přechodu. Pomáhala smrtelně nemocným lidem a jejich rodinám po celých Spojených státech. Nikdy jsem nic podobného neviděl. (Později napsala knihu „To Live Until We Say Goodbye“ /Žít až do konce/, ve které popisuje, co se v těchto seminářích dělo.) Tato žena měla nesmírný vliv na lidi a mně bylo jasné, že její práce dává smysl mému životu.

Já takovou práci neměl. Pracoval jsem jen proto, abych přežil (nebo abych pomohl druhým přežít). Od Elisabeth jsem se dověděl, že to nikdo z nás nemusí dělat. Elisabeth učila takovéto gargantuovské lekce tím nejjednodušším způsobem: vždycky prostě vyjádřila stručný názor, který vylučoval jakýkoli nesouhlas. V té bostonské restauraci mi také něco takového řekla.

Stěžoval jsem si, že mě moje práce přestala bavit a že marním svůj život, ale že to pravděpodobně budu dělat až do pětašedesáti, kdy dostanu důchod.

Elisabeth se na mě podívala, jako bych byl blázen. „To přece dělat nemusíte,“ řekla velice klidným hlasem. „Proč to děláte?“

„Kdyby to záviselo jen na mně, nedělal bych to, tomu věřte. Odešel bych hned zítra. Ale musím živit rodinu.“

„Řekněte mi, co by vaše rodina dělala, kdybyste zítra umřel?“ zeptala se Elisabeth. „To je něco jiného,“ řekl jsem. „Já nejsem mrtvý. Zatím ještě žiji.“

„Tomu říkáte život?“ řekla a začala hovořit s někým jiným, jako by bylo naprosto jasné, že k tomu není co dodat.

Následujícího rána u snídani se ke mně otočila a řekla: „Odvezete mě na letiště.“

„Samozřejmě,“ souhlasil jsem. Auto jsem měl zaparkované před hotelem.

Během cesty mi řekla, že jede do Poughkeepsie, kde má další pětidenní seminář. „Pojďte se mnou dovnitř,“ řekla, když jsme přijížděli k terminálu. „Pomůžete mi se zavazadly.“

„Samozřejmě,“ řekl jsem a zaparkoval.

U přepážky ukázala svou letenku a pak, vyndala kreditní kartu. „Potřebuji ještě jednu letenku,“ řekla úřednici.

*„Musím se podívat, zda ještě máme volné místo,“ řekla úřednice a otočila se k monitoru.
„Ano, je tu ještě jedno.“*

„Samozřejmě,“ usmála se Elisabeth, jako by znala nějaké tajemství.

„A kdo je ten další pasažér ?“ zeptala se úřednice.

„Tenhle pán,“ Elisabeth ukázala na mě.

„Já ?“ zakoktal jsem.

„Letíte přece do Poughkeepsie, nebo ne ?“ řekla Elisabeth, jako bychom se na tom domluvili.

„Nikam neletím ! Zítra musím být v práci. Vzal jsem si jen tři dny volna.“

„Tu práci udělají i bez vás,“ řekla věcně.

„Ale mám tady své auto. Nemohu ho nechat na parkovišti.“

„Bill ho může vyzvednout.“

„Ale... nemám tu žádné šaty. Neplánoval jsem, že někam pojedu na tak dlouho.“

„V Poughkeepsie jsou taky obchody.“

„To přece nemohu udělat ! Nemohu si jen tak sednout do letadla a někam odletět.“ Srdce mi tlouklo, neboť právě to bych udělal nejraději.

„Ta slečna potřebuje váš řidičský průkaz,“ řekla Elisabeth.

„Ale. . .“

„Ještě kvůli vám zmeškám letadlo.“

Dal jsem úřednici svůj řidičský průkaz. Ona mi dala letenku.

Elisabeth už odcházela k východu na letištní plochu. „Musím zatelefonovat do práce a říci jim, že nepřijdu,“ volal jsem za ní.

Během letu Elisabeth něco četla a se mnou skoro vůbec nemluvila. Když jsme však přijeli do Poughkeepsie, představila mě účastníkům semináře jako „svého nového tiskového asistenta“.

Zatelefonoval jsem domů a řekl manželce, že jsem byl unesen a že se vrátím v pátek. Další dva dny jsem pozoroval Elisabeth při práci. Viděl jsem, jak se životy lidí mění přímo před mýma očima. Viděl jsem, jak se hojí staré rány, řeší staré problémy, překonávají staré názory.

V jednu chvíli se nějaká žena vedle mě rozplakala. Elisabeth mi kývnutím hlavy naznačila, abych ji uklidnil. Odvedl jsem plačící ženu do malé místnosti na konci chodby. Nikdy jsem nic takového nedělal, ale Elisabeth dávala svým zaměstnancům přesné instrukce. „Nesnažte se nic řešit,“ říkala. „Jen naslouchajte. Budete-li potřebovat pomoc, zavolejte mě. Většinou však stačí, když nešťastného člověka jen vyslechnete.“

A měla pravdu. Té plačící ženě jsem poskytl bezpečí, dal jí možnost uvolnit se a zbavit se toho, co ji trápilo. Střídavě plakala a naříkala a zuřila, až se nakonec uklidnila. Nikdy v životě jsem se necítil tak užitečný.

Ještě toho odpoledne jsem zatelefonoval na školní radu v Marylandu, kde jsem byl zaměstnaný.

„Dejte mi osobní oddělení,“ řekl jsem sekretářce. Než mě přepojila, hluboce jsem se nadechl. „Je možné dát výpověď telefonicky?“ zeptal jsem se.

Čas, který jsem strávil jako člen personálu doktorky Rossové, byl nejkrásnější dobou mého života. Pozoroval jsem ženu, která pracovala jako svěťice. Stál jsem vedle ní ve třídách seminářů, v posluchárnách a u postelí umírajících. Viděl jsem, jak utěšuje staré lidi i malé děti. Díval jsem se, jak pomáhá vyděšeným i odvážným, veselým i smutným, otevřeným i uzavřeným, vzteklým i pokorným.

Pozoroval jsem Mistra.

Viděl jsem, jak léčí ty nejhlubší rány, jež mohou postihnout lidskou duši.

Pozoroval jsem, naslouchal a učil se.

A nakonec jsem pochopil, že to, co říkáš, je pravda.

„Existuje tisíc způsobů, jak probudit radost v srdci bližního, a jakmile se rozhodneš, že to uděláš, budeš vědět jak.“

A mohu to udělat i pro člověka na smrtelné posteli. Děkuji ti za tvé učení a za dokonalou učitelku.

„Rádo se stalo, můj příteli. A už ses naučil žít radostně?“

Elisabeth nás učila, abychom milovali bezpodmínečně, odpouštěli rychle a nikdy nelitovali utrpení, které jsme zakusili. „Kdybyste chránili kaňony před větrnými bouřemi,“ říkala, „nikdy byste neviděli krásu jejich zvrásněných stěn.“

Také nám říkala, abychom žili plně v každém okamžiku a vypořádali se s tím, čemu říkala „nevyřešené problémy“ z minulosti, neboť jedině pak se přestaneme bát smrti. „Nebojíte-li se umřít, nebojíte se žít“. A samozřejmě zdůrazňovala, že „smrt neexistuje“.

„Získal jsi od ní hodně.“

Elisabeth byla moudrá žena, která si mohla dovolit rozdávat.

„Teď jdi a začni žít podle těchto pravd a nezapomeň ani na pravdy, které jsem ti odhalil jinými způsoby, abys našel radost ve své duši, cítil ji ve svém srdci a poznal ji ve své mysli.

Bůh je život na nejvyšší frekvenci. Takový život je ztělesněnou radostí.

*Bůh je **naprosto radostný**. A ty začneš vyjadřovat své vlastní božství, až si osvojíš tento nejdůležitější postoj Boha.“*

ČTRNÁCTÁ KAPITOLA

Nikdy jsem se nesetkal s nikým veselejším, než byla Terry Coleová-Whittakerová. Svým radostným úsměvem, spontánním, nakažlivým smíchem a hlubokým pochopením lidské situace si tato žena v osmdesátých letech podmanila jižní Kalifornii. Její optimistická duchovnost dovedla sta tisíce lidí zpět k sobě samým a k Bohu.

Poprvé jsem o ní slyšel, když jsem žil v Escondidu, kde jsem pracoval pro doktorku Kűblerovou-Rossovou. Nikdy jsem nedělal žádnou práci s větším nadšením. Úzký styk s někým tak soucitným a moudrým ve mně probudil touhu osobně poznat Boha ve svém každodenním životě.

Od svých dvaceti let jsem nebyl v kostele a teď jsem se podruhé ve svém životě málem stal duchovním. Moje teologická zkoumání ve mně probudila mou starou touhu sloužit bližním.

Ve dvaceti jsem se vzdal římskokatolické víry, neboť se mi nepodařilo najít Boha, jehož bych se nemusel bát. V Anne Arundel County jsem začal studovat teologickou literaturu a navštěvovat různé kostely a synagogy, až jsem se nakonec rozhodl vstoupit do presbyteriánské církve v Annapolis.

Téměř okamžitě jsem se stal členem chrámového sboru a během roku jsem získal oprávnění číst bohoslužebné texty. Když jsem stál při nedělních mších u pulpitu a předčítal pasáže z bible, znovu jsem si uvědomil svou dávnou touhu strávit život v úzkém spojení s Bohem.

Zdálo se mi, že presbyteriánská víra není založena na strachu do takové míry jako víra katolíků (měli mnohem méně pravidel a obřadů) a proto jsem mnohem snáze přijal jejich teologii. Do čtení biblických textů jsem vkládal takovou vášeň, že se všichni těšili na neděle, kdy jsem předčítal. Toho si brzy všimlo vedení církve a tak jsem byl předvolán k pastrovi, který byl jedním z nejlaskavějších lidí, jaké jsem kdy poznal.

„Přemýšlel jsi někdy o tom, že bys mohl vstoupit do duchovního stavu?“ zeptal se mě ctihodný Winslow Shaw.

„Samozřejmě že jsem o tom přemýšlel,“ odpověděl jsem. „Už ve třinácti letech jsem chtěl vstoupit do semináře a stát se knězem. Nikdy k tomu však nedošlo.“

„Proč ne?“

„Můj otec s tím nesouhlasil. Řekl mi, že nejsem dost starý, abych o tom mohl rozhodovat.“

„Myslíš, že už jsi dost starý?“

V tu chvíli jsem se málem rozplakal.

„Vždycky jsem byl dost starý,“ řekl jsem šeptem a snažil se uklidnit.

„Proč tedy nejsi v katolické církvi?“ zeptal se pastor. „Měl jsem potíže s její teologií.“

„Rozumím.“ Chvíli jsme seděli mlčky.

„A co si myslíš o presbyteriánské teologii?“ zeptal se konečně pastor.

„Vyhovuje mi.“

„Zdá se, že máš pravdu. Mnoha lidem se líbí, jak čteš biblické pasáže. Zdá se, že si uvědomuješ jejich smysl.“

„Myslím, že mají hluboký smysl.“

Pastor se usmál. „Souhlasím,“ řekl a pozorně se na mě podíval.

„Mohu ti položit osobní otázku?“

„Ovšem.“

„Proč se nevěnuješ teologii, kterou zjevně miluješ? Dnes jsi schopen učinit své vlastní rozhodnutí. Co ti v tom brání? Někteří členové duchovenstva? Určitě bys někde našel duchovní domov.“

„Nejde jen o nalezení domova. Jde o nalezení peněz. Mám ženu a děti. Musel by se stát zázrak, abych se mohl všeho vzdát a věnovat se duchovnímu životu.“

Pastor se opět usmál.

„Naše církev má program, který umožňuje schopným členům naší kongregace studovat na semináři. Obvykle na univerzitě v Princetonu.“

Srdce mi poskočilo radostí.

„Chcete říct, že jim dáváte peníze na studium?“

„Je to samozřejmě půjčka. Podmínkou je vrátit se sem a několik let pracovat jako pastorův asistent. Občas bys zastupoval pastora u pulpitu a také by ses mohl věnovat poradenské službě pro mládež. Myslím, že bys to zvládl.“

Ted' jsem zase mlčel já. Horečně jsem přemýšlel.

„Co tomu říkáš?“

„Je to fantastické. Nabízíte mi to?“

„Myslím, že by s tím rada starších souhlasila. Jsem si jistý, že jsou ochotni o tom uvažovat. Samozřejmě by s tebou chtěli mluvit.“

„Samozřejmě.“

„Jdi ted' domů a přemýšlej o tom. Promluv si o tom s manželkou. A pomodli se.“

Přesně to jsem udělal.

Manželka s tím souhlasila. „Myslím, že by to bylo úžasné,“ řekla nadšeně. Naše druhá dcera se narodila o jedenadvacet měsíců později než první. Obě byly ještě batolata. „A z čeho bychom žili?“ zeptal jsem se. „Zaplatili by mi jen školné.“

„Mohla bych se vrátit ke své práci na fyzioterapii,“ řekla manželka. „Určitě bych nějaké místo našla.“

„Chceš říct, že bys vydělávala, zatímco já bych chodil do školy ?“

Jemně se dotkla mé paže. „Vím, že jsi vždycky chtěl studovat teologii,“ řekla tichým hlasem.

Nezasluhuji si lidi, kteří vstoupili do mého života. Určitě jsem si nezasloužil svou první manželku, která byla nejlaskavějším člověkem, jakého jsem kdy potkal.

Do semináře jsem však nevstoupil. Nemohl jsem. Všechno bylo připraveno, všechno bylo dokonalé - kromě teologie. Ta mně v tom nakonec zabránila.

Udělal jsem, co mi pastor Shaw doporučil. Modlil jsem se. A čím víc jsem se modlil, tím víc jsem si uvědomoval, že nemohu kázat o prvotním hříchu a nutnosti spásy.

Už od dětství mi dělalo potíže považovat lidi za „špatné“. Samozřejmě že jsem věděl, že lidé dělají špatné věci. Viděl jsem to všude kolem sebe. Ale vždycky jsem tvrdohlavě věřil v pozitivní povahu člověka. Věřil jsem, že všichni lidé jsou dobří a že někteří z nich dělají špatné věci v důsledku svého vychování či nedostatku porozumění nebo příležitosti. Jiní dělají špatné věci ze zoufalství nebo zlosti nebo prostě z lenosti... ale ne proto, že by byli zlí.

Příběh o Adamovi a Evě jsem vůbec nechápal, ani jako alegorii, a věděl jsem, že nic takového nemohu učit. Nikdy bych nemohl učit teologii výlučnosti, neboť jsem v hloubi duše věděl, že všichni lidé jsou moji bratři a sestry a že v očích Boha není nic špatné ani nepřijatelné. Později mi začalo být jasné, že Bůh by nikoho neodmítl za to, že se dopustil „hříchu“ tím, že přijal „mylnou“ teologii.

Jestliže to nebyla pravda, pak bylo mylné všechno, co jsem intuitivně věděl v hloubi své duše. To jsem nemohl připustit. Ale nevěděl jsem, čemu věřit. Příležitost stát se křesťanským duchovním - už druhá v mém životě - mě uvrhla do duchovní krize. Upřímně jsem chtěl hlásat slovo Boží, ale nemohl jsem se smířit s tím, že bych měl učit evangelium oddělenosti a teologii trestu pro oddělené bytosti.

Prosil jsem Boha o vysvětlení - nejen pokud se týkalo otázky mého vstupu do kněžského stavu. Prosil jsem ho, aby mi vysvětlil vztah člověka k Bohu. Nedostal jsem odpověď ani na jedno.

Když mi bylo skoro čtyřicet, Elisabeth mi ukázala cestu zpátky k Bohu. Znovu a znovu hovořila o Bohu bezpodmínečné lásky, který nikoho neodsuzuje a každého přijímá takového, jaký je.

Kdyby to lidé pochopili a kdyby se podle toho řídili ve svém životě, zmizely by ze světa všechny problémy, krutosti a tragédie. „Bůh neříká, »Miluji vás, JESTLIŽE... «“ říkala Elisabeth a tím zbavila miliony lidí strachu ze smrti.

V takového Boha jsem mohl věřit. Byl to Bůh mého srdce, mé nejhlubší víry z dětství. Tohoto Boha jsem chtěl a proto jsem se rozhodl, že se vrátím k církvi. Možná jsem hledal na špatných místech a špatným způsobem. Hledal jsem Boha u luteránů, pak u metodistů. Pak u baptistů a kongregacionalistů. Všichni mi nabízeli teologii založenou na strachu. A já prchal. Začal jsem studovat judaismus. Pak buddhismus. Všechny „ismy“, které jsem našel. Nic mi nevyhovovalo. Nakonec jsem se doslechl o Terry Coleové - Whittakerové a její církvi v San Diegu.

Terry byla žena v domácnosti, která žila v nudné kalifornské čtvrti šedesátých let. I ona toužila po vyjádření duchovního spojení, jež cítila hluboko ve svém srdci. Při svém hledání narazila na organizaci, která se nazývá „The United Church of Religious Science“ (Sjednocená církev náboženské vědy). Terry se do té církve zamilovala a začala formální náboženské studium. Nakonec byla vysvěcena na kněze a byla požádána, aby vedla kongregaci asi padesáti lidí v La Jolla. Musela si vybrat mezi svým snem a svým manželstvím. Její manžel, kterému se moc nelíbila její náhlá transformace, nechtěl opustit své zaměstnání a odstěhovat se do nové komunity.

A tak se Terry rozvedla. Během tří let se její církev stala jednou z největších církví náboženské vědy. Na její nedělní mše chodilo přes tisíc lidí a jejich počet stále rostl. Zprávy o tomto duchovním jevu se rychle rozšířily po celé jižní Kalifornii. Dostaly se i do Escondida, velice konzervativní farmářské komunity severně od San Diega.

Jel jsem tedy do San Diega, abych se o tom přesvědčil. Její kongregace se rozrostla natolik, že si Terry musela pronajmout kino. Když jsem nad vchodem uviděl nápis, Oslava života s Terry Coleovou-Whittakerovou, říkal jsem si, „Páni, co je tohle?“ Uvaděči rozdávali karafiáty a vítali každého, jako by ho znali celý život.

„Jak se máte ? To je ohromné, že jste tady !“

Nevěděl jsem, co si o tom mám myslet. Navštívil jsem už mnoho kostelů, ale nikde mě nevítali s takovým nadšením. Atmosféra byla plná osvěžující energie.

Uvnitř hrála vzrušující hudba z filmu „Chariots of Fire“ (Kočáry ohně). Sál byl plný očekávání. Lidé se bavili a smáli. Konečně zhasla světla a na jevišti se objevili muž a žena. Muž se posadil na jedné straně jeviště a žena na druhé.

„Je čas uklidnit se a zpytovat vlastní duši,“ řekl muž do mikrofonu. Sbor začal tiše zpívat o „klidu a míru“ a bohoslužba začala.

Nikdy jsem nezažil nic podobného. Nic takového jsem neočekával a cítil jsem se trochu nesvůj, ale rozhodl jsem se, že vytrvám. Po několika zahajovacích oznámeních přišla na jeviště Terry Coleová-Whittakerová a řekla:

„Dobrý den !“ V tváři měla zářivý úsměv a její radost byla nakažlivá.

„Jestliže jste sem přišli s očekáváním, že tu najdete něco, co vypadá jako kostel, pak jste přišli na nesprávné místo.“ V tom se zajisté nemýlila. Posluchači se souhlasně zasmáli. „Jestliže jste však přišli s očekáváním, že tu najdete Boha, všimněte si, že Bůh se dostavil v okamžiku, kdy jste vstoupili dovnitř.“

To mě okamžitě zaujalo. Ačkoli jsem ještě nevěděl, co bude následovat, bylo mi jasné, že mě bude zajímat člověk, který má představivost a odvahu začít nedělní bohoslužbu takovým způsobem. Byl to začátek téměř tři roky dlouhého vztahu.

Stejně jako Elisabeth, Terry Coleová-Whittakerová mě okouzila během prvních deseti minut. Stejně jako jsem to dal najevo Elisabeth, dal jsem to najevo i Terry. Okamžitě jsem jí nabídl své služby. A stejně jako s Elisabeth, brzy jsem se stal členem Terryina personálu. Přijal jsem místo v tiskovém oddělení.

Několik týdnů po svém prvním setkání s Terry jsem „náhodou“ ztratil práci. Elisabeth mě vyhodila. To slovo je možná příliš silné. Elisabeth to neudělala ze zlosti. Bylo na čase, abych šel jinam, a Elisabeth to věděla. Řekla mi prostě: „Je čas, abys šel. Dávám ti tři dny.“

Byl jsem ohromen. „Proč ? Co jsem udělal ?“

„Nejde o to, co jste udělal. Jde o to, co neuděláte, když tu zůstanete. Nebudete realizovat svůj potenciál. To nemůžete udělat, budete-li stát v mém stínu. Vypadněte. Okamžitě. Dokud není pozdě.“

„Já ale nechci odejít,“ řekl jsem.

„Byl jste tady dost dlouho,“ řekla Elisabeth věčně. „Teď vás jen trochu postrčím. Jako ptáčka z hnízda. Je nejvyšší čas, abyste létal.“

A to bylo všechno.

Odstěhoval jsem se do San Diega a otevřel si reklamní agenturu, které jsem dal jméno „The Group“ (Skupina).

Byl jsem sám, ale chtěl jsem, aby ten název měl větší váhu. Během několika měsíců jsem získal poměrně dost klientů včetně jednoho muže, který kandidoval do Kongresu jako nezávislý. Jeho jméno ani nebylo na volební listině. Ron Packard býval starostou Carlsbadu v Kalifornii a stal se prvním člověkem v tomto století, který byl zvolen do Kongresu na základě toho, že jméno kandidáta bylo vyškrtáno a nahrazeno jeho jménem - a já mu v tom pomohl.

Práce v reklamě mě však brzy přestala bavit. Prodávání zájezdů a renovací domů mě neuspokojovalo. Musel jsem najít něco, co by vrátilo mému životu smysl. Všechnu svou energii jsem věnoval práci pro Terryinu církev. Pracoval jsem pro ni celé dny, večery a víkendy a svou agenturu (promiňte mi ten výraz) jsem nechal jít k čertu. Za své nadšení jsem byl brzy odměněn nabídkou zaměstnání na plný úvazek. Stal jsem se vedoucím marketingu.

Krátce po tom, co jsem pro ni začal pracovat, Terry odešla z církve, neboť měla pocit, že ji formální členství v církvi omezuje. Založila si vlastní organizaci. Její nedělní bohoslužby byly později přenášeny televizí po celých Spojených státech a její „kongregace“ se rozrostla na stovky tisíců lidí.

Můj styk s Terry mi poskytl neocenitelné zkušenosti. Nejenže jsem se naučil jednat s lidmi, ale také jsem se dověděl, jak fungují nevýdělečné organizace. Tehdy jsem si neuvědomoval, jak cenná to bude zkušenost, ačkoli jsem si měl uvědomit, že mě život opět připravuje na budoucnost. Dnes vím, že jsem byl veden ke správným lidem ve správný čas, abych rozšířil své vědomosti.

Stejně jako Elisabeth, i Terry mluvila o Bohu bezpodmínečné lásky. Mluvila také o Boží síle, která dlí ve všech lidech. Tato síla nám dává schopnost vytvářet vlastní realitu a řídit vlastní život.

Jak už jsem řekl v úvodu ke každé knize HSB, některé myšlenky z té trilogie jsem slyšel už dříve. Mnohé, včetně těch nejpozoruhodnějších, jsem nikdy předtím neslyšel. Nicméně celý můj život byl učením, a to platí o každém z nás. Všichni musíme být pozorní ! Musíme se dobře dívat a pozorně naslouchat ! Bůh nám neustále posílá nová poselství a hovoří s námi v každém okamžiku každého dne ! Boží poselství dostáváme různými způsoby a z různých zdrojů.

V mém životě byl jedním z těch zdrojů Larry LaRue. Jay Jackson byl jedním z těch zdrojů. Joe Alton byl jedním z těch zdrojů. A Terry Coleová-Whittakerová byla jedním z těch zdrojů.

Také moje matka byla jedním z těch zdrojů, stejně jako můj otec. Oba mě něco naučili a dali mi životní moudrost, která mi pomáhá dodnes. I po tom, co jsem „odhodil“ hodně z toho, co jsem od nich dostal - a co jsem dostal z jiných zdrojů - ale co mi nevyhovovalo, mi hodně zůstává.

Abych byl spravedlivý k Terry, která by jistě chtěla, abych se o tom zmínil, musím zde uvést, že svou organizaci už dávno rozpustila. Vydala se jinou duchovní cestou, velmi rozdílnou nejen od židovsko-křesťanské tradice, ale také od všeho, co dříve sama hlásala. Vážím si jejího rozhodnutí, neboť vím, že si zvolila život neustálého a odvážného hledání duchovní reality, která je v souladu s její duší. Přál bych si, aby všichni lidé hledali Boží pravdu s takovou vášní.

To bylo hlavní náplní jejího učení. Vždycky mě učila, abych hledal věčnou pravdu bez ohledu na to, zda odporuje mým dřívějším názorům nebo zda odrazuje druhé lidi. Doufám, že tomuto jejímu odkazu jsem zůstal věrný.

„To jsi zůstal, věř mi.“

Ale mám ještě několik otázek, které se týkají radosti.

„Tak se ptej.“

Řekl jsi, že chceme-li být radostní, měli bychom dělat radost druhým.

„To je pravda.“

Jak mohu mít radost, když jsem sám ?

„Vždycky si můžeš najít způsob, jak přispět životu, i když jsi sám. Někdy je to dokonce snazší. Například ty píšeš nejlíp, když jsi sám.“

Ale co když člověk není spisovatelem. Co když není malířem nebo básníkem nebo skladatelem nebo čímkoli, co vyžaduje, aby tvořil o samotě ? Co když je obyčejným člověkem, třeba dentistou a najednou zůstane sám ? Co když je knězem v důchodu a jeho aktivní život skončil a nemůže už pomáhat druhým ? Co když je jakýmkoli důchodcem ? Důchodci se často cítí opuštění a neužiteční.

A tak se cítí nejen důchodci. Podobně se cítí i nemocní lidé. A co obyčejní lidé, kteří se cítí dobře, protože jsou aktivní a přinášejí radost druhým ? Co když zůstanou sami se svými myšlenkami a nemají žádnou možnost dělat druhým radost ?

V podstatě se ptám, jak lze najít radost ve vlastní duši. Není trochu nebezpečné věřit, že radost nacházíme v tom, že děláme radost druhým ? Není to tak trochu past ? Nemohlo by to vést některé lidi k tomu, aby se cítili jako trpitelé - kteří se domnívají, že si štěstí zaslouží jen tehdy, když přinášejí štěstí druhým ?

„To jsou dobré otázky. Velice dobré otázky.“

Děkuji. A jak na ně odpovíš ?

„Nejdřív ti něco vysvětlím. Nikdy nejsi sám. Já jsem vždycky s tebou a ty jsi vždycky se mnou. Z toho musíme vycházet, neboť to všechno mění. Máš-li dojem, že jsi opravdu sám, může to být zdrcující. Zdrcující je už samotná myšlenka naprosté osamělosti. Neboť povahou duše je jednota se vším. A když má jedinec pocit, že neexistuje nic jiného než on, pak se

opravdu cítí jako **jedinec**, nikoli jako součást celku. Je to zdrcující, protože to narušuje váš nejhlubší pocit toho, čím jste.

Proto si musíš uvědomit, že nikdy nejsi sám a že „osamělost“ je nemožná.“

Lidé, kteří strávili nějaký čas v samovazbě, nebo pacienti, kteří jsou v následkem mrtvice uvězněni ve své vlastní mysli, by s tebou možná nesouhlasili. Víím, že užívám extrémních příkladů, ale existují případy, kdy „osamělost“ není vůbec nemožná.

„Můžete si vytvořit **iluzi** osamělosti, nicméně váš pocit nedělá z vaší iluze realitu. Já jsem s vámi vždycky, ať už si to uvědomujete, nebo ne.“

Jestliže si to neuvědomujeme, pak s námi být nemusíš, protože efekt je stejný.

„S tím souhlasím. Takže chcete-li to změnit, musíte si uvědomit, že **jsem** s vámi **pořád, až do konce času**.“

Jak to mohu vědět, když „to nevím“ ? (Rozumíš mé otázce ?)

„Rozumím. A odpovídám, že je možné, abys něco věděl, aniž „víš, že to víš“.“

Mohl bys mi to vysvětlit ?

„Zdá se, že jsou lidé, kteří nevědí, ale kteří nevědí, že nevědí. Tito lidé jsou jako děti. Pečuj o ně.“

Zdá se, že jsou lidé, kteří nevědí, ale kteří vědí, že nevědí. Tito lidé jsou ochotní. Uč je.

Zdá se, že jsou lidé, kteří nevědí, ale kteří si myslí, že vědí. Tito lidé jsou nebezpeční. Vyhýbej se jim.

Zdá se, že jsou lidé, kteří vědí, ale kteří nevědí, že vědí. Tito lidé spí. Probud' je.

Zdá se, že jsou lidé, kteří vědí, ale kteří předstírají, že nevědí. Tito lidé jsou herci. Raduj se z jejich společnosti.

A zdá se, že jsou lidé, kteří vědí a kteří to vědí, že vědí. Nenásleduj je. Neboť jestliže vědí, že vědí, pak nechtějí, abys je následoval. Nicméně jim pozorně naslouchej, neboť ti připomenou, co víš **ty**. Proto vám tyto lidi posílám. Proto je voláte.“

Proč by ten, kdo ví, předstíral, že neví ? Kdo by to dělal ?

„Skoro každý. Občas skoro každý.“

Ale proč ?

„Protože všichni máte rádi drama. Vytvořili jste si iluzorní svět, království, v němž můžete vládnout, a stali jste se králi a královnami vašeho dramatu.“

Proč bych si přál v tom dramatu pokračovat. Proč bych jej nechtěl ukončit ?

„Protože drama ti umožňuje hrát všechny verze toho, čím jsi a čím bys chtěl být. Protože je to zajímavé.“

Ty žertuješ. Není nějaký snazší způsob ?

„Samozřejmě že je. A nakonec si jej zvolíš. Zvolíš si jej, jakmile si uvědomíš, že žádné drama není nutné. Přesto v něm budeš někdy pokračovat, aby sis připomněl realitu a abys poučil druhé.

To dělají všichni duchovní učitelé.“

Co nám tito učitelé připomínají a co nás učí ?

„Připomínají vám, že žijete v iluzi. Připomínají sami sobě i druhým, že život je iluze, ale že má smysl a že jakmile jej pochopíte, můžete se svobodně rozhodnout, zda budete žít v iluzi nebo ne. Můžete si zvolit život v iluzi a můžete ji učinit reálnou, nebo si můžete zvolit život v nejvyšší realitě a prožívat ji v každém okamžiku.“

Jak mohu v každém okamžiku prožívat nejvyšší realitu ?

„Buď klidný a věz, že jsem Bůh.

Myslím to doslova.

Buď klidný.

Jedině tak poznáš, že jsem Bůh a že jsem vždycky s tebou. Tak pochopíš, že jsi se mnou totožný. Tak najdeš Stvořitele ve své duši.

Až mě jednou poznáš a začneš mi důvěřovat, milovat mě a přijímat mě - pak už nikdy nebudeš pochybovat, že jsem stále s tebou.

Jak už jsem řekl, přijmi mě. Alespoň jednou denně si uvědom mou existenci. Dělej to teď, když nemusíš, když se ti zdá, že to tvá životní situace nevyžaduje. Ted, když se ti zdá, že nemáš čas. Ted, když se necítíš osamělý. Až **budeš** „sám“, uvědomíš si, že sám nejsi.

Alespoň jednou denně si uvědom své boží spojení se mnou. Už jsem ti vysvětlil jeden způsob, jak to můžeš dělat. Jsou další způsoby. Mnoho dalších způsobů. Bůh je neomezený a neomezené jsou cesty k Bohu.

Jakmile jednou přijmeš Boha, jakmile s ním navážeš spojení, už nikdy je nebudeš chtít ztratit, neboť ti přinese tu největší radost, jakou jsi kdy poznal.

Tato radost je to, co jsem já a co jsi ty. Je to sám život na nejvyšší energetické úrovni. Je to **absolutní vědomí**. Jedině na této úrovni energie můžeš tvořit.“

Dalo by se říci, že je to tvůrčí energie !

„Ano, radost je tvůrčí energie !“

Já si však myslel, že radost je něco, co cítím, jediné když ji rozdávám. Jak mohu cítit tuto radost, když jsem sám se sebou. Když jsem ve spojení jen s Bohem ve své duši ?

„**Jen** ? Řekl jsi „jen“ ?

Říkám ti, že jsi ve spojení se **vším, co existuje**.

Jsi ve spojení s celým jsoucnem.

Nikdy nejsi „sám se sebou“ a nikdy sám se sebou být nemůžeš ! To není možné !

A když si uvědomuješ své věčné spojení s Bohem ve své duši, rozdáváš radost. Dáváš ji mně ! Neboť mou radostí je být s tebou. A mou **největší** radostí je, když si to uvědomuješ.“

Takže já tě vracím tobě, když ti dovolím přinést mi radost ?

„Slyšel jsi někdy lepší definici lásky ?“

Ne.

„A není snad láska to, co je Bůh - co jsme my ?“

Je.

„Správně. Velice správně. Začínáš to chápat. Konečně tomu začínáš rozumět. Opět se připravuješ, jako ses připravoval velkou část svého života. Jsi posel. Ty a mnoho dalších, kteří to začínají chápat - někteří díky tomuto dialogu, jiní svými vlastními způsoby - aby se mohli stát nositeli světla.

Brzy budete všichni mluvit jedním hlasem. Každý člověk je vlastně poslem. Všichni přinášíte světu poselství o životě a o Bohu. Jaké poselství přinášíš ty ? Jaké poselství chceš dnes poslat světu ?

Nastal čas pro Nové evangelium ?“

Ano. Ano, nastal. Někdy se však cítím velmi osamělý. I když připustím, že nikdy nejsem skutečně osamělý, co to změnilo na skutečnosti, že se osamělý cítím ? Co mám dělat, když se cítím osamělý a nemám radost ?

„Když si **představuješ**, že jsi osamělý, máš přijít ke mně.

Přiď ke mně v hloubi své duše. Mluv ke mně z celého svého srdce. Sdružuj se se mnou ve své mysli. Pak budu s tebou a ty si to uvědomíš.

Budeš-li se mnou v každodenním spojení, všechno bude snazší. A i když se mnou nebudeš ve spojení, nikdy tě nezklamou, ale přijdu k tobě, jakmile mě zavoláš. Neboť tohle je můj slib: Ještě než mě zavoláš, budu s tebou.

Neboť jsem s vámi stále, a vaše rozhodnutí zavolat mě pouze zvyšuje vaše vědomí Boha. Jakmile si uvědomíte mou existenci, všechny smutek vás opustí. Bůh a smutek nemohou existovat zároveň, protože Bůh je tou nejvyšší životní energií, kdežto smutek je tou nejnižší energií.

Proto mě **neodmítej**, když k tobě přicházím.“

To je úžasné. Vysvětluješ to tak úžasným způsobem, abychom to pochopili. Ale já si nemyslím, že tě lidé odmítají.

„Odmítáš mě pokaždé, když tě něco napadne a ty to ignoruješ. Odmítáš mě pokaždé, když dostaneš příležitost skoncovat s něčím špatným a když to neuděláš. Odmítáš mě pokaždé, když neodpovíš úsměvem na úsměv neznámého člověka, když jdeš nádhernou nocí a nepodíváš se na oblohu, když jdeš kolem květinového záhonu a nevidíš jeho krásu.

Odmítáš mě pokaždé, když slyšíš můj hlas nebo cítíš přítomnost zesnulého milovaného člověka a myslíš si, že je to pouhá představa. Odmítáš mě pokaždé, když cítíš lásku ve své duši, když slyšíš píseň ve svém srdci nebo vidíš něco krásného ve své mysli a ignoruješ to.

Odmítáš mě pokaždé, když čteš dobrou knihu nebo slyšíš dobré kázání nebo sleduješ dobrý film nebo potkáš dobrého přítele ve správný čas a připisuješ to „šťastné náhodě“.
Řeknu ti tohle: Než kohout třikrát zakokrhá, někteří z vás mě zapřou.“

Já ne ! Já už tě nikdy nezapřu a nikdy tě neodmítnu, když mě k sobě pozveš.

„Moje pozvání platí neustále. A stále víc lidí si uvědomuje tuto životní energii a nikdo ji neodmítá. Dovolujete této síle být s vámi ! A to je dobře. To je velice dobře. Neboť na prahu nového tisíciletí budete sázet semena největšího pokroku, jaký svět kdy viděl.

Dosáhli jste vysoké úrovně technologie a vědy a nyní dosáhnete vysoké úrovně **vědomí**. To bude ten největší pokrok, jaký jste kdy učinili.

Jedenadvacáté století bude dobou probuzení. Setkáte se se Stvořitelem ve své duši. Mnoho bytostí si uvědomí jednotu s Bohem a s veškerým životem. Bude to počátek zlatého věku; bude to věk univerzálního člověka, o němž mluvili ti nejmoudřejší z vás.

Dnes je na světě mnoho takových lidí. Tito učitelé a poslové, duchovní Mistři a vizionáři vám ukazují novou vizi a nabízejí vám nástroje k jejímu vytvoření. Tito vizionáři jsou posly Nového věku.

Můžeš být jedním z nich. Ty, jemuž posílám toto poselství. Ty, který čteš tuto knihu. Je mnoho povolanych, ale málokdo si zvolí tuto cestu.

Co si zvolíš ty ? Budeme hovořit jedním hlasem ?“

Abychom mohli říkat totéž, musíme vědět totéž. Ty jsi však říkal, že jsou lidé, kteří nevědí. Tomu nerozumím.

„Neřekl jsem, že jsou lidé, kteří nevědí. Řekl jsem, že se **zdá**, že jsou lidé, kteří nevědí. Nesmíš soudit podle povrchního zdání.

Vy všichni víte všechno. Nikdo nepřichází na tento svět bez poznání. Neboť vy **jste** poznání. Poznání je to, čím jste. Ale zapomněli jste, čím jste, abyste mohli znovu vytvořit své já. Je to onen proces přetváření, o kterém jsme už mnohokrát hovořili.

Jak si pravděpodobně pamatuješ, v první knize **Hovorů s Bohem** je to vysvětleno velice podrobně. A tak se jen **zdá**, že „nevíte“. Ve skutečnosti jste „zapomněli“.

Jsou lidé, kteří zapomněli a neuvědomují si, že zapomněli.
Jsou lidé, kteří zapomněli a uvědomují si, že zapomněli.
Jsou lidé, kteří zapomněli, ale myslí si, že nezapomněli.
Jsou lidé, kteří nezapomněli, ale neuvědomují si, že nezapomněli.
Jsou lidé, kteří nezapomněli, ale předstírají, že zapomněli.
A jsou lidé, kteří nezapomněli a uvědomují si, že nezapomněli.

Ti, kteří se plně **rozpomenuli**, se opět stali součástí Božího těla.“

PATNÁCTÁ KAPITOLA

Také bych se rád plně rozpomenul. Rád bych se opět spojil s Bohem. Netouží po tom každá lidská duše ?

„Touží. Někteří lidé to nevědí, jiní si „neuvědomují, že to nezapomněli“, ale všichni touží po spojení s Bohem. Někteří v existenci Boha nevěří, ale jejich touha neumírá. Domnívají se, že touží po něčem jiném, ale nakonec si všichni uvědomí, že se chtějí vrátit domů, že se opět chtějí stát součástí Božího těla.

Tito nevěřící si to uvědomí, až zjistí, že nic jiného nemůže uspokojit tuto nejhlubší lidskou touhu. Všechny světské lásky jsou přechodné. Dokonce i celoživotní láska je krátká ve srovnání s věčným životem duše. A to si každá duše uvědomí v okamžiku takzvané smrti. Neboť v tom okamžiku pochopí, že smrt neexistuje, že život je věčný a že jste vždycky byli, jste a vždycky budete.

Až si to duše uvědomí, uvědomí si také přechodnou povahu toho, co považovala za trvalou lásku. A na své příští cestě do hmotného života si uvědomí mnohem snáze a mnohem hlouběji, že všechno, co člověk miluje v hmotném životě je krátkodobé a přechodné.“

V určitém smyslu je to velice deprimující. Kazí mi to radost z lásky. Jak mohu někoho opravdu milovat, když vím, že láska je tak přechodná... tak nesmyslná v celkovém uspořádání vesmíru.

„Neřekl jsem, že láska je nesmyslná. Láska má smysl. Láska **je** smyslem života. Život je vyjádřená láska. To **je** život. Proto je každý akt lásky nejvyšším vyjádřením života. To, že je něco přechodné, neznamená, že je to nesmyslné. Právě přechodnost tomu může dát větší smysl.

Dovol mi, abych ti řekl něco o lásce, a porozumíš mi.

Rozkoše lásky jsou přechodné, ale láska sama je věčná. Rozkoše lásky jsou jen okamžité projevy lásky, která je všude.“

To z lásky nedělá nic radostnějšího.

„Promluvme si o tom, jak do toho zapadá radost. Miluješ někoho v tuto chvíli ?“

Ano. Miluji hodně lidí.

„A máš nějakou partnerku ?“

Ano. Nancy. Jak jistě víš.

„Vím, ale snažím se vést tě krok za krokem.“

Tak dobře.

„A máš s touhle Nancy sexuální styk ?“

Ovšem, a jaký !

„A jsou vaše sexuální rozkoše trvalé, ustavičné a nekonečné ?“

To bych si přál.

„Myslím, že by sis to opravdu nepřál, kdybys o tom přemýšlel. Takže sexuální rozkoše jsou přechodné a dočasné, že ano ?“

Ano. Občasné a dočasné.

„A netrvají dlouho.“

To záleží na tom, jak dlouho se nevidíme.

„Cože ?“

Jen žertuji. Ne, netrvají moc dlouho.

„Mají proto menší smysl ?“

Ne.

„Jsou proto míň příjemné ?“

Ne.

„Takže říkáš, že tvoje láska k Nancy je věčná, ale tvé projevy lásky jsou občasné, přechodné a krátkodobé, že ano ?“

Už vidím, kam míříš.

„To je dobře. Jde tedy o to, čeho chceš dosáhnout ?

Chceš dosáhnout stadia, kde se jako věčná bytost nemůžeš radovat z přechodných rozkoší lásky, protože jsou přechodné ? Nebo chceš dosáhnout hlubšího porozumění, které ti umožní „opravdu milovat“ to, co miluješ, když to miluješ, přestože víš, že rozkoše lásky jsou přechodné ?

Chceš-li dosáhnout hlubšího porozumění, pak směřuješ k mistrovství, neboť Mistři vědí, že láska k životu a ke všemu, co život nabízí v každém okamžiku, je vyjádřením Božství.

Tohle je druhý postoj Boha. Bůh opravdu miluje každého a všechno.“

Ano, znám tento postoj a uvědomuji si, jak může změnit můj život. To mi nemusíš vysvětlovat. Víím, co to znamená opravdu milovat.

„Opravdu to víš ?“

Myslím, že ano.

„Víš, co to znamená opravdu milovat ?“

Ano. Znamená to milovat každého bezpodmínečně a neomezeně.

Co to znamená ?

To se snažím zjistit každý den. Objevuji to v každém okamžiku.

„Bylo by lepší, kdybys to v každém okamžiku vytvářel. Život není objevování, život je proces tvoření.“

Jak mám v každém okamžiku vytvářet zážitky bezpodmínečné a neomezené lásky ?

„Neznáš-li odpověď na tuto otázku, pak nemůžeš tvrdit, že víš, co to znamená opravdu milovat. Možná víš, co ta slova říkají, ale nevíš, co znamenají. Ve skutečnosti neznamení nic.“

Stejně jako slovo „lásky“.

Nebo věta „Miluji tě“.

„Ano. Lidé to říkají, ale málokdo ví, co to znamená - co to **skutečně** znamená - někoho milovat. Lidé vědí, co to znamená někoho potřebovat, něco od někoho chtít. Vědí dokonce, co to znamená být ochoten něco nabídnout za to, co chtějí nebo potřebují, ale nevědí, co to znamená někoho opravdu milovat.“

Mnoha lidem dělají tato slova potíže.“

Mně také, samozřejmě. Pokud jde o lásku, můj život je hrozný. Nikdy jsem nevěděl, co to znamená skutečně milovat, a myslím, že to dodnes nevím. Mohu ta slova vyslovit, ale neumím je prožívat. Může někdo opravdu milovat bezpodmínečně a neomezeně ? Je toho člověk vůbec schopen ?

„Někteří lidé toho schopni jsou. Těmto lidem se říká Mistři.“

Takže já nejsem Mistr.

„Ty jsi Mistr ! Všichni jste Mistři ! Jenže ty si to neuvědomuješ. Jsi však na nejlepší cestě k mistrovství, můj synu.“

Rád bych tomu věřil.

„Já také.“

Ještě donedávna jsem o lásce nevěděl vůbec nic. Myslel jsem si ovšem, že vím všechno. Ale nevěděl jsem nic a můj život to dokazoval. A ty jsi mi teď dokázal, že dodnes nic nevím. Sice dobře mluvím, ale nejsem žádný přeborník.

Nepíši tu o svých důležitých vztazích ani o svých manželstvích, protože respektuji soukromí lidí, jimž jsem ublížil. Píši jen o sobě. Mohu však říci, že jsem se ve svých milostných vztazích dopustil téměř všeho (kromě fyzického násilí), co člověk může udělat, aby druhému ublížil. Udělal jsem téměř všechny chyby, jichž je člověk schopen. Byl jsem sobecký, necitlivý a bezohledný.

Poprvé jsem se oženil ve svých jedenadvaceti letech. Samozřejmě jsem si myslel, že jsem dospělý a že vím všechno o lásce. Ve skutečnosti jsem nevěděl nic. Možná jsem věděl

hodně o sobectví, ale o lásce jsem nevěděl nic.

Žena, která měla tu smůlu, že si mě vzala za manžela, se domnívala, že si bere sebevědomého, citlivého a milujícího muže. Místo toho dostala panovačného sobce, který si stejně jako jeho otec myslel, že je pánem, a který si posiloval sebevědomí tím, že ponižoval druhé.

Krátce po svatbě jsme odjeli na nějaký čas na jih a potom jsme se opět vrátili do Annapolis. Vášnivě jsem se účastnil kulturního života města. Byl jsem jedním ze zakladatelů organizace pro tvůrčí umění. Byl jsem také členem malé skupiny, která organizovala první umělecký festival v Annapolis.

Díky své práci a dalším „povinnostem“ jsem neměl čas na manželku a děti. Tři až čtyři večery týdně a téměř každý víkend jsem byl mimo domov. „Milovat“ pro mě znamenalo „starat se“ o rodinu a být ochoten dělat všechno, co je k tomu zapotřebí. Tuto ochotu jsem měl. Nikdo mě nikdy nemusel připomínat mé povinnosti. Nicméně jsem si myslel, že začínají o končí mou peněženkou - protože tak začínaly a končily pro mého otce.

Teprve když jsem byl starší, uvědomil jsem si, že otec pro mě dělal víc, než jsem byl dřív ochoten uznat. Šil mi pyžama (uměl neuvěřitelně dobře šít na šicím stroji), pekl mi jablečné záviný (nejlepší na světě), jezdil se mnou na výlety (stal se vedoucím skautů), bral mě s sebou na cesty do Kanady, Washingtonu a jinam, učil mě fotografovat a dělal pro mě mnoho dalších věcí.

Postrádal jsem u něho však jakékoli fyzické nebo slovní projevy lásky. Nikdy mi neřekl, „miluji tě“, a nikdy mě neobjal. Když jsme na vánoce nebo k narozeninám dostali krásné dárky a matka nám řekla, abychom otce „objali“, vždycky jsme to udělali co nejrychleji. Byla to velice povrchní důvěrnost.

Pro mě byl otec zdrojem autority, zatímco matka byla zdrojem lásky.

Otcova rozhodnutí často závisela na okamžité náladě a byla velice přísná, zatímco matka byla hlasem soucitu, trpělivosti a shovívavosti. Vždycky jsme za ní chodili s žádostmi, aby nám pomohla obejít otcova nařízení. Ona to často udělala. Matka a otec hráli velice dobře hru na dobrého a zlého policajta.

Myslím, že to byl typický model rodinné výchovy ve čtyřicátých a padesátých letech, a já jej prostě přijal v šedesátých letech. Některé věci jsem však změnil. Kdykoli jsem byl doma, stále jsem svým dětem opakoval, že je miluji, a často jsem je objímal a líbal. Jenže jsem doma nebyl moc často.

V dětství jsem se naučil, že povinností ženy je „být s dětmi“, zatímco muž odchází z domova a „něco dělá“. Já nakonec „dělal“ to, že jsem si užíval s jinými ženami. To vedlo k ukončení mého prvního manželství a k začátku druhého.

Nikdy jsem však nebyl pyšný na to, co dělám, a můj hluboký pocit viny se postupně prohluboval. Mnohokrát jsem se své první ženě omluvil a protože je velmi laskavá, zůstali jsem vždycky přáteli. Nicméně si uvědomuji, že jsem jí ublížil, a přál bych si, aby se to dalo napravit.

Moje druhé manželství se nevydařilo a vedlo k třetímu - které také skončilo nezdarem. Zdá se, že moje manželství nikdy nemělo dlouhé trvání, protože jsem se domníval, že smyslem lidských vztahů je dostávat a ničeho se nevzdávat.

Stejně jsem chápal i milostné vztahy. Zdálo se mi, že milostný vztah ode mě vyžaduje, abych ze sebe dával tak dlouho, až mi nakonec nic nezbyde. To jsem ovšem nechtěl, ale zároveň jsem věděl, že nemohu být šťastný bez partnerky. Takže všechno vždycky záleželo na tom, co jsem byl ochoten zaplatit za jistotu trvalého zdroje přátelství a lásky (to jest sexu). Jak už jsem řekl, nejsem na to nijak pyšný. Snažím se teď mluvit upřímně. Moje přítelkyně Mary Morrisseyová, zakladatelka „Living Enrichment Center“ ve Wilsonvillu v Oregonu, říká, že jsem uzdravující se muž.

Na konci třetího manželství jsem se domníval, že začnu jinak, ale musel jsem projít dvěma dalšími manželstvími, než jsem se to naučil. Během té doby jsem měl sedm dalších dětí - čtyři s ženou, s níž jsem žil dlouhou dobu, aniž jsem si ji kdy vzal.

Říci, že jsem se choval nezodpovědně, by bylo velice shovívavé. Nicméně jsem vždycky věřil, že každé moje manželství bude trvalé, a snažil jsem se dělat všechno, aby fungovalo. Vzhledem k tomu, jak málo jsem chápal, co je opravdová láska, dnes si uvědomuji, jak prázdná byla má slova.

Byl bych rád, kdybych mohl říci, že mé chování se omezovalo jen na mé manželství, ale to bych neřekl celou pravdu. Během svých manželství jsem se stýkal s mnoha dalšími ženami a choval se stejně sobecky a nezodpovědně.

Ačkoli si dnes uvědomuji, že v partnerských vztazích nejsou žádné oběti a žádní ničemové a že celý život je spoluvytváření, přesto uznávám, jak pochybnou roli jsem hrál.

Uvědomuji si své zlozvyky, jichž jsem se zbavil až po třiceti letech, a nesnažím se nic zastírat aforismy nového věku.

Proto není překvapující, že jsem v devětačtyřiceti letech zjistil, že jsem úplně sám. Jak už jsem řekl, moje kariéra ani zdraví nebyly o moc lepší než můj milostný život. Představ si, jak jsem se cítil, když se blížily mé padesáté narozeniny. A tak jsem se probudil uprostřed jedné únorové noci v roce 1992 a začal jsem psát svůj rozhněvaný dopis Bohu.

Nemohu ti vysvětlit, co to pro mě znamenalo, že mi Bůh odpověděl.

„Myslím, že si to dovedu představit.“

Často se ptám sám sebe, proč se to stalo právě mně. Nezasloužím si to.

„Každý si zaslouží hovořit s Bohem ! Proto jsem ti odpověděl ! Nikdy bych tě nepřesvědčil „pouhým kázáním“.“

Ale proč sis vybral právě mě ? Je přece mnoho dalších lidí, kteří žijí nedokonalým životem. Proč sis vybral mě ? Na to se mě ptá mnoho lidí. „Proč si Bůh vybral tebe a ne mě ?“

„A co na to odpovídáš ?“

Říkám jim, že Bůh hovoří ke každému. Otázkou není, ke komu mluví, otázkou je, kdo naslouchá.

„Výborně. To je skvělá odpověď.“

Proč by nebyla. Dal jsi mi ji ty. Ale teď mi odpověz na otázku, kterou jsem ti dal před chvílí. Jak mohu bezpodmínečně a neomezeně milovat v každém okamžiku ? Jak mohu milovat jako Bůh ?

„Milovat znamená chovat se naprosto přirozeně. Milovat je přirozené. Není to normální, ale je to přirozené.“

Jaký je v tom rozdíl ?

„Slovem „normální“ označujete to, co je obvyklé a běžné. Slova „přirozené“ užíváte k označení základní povahy něčeho. Základní povahou člověka je milovat všechno a všechny, ačkoli to **normálně** neděláte.“

Proč ne ?

„Protože vás celý život učili, abyste se chovali **proti své přirozenosti** - to jest nepřirozeně.“

Ale proč ? Proč nás to učili ?

„Protože lidé vždycky věřili, že je nutno krotit a omezovat přirozenou povahu člověka, neboť se domnívali, že je špatná a zlá. Proto se od lidí vyžaduje, aby přijali „normální“ způsoby chování, které nejsou přirozené. Za „přirozené“ se považovalo být hříšným, požitkářským nebo dokonce nebezpečně zlým. Ten, kdo dovolil, aby ho druzí viděli v „přirozeném“ stavu, byl považován za hříšného.“

Tak je tomu dodnes. Některé časopisy jsou stále ještě považovány za „obscénní“. Koupat se na plovárně nahý je považováno za „úchylnost“. Za „úchylné“ jsou považováni i lidé, kteří chodí nazí ve svém vlastním bytě nebo na své vlastní zahradě.

A jde to mnohem dál, než je obnažování vlastního „přirození“. V některých zemích nesmějí ženy ukázat ani svou tvář, zápěstí nebo kotníky.

To je ovšem pochopitelné. Pokud jsi někdy viděl krásné ženské kotníky, snadno pochopíš, proč tolik lidí věří, že musejí být zahalené před zraky veřejnosti. Kotníky mohou být velice provokativní a některé lidi nutí přemýšlet o S-E-X-U.

Samozřejmě že jen žertuji. Ale některé země a některé rodiny jsou velmi represivní.

„A potlačujete i další přirozené vlastnosti lidské povahy. Bráníte lidem, aby mluvili pravdu, ačkoli je to naprosto přirozené. Učíte lidi, aby nedůvěřovali vesmíru, ačkoli taková důvěra je naprosto přirozená. Nechcete, aby se lidé radovali, zpívali a tančili, ačkoli každá kost ve vašem těle chce vybuchnout radostí z toho, čím jste !

To všechno děláte, protože se bojíte, že byste mohli zranit sebe nebo druhé, kdybyste dali volný průchod svým přirozeným tendencím. Bojíte se, protože věříte, že člověk je od přírody zlý. Domníváte se, že jste se narodili „v hříchu“, a věříte že vaše povaha je od přírody špatná.

To je nejdůležitější představa, kterou jste si o sobě kdy utvořili a kterou se snažíte realizovat. Protože nechcete být špatní, snažíte se být za každou cenu dobří. Život vám **ukázal**, že se v tomto ohledu nemýlíte, a proto jste tuto představu přijali. Tak to prostě **je**, říkáte, a protože to nestále opakuje, nakonec to tak opravdu je.

Dokud nezměníte svou představu o tom, čím jste jako lidé, nikdy nebudete schopni opravdové lásky, neboť neumíte milovat ani sami sebe.

Chcete-li opravdu milovat druhé, musíte se nejdřív naučit milovat sami sebe. A to se nenaučíte, dokud budete věřit, že jste se narodili v hříchu a že jste od přírody zlí.

Tato otázka - jaká je povaha člověka - je dnes nejdůležitější otázkou, před kterou lidstvo stojí. Věříte-li, že člověk je od přírody nedůvěryhodný a zlý, pak vytváříte společnost, která na základě tohoto názoru přijímá represivní zákony a nařízení. Věříte-li, že člověk je od přírody důvěryhodný a dobrý, vytváříte společnost, ve které není třeba represivních zákonů a nařízení. Společnost založená na nedůvěře omezuje svobodu, kdežto společnost založená na důvěře svobodu posiluje.

Bůh je milující, protože je svobodný. Být svobodný znamená být radostný, neboť svoboda dává prostor radostnému životu. Svoboda je přirozeností Boha. Je také přirozeností lidské duše. Nejste-li svobodní, nemůžete být radostní - a nemůžete opravdu milovat.“

Myslím, že to je velmi důležité, neboť jsi o tom už mluvil. Říkáš, že opravdu milovat znamená být naprosto svobodný.

„Ano. A také to znamená dovolit druhým, aby byli naprosto svobodní.“

Chceš říct, že bychom měli každému dovolit, aby si dělal, co chce ?

„Ano. Přesně to chci říct. Pokud jste toho vůbec schopni.

Tak miluje Bůh.

Bůh dovoluje.

Já dovoluji každému, aby si dělal, co chce.“

Bez ohledu na následky ? Beztrestně ?

„Následky a trest jsou dvě různé věci.

Jak už jsem několikrát opakoval, v mém království neexistuje trest. To ovšem neznamena, že neexistují důsledky.

Důsledek je přirozený výsledek, trest je normální výsledek. Trestat je ve vaší společnosti normální. Nenormální je dovolit, aby se projevil přirozené důsledky.

Tresty jsou vaším prohlášením, že nemáte trpělivost čekat na přirozené výsledky.“

Chceš snad říct, že by nikdo neměl být za nic trestán ?

„To musíte rozhodnout sami. Ve skutečnosti to děláte každý den.

Musíte uvažovat o tom, jakým způsobem lze nejlépe změnit chování společnosti a každého jejího člena. To je ostatně cílem trestání. Trestat za účelem odplaty vám nepomůže vytvořit takovou společnost, jakou chcete vytvořit.

Vysoce vyspělé společnosti vědí, že trestáním se lidé moc nepoučí. Proto došly k závěru, že důsledky jsou lepším učitelem.

Všechny živé bytosti znají rozdíl mezi trestem a důsledky.

Trest je uměle vytvořený výsledek. Důsledek je přirozený výsledek.

Tresty jsou ukládány z vnějšku. Jsou ukládány někým, kdo uznává jiné hodnoty než potrestaný. Důsledky jsou zakoušeny uvnitř vaší duše.

Trest je rozhodnutí druhého, že někdo udělal něco špatně. Důsledky jsou však vaším vlastním poznáním, že něco nefunguje. To znamená, že to neprodukuje žádoucí výsledky.“

Jinými slovy, tresty nás nemohou nic naučit, neboť je považujeme za něco, co nám dělá někdo jiný. Mnohem líp se učíme z důsledků, neboť víme, že jsou něčím, co si děláme sami.

„Přesně tak. Pochopil jsi to správně.“

A nemůže být trest důsledkem ? Nejde nám právě o to ?

„Trest je uměle vytvořený důsledek, nikoli přirozený výsledek. Tím, že budete říkat trestu důsledek, nic nezměníte. Tomu uvěří jen velmi naivní člověk, a ani ten ne na dlouho.

To však mnoha rodičům nebrání v tom, aby to dělali. Nejhorší trest, který jste si vymyslili, je odmítat dětem lásku. Ukazujete svým dětem, že když se nebudou chovat tak, jak si přejete, přestanete je milovat. Tímto způsobem se snažíte je ovládat a měnit jejich chování.

To by Bůh nikdy neudělal.

Vy však svým dětem říkáte, že to dělám - bezpochyby proto, abyste ospravedlnili své vlastní chování. Řeknu ti tohle: skutečná láska si neklade žádné podmínky. To znamená, že když opravdu miluješ, snášíš i to nejhorší chování. Znamená to ještě víc. Znamená to, že žádné chování **neoznačuješ** za „špatné“.“

Erich Segal měl tedy pravdu. Láska znamená, že se nemusíš omlouvat.

„Správně. Je to však velice vznešená zásada, kterou se řídí jen velmi málo lidí.“

Většina lidí si ani nemyslí, že by to dělal Bůh.

„A mají pravdu. Já to nedělám.“

Cože ?

„Já tím **jsem**. Nikdo nemusí dělat to, čím je, neboť tím prostě **je**.

Já jsem láska, která si neklade žádné podmínky a nezná žádná omezení.

Já miluji každého. To znamená, že každému dávám naprostou svobodu být, dělat a mít, co si přeje.“

I když víš, že je to pro něho špatné ?

„Nemůžeš rozhodovat za druhé.“

Ani za své děti ?

„Jsou-li dostatečně dospělí, pak ne. A jsou-li ještě nedospělí, pak je k dospělosti nejrychleji dovedeš tím, že jim dáš svobodu činit co nejvíc samostatných rozhodnutí.

To dělá láska. Láska nikoho neomezuje. To, čemu říkáte potřeba a co si často pletete s láskou, dělá pravý opak. Potřeba omezuje. Podle toho poznáš rozdíl mezi láskou a potřebou. Láska neomezuje nikdy.“

Takže abych mohl opravdu milovat, nesmím nikoho omezovat ?

„Mimo jiné. Musíš se vzdát všech očekávání, nesmíš od svých milovaných nic vyžadovat a nesmíš je v ničem omezovat. Neboť když je omezuješ, necítí se milováni. Ne opravdu.

Ani ty se tak necítíš. Nemiluješ se opravdu, když se v čemkoli omezuješ.

Uvědom si, že tvé osobní volby tě neomezují. Proto nepovažuj svá rozhodnutí za omezení. Starej se o své potomky a všechny své blízké, poskytuj jim veškeré informace, které jim pomohou činit správná rozhodnutí - to jest rozhodnutí, jež vedou k žádoucímu cíli: šťastnému životu.

Sdílej s nimi všechny své zkušenosti. Předávej jim všechny své vědomosti. Nikdy jim však nevnucuj své názory a rozhodnutí. Nepřestávej projevovat svou lásku, ani když udělají něco, s čím nesouhlasíš. Svou lásku projevuj nejvíc právě tehdy, když si myslíš, že jejich rozhodnutí jsou špatná.

Tomu se říká soucit a neexistuje nic krásnějšího.“

Co ještě musí dělat člověk, který opravdu miluje ?

„Musí žít vědomě v každém okamžiku. Musí být otevřený a upřímný. Musí být ochoten vyjadřovat veškerou lásku, kterou má ve svém srdci. Opravdu milovat znamená **nic** neskrývat.“

A ty si myslíš, že obyčejný člověk, jako jsem já, je takové lásky schopen ? Myslíš, že jsme takové lásky všichni schopni ?

„Láska je víc než to, čeho jste schopni. Láska je to, co **jste**. Láska je podstatou toho, čím jste. Takže to nejobtížnější je popírat svou přirozenost. Vy to však děláte každý den. Proto je váš život tak těžký. Když se rozhodnete být tím, čím opravdu jste - což je bezpodmínečná a neomezená láska - váš život se stane opět snadným. Zmizí všechn zmatek a vy dosáhnete klidu.

Takového klidu lze dosáhnout kdykoli. Stačí si položit jednoduchou otázku:

Co by teď udělala láska ?“

Opět ta kouzelná otázka ?

„Ano. Je to kouzelná otázka, protože vždycky budeš znát odpověď. Je to otázka, která tě očistí a zbaví tě všech pochybností a strachu. Naplní tvou mysl moudrostí duše.“

Jak výstižná formulace.

„Pravdivá. Když si položíš tuto otázku, **okamžitě** budeš vědět, co máš udělat. Budeš to vědět v jakékoli situaci a za jakýchkoli okolností. Odpověď ti bude dána. Neboť ty **jsi** tou odpovědí a když si položíš tuto otázku, bude ti to naprosto jasné.“

Co když budu klamat sám sebe ? Nemohu se klamat ?

„Nepochybuji o správnosti odpovědi, která tě okamžitě napadne. Neboť pak by ses klamal - a dělal ze sebe blázna. Nech se vést láskou při jakémkoli rozhodování a nejdeš klid.“

ŠESTNÁCTÁ KAPITOLA

Co to znamená být naprosto přijímající, přející a vděčný ? Tyto tři poslední postoje Boha mi nejsou zcela jasné - zvláště ne čtvrtý a pátý.

„Být naprosto přijímající znamená přijímat všechno, co se děje v tomto okamžiku. Znamená to nic neodmítat, všechno milovat, jako by to bylo tvé vlastní. Neboť **to je** tvé. Všechno je tvůj vlastní výtvar a ty jsi s ním spokojen.

Pokud s ním spokojen nejsi, pak se bráníš tomu, co jsi vytvořil, a to, **čemu se bráníš, trvá**. Proto se raduj z přítomné situace a chceš-li ji změnit, proživej ji jiným způsobem. Vnější okolnosti se nemusí změnit, ale navždy se změní tvůj vnitřní zážitek.

Uvědom si, že právě o to ti jde. Nezapýváš se vnějšími okolnostmi, ale vnitřními prožitky. Nesnaž se měnit vnější svět. Vytvářej si svůj vnitřní svět podle svého přání. To mám na mysli, když říkám, že jsi v tomto světě, ale nepocházíš z něj. To je dokonalý život.“

Jinými slovy říkáš, že bych měl přijímat i to, co se mi nelíbí.

„Přijímat něco neznamená odmítat to změnit. Je to právě naopak. Nemůžeš změnit to, co nepřijmeš - ani ve svém nitru, ani ve vnějším světě.

Přijímej všechno jako projev božství ve své duši. Pak se prohlás za stvořitele a snaž se to změnit. Jedině tak si uvědomíš svou tvůrčí sílu.

Přijmout něco neznamená souhlasit s tím. Znamená to prostě přijímat to jako realitu.“

Ty bys chtěl, abychom přijali i d'ábla, že ano ?

„Jak jinak mu můžete pomoci ?“

O tom jsme už mluvili.

„Ano, a budeme o tom mluvit znovu. Znovu a znovu ti budu opakovat tyto pravdy. A ty je budeš znovu a znovu poslouchat, až je nakonec uslyšíš. Máš-li dojem, že se opakuji, pak je to proto, že se opakuješ **ty**. Opakuješ všechno chování, které ti způsobilo bolest a utrpení. Nad svým d'áblem však můžeš zvítězit.

Samozřejmě že neexistuje žádný d'ábel - jak už jsme mnohokrát opakovali. Ale teď hovoříme metaforicky.

Jak můžeš změnit to, co odmítáš ? Aby ses něčeho mohl zbavit, musíš to nejdřív přijmout.“

Myslím, že ti nerozumím. Vysvětli mi to.

„Nemůžeš odhodit něco, co nemáš. Přináším ti dobré zprávy.

Bůh přijímá všechno.
Lidé jsou velmi vybíraví.

Lidé milují jeden druhého, dokud ten druhý neudělá něco, s čím oni nesouhlasí. Milují svůj svět, dokud se jim líbí. Milují mě, dokud jim to vyhovuje.

Bůh není vybíravý. Bůh všechno přijímá. Všechny a všechno.

Bůh nedělá žádné výjimky.“

Přijímat všechno je jako všechno milovat.

„Je to totéž. Jen různými slovy popisujeme tutéž zkušenost. Láska a přijímání **je** totéž.

Abys mohl něco změnit, nejdřív musíš připustit, že to existuje. Abys mohl milovat, musíš udělat totéž.

Nemůžeš milovat tu část svého já, o které tvrdíš, že neexistuje. Odmítáš mnoho částí svého já, které nechceš přijmout. A protože je odmítáš, nemůžeš milovat sám sebe - a tudíž ani druhé.“

Deborah Fordová o tom napsala krásnou knihu, která se jmenuje „The Dark Side of the Light Chasers“ (Stinné stránky hledačů světla). Kniha pojednává o lidech, kteří hledají Světlo, ale nevědí, co dělat se svou vlastní „temnotou“. Nevidí její potenciál. Tuto knihu doporučuji všem, neboť může změnit život mnoha lidí. Velice srozumitelně vysvětluje, proč je přijímání reality takovým požehnáním.

„Je to skutečné požehnání ! Bez něj bys ztratil sebe i druhé. Tím, že miluješ a přijímáš realitu, žehnáš všem lidem, s nimiž se setkáš. Když opravdu miluješ a přijímáš lidi, takové, jací jsou - rozdáváš všem radost.

Všechno je spojeno se vším ostatním a ty začínáš chápat, že všech pět postojů Boha je vlastně jedno a totéž. Tyto postoje **jsou** Bohem.

Aspekt Boha, který všemu žehná, je ten aspekt, který nic neodsuzuje. Bůh neodsuzuje, Bůh chválí. Všichni si zasloužíte chválu za to, že se snažíte být tím, čím opravdu jste.“

Kdykoli se stalo něco špatného, moje matka říkala: „Bože požehnej tomu !“ Všichni ostatní by řekli: „K čertu s tím !“

Jednou jsem se jí zeptal, proč to říká. Matka se na mě překvapeně podívala, jako by nemohla pochopit, jak se na něco takového mohu ptát. Pak mi s trpělivostí člověka, který něco vysvětluje malému dítěti, řekla: „Jedině požehnáním se něco zlepší.“

„Tvoje matka byla velmi moudrá žena. Chápala mnoho věcí.

Teď jdi a žehnej všemu ve svém životě. Nezapomínej, že vám posílám jen anděly a zázraky.“

Jak mám všemu žehnat ? Nevím, co to znamená ?

„Když něčemu věnuješ svou energii nebo své nejlepší myšlenky, dáváš tomu své požehnání.“

A měl bych věnovat svou energii a své myšlenky něčemu, co nenávídím ? Například válce ? Násilí ? Chamtivosti ? Lidem, kteří nejsou dobří ? Nelidské politice ? To nechápu. Ničemu takovému nemohu dát své „požehnání“.

„K tomu, aby se takové věci mohly změnit, potřebuji tvou energii a tvé nejlepší myšlenky. Copak to nechápeš ? Odsuzováním nic nezměníš.“

Nemám odsuzovat vraždění, násilí, nenávist a chamtivost ?

„Nemáš odsuzovat nic.“

Vůbec nic ?

„Vůbec nic. Neposlal jsem vám snad učitele, kteří vám říkali: „Přestaňte soudit a nebudete souzeni, přestaňte odsuzovat a nebudete odsuzováni ?“ “

Jestliže nic neodsuzujeme, znamená to, že se vším souhlasíme.

„Nic neodsuzovat neznamená nesnažit se něco změnit. To, že něco neodsuzuješ, ještě neznamená, že s tím souhlasíš. Znamená to jen, že to nechceš odsuzovat. Vždycky si můžeš vybrat něco jiného.

Rozhodnutí něco změnit nemusí vždycky vycházet z hněvu. Naopak, **čím méně jste rozhněvaní, tím více toho můžete změnit.**

Lidé často užívají hněvu jako ospravedlnění své snahy něco změnit. Užívají svého nesouhlasu jako ospravedlnění svého hněvu. Děláte ze všeho příliš velké drama. Vidíte ve všem zlé úmysly, abyste mohli ospravedlnit své soudy.

Mnoho z vás tak končí své manželské vztahy. Ještě jste se nenaučili jednoduše říci: „Současný stav našeho manželství mi nevyhovuje.“ Místo toho se nejdříve snažíte najít zlý úmysl, pak odsuzujete a nakonec se rozzlobíte, abyste jaksi ospravedlnili změnu, kterou chcete provést. Jako byste bez hněvu nemohli dosáhnout toho, co chcete. Nemůžete změnit to, co se vám nelíbí. A proto všechno dramatizujete.

Řeknu ti tohle: žehnej, žehnej, žehnej svým nepřátelům a modli se za ty, kteří tě pronásledují. Dávej jim svou energii a své nejlepší myšlenky.

Toho nebudeš schopen, dokud nepochopíš, že každý člověk a každá situace je požehnáním. Jakmile si to uvědomíš, začneš být vděčný. Budeš vděčný - čtvrtý postoj Boha - a kruh se uzavře.“

Pocit vděčnosti je velice důležitý, že ano ?

„Ano. Vděčnost je postoj, který všechno mění. Být za něco vděčný znamená nebránit se tomu a uznat to jako dar, který nemusí být okamžitě zjevný.

A navíc, jak už jsem řekl, vděčnost, kterou projevíš **předem**, je mocným nástrojem, jenž ti pomáhá vytvářet realitu. Taková vděčnost je známkou dokonalosti.“

Vděčnost je tak účinná, že by měla být na prvním místě.

„Nádhera pěti postojů Boha, stejně jako sedmi kroků k Bohu, je v tom, že **jejich pořadí lze obrátit**. Bůh je vděčný, žehnající, přijímající, milující a radostný.“

Ted' je vhodný čas, abych opakoval svou oblíbenou modlitbu. Děkuji ti, Bože, že jsi mi pomohl pochopit, že tento problém už byl vyřešen.

„Ano, je to velice účinná modlitba. Až se příště octneš v problematické situaci, vyjádři svou vděčnost nejen za řešení problému, ale také za samotný problém. Tím okamžitě změníš svůj postoj.

Pak situaci požehnej, jako to dělala tvoje matka. Dej jí svou energii a své nejlepší myšlenky. Tím obtížnou situaci změníš v příležitost.

Pak ji přijmi a neodporuj zlu. Neboť to, čemu se bráníš, trvá. Změnit můžeš jen to, co jsi přijal. Miluj i tu nejhorší situaci, neboť svou láskou ji můžeš doslova „umilovat k smrti“.

A nakonec se raduj, neboť dokonalý výsledek je na dosah ruky. Nic ti nemůže vzít radost, neboť radost je to, čím jsi a čím vždycky budeš. Proto ke každému problému přistupuj s **radostí**.“

Jak zpívala Anna v muzikálu „The King and I“ (Král a já): „Kdykoli mám strach, držím hlavu vzhůru a pískám si veselou melodii, aby nikdo nepoznal, že se bojím.“

„Pískám si veselou melodii a její radost mě vždycky přesvědčí, že se nebojím !“

„To je ono. Pochopil jsi to.“

Jeden můj přítel se tak chová stále. Léčí lidi tím, že jim vysvětluje, jak snadno a rychle mohou změnit svůj postoj, a ukazuje jim, jak taková změna zlepší jejich život. Jmenuje se Gerald G. Jampolsky a napsal průkopnickou knihu „Love Is Letting Go of Fear“ (Milovat znamená zbavit se strachu)

Jerry založil v Sausalitu Středisko pro léčení postojů, které má dnes sto třicet poboček po celém světě. Nikdy jsem nepoznal laskavějšího člověka. Jerry má pozitivní postoj ke všemu. Ke všemu. Nikdy jsem od něho neslyšel pesimistické slovo. Jeho postoj k životu mě inspiruje.

Nancy a já jsme jednou byli u Jerryho a jeho báječné ženy Diany Cirincioneové na několikadenní návštěvě. Jak už se v životě stává, nemohl jsem se shodnout s jedním z ostatních hostů. Protože jsem se právě vrátil z dlouhé cesty a byl jsem naprosto vyčerpaný, nezvládal jsem tu situaci příliš dobře.

Jerry si všiml, že jsem nervózní, a zeptal se mě, zda pro mě může něco udělat. Každý, kdo Jerryho zná, ti řekne, že tohle je jeho obvyklá otázka, kdykoli vidí, že se někdo necítí dobře.

Řekl jsem mu, že si nerozumím s jedním z hostů, a Jerry mi okamžitě navrhl, abychom si o tom všichni společně s Dianou a s tím hostem - promluvili a pokusili se najít nějaké řešení. Pak se mě zeptal: „Chceš tu situaci zlepšit, nebo chceš být i nadále otrávený ?“

Řekl jsem mu, že otrávený být nechci, ale že se svého negativního pocitu nemohu zbavit. „Všechno závisí na tvém postoji,“ řekl Jerry velice laskavým a klidným hlasem. „Pravděpodobně z toho všeho vzejde něco velice pozitivního. Promluvíme si o tom a uvidíme.“

Během rozhovoru jsme s pomocí Diany a Jerryho učinili první kroky na cestě k usmíření. Byl jsem rád, že tam Jerry byl ve chvíli, kdy jsem ztratil spojení se svým vnitřním já. Diana a Jerry nám nejen pomohli vzájemné antipatie překonat, ale také mi ukázali, jak užívat jejich

metodu v každodenním životě.

Ne všichni můžeme být s Jerry, když se necítíme dobře, ale všichni můžeme použít jeho moudrost. Proto mám radost z jeho nové knihy „Forgiveness: The Greatest Healer of All“ (Odpouštění: Největší léčitel).

Jerry Jampolský se liší od většiny ostatních lidí svým pozoruhodným postojem. Jeho postoj léčí všechno; Jerrymu dokonce vyléčil zrak.

Jerry měl nějaké zdravotní potíže, které měly nepříznivý vliv na jeho zrak. Právě když jsme u něho byli na návštěvě, měl jít na operaci, jejíž výsledek nebyl ani zdaleka jistý. Ve skutečnosti mohl přijít o zrak v jednom oku.

Zdalo se však, že si Jerry nedělá příliš velké starosti. Ani o tom nepřemýšlel. Vůbec o tom nemluvil a pamatuji si, že odešel do nemocnice s úsměvem. „Všechno bude v pořádku,“ prohlásil, „ať to dopadne jakkoli.“

Toho dne jsem se něco dověděl od Mistra.

„Něco přijmout neznamená s tím souhlasit. Znamená to prostě přijmout realitu.“

Ano. Viděl jsem, jak Jerry situaci přijal a jak jí žehnal.

„Když něčemu dáš svou energii a své nejlepší myšlenky, dáváš tomu své požehnání.“

Když jsi hovořil o pěti postojích Boha, okamžitě jsem si vzpomněl na Jerryho, neboť on takové postoje má.

Lidé se mě stále ptají, jak se změnil můj život od té doby, co byly publikovány mé knihy. Setkání s Jerryem bylo jednou z těch změn. Osobní styk s mnoha lidmi, které jsem dlouho obdivoval, je tím nejpoučnějším, co mi vydání Hovorů s Bohem přineslo. Tito neobyčejní lidé mě inspirují a zároveň mi ukazují, co všechno ještě musím zvládnout.

Samozřejmě že došlo k mnoha dalším změnám. Tou nejdůležitější z nich je změna mého vztahu k Bohu.

Můj nový přátelský vztah s Bohem vedl k zásadní změně v mých vztazích k lidem. Moje vztahy s lidmi jsou dnes radostné a uspokojivé. Už pátý rok žiji s Nancy a naše manželství je téměř pohádkové. Bylo úžasné hned od začátku a je stále lepší. To ovšem neznamená, že musí pokračovat navždy ve stejné formě. Nechci nic předpovídat, ale věřím, že i když se forma našeho manželství změní, vždycky to bude upřímný, krásný a láskyplný vztah.

Nejenže se zlepšily mé vztahy k lidem a v důsledku toho mé duševní zdraví, ale zlepšilo se také mé tělesné zdraví. Dnes jsem v lepší tělesné kondici než před deseti lety. Jsem plný energie. Nechci nic předpovídat, ale i když se moje zdraví zhorší, jsem přesvědčen, že to nenaruší můj vnitřní klid a hlubokou radost v mé duši, neboť jsem poznal dokonalost svého života a už se ničemu nebráním.

Změnil se také můj názor na bohatství. Dnes žiji ve světě, kde nejsou žádná omezení ani nedostatky. Ačkoli vím, že tak nežije většina lidí, sdílím své bohatství a snažím se pomáhat druhým. Podporuji myšlenky a lidi, s nimiž souhlasím, a tím realizuji svou představu o tom, čím jsem.

Ano, jsem inspirován mnoha úžasnými učiteli a vizionáři, s nimiž jsem se osobně seznámil. Od nich jsem se dověděl, co člověka povznáší nad obyčejný dav. Jsem si jistý, že to co povznáší tyto pozoruhodné lidi, může povznést i nás. Stejně kouzlo je v každém z nás, a čím víc budeme vědět o lidech, kteří tohoto kouzla využívají, tím snáze se naučíme využívat je ve svém životě. V tomto smyslu jsme všichni učitelé, neboť učíme jeden druhého. Jsme rádci, kteří povzbuzují druhé k tomu, aby si uvědomili, čím opravdu jsou.

Marianne Williamsonová je takový rádce. Řeknu ti, co jsem se od ní naučil.

Naučil jsem se nemít strach.

Marianne mě naučila všechno o odvaze a odpovědnosti. Nikdy jsem nepoznal silnějšího nebo vytrvalejšího člověka. Nikdy jsem nepoznal nikoho, kdo by měl krásnější vizi. Marianne však o své vizi jen nemluví; každý den neúnavně pracuje na její realizaci. Právě to jsem se od ní naučil: neúnavně a odvážně realizovat vizi, která mi byla dána. Začněte jednat.

Jednou jsem byl s Marianne v posteli. Asi mě zabije za to, že to říkám, ale je to pravda. A během těch krásných okamžiků jsem se dověděl mnoho úžasných věcí.

Tak dobře, možná to nebylo v posteli, ale na posteli. A Nancy zatím balila kufry a hovořila s námi. Seděli jsme s Marianne na posteli, pili džus a mluvili o životě. Zeptal jsem se jí, jak dokáže žít tak dlouho tak vyčerpávajícím životem. Podívala se na mě mírným, ale pevným pohledem a řekla: „Mám odpovědnost. Musím žít takovým životem, jaký jsem si zvolila. Musím dělat to, o čem druzí jen mluví.“

Pak se mě zeptala: „Jsi připraven tak žít?“

„Jestliže ano, pak je všechno v pořádku. Jestliže ne, pak zmiz do ústraní a zůstaň tam. Neboť když dáš lidem naději, staneš se pro ně vzorem a musíš být ochoten poskytnout jim určité vůdcovství, musíš být ochoten žít podle toho, co kážeš. V každém případě se o to musíš pokusit. Lidé ti odpustí, když se ti to nepodaří, ale neodpustí ti, když se o to nepokusíš.“

„Sdílet svůj vlastní evoluční proces s druhými je velmi náročné a vyčerpávající. Řekneš-li někomu, že něco může dokázat, musíš být ochoten ukázat mu, že to také dokážeš. Musíš tomu věnovat celý svůj život.“

Tomu se říká žít „vědomě“.

Přestože činíme vědomá rozhodnutí, občas se něco stane náhodně. Já jsem se však naučil, že neexistují náhody a že synchronistické události jsou prostě způsobem, jakým nám Bůh dává příležitosti, jakmile víme, co chceme. Nakonec jsem zjistil, že čím uváženěji žiji, tím víc si všímám náhod ve svém životě.

Když vyšla první kniha Hovorů s Bohem, chtěl jsem, aby se dostala do rukou co nejvíce lidí, neboť jsem věřil, že obsahuje důležité informace pro celé lidstvo. Dva týdny po vydání knihy měl doktor Bernie Siegel přednášku o vztazích mezi lékařstvím a duchovností. Uprostřed přednášky řekl: „Všichni neustále hovoříme k Bohu, ale já si svůj rozhovor zapisuji. Ve skutečnosti chci vydat knihu, která se bude jmenovat Hovory s Bohem a která bude o muži, jenž dává Bohu otázky a Bůh mu odpovídá. Ten muž všem odpovědím nerozumí a proto s Bohem diskutuje. A tak dochází k dialogu. Je to vlastně moje vlastní zkušenost.“

Všichni v sále se zasmáli, kromě jedné mladé ženy.

Byla to moje dcera.

Samantha byla „náhodou“ mezi posluchači a při první přestávce přiběhla k doktoru Siegelovi. „Pane Siegele, myslíte to vážně s tou knihou?“

„Ovšem,“ usmál se Bernie. „Už jsem v polovině.“

„To je zajímavé,“ řekla Samantha, „protože můj otec právě takovou knihu vydal. Dokonce má i stejný titul.“

„Opravdu?“ řekl Bernie. „To je úžasné. Ale nijak mě to nepřekvapuje. Jakmile se jednou zrodí myšlenka, kdokoli ji může využít. Stejně si myslím, že bychom všichni měli napsat svou osobní bibli. Rád bych o tom s tvým otcem mluvil.“

Následujícího dne jsem doktoru Siegelovi zatelefonoval do Connecticutu. Během rozhovoru se ukázalo, že skutečně píše stejnou knihu, jakou jsem právě publikoval. V tu chvíli jsem si neuvědomoval dokonalost té události, ale začal jsem mít strach. Začal jsem si představovat nejhorsí eventuality: dva měsíce po vydání jeho knihy najdou čtenáři mou knihu někde na zadní polici a budou mě obviňovat, že jsem ji opsal.

Stud mi nedovolil zmínit se o svých obavách. Konec konců ve své knize jsem radil lidem, aby se zbavili negativních myšlenek a nahradili je myšlenkami pozitivními. Bernie mi řekl, že by si mou knihu rád přečetl, a já mu slíbil, že mu jeden výtisk pošlu. Zavěsil jsem telefon a snažil se myslet pozitivně.

A víte, co doktor Bernie Siegel udělal? Nejenže svou knihu přejmenoval a přepracoval - ale dokonce doporučil mou. Bylo to první doporučení od slavného člověka, jež má kniha dostala.

A to pomohlo přesvědčit mnoho lidí, aby si koupili knihu od ještě nepublikovaného autora.

Tomu říkám třída. Tak se chová velký člověk, který ví, že nic neztratí tím, že pomůže bližnímu.

I když ten bližní chodí po jeho teritoriu a píše o stejných věcech jako on. Bernie je člověk, který je schopen říci nejen to, že je tu dost místa pro všechny, ale dokonce řekne: Tomu člověku dám kus svého prostoru.

Od té doby jsem Bernieho poznal osobně. Měli jsme dokonce několik společných přednášek. Je to úžasný člověk, jehož úsměv rozzáří každé místo, kam přijde. Je to záře nesobectví, kterému jsem začal říkat Bernieho faktor.

I vám budou zářit oči, budete-li žít jako Bernie, který pomáhá každému, s kým se setká.

Elisabeth Küblerová-Rossová říkala: „Všechno opravdu prospěšné je vzájemné.“ A je to úžasné učení, neboť když děláme něco pro druhé, máme z toho užitek i my. Asi před rokem jsem se setkal s mužem, který to chápe dokonale.

Gary Zukav bydlí asi hodinu cesty ode mě. Strávili jsme spolu - a s jeho duchovní partnerkou Lindou a s Nancy - nějaký čas v mém domě v jižním Oregonu. Jednou u večeře mi vyprávěl o tom, jak psal svou knihu „The Seat of the Soul“ (Sídlo duše). Samozřejmě jsem tu knihu znal, nebo jsem ji četl krátce po tom, co vyšla. Gary také napsal „The Dancing Wu Li Masters“ (Tančící mistři Wu Li). Obě knihy se výborně prodávaly a Gary se stal okamžitě slavným. Ale nechoval se tak. V hloubi své duše si přál, aby s ním lidé jednali jako s každým jiným. Psaní bestsellerů to však neumožňuje a tak se Gary stáhl do ústraní. Na několik let „zmizel“. Odmítal veřejné přednášky a rozhovory s novináři a přemýšlel o tom, co vlastně

udělal. Přinesly jeho knihy někomu užitek ? Stály za všechnu tu pozornost ? A kde bylo jeho místo ?

Když mi to vyprávěl, uvědomil jsem si, že já jsem si takové otázky nikdy nekladl. Hnal jsem se prostě vpřed. Věděl jsem sice, že se budu muset ještě hodně učit od těch, kteří se už dlouhou zabývají hlubšími otázkami, a byl jsem připraven to udělat, ale nevěděl jsem, kdy mi bude dána příležitost.

O deset měsíců později jsem potkal Garyho v letadle do Chicaga. „Náhodou“ jsme seděli ve stejném letadle a letěli do stejného města, i když každý z jiného důvodu. Během letu jsme zjistili, že máme zamluvené ubytování ve stejném hotelu. Co se to děje, říkal jsem si. Je tohle zas jedna z těch „náhod“ ?

Když jsme přijeli do hotelu, napadlo nás, že bychom spolu mohli jít na večeři. V té době jsem psal tuto knihu a práce mi nešla od ruky. Nemohl jsem se hnout z místa. Řekl jsem to Garymu. Řekl jsem mu také, že do knihy chci dát některé příběhy ze svého života a že nevím, zda to čtenáře bude zajímat.

„Čtenáře zajímá pravda,“ odpověděl Gary.

„Budeš-li jim vyprávět příběhy jen proto, abys něco vyprávěl, bude to mít jen omezenou hodnotu. Když je však budeš vyprávět proto, abys čtenářům ukázal, co ses z nich naučil, budou neocenitelné.“

Samozřejmě musíš být ochoten úplně se odhalit. Nemůžeš se skrývat za literární postavou. Musíš být ochoten mluvit pravdu. Jestliže jsi nějakou situaci nezvládl, přiznej to. Jestliže nejsi schopen řídit se vlastním učením, přiznej to. Lidé se z toho poučí.

„Takže klidně vyprávěj své příběhy, ale, řekni čtenářům, co ses z nich naučil. Pak je tvůj příběh bude zajímat, neboť se stane jejich příběhem. Chápeš to ? Všichni jdeme stejnou cestou.“

V té době se Gary Zukav už vrátil do společenského života a začal přijímat pozvání do televizních pořadů. A jeho kniha o duši je opět bestsellerem. Zeptal jsem se ho, jak se vyrovnal se svou slávou. Samozřejmě pochopil, že se ptám na to, jak se mám vyrovnat se svou vlastní slávou. Na chvíli se zamyslel a pak řekl:

„Především musím najít svou vnitřní pravdu. Hledám ji každý den. Snažil jsem se ji najít, než jsem ti odpověděl. Vycházím z ní při všem, co dělám, ať už plši nebo podpisuji čtenářům své knihy. Když hovořím v nějakém televizním programu, snažím se zapomenout, že mě poslouchá sedmdesát milionů lidí. Musím mluvit k divákům ve studiu. A když svou vnitřní pravdu neopustím, jsem v souladu se svým vnitřním já, což mi umožňuje být v souladu se všemi lidmi kolem mě.“

Tomu se říká žít „harmonicky“.

Od té doby, co vyšla moje trilogie, žiji velice vzrušujícím životem a stýkám se s velice zajímavými lidmi. Zjistil jsem však, že většina slavných a významných lidí není tak nepřístupná a domýšlivá, jak jsem se domníval. Je tomu právě naopak. Tito lidé jsou neuvěřitelně „skuteční“, opravdoví, citliví a láskyplní - a já začínám chápat, že tyto vlastnosti mají všichni vynikající lidé.

Jednoho dne zazvonil telefon. Byl to Ed Asner. On a Ellen Burstynová četli slova Boha na audiokazetě HSB. Začali jsme mluvit o kritickém článku, který se toho dne objevil v deníku

„The Wall Street Journal.“ „Nic si z toho nedělej,“ zabručel Ed. Cítil jsem jeho energii, když se snažil mě povzbudit ve chvíli, kdy jsem byl velice sklíčený. Řekl jsem mu, že přemýšlím o tom, že jim na tu kritiku odpovím.

„Ne, to nedělej,“ řekl Ed. „To bys nebyl ty. Z vlastní zkušenosti vím, jak je to nepříjemné, když tě v novinách kritizují,“ řekl s potlačovaným smíchem. „Novináři nevědí, kdo jsi, ale ty to víš. Nikdy se toho nevzdávej, to je nejdůležitější. Oni svůj názor změní. Všichni ho změní. Pokud ovšem zůstaneš sám sebou. Nesmíš nikomu dovolit, aby tě vyvedl z míry.“ Ed Asner, stejně jako Gary, je laskavý člověk, který ví, co je autenticita. A podle toho žije.

Totéž dělá Shirley MacLaineová.

S Shirley mě seznámila Chantal Westermanová, bývalá dopisovatelka televizního programu „Good Morning America“. Měli jsme natáčet interview pro GMA a toho dne jsme byli na obědě v Santa Monica. „Znám jednu paní, s kterou by ses měl seznámit a která by se měla seznámit s tebou. Věřím, že by se s tebou ráda sešla,“ řekla mi Chantal. „Mohu jí zavolat?“

„Kdo je to?“ zeptal jsem se.

„Shirley MacLaineová,“ odpověděla Chantal.

„Shirley MacLaineová?“ vykřikl jsem v duchu. Já se setkám s Shirley MacLaineovou? Snažil jsem se tvářit lhostejně. „Jestli chceš, tak jí zavolej.“

Domníváš se, že si myslíme, že jsme zranitelnější, když dáme najevo, že nás něco opravdu vzrušuje? Nevím. Nevím, co to znamená. Víím však, že mě to přestalo zajímat. Odhodím veškerou přetvářku, kterou jsem používal k tomu, aby lidé nevěděli, co si myslím a jak se cítím. Jaký smysl má žít, jestliže polovinu života strávím tím, že skrývám, co si myslím. Snažím se učit od takových lidí, jako je Gary a Ed a Shirley.

Toho večera jsme byli s Shirley na večeři v hotelu Beverly Hills. Shirley MacLaineová je velmi skutečný člověk - jeden z „nejskutečnějších“ lidí, jaké jsem kdy poznal - a její přítomnost nutí každého, aby byl také takový. Tím chci říct, že Shirley nemá čas na zbytečné zdvořilosti. Nerada se baví o nesmyslech.

„Opravdu jste mluvil s Bohem?“ zeptala se mě, jakmile jsem se posadil ke stolu.

„Myslím, že ano,“ odpověděl jsem skromně.

„Tak vy si to myslíte?“ řekla nedůvěřivě. „Vy si to myslíte?“

„Měl jsem takový pocit,“ zakoktal jsem.

„Tak proč to neřeknete? Nestalo se to snad?“

„Stalo se to. Ale někteří lidé tomu nechtějí věřit.“

„A vás zajímá, co si lidé myslí?“ podívala se na mě zkoumavě. „A proč vás to zajímá?“

Shirley vždycky klade otázky. Co si myslíte o tomhle? Co víte o tomhle? Proč si myslíte, že víte to, co si myslíte, že víte? Jak se cítíte, když se stane to nebo ono?

Je mi jasné, proč je Shirley tak dobrá herečka. Zkoumá totiž každého, s kým se setká, a každému řekne, co si myslí. Nic před nikým netají. Neskrývá svou radost, svůj smích, své

slzy, svou pravdu. Nikomu nikdy nepřizpůsobuje své chování, svou osobnost, své názory.

Její osobnost a chování mě naučily, že nikdy nesmíme přebírat názory druhých, nikdy se nesmíme vzdávat toho, čím jsme, a nikdy nesmíme přestat zkoumat, čím bychom mohli být, kdybychom se dostali na vyšší úroveň.

K tomu je potřeba odvahy.

A to mě přivádí ke dvěma nejodvážnějším lidem, které znám: Ellen DeGeneresová a Anne Hecheová.

V prosinci 1998 jsme s Nancy dostali pozvání, abychom strávili několik dní s těmito dvěma pozoruhodnými ženami. „Začínáme nový život a nenapadl nás nikdo, s kým bychom chtěli strávit Nový rok raději než s vámi.“ Stálo na pozvánce. „Vaše knihy nás velice inspirují.“

Nancy a já jsme k nim přijeli z Estes Park v Coloradu, kde jsme právě skončili výroční seminář.

Nikde na světě jsem se necítil lépe než v jejich domě. S takovými lidmi je obtížné necítit se dobře, neboť v jejich přítomnosti okamžitě zmizí veškerá přetvářka a jediné, co zbyde, je bezpodmínečné přijetí toho, čím jste a jak jste. Opustí vás všechny pocity viny a studu a přestanete mít strach být sami sebou. Tento příjemný pocit nemáte z toho, co Ellen a Anne dělají, ale z toho, co jsou.

Především jsou milující. Neustále, upřímně a otevřeně. To je zjevné z jejich láskyplného chování ke všem lidem v jejich přítomnosti. Ellen a Anne nemají žádné postranní úmysly, nesnaží se nic předstírat a nic netají. Jsou tím, čím jsou, a vy jste tím, čím jste, a všechno je v pořádku a tato skutečnost dělá každý okamžik krásným.

Jejich dům a jejich srdce říkají: „Jste vítáni a jste tu v bezpečí.“

To je velký dar. Doufám, že budu vždycky schopen nabídnout svým hostům takové bezpečí. Mnoho Mistrů mi ukázalo, jak se to dělá.

Škoda že jsem všechny tyto úžasné lidi nepoznal už před lety.

„Všechno je dokonalé. Ty lidi jsi poznal ve správný čas.“

Kdybich se s nimi setkal dříve, mohl bych se od nich poučit, dokud jsem neudělal tolik škody druhým.

„Nikomu jsi žádnou škodu neudělal. A druzí neudělali žádnou škodu tobě. Nesetkal ses nikdy s žádným lotrem?“

Možná s jedním nebo dvěma.

„A udělali ti nějakou nenapravitelnou škodu?“

Myslím, že ne.

„Myslíš, že ne?“

Ted' mluvíš jako Shirley.

„Je to lepší než mluvit jako George Burns.“

Vtipné.

„Chci ti jen říct, že jsi nebyl poškozen lidmi, kteří udělali něco, co sis nepřál, nebo kteří neudělali to, co sis přál.

Řeknu ti tohle - znovu: Posílám vám jen anděly. Všichni tito lidé ti přinesly dary, které ti umožnily uvědomit si, čím opravdu jsi. A totéž jsi udělal ty pro druhé. Až všichni projdete tímto dobrodružstvím, pak všechno pochopíte a budete jeden druhému děkovat.

Přijde den, kdy budeš vděčný za každou **minutu** svého života. Budeš vděčný za každou ránu, každý smutek, každou radost, každý okamžik tvého života, neboť si uvědomíš dokonalost božího plánu, Budeš se dívat na celou tapisérii a budeš plakat nad její krásou.

Proto jeden druhého milujte. Miluj **každého. Všechny**. Miluj i ty, které považuješ za své pronásledovatele. I ty, které proklínáš jako své nepřátele.

Milujte jeden druhého a milujte **sami sebe**. Proboha, milujte sami sebe. Milujte své já.“

Někdy je to velice obtížné. Zejména když si vzpomenu, jak jsem se choval v minulosti. Většinu svého života jsem nebyl velice příjemný člověk. Třicet let jsem byl naprosto...

„Neříkej to. Neobviňuj se. Nebyl jsi ten nejhorší člověk, který kdy chodil po této Zemi. Nebyl jsi ztělesněným ďáblem. Byl jsi a jsi **člověk**, který dělá chyby a snaží se najít cestu domů. Byl jsi zmatený. Proto jsi dělal to, co jsi dělal. Byl jsi ztracený. Byl jsi ztracený a teď ses **našel**.

Neztrať se v labyrintu sebelítosti a viny, Snaž se uskutečnit nejkrásnější verzi té nejkrásnější představy, jakou jsi kdy měl o tom, čím jsi.

Vyprávěj svůj příběh, ale nebuď jím. Tvůj životní příběh je stejný jako příběh všech ostatních lidí. Tvůj příběh je to, co sis **myslil**, že jsi. Není tím čím opravdu jsi. Jestliže jej použiješ k tomu, aby sis uvědomil, kdo opravdu jsi, pak jej použiješ rozumně. Použiješ jej tak, jak měl být použit.

Proto nám vyprávěj svůj příběh a řekni nám, o čem tě poučil a co sis uvědomil a co by si měli uvědomit všichni lidé.“

Možná jsem nebyl naprosto - cokoli... ale určitě jsem nebyl schopen poskytnout druhým pocit bezpečí. Ani na počátku osmdesátých let, kdy jsem se domníval, že něco vím o osobním růstu, neuplatňoval jsem to v praxi.

Opět jsem se oženil, odešel jsem z církve Terry Coleové-Whittakerové a odstěhoval se do malého městečka Klickitat ve Washingtonu. Ani tam se mi nic nedařilo, hlavně proto, že jsem nebyl schopen nabídnout druhým bezpečí. Byl jsem sobecký a snažil jsem se všeho a každého využít k tomu, abych dosáhl svého.

Moc se toho nezměnilo, ani když jsem se odstěhoval do Portlandu v Oregonu, kde jsem chtěl začít nový život. Všechno se naopak zkomplikovalo. Nakonec shořel dům, ve kterém jsme bydleli, takže jsme přišli o všechno. Ale to nebylo ještě to nejhorší. Rozešel jsem se s manželkou a začal se stýkat s jinými ženami. Byl jsem jako tonoucí, který se snaží udržet na hladině a přitom stahuje všechny kolem sebe pod vodu.

V té době jsem si myslel, že už to nemůže být horší. Ale horší to být mohlo. Osmdesátiletý muž ve Studebakeru narazil do mého auta a já skončil v nemocnici se zlomeným krkem. Rok

jsem měl krk ve speciálním límci, několik měsíců jsem chodil denně na intenzivní fyzioterapii, pak dalších několik měsíců dvakrát týdně, až léčení nakonec skončilo ale skončilo také všechno ostatní v mém životě. Nic jsem nevydělával, moje poslední manželství se zhroutilo a jednoho dne jsem vyšel před dům a zjistil, že mi ukradli auto.

Na ten okamžik nikdy nezapomenu. Zmateně jsem chodil po ulici a doufal, že jsem jen zapomněl, kde jsem zaparkoval. Pak jsem s naprostou rezignací padl na kolena a řval vztekem. Nějaká žena, která šla kolem, se na mě vyděšeně podívala a přešla na druhou stranu ulice.

O dva dny později jsem si za posledních pár dolarů koupil jízdenku na autobus do jižního Oregonu, kde žila moje bývalá žena s našimi dětmi. Zeptal jsem se jí, zda bych nemohl několik týdnů bydlet v prázdném pokoji, než se postavím na nohy. Samozřejmě mě vyhodila. Řekl jsem jí, že nemám kam jít, a ona řekla: „Můžeš si vzít stan.“

A tak jsem skončil ve veřejném kempu, kde bylo nájemné za stanovací prostor pětadvacet dolarů týdně, které jsem neměl. Prosil jsem správce, aby mě tam pár dní nechal, dokud neseženu nějaké peníze, ale ten jen koulel očima. Kemp byl plný tuláků a bezdomovců. To poslední, co správce potřeboval, byl další tulák, ale byl ochoten mě vyslechnout. Řekl jsem mu o požáru našeho domu, o automobilové nehodě, o svém zlomeném krku a ukradeném autě. Myslím, že se nade mnou ustrnul. „Tak dobře,“ řekl, „pár dní. Uvidíme, jak to vyřešíš. Postav si stan tamhle.“

Bylo mi pětadvacet let a měl jsem pocit, že můj život skončil. Býval jsem dobře placeným profesionálem v rozhlasu, editorem deníku, úředníkem ve školském systému a osobním asistentem doktorky Elisabeth Küblerové-Rossové a teď jsem sbíral na ulicích prázdné lahve a chodil si do krámů pro pěticentovou zálohu. (Dolar za dvacet lahví, pět dolarů za sto lahví a pět pětidolarovek mi stačilo na nájem v kempu.)

Tehdy jsem se hodně dověděl o životě na ulici. Nežil jsem sice přímo na ulici, ale moc mi k tomu nescházelo. Zjistil jsem, že mezi lidmi, kteří žijí pod širou oblohou, na ulicích, pod mosty, v parcích nebo ve veřejných kempech, existuje nepsaný zákon, který by změnil svět, kdyby se podle něj řídili všichni lidé: Pomáhejte jeden druhému.

Po několika týdnech na ulici poznáš všechny ostatní, kteří tam žijí s tebou, a oni poznají tebe. Nikdo se nikoho neptá, jak se tam dostal, ale když vidí, že máš problémy, zeptá se: „Jsi v pořádku?“ A když ti může pomoci, pak to udělá.

Setkal jsem se s lidmi, kteří mi dali svůj poslední pár suchých ponožek nebo polovinu toho, co za celý den vydělali prodejem starých lahví, když viděli, že do večera už svou „kvótu“ neseženu. A když někdo sehnal hodně peněz (třeba pětidolarovku nebo desetidolarovku), koupil jídlo pro všechny ostatní.

Pamatuji se, jak jsem si první den stavěl stan. Když jsem přišel do kempu, stmívalo se. Věděl jsem, že si musím pospíšet, ale neměl jsem moc zkušeností se stavěním stanů. Foukal studený vítr a vypadalo to na déšť.

„Přivaž tu šňůru k tomu stromu,“ ozval se drsný hlas odnikud. „A natáhni ji tam k tomu sloupu. A zavěs na ni něco viditelného, aby ses o ni v noci nepřerazil, až půjdeš na záchod.“

Začalo poprchávat. Najednou jsme stavěli stan společně. Můj bezejmenný přítel zbytečně nemluvil, omezil se na věcné připomínky jako, „tady potřebuješ kolík,“ nebo „radši zavři ty dveře, nebo budeš spát v jezeře.“

Když jsme stan postavili (většinu práce udělal on), odhodil moje kladivo na zem. „To by mělo stačit,“ řekl a odešel.

„Díky,“ volal jsem za ním. „Jak se jmenuješ ?“

„Na tom nezáleží,“ řekl a ani se neotočil.

Od té doby jsem ho už nikdy neviděl.

Můj život v kempu byl velice jednoduchý. Mým největším problémem (a mou největší touhou) bylo zůstat suchý. Netoužil jsem po žádném povýšení, nestaral se, zda „dostanu to děvče“ nebo zda budu mít na telefon. Nepřemýšlel jsem o tom, jak naložím se zbytkem svého života. Často pršelo a foukal studený vítr a já se jen snažil zůstat suchý.

Občas mě napadlo, jak se odtamtud dostanu, ale většinou jsem přemýšlel o tom, jak tam budu moci zůstat. Pětadvacet dolarů týdně byla spousta peněz. Samozřejmě jsem si chtěl najít práci. Ale nejdříve jsem musel přemýšlet o tom, co udělám každý večer a zítra a pozítří. Léčil jsem si zlomený krk, neměl jsem auto, neměl jsem peníze ani bydlení a měl jsem trochu jídla. Bylo však jaro a přicházelo léto. To bylo dobré.

Každý den jsem prohledával popelnice a doufal, že najdu noviny, půl jablka, které někdo zahodil, nebo svačinu, která nechutnala nějakému školákovi. Noviny jsem dával pod podlahu stanu, abych spal na měkkém. Kromě toho byly zdrojem informací o možném zaměstnání. Kdykoli se mi dostaly do rukou, nejdříve jsem přečetl všechny inzeráty. Se zraněným krkem jsem nemohl dělat téměř žádnou fyzickou práci, ale v inzerátech většinou hledali pomocné dělníky. Po dvou měsících hledání jsem však objevil tohle:

ROZHLASOVÝ HLASATEL/VÍKENDY, vyžadujeme předešlou zkušenost.

Volejte na...

Srdce mi poskočilo radostí. Kolik nezaměstnaných lidí v Medfordu mohlo mít pracovní zkušenost v rozhlasu ? Okamžitě jsem běžel do telefonní budky, prolistoval zlaté stránky, hodil do automatu jeden ze svých cenných pětadvacetníků a vytočil číslo. Programový ředitel nebyl přítomen. „Může vám zavolat zpátky ?“ zeptala se sekretářka.

„Samozřejmě,“ řekl jsem svým nejlepším hlasatelským hlasem a zmínil se, že odpovídám na jejich inzerát. „Budu tady do čtyř hodin.“ Dal jsem jí telefonní číslo do budky a zavěsil sluchátko. Pak jsem si sedl na zem vedle budky a čekal tři hodiny na hovor, který nepřišel.

Následujícího rána jsem našel v popelnici jakýsi románec. Vzal jsem jej a spěchal k telefonní budce. Chtěl jsem mít něco, čím bych si ukrátil čas, kdybych měl čekat na telefon celý den. Bylo devět hodin ráno, otevřel jsem knihu a řekl si, že když do dvanácti nikdo nezavolá, investuji další pětadvacetník a zavolám sám. Telefon zazvonil v devět třicet pět.

„Promiňte, že jsem vám včera nezavolal,“ řekl programový ředitel. „Měl jsem spoustu práce. Sekretářka mi řekla, že hledáte místo hlasatele. Máte nějaké zkušenosti ?“

„Ano, už jsem pracoval jako hlasatel,“ řekl jsem velice nonšalantně svým nejhlubším hlasem. Modlil jsem se, aby kolem nejel nějaký nákladák, dokud nezavěsím. Nechtěl jsem vysvětlovat, proč mým obývacím pokojem projíždějí nákladní auta.

„Tak přijďte na pohovor,“ řekl ředitel. „Máte zkušební pásku ?“

Zkušební páska je magnetofonový záznam hlasatelova hlasu, z něž byla odstraněna hudba. Viděl jsem, že má zájem.

„Pásku nemám. Nechal jsem všechny své věci v Portlandu,“ lhal jsem. „Ale jsem připraven udělat novou zkoušku, abyste si mohl udělat představu.“

„Tak dobře. Přijďte kolem třetí. Vysílání začíná ve čtyři. Tak nechodte později.“

„Rozumím.“ Když jsem vycházel z budky, vyskočil jsem radostí do vzduchu. Několik mých známých šlo právě kolem. „Dobrá zpráva, že jo?“ řekl jeden z nich.

„Myslím, že jsem našel práci,“ řekl jsem.

Bylo vidět, že mají opravdu radost. „A co budeš dělat?“ zeptal se jeden z nich.

„Víkendového hlasatele! Ve tři hodiny jdu na pohovor.“

„V těchhle hadrech?“

Do té chvíle jsem o svém vzezření nepřemýšlel. Už týdný jsem nebyl u holiče, ale to by nevadilo. Polovina hlasatelů v Americe nosí copánek. Ale musel jsem něco udělat se svými šaty. V kempu byla prádelna, ale já neměl peníze na mýdlo. Neměl jsem ani na autobus do Medfordu.

V tu chvíli jsem si uvědomil, jak jsem chudý. Nemohl jsem se dostat do města, pokud se nestane nějaký zázrak. Pochopil jsem, jak těžké to mají lidé na ulici, když se snaží postavit se na nohy a začít normální život.

Ti dva se na mě dívali, jako by věděli přesně, o čem přemýšlím.

„Nemáš peníze, že ne?“ řekl jeden z nich.

„Pár dolarů, možná,“ odpověděl jsem. Pravděpodobně jsem přeháněl.

„Tak dobře, pojd' s námi.“

Šel jsem s nimi ke skupině stanů, kde tábořili další. „Tenhle kluk má možnost se odtud dostat,“ vysvětlili svým přátelům. Pak mluvili o něčem, co jsem neslyšel. Nakonec se ke mně jeden z nich otočil a zeptal se: „Máš něco slušného na sebe?“

„Jo, ve svém pytlí, ale všechno je špinavé.“

„Tak to přines.“

Když jsem se vrátil, byla s nimi nějaká žena, kterou jsem už v kempu viděl. Bydlela v jednom z obytných přívěsů. „Jdi si to vyprat a usušit a já ti to vyžehlím, miláčku,“ řekla mi.

Jeden z mužů mi podal papírový pytlík plný mincí. „Hoši se prošacovali a našli tohle,“ vysvětlil mi. „Jdi si ty šaty vyprat.“

O pět hodin později jsem přišel do rozhlasové stanice. Vypadal jsem, jako bych přijel ze svého bytu v jedné z lepších čtvrtí.

Místo jsem dostal.

„Budeme vám platit 6.25 na hodinu za dva osmihodinové pracovní dny,“ řekl mi programový ředitel. „Lituji, že vám nemohu nabídnout víc. Máte příliš vysokou kvalifikaci a nedivil bych se, kdybyste to místo nevzal.“

Sto dolarů týdně! Budu vydělávat sto dolarů týdně ! To je čtyři sta dolarů měsíčně. V té době to pro mě bylo úžasné bohatství. „Ne, vyhovuje mi to. Něco takového jsem hledal.“ řekl jsem ležérně. „Práce v rozhlasu se mi vždycky líbila, ale teď jsem dělal něco jiného. Rád bych se k tomu vrátil. Bude to pro mě zábava.“

A nelhal jsem, protože to zábava skutečně byla. Musel jsem nějak přežít. Ještě několik měsíců jsem bydlel ve stanu, než jsem si ušetřil tři sta dolarů na ojeté auto. Cítil jsem se jako milionář. Byl jsem jediný z naší skupiny v kempu, kdo měl auto a pravidelný příjem. O obojí jsem se dělil s ostatními, protože jsem nikdy nezapomněl, co pro mě udělali.

V listopadu jsem se nastěhoval do jedné z malých chatiček, které se pronajímaly za pětasedmdesát dolarů týdně. Měl jsem výčitky svědomí, protože jsem musel nechat své přátele venku - nikdo z nich neměl tolik peněz - a tak jsem vždycky, když byla zima nebo když pršelo, nechal jednoho nebo dva u sebe. Snažil jsem se, aby se všichni vystřídali, aby každý měl možnost vyspat se alespoň občas v teple.

Když to vypadalo, že budu pracovat na poloviční úvazek navždy, dostal jsem nabídku od jiné rozhlasové stanice ve městě. Líbilo se jim moje víkendové vysílání a nabídli mi devět set dolarů měsíčně. Začal jsem pracovat na plný úvazek a mohl jsem se odstěhovat z kempu, kde jsem žil přes devět měsíců. Nikdy na to nezapomenu.

Žehnám dni, kdy jsem. do kempu přišel, neboť to nebyl konec mého života. Byl to teprve začátek. Poznal jsem tam, co je to věrnost, poctivost, důvěra a štedrost. Naučil jsem se nikdy se nevzdávat a vděčně přijímat to, co je pravdivé v tomto okamžiku, tady a teď.

Takže jsem se všechno nenaučil jen od filmových hvězd a slavných spisovatelů. Hodně jsem se naučil od bezdomovců, s nimiž jsem se spřátelil, a stále se učím od obyčejných lidí, s kterými se stýkám každý den. Učím se od pošťáků i prodavaček.

„Každý tě může něco naučit, každý ti může něco dát. A řeknu ti jedno velké tajemství. Každý z nich dostal něco od tebe.

Co jsi jim dal ? A jestliže jsi udělal něco, o čem si myslíš, že jim to ublížilo, nemysli si, že to není dar. Mohlo to být prospěšné, stejně jako byl prospěšný čas, který jsi strávil v kempu.

Nepoučil ses někdy ze svých největších zranění víc než ze svých největších radostí ? Kdo je tedy v tvém životě lotrem a kdo je obětí ?

Opravdovým Mistrem budeš, až si tohle budeš uvědomovat předem a ne teprve po tom, co se něco stane.

*Tvoje nouze a bída tě naučily, že tvůj život nikdy neskončil. Už nikdy, **nikdy**, si nemysli, že tvůj život skončil. Pamatuj si, že každý den, každá hodina, každý **okamžik** je dalším začátkem, další příležitostí k tomu, abys mohl přetvořit své já.*

*I když si to uvědomíš teprve v okamžiku své smrti, **ospravedlníš celý svůj život před Bohem.***

Byla, by to pravda, i kdybys byl zločincem, i kdybys byl vrahem, kterého vedou na popravu.

To si musíš uvědomit. Musíš tomu věřit. Kdyby to nebyla pravda, neříkal bych ti to.“

(17)

SEDMNÁCTÁ KAPITOLA

Nikdy jsem neslyšel nic, co by mi dalo větší naději. Znamená to, že všichni - i ti „nejhorší“ z nás - máme domov v tvém srdci, pokud o to stojíme. Tohle tedy znamená přátelství s Bohem.

Když jsem začal psát tuto knihu, řekl jsem, že se soustředím na dvě věci: jak změnit rozhovor s Bohem ve skutečné, fungující přátelství, a jak tohoto přátelství využít k uplatňování moudrostí Hovorů s Bohem v každodenním životě.

„A teď se učíš to, co jsem ti už řekl - že se vaše vztahy k Bohu neliší od vašich vztahů k lidem.

Vztahy s lidmi navazujete rozhovorem. Je-li rozhovor úspěšný, upevňujete přátelství. Je-li vaše přátelství dobré, prožíváte skutečnou jednotu. Všechny duše touží po jednotě se všemi ostatními dušemi. Všechny duše se snaží dosáhnout jednoty s Bohem.

V této knize ti chci ukázat, jak udržovat přátelství s Bohem, když jsi s ním už hovořil. Tento rozhovor jsi měl ve třech předešlých knihách. Nyní je čas navázat přátelství.

Mrzí mě, že musím říci, že mnozí lidé neučiní ani první krok k Bohu. Tito lidé nevěří, že bych s nimi mohl hovořit, a proto se omezují na jednostrannou komunikaci - to jest na modlitbu. Tito lidé hovoří **ke** mně, nikoli se mnou.

Někteří z nich věří, že jejich slova slyším. Ani oni však neočekávají, že budou slyšet moje slova. Proto hledají nějaké znamení. Říkají: „Bože, dej mi znamení.“ Když jim však dám znamení tím nejjednodušším způsobem - jejich vlastním jazykem - odmítají mě. A já ti řeknu tohle: Někteří z vás mě odmítnou. Nejenže zapřou, že dostali znamení, ale dokonce budou tvrdit, že přijmout takové znamení je nemožné.

Ale já ti řeknu tohle: **V Božím světě není nic nemožné.** Nikdy jsem s vámi nepřestal hovořit a nikdy nepřestanu.

Ne vždycky budete slyšet má slova jasně a ne vždycky mi budete rozumět, ale dokud se budete snažit v rozhovoru pokračovat, budete mít naději. Dokud budete hovořit s Bohem, nikdy nebudete sami a vždycky budete mít domov v mém srdci. Tohle znamená přátelství s Bohem.“

A takové přátelství může mít každý ?

„Každý.“

Bez ohledu na své názory a náboženskou víru ?

„Bez ohledu na své názory a náboženskou víru.“
PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

Bez ohledu na nedostatek své náboženské víry ?

„Bez ohledu na nedostatek své náboženské víry.“

Takže každý může kdykoli navázat přátelství s Bohem, že ano ?

„Všichni **máte** přátelství s Bohem. Někteří z vás to jen nevědí. Jak už jsem ostatně řekl.“

Vím, že se opakujeme, ale rád bych to opravdu pochopil. Řekl jsi, že si některé věci nevysvětlujeme přesně. A právě tomu bych rád porozuměl. Chtěl bych, aby to bylo naprosto jasné. Říkáš, že není jen jediná „správná cesta“ k Bohu ?

„Ano, to říkám. Naprosto jednoznačně. Existuje tisíc cest k Bohu a každá vás k němu dovede.“

Takže konečně můžeme přestat tvrdit, že naše cesta k bohu je „lepší“.

„To můžete. Ale přestanete ? To je otázka. Nejdřív se budete muset zbavit představy o své **nadřazenosti**. Tato představa je velice svůdná a vždycky sváděla celé lidstvo, neboť ospravedlňuje hromadné vraždění lidí a všech ostatních živých bytostí na vaší planetě.

Vaše představa, že jste jaksi **lepší** než všichni ostatní, je příčinou všeho utrpení a krutostí.“

To jsi už říkal.

„A budu to stále opakovat. Chci ti to vysvětlit tak srozumitelně, abys to nikdy nezapomněl. Neboť po celou dobu své historie se mě lidé ptají, jak vytvořit lepší svět. Jak mohou žít v harmonii ? Co je tajemstvím trvalého míru ? A já vám po celou dobu vaší historie odpovídám. Po celou tu dobu vám odpovídám tisíci způsoby, ale vy mě neslyšíte.

V tomto dialogu to znovu a znovu vysvětluji jazykem tak srozumitelným, abyste to dokonale pochopili a už nikdy to nemohli ignorovat. Abyste jednou provždy odmítli myšlenku, že někteří z vás jsou lepší než jiní.

Znovu opakuji: **Přestaňte si myslet, že jste lepší.**

Tohle je nové evangelium: Žádná rasa **není** nadřazená. Žádný národ **není** největší. Žádné náboženství **není** jediné pravé. Žádná filozofie **není** dokonalá. Žádná politická strana **nemá** ve všem pravdu. Žádný ekonomický systém **není** morálně nadřazený. A žádná cesta k Bohu **není** jediná.

Na všechny tyto myšlenky zapomeňte. Odstraňte je ze svého života, neboť vás vždycky vedly k tomu, abyste **zabíjeli** jeden druhého. Jediné, co vás může zachránit, je tato pravda:

VŠICHNI JSME SOUČÁSTÍ JEDNOHO CELKU.

Hlásej toto poselství přes oceány a světadíly po celé vaší planetě.“

Budu to dělat. Budu to hlásat, kamkoli přijdu.

„Také se musíte zbavit druhé nejnebezpečnější myšlenky, na které jste vždycky zakládali své jednání. Musíte se zbavit představy, že k tomu, abyste přežili, musíte něco dělat.

Nemusíte dělat **nic**. Vaše přežití je zaručeno. Vaše přežití je **fakt**, nikoli naděje. Je to realita, nikoli slib.

Vždycky jste byli, jste a vždycky budete.

Život je věčný, láska je věčná a smrt je pouhý horizont.“

Tato slova jsem slyšel v jedné nádherné písni Carly Simonové.

„Neříkal jsem ti, že s vámi komunikuji mnoha způsoby - mé poselství můžete najít v článku ve starém časopise v holičském krámkě, můžete je slyšet v náhodné poznámce přítele nebo v textu písně, kterou někde slyšíte ?

Prostřednictvím těchto stále pokračujících „hovorů s Bohem“ vám posílám své věčné poselství: vaše přežití je zaručeno.

Otázkou není, zda přežijete, otázkou je, jak budete žít.

Na tuto otázku odpovídáte v tomto i v příštím životě. Neboť to, co budete prožívat příštím životě, bude odrazem toho, co jste vytvořili v tomto životě, protože existuje jen **jediný věčný život, v němž každý okamžik vytváří další okamžik.**“

Takže my sami si vytváříme své vlastní nebe a své vlastní peklo !

„Ano - teď a vždycky. Jakmile však pochopíte, že vaše přežití je zaručené, přestanete se zabývat tím, kdo z vás je lepší. Nebudete se muset za ničím štvát, nebudete muset ničt druhé jen proto, abyste dokázali, že jste nejsilnější. Zapomeňte na peklo, neboť žádné neexistuje.

Spojte se s Bohem v hlubokém a trvalém přátelství. Vysvětlil jsem vám všechny kroky k Bohu. Vysvětlil jsem vám postoje Boha a to může změnit váš život.

Zapomeňte na peklo. Přineste na zem požehnání a radost. Neboť vaše **je** království nebeské.

Neříkal bych ti to, kdyby to nebyla pravda.“

Přijímám ! Přijímám tvou výzvu, abych navázal skutečné přátelství s Bohem. Udělám všech sedm kroků. Přijmu všech pět postojů. Už nikdy nebudu věřit, že jsi se mnou přestal hovořit. Už nikdy nebudu pochybovat o tom, že s tebou mohu mluvit přímo.

„To je dobře.“

A jelikož jsme teď dobří přátelé, rád bych tě o něco požádal.

„Požádej a dostaneš to.“

Mohl bys mi vysvětlit, jak realizovat alespoň některé nejkrásnější pravdy, o nichž se pojednává v Hovorech s Bohem ? Chci, aby každý pochopil, jak tu moudrost uplatnit v každodenním životě.

„Co přesně chceš vědět ? Soustředme se na určitou část mého poselství a já ti vysvětlím, jak jí můžeš využít v každodenním životě.“

Dobře ! Konečně se k tomu dostáváme ! V poslední knize Hovorů s Bohem jsi řekl, že celý dialog lze shrnout do tří bodů:

- (1) Všichni jsme součástí jednoho celku;*
- (2) Všeho je dostatek;*
- (3) Nic nemusíme dělat.*

Když jsi před chvílí říkal, že bychom se neměli považovat za lepší, dostal ses k prvnímu a třetímu bodu.

„Ano.“

Mohl bys mi vysvětlit, jak to můžeme dělat v každodenním životě ? A vysvětlí mi také druhý bod. Jak se mohu řídit podle všech těchto bodů ?

„Děkuji ti, že se ptáš. Máš pravdu, že se k tomu „konečně dostáváme“...

První poselství je velmi jednoduché. Žij tak, jako by každý a všechno bylo rozšířením tvé existence. Chovej se ke všem lidem, jako by byli součástí tebe. A zacházej tak se všemi věcmi.“

Moment. Právě tohle mám na mysli. Jak se tak mohu chovat v každodenním životě ? Znamená to, že nemohu zabít komára ?

„Neříkám ti, co můžeš a co nemůžeš. Neříkám ti, co bys měl dělat a co bys neměl dělat. Můžeš si dělat, co chceš. Každé tvé rozhodnutí je vyjádřením toho, čím jsi.“

Jsem člověk, který nechce být poštípán komáry !

„Dobře. V tom případě se chovej jako člověk, který nechce být poštípán komáry. Jak vidíš, je to velice jednoduché.“

Je-li všechno součástí mé existence, nezabiju část sebe, když zabiju komára ?

„Nic neumírá, všechno jen mění svou formu. Ale pro účely této diskuse použijme tvé definice. Ano, podle této definice je pravda, že zabiješ část sebe, když zabiješ komára. Totéž uděláš, když pokácíš strom. Nebo když utrhneš květinu. Nebo když zabiješ krávu a sníš její maso.“

Pak se tedy nesmím ničeho dotknout ! Musím všechno nechat tak, jak to je ! Jestliže mi termity ničí dům, musím se vystěhovat, protože je nechci vyvraždit. Jak daleko mohu jít ?

„To je dobrá otázka. Jak daleko můžeš jít ? Vyplývá z faktu, že nazabíjíš lidi, že bys neměl zabíjet ani termity ? A naopak, vyplývá z faktu, že zabíjíš termity, že bys měl zabíjet lidi ?“

Samozřejmě že ne.

„Tak vidíš. Právě jsi odpověděl na svou vlastní otázku.“

Ano, protože jsem použil jiného systému hodnot. Nikoli tvého. Já neříkám, že jsme všichni jeden celek. Říkám, že lidé a termity nejsou totéž. A protože vidím ten rozdíl, chovám se k termitům jinak ! Podle tvého systému hodnot bych to dělat nemohl.

„Ale mohl. Nezapomínej, že jsem řekl, že jste všichni součástí jednoho celku, ale neřekl jsem, že jste **všichni stejní**. Je snad tvoje srdce stejné jako tvé vlasy ?“

Cože ?

„To, že si stříháš vlasy, neznamená, že by sis měl vyříznout srdce z těla.“

Rozumím, co říkáš.

„Opravdu ? Opravdu tomu rozumíš ? Mnozí lidé se chovají, jako by tomu nerozuměli. Zacházejí se vším a s každým, jako kdyby všechno bylo stejné. Zacházejí s lidským životem, jako by neměl větší cenu než život komára nebo termíta. Protože vidí, že je dobré stříhat si vlasy, vyřezávají lidem srdce z těla. Koušou se do vlastního nosu, aby naštváli svůj vlastní obličej.“

Tak se chová jen málo lidí.

„Řeknu ti tohle: **Občas se tak chová každý z vás.** Někdy nerozlišujete mezi jednotlivými věcmi. Chováte se, jako kdyby všechno bylo stejné - i s **člověkem** zacházíte, jako kdyby byl někým jiným.

Potkáte na ulici bělocha a myslíte si, že je stejný jako všichni běloši. Potkáte na ulici černocho a myslíte si, že je stejný jako všichni černoši. V tom se však mýlíte.

Vytvořili jste si stereotypní představy o černoších a běloších, o židech a křesťanech, o mužích a ženách, o Rusech a Američanech, o Srbech a Albáncích, o šéfech a zaměstnancích a dokonce o blondýnách a brunetách... a těchto představ se nechcete zbavit, protože právě tyto představy **ospravedlňují** vaše jednání.“

Tak dobře. Jak mám tedy zacházet se vším, jako by to bylo součástí mé existence ? Co když zjistím, že mám v těle rakovinný nádor ? Nemám jej vyříznout ? Co když se nám zdá, že určitá skupina lidí je takovým nádorem na těle společnosti ? Nemáme jej vyříznout ? Neříkáme tomu etnické čištění ?

„Takové věci opravdu děláte.“

Ano. S Albánci v Kosovu. S Židy v Německu.

„Měl jsem na mysli spíš Indiány v Americe.“

Aha.

„Aha. Vyhlazování národa je vyhlazování národa, ať už se to děje v Osvětimi nebo ve Wounded Knee.“

Jak už jsi řekl.

„Jak už jsem řekl.“

Jestliže jsme všichni součástí jednoho těla, co máme dělat, když si myslíme, že něco nebo někdo je „rakovinný nádor“ ? To bych opravdu rád věděl.

„Měli byste se pokusit nádor vyléčit.“

Jak ?

„Zkuste jej vyléčit láskou.“

Některé věci a někteří lidé však na lásku nereagují. Vyléčit rakovinu často znamená vyříznout nádor z těla. Snažíme se vyléčit tělo, nikoli rakovinu.

„Co když tělo léčení nepotřebuje ?“

Cože ?

„Nelidské jednání a dokonce vraždění ospravedlňujete jako prostředek vašeho vlastního přežití. To nás přivádí k další otázce. Před chvílí jsem se zmínil o druhé nejnebezpečnější představě, kterou máte. Vraťme se k tomu. Co si myslíš, že se stane, když se nezbavíš rakovinného nádoru, o kterém mluvíš ?“

Umřu.

„Takže abys neumřel, musíš jej vyříznout. Je to otázka přežití.“

Přesně tak.

„Z téhož důvodu lidé vraždí druhé lidi, vraždí celé **skupiny i národy**. Domnívají se, že to musejí dělat, protože jinak by nepřežili.“

Ano.

„Já ti však řeknu tohle: **k tomu, abyste přežili, nemusíte dělat nic**. Vaše přežití je zaručeno. Vždycky jste byli, jste a vždycky budete.

Vaše přežití je fakt, nikoli naděje. Je to realita, nikoli slib. Takže všechno, co děláte pro „přežití“ je zbytečné. Děláte si ze života peklo, abyste se vyhnuli peklu, které si jen představujete. Věříte, že se vyhnete imaginárnímu peklu, když si ze života uděláte skutečné peklo, které děláte.“

Každý mluvíme o něčem jiném. Ty mluvíš o jedné formě přežití - o věčném životě - kdežto já mluvím o jiné formě. Mluvím o tom, čím jsme tady a teď. Co když se nám líbí, čím jsme tady a teď, a co když nechceme, aby to někdo změnil ?

„Nevíte, čím opravdu jste tady a teď. Kdybyste to věděli, nikdy byste nedělali to, co děláte. Nikdy byste to dělat nemuseli.“

Pořád mluvíš o něčem jiném. Co když se nám líbí, čím jsme tady a teď, a co když nechceme, aby to někdo změnil ?

„Pak nejste tím, čím opravdu jste. Jste tím, co si **myslíte**, že jste. A snažíte se o nemožné, neboť chcete **být pořád** tím, co si myslíte, že jste. A to je nemožné.“

Tomu nerozumím. Vysvětli mi to.

„Jste vyjádřením života. Jste život sám ! A co je život ? Život je proces. A jaký je to proces ? Je to **evoluce**... neboli neustálá **změna**.

Všechno v životě se mění ! Všechno !

Život **je** změna. Zastavíte-li změnu, zastavíte život. To však udělat nemůžete. A tak si děláte ze života peklo, neboť chcete udělat něco, co udělat nemůžete. Snažíte se zůstat stále stejní, ale to je nemožné, protože **jste** změna. Jste to, co se neustále mění.“

Něco se však mění k lepšímu a něco se mění k horšímu ! Snažím se změnit jen to, co se mění k horšímu.

„Nic není „lepší“ a nic není „horší“. To jste si vymyslili. Vy **rozhodujete** o tom, co je lepší a co je horší.“

A co když si myslím, že je lepší žít v tělesné formě než umřít ? Smrt považuji za změnu k horšímu ! Přece mi nechceš říct, že bych neměl nic dělat proti rakovině ve svém těle, protože život je věčný a nic se nestane, když můj život v tomto těle skončí. To určitě říct nechceš - nebo ano ?

„Říkám, že každý váš akt je aktem sebeurčení. Nic jiného tu neděláte. Vyjadřujete a prožíváte to, co si myslíte, že jste. Zkrátka a dobře, **vyvíjíte se**. Jak se vyvíjíte, to závisí na **vaší** volbě. **Fakt**, že se vyvíjíte, na vaší volbě nezávisí.

Jestliže jsi člověk, který chce vyříznout rakovinný nádor z těla společnosti, aby zachoval širší životní formu, pak to vyjádříš svým jednáním.

Jestliže jsi člověk, který považuje druhé lidi za nádor, protože jsou jiní než ty, pak to vyjádříš svým jednáním. Mnoho z vás to už dělá.

Ted' ti ukážu, jak se na život můžeš dívat úplně jiným způsobem. Ukážu ti, že se na život můžeš dívat jako na neustálou změnu.

Přemýšlej o tom takhle: Všechno se neustále mění. To znamená, že se měníš i ty. Jsi zároveň tím, kdo mění, a tím, kdo se mění.

Každé ráno přemýšlej o jediné věci. Co se dnes změní ? Nepřemýšlej o tom, **zda** se něco změní. To je naprosto jisté ! Ptej se, co se změní ? A jakou roli budeš hrát při vytváření té změny.

Každou vteřinu každé minuty každé hodiny každého dne činíš nějaké rozhodnutí. Tato rozhodnutí jsou o tom, co se změní a jak se to změní. Žádné rozhodnutí není o ničem jiném.

Dokonce ani tvé rozhodnutí učesat se. Použijme toho jako příkladu, protože je to jednoduché. Myslíš si, že se každý den češeš stejným způsobem, a proto na tom nic neměníš. A přece samotné **česání** je aktem změny. Když ráno vstaneš, podíváš se do zrcadla a řekneš si, „To je strašné“. Nemůžeš tak vyjít na ulici. Musíš změnit svůj vzhled. A tak se umyješ, učešeš a připravíš se na nový den.

Neustále činíš jedno rozhodnutí za druhým. Některé věci chceš změnit tak, **aby byly jako včera**. Proto máš dojem, že je udržuješ beze změny. Ve skutečnosti však neustále přetváříš sám sebe podle nejkrásnější verze té nejkrásnější představy, jakou jsi kdy měl o tom, kdo jsi !

Celý život je proces přetváření ! To je moje největší radost ! Je to moje **rekreace** !

To všechno má nesmírný vliv na tvůj život. Budeš-li o tom přemýšlet, zjistíš, že je to úžasný objev. Celý život nedělalš **nic jiného než to, že se měníš**. Neustále se vyvíjíš. **Jak a v co** se

měníš, to závisí na tobě. To, že se měníš, však nikdy změnit nemůžeš. Je to **daný** fakt. To se prostě děje. To je život. To je Bůh. To jsi ty.

Život, Bůh, ty - to všechno se mění.“

Stále ještě jsi mi neodpověděl na mou otázku. Jsem-li totožný se vším jsoucnem, co se stane, když zabiju komára ?

„Jakou změnu chceš způsobit v té části svého já, které říkáš komár ? Na to se ptáš a vyplývá to z názoru, že jsme všichni jediná moudrost.

Měníš tu část jsoucná, které říkáš komár. Komára nemůžeš „zabít“, copak to nechápeš ? Život je věčný. Nemůžeš jej ukončit. Můžeš jen změnit svou formu. Ale řeknu ti tohle: všechny vědomé bytosti jednají společně. Je nemožné, aby jeden z vás získal kontrolu nad druhým. Každý aspekt boží podstaty má kontrolu nad svým osudem. Proto nemůžeš zabít komára proti jeho vůli. Na jisté úrovni si komár svou smrt zvolil. Všechny změny ve vesmíru se dějí se souhlasem vesmíru. Vesmír nemůže odporovat sám sobě. To je nemožné.“

Tohle je nebezpečné učení: Lidé by si mohli říci: „Mohu udělat každému, co se mi zlíbí, neboť mi k tomu všichni dali povolení ! Konec konců všichni spoluvytváříme vesmír !“ Život by byl naprostá anarchie.

„Váš život už **je** anarchie. Všichni si děláte, co se vám zlíbí, copak to nechápeš ? Děláte si, co chcete, a **já vám v tom nebráním**. Copak to nechápeš ? Lidé dělají věci, jež sami považují za strašné, a Bůh jim v tom nebrání. Nikdy jsi nepřemýšlel o tom, jak je to možné ?“

Samozřejmě že jsem o tom přemýšlel. Všichni o tom přemýšlíme. Naše srdce pláčou a my se ptáme: „Bože, jak to můžeš dovolit ?“

„A chceš znát odpověď ?“

Samozřejmě že chci.

„To je dobře, neboť jsem ti ji právě dal.“

Jestliže je to pravda, pak o tom budu muset přemýšlet. Jestliže je to pravda, pak se zdá, že není nic, co by nám mohlo zabránit, abychom jeden druhému škodili pod rouškou víry, že vesmír souhlasí se vším, co děláme. Velice mě to mrzí. Nevím, co mám dělat. Jestliže je to pravda, pak naše učení o zlu a dobru ztrácí veškerý smysl. Nemá smysl naše učení o zločinu a trestu, o věčné odměně a věčném zatracení nemá smysl nic z toho, co dává naději utlačovaným. Jestliže nenajdeme nové učení, mám strach o osud lidstva. Obávám se, že by mohlo klesnout ještě hlouběji.

„Vy **máte** nové učení. Tím učením je Pravda. Pravda je **jediné** učení, které může zachránit svět. Vaše staré učení to neudělalo. Copak to nechápeš ? Není ti to jasné ? Vaše staré učení, které vám dávalo naději, nepřineslo **nic z toho, v co jste doufali**.

Vaše staré učení neodstranilo utrpení a vraždění na vaší planetě. Vaše učení to nemohlo udělat, protože je učením o oddělenosti.

Existuje jen jediné učení, které může změnit směr lidské historie a které může přivést člověka zpátky k Bohu. Toto učení je novým evangeliem:

VŠICHNI JSME SOUČÁSTÍ JEDNOHO CELKU.

Z tohoto nového evangelia vychází nové poselství, které říká, že jste **zodpovědní** za to, co děláte, že to děláte všichni společně a že to můžete změnit všichni společně.

Nepřestanete mučit sami sebe, dokud si budete myslet, že mučíte druhé. S tímto mučením skončujete, jakmile si uvědomíte, že vlastně mučíte sami sebe.

To pochopíš jedině tehdy, až si uvědomíš, že není možné dělat cokoli proti vůli druhých. V okamžiku osvětlení pochopíš pravdu, kterou jsi považoval za nemožnost. **Tohle všechno si děláte sami.**

A **tuto** pravdu nepochopíte, dokud nepřijmete nové evangelium.

VŠICHNI JSME SOUČÁSTÍ JEDNOHO CELKU.

To znamená, že nemůžete nikomu udělat nic, co by sám nějakým způsobem neschvaloval. **To by bylo možné, jedině kdybychom nebyli součástí jednoho celku.** My však jsme jeden celek. Všichni vytváříme tuto realitu společně.

Uvědomuješ si, co z toho vyplývá ? Uvědomuješ si, jak nedozírné to má důsledky ?

Proto teď jdi a uč všechny národy. Uč všechny lidi, že to, co dělají pro druhé, dělají sami pro sebe, a to, co nedělají pro druhé, nedělají ani pro sebe. Chovejte se k druhým tak, jak si přejete, aby se oni chovali k vám. Dělejte druhým to, co si přejete, aby oni dělali vám, neboť to se vám **děje** !

To je zlaté pravidlo. A teď jsi to pochopil dokonale.“

(18)

OSMNÁCTÁ KAPITOLA

Proč se tyto úžasné pravdy neučíme tímto způsobem už od dětství ? Zlaté pravidlo chování, které bylo vždycky krásné, má dnes ještě větší smysl než kdykoli předtím. Je dokonale symetrické. Logický kruh se uzavírá. Dnes chápeme, proč je uplatňování tohoto pravidla v našem zájmu. Není to už jen otázkou altruismu, je to otázkou jeho použitelnosti. Zlaté pravidlo prostě funguje. Proč se ho tímto způsobem neučí děti ve školách ?

„Nezáleží na tom, proč nebylo vyučováno v minulosti. Jde o to, co chcete dělat v budoucnosti.

A proto jdi a uč všechny národy a hlásej Nové evangelium:

VŠICHNI JSME SOUČÁSTÍ JEDNOHO CELKU. NAŠE UČENÍ NENÍ LEPŠÍ, NAŠE UČENÍ JE PROSTĚ JINÉ.

Hlásejte to nejen z pulpitů, ale také ve vládních síních; nejen ve vašich kostelech, ale také ve vašich školách; nejen prostřednictvím vašeho kolektivního vědomí, ale také prostřednictvím vašich kolektivních ekonomik.

Realizujte svou duchovnost tady a teď **na této zemi.**“

Mám dojem, že hovoříš o zpolitizování naší duchovnosti. Někteří lidé však říkají, že bychom duchovnost neměli míchat do politiky.

„Politizování duchovnosti se nemůžete **vyhnout**. Váš politický názor je **vyjádřením** vaší duchovnosti.

Možná jde o spíš o zduchovnění politiky než o zpolitizování duchovnosti.“

Já si však myslil, že církev má být oddělená od státu. Nevznikají problémy, když se snažíme sloučit náboženství a politiku ?

„Máš pravdu, ale o tom teď nemluví.

Možná bude nejlepší, když církev zůstane oddělená od státu. Ze zkušenosti víte, že se náboženství a politika nesnášejí. **Duchovnost** je ovšem něco jiného.

Každá církev zastává určitý názor, určitou náboženskou víru. Možná sis všiml, že když náboženské názory formují politiku, dochází k politickým konfliktům. To proto, že všichni lidé nevyznávají stejnou víru. A ne všichni lidé se účastní náboženského života společnosti.

Duchovnost je však univerzální. Všichni lidé se na ní podílejí. Všichni s ní souhlasí.“

Opravdu ? To bych ani neřekl.

„Ano, přestože si to neuvědomují. Neboť „duchovnost“ není nic jiného než život sám.

Duchovnost říká, že **všechno je součástí života**.

S tímto tvrzením nikdo nemůže nesouhlasit. Můžete debatovat o tom, zda existuje Bůh a zda všechno je součástí Boha, ale nemůžete debatovat o tom, zda existuje Život a zda všechno je jeho součástí.

Pak lze už diskutovat jen o tom, zda Bůh a Život je totéž. A já ti říkám, že Bůh a Život je totéž.

Dokonce i agnostici - dokonce i ateisté - věří, že ve vesmíru existuje síla, která drží všechno pohromadě. Existuje také něco, co dalo všemu vzniknout. A jestliže něco takového existuje, pak je jasné, že to muselo existovat už před vznikem vesmíru.

Vesmír nevznikl z ničeho. A i kdybys tvrdil, že vesmír vznikl z ničeho, stejně musíš vyřešit otázku prvotní příčiny. Co **zapříčinilo**, aby něco vzniklo z ničeho ?

Prvotní příčinou je sám život, který se projevuje v hmotné formě. S tím nemůže nikdo nesouhlasit, neboť to je naprosto zjevné. Nicméně můžete (a také to děláte !) donekonečna debatovat o tom, jak tento proces popsat, jak jej nazvat a co z něj vyvodit.

Já jsem ti řekl, že tím procesem je Bůh. To znamená a vždycky znamenalo slovo Bůh. Bůh je prvotní příčina. Nehybná hybná síla. To, co bylo před tím, co je, bylo. To, co bude po tom, co je teď, už není. Bůh je alfa a omega. Bůh je počátkem a koncem všeho.

Znovu opakuji, že slova Bůh a život jsou synonyma. Je-li proces, o kterém tu mluvíme, procesem formujícího se života, pak je pravda, co jsem ti už říkal: **všichni jste Bohem, který se vyvíjí.**“

Asi máš pravdu... ale co to má společného s politikou ?

„Je-li duchovnost jen jiné slovo, kterým označujeme život, pak to, co je duchovní, potvrzuje život. Uvést duchovnost do politiky by znamenalo, že by všechna politická činnost potvrzovala život.

O to se vaše politika snaží: Proto jsem řekl, že váš politický názor je **projevem** vaší duchovnosti. Politika je systém, který jste vytvořili proto, abyste mohli žít harmonickým, šťastným a pokojným životem. Je to systém, který potvrzuje život.“

Nikdy jsem o tom nepřemýšlel tímto způsobem.

„Zakladatelé vaší země o tom tak přemýšleli. Spojené státy mají ústavu, která říká, že všichni lidé jsou si rovni, že všichni mají nezadatelné právo na Život, Svobodu a Štěstí. Váš systém vlády je **založen** na víře, že lidé jsou schopni vytvořit vládu, která zaručí tato práva. Všechny systémy vlády na celém světě byly vytvořeny z téhož důvodu. Jejich **forma** může být jiná, ale jejich smysl je stejný. Různé společnosti a kultury mohou formulovat své ideály různými způsoby, ale jejich cíle jsou v zásadě stejné.

Takže vidíš, že politika a vlády byly **vytvořeny** proto, aby zaručily podmínky pro duchovní život.“

Většina lidí však nechce, aby Bůh hovořil o politice a politických otázkách. Kdykoli se v našem bulletinu zmíním o tom, jak jsou politické problémy ovlivňovány poselstvím v Hovorech s Bohem, vždycky dostávám negativní odpovědi čtenářů. „Zrušte moje předplatné !“ říkají. „Tohle není starost Boha ! Nepředplatil jsem si váš bulletin proto, abych četl politickou propagandu !“

Když jsme s Marianne Williamsonovou a Jamesem Redfieldem sponzorovali Mírovou vigilií ve Washingtonu, všem se to líbilo. Vyzývali jsme lidi na celém světě, aby užívali sty modlitby k dosažení světového míru, a lidé nás podporovali. Jakmile však kdokoli z nás začne psát o tom, jak dosáhnout míru - jakmile začneme hovořit o duchovních principech, které jsou podmínkou pokojného života - lidé nám posílají rozhořčené dopisy.

„Ano. Lidé chtějí, abyste se za mír **modlili**, ale nechtějí, abyste pro mír něco dělali. Chtějí, aby řešení našel **Bůh** - ale ani je nenapadne, že by si Bůh mohl přát, **abyste se snažili najít řešení sami**.

Ve skutečnosti je to jediné řešení, neboť Bůh působí prostřednictvím lidí.“

Myslím, že lidem nevadí, když se o to snaží druzí. Ale vadí jim, když jim Bůh říká, co je nutno udělat.

„Já jsem vám však nikdy neříkal, co máte dělat, a nikdy vám to říkat nebudu. Nikdy jsem vám nedával příkazy ani ultimáta. Pouze vám naslouchám, když říkáte, čeho chcete dosáhnout, a nabízím vám rady, jak to udělat.

Říkáte, že chcete svět, který je schopen žít v míru, harmonii a radosti. A já vám říkám, že radost je svoboda. Tato slova jsou také synonyma. Každé omezení svobody je omezením radosti. Každé omezení radosti je omezením harmonie. Každé omezení harmonie je omezením míru.

Říkáte, že chcete žít ve světě bez konfliktů, násilí, krveprolévání a nenávisti. A já vám říkám, že toho můžete dosáhnout prakticky přes noc, začnete-li se řídit myšlenkami Nového evangelia.

VŠICHNI JSME SOUČÁSTÍ JEDNOHO CELKU.

NAŠE UČENÍ NENÍ LEPŠÍ, NAŠE UČENÍ JE PROSTĚ JINÉ.

Hlásejte to nejen z pulpitů, ale také ve vládních síních; nejen ve vašich kostelech, ale také ve vašich školách; nejen prostřednictvím vašeho kolektivního vědomí, ale také prostřednictvím vašich kolektivních ekonomik.“

Už se zase opakuješ.

„**Vy** se opakujete. Celá vaše historie je opakováním vašich neúspěchů - jak osobních, tak kolektivních. Charakteristickým znakem šílenství je chovat se stále stejně a přitom očekávat, že se něco změní.

Ti, kteří se snaží uvést duchovnost do politického života, neříkají nic víc než tohle: „Existuje jiný způsob.“

Tyto snahy by měly být chváleny, nikoli odsuzovány.“

Tak tomu ovšem není. Když jsi v druhé knize Hovorů s Bohem mluvil o politických problémech, mnoho lidí tě kritizovalo. Marianne Williamsonová napsala krásnou knihu „Healing the Soul of America“ (Léčení duše Ameriky) a kázala o „sociální duchovnosti“. Okamžitě byla kritizována některými členy její vlastní kongregace za to, že hovoří příliš politicky.

„Totéž se říkalo o Ježíši.

„Je příliš politický,“ říkali lidé.

„Dokud učil duchovnost, bylo všechno v pořádku. Ale teď lidem radí, aby se **řídili** duchovními pravdami, které se naučili. Stává se nebezpečným. Musíme ho zastavit.“ “

Jestliže však neexistuje žádná „lepší“ cesta, jaký smysl má duchovní aktivismus ? Jaký smysl má politika ? Jaký smysl má cokoli ? Proč bych se měl angažovat, když všechno závisí na náhodě ? Jestliže na ničem nezáleží, proč bych se toho měl účastnit ?

„Abys vyjádřil to, čím opravdu jsi. Možná nezáleží na tom, jak si češeš vlasy, ale všimni si, že si je češeš stejným způsobem už mnoho let. Proč se nečešeš jinak ? Není to proto, že by jiný účes nevyjadřoval to, čím jsi ? Proč sis koupil auto, které sis koupil, proč se oblékáš tak, jak se oblékáš ?

Všechno, co děláš, je vyjádřením toho, čím jsi. Každý tvůj akt je aktem sebeurčení.

Záleží na tom ? Záleží na tom, jak definuješ své já ? Samozřejmě že na tom záleží. Proto jsi přišel na svět !

Kdo jsi, to není vůbec náhoda. Čím budeš, to je nejdůležitější rozhodnutí, jaké kdy učiníš.

Poselství **Nového evangelia** říká, že záleží na tom, kdo jsi. Nové evangelium říká, že každý z vás je nádherný. Říká, že každý z vás je **tak nádherný**, že nikdo z vás není nádhernější

než kdokoli jiný - ani v očích Boha ani ve vašich očích, **díváte-li** se očima Boha.

Zdá se vám, že život nemá smysl, když nemůžete být „lepší“ než druzí ?

Znamená fakt, že nemůžete mít „lepší“ náboženství, „lepší“ politickou stranu nebo „lepší“ ekonomický systém, že byste neměli mít nic ?

Chceš-li něco namalovat, musíš předem vědět, že tvůj obraz bude „lepší“ ? Nemůže to být prostě **jiný** obraz ? **Jiné** vyjádření krásy ?

Musí být růže „lepší“ než kosatec, aby ospravedlnila svou existenci ?

Řeknu ti tohle: všichni jste květiny v zahradě Boží. Měli bychom ji rozorát jen proto, že nikdo není krásnější než ostatní ? Vy to děláte a pak lamentujete: „Kam se poděly všechny květiny ?“

Všichni jste notami v Nebeské symfonii. Přestanete hrát jen proto, že žádná nota není důležitější než všechny ostatní ?“

Co když je jedna nota falešná ? Nezkazí celou symfonii ?

„To záleží na tom, kdo ji poslouchá.“

Tomu nerozumím.

„Slyšel jsi někdy zpívat děti ? A líbil se ti jejich zpěv, přestože některé noty byly falešné ?“

Ano. To jsem zažil.

„A ty si myslíš, že já nejsem schopen stejného zážitku jako ty ?“

Nikdy jsem o tom nepřemýšlel tímto způsobem.

„Řekni mi tohle. Když dítě zpívá falešně, řekneš mu aby přestalo ? Myslíš si, že ho tak naučíš milovat hudbu nebo sebe sama ? Nebo ho povzbudíš a řekneš mu, aby ve zpěvu **pokračovalo** ?“

Samozřejmě že ho povzbudím.

„Já poslouchám vaše písně už staletí. Váš zpěv se mi líbí. A myslíš si, že nikdo z vás nikdy nezpíval falešně ?“

Myslím, že pár lidí zpívalo falešně.

„Tak tady máš svou odpověď. Vy jste moje děti. Poslouchám, jak zpíváte, a váš zpěv se mi líbí.“

Neslyším žádné „falešné noty“. Slyším jen váš zpěv.

Jste můj orchestr. Vaším prostřednictvím instrumentuji život. Když hrajete, neslyším žádné „falešné noty“. Slyším, jak se snažíte hrát harmonicky.

Kdybych nevnímal tu krásu, neměl bych žádnou duši.

Nikdy nezapomínej tohle:

Duše vidí krásu i tam, kde ji rozum nevidí.“

To je úžasné učení. Ó, Bože, jak hluboká moudrost !

„Proto se vždycky dívej svou duší. Poslouchej svou duší.

I na slova na této stránce se dívej svou duší, poslouchej je ve své duši. Jedině pak jim porozumíš. Tvá duše vidí krásu a pravdu těchto slov. Tvůj rozum bude mou pravdu vždycky odmítat. Jak už jsem ti řekl: **chceš-li rozumět Bohu, musíš přestat myslet.**

Nepřestávej hrát symfonii jen proto, že si myslíš, že slyšíš falešnou notu. Jednoduše **změň svou melodii.**

Účinný politický aktivismus není založen na hněvu či nenávisti - a **duchovní** aktivismus už vůbec ne. Účinný aktivismus vychází z lásky. Nejde o to dokázat, že je něco špatné; jde o to nahradit dnešní realitu realitou novou. Jde o to vytvořit realitu, která ti umožní vyjádřit, čím jsi a čím chceš být.“

Ano, tomu říkám Hnutí nového myšlení. Ale přesto se tě musím znovu zeptat, zda nám toto Nové evangelium nezakazuje zabít komára, chytit myš do pasti nebo vytrhnout bodlák (tím spíš květinu) ? Nezakazuje nám zabíjet zvířata pro jejich lahodné maso ?

„Je správné stříhat si vlasy ?

Je správné vyříznout si z těla srdce ?

Není v tom rozdíl ?“

Neodpovídáš na mou otázku. Proč mi neřekneš, co si přeješ ? Řekni mi, co si přeješ, a všechno mi usnadníš.

„Nepřeji si nic jiného než vy, ať už jde o cokoli. Nemám žádné preference.

To většina z vás nechápe. Nemáte-li žádné preference, co máte dělat ? Jak poznáte, co je správné a co je špatné ?

A teď jsem udělal něco ještě horšího. Vzal jsem vám vaši představu o tom, že jste lepší. Co tedy máte dělat ? Na čem máte zakládat svá rozhodnutí ?

Znovu opakuji, smyslem vašeho života je vyjádřit, čím opravdu jste. Není na mně říkat vám, co je správné a co není správné, co je lepší a co je horší, co máte dělat a co nemáte dělat. Ať se rozhodnete jakkoli, nikdy vás nebudu trestat ani odměňovat.

Nic takového **nefunguje**. Stále opakuje, co si myslíte, že chci, ale nikam to nevede. Stejně mě neposloucháte.

Prohlašujete, že jsem proti zabíjení, a přesto zabíjíte - někteří z vás to dělají dokonce **ve jménu Boha !**

Říkáte, že jsem proti utlačování lidí všech národností, společenských vrstev a ras, a přesto to dovolujete.

Říkáte, že jsem proti zneužívání rodičů a zneužívání dětí, a přesto to děláte.

Říkáte, že jsem proti spoustě věcí, a přesto je stále děláte. Nezměnili jste způsoby svého chování bez ohledu na to, co říkáte, že vám příkazují.

Říkáte, že jsem proti lhaní, a přesto stále lžete. Říkáte, že jsem proti kradení, a přesto stále kradete. Říkáte, že jsem proti cizoložství, a přesto každý den a každou noc spíte s manžely a manželkami druhých.

Vaše vlády - tyto instituce, které jste si zvolili, aby vás chránily a zajišťovaly vaše potřeby - vám také lžou. Celou vaši společnost jste si vybudovali na lžích.

Některé z těchto lží nazýváte „tajemstvím“, nicméně jsou to lži. Neříkáte celou pravdu, takže se lidé nemohou rozhodovat na základě faktů.

Říkáte, že jsem proti nedodržování slibů, a přesto své sliby stále porušujete a ke svému ospravedlnění používáte jakékoli záminky, která se vám naskytne.

Ne, lidstvo ukázalo naprosto jasně, že moje vůle, tak jak ji chápete, nic neznamena.

Nakonec je to vlastně dokonalé. Neboť existuje tolik různých interpretací toho, co je má vůle, že kdybyste se najednou stali věřícími, zabíjeli byste se ve jménu Boha ještě víc.“

To mi připomíná nápis, který jsem viděl na jednom autě: BOŽE; ZACHRAŇ MĚ PŘED TVÝMI LIDMI.

„Ano, je to ironické.

Takže abych odpověděl na tvou otázku. Je správné zabíjet komáry ? Chytat myši do pasti ? Vytrhávat bodláky ? Zabíjet zvířata a jíst jejich maso ? To musíte rozhodnout sami. **Všichni** musíte rozhodnout sami. A jsou mnohem důležitější otázky.

Je správné zabít člověka za to, že někoho zabil ? Je správné přerušit těhotenství ? Je správné bít homosexuály ? Je správné být homosexuálem ? Je správné mít sexuální styky před uzavřením manželství ? Je správné mít jakékoli sexuální styky, jestliže chcete dosáhnout „osvícení“ ? A tak dále a tak dále a tak dále...

Každý den musíte činit spoustu rozhodnutí. Nikdy nezapomínej, že tvá rozhodnutí vyjadřují, kdo jsi.“

Každý akt je aktem sebeurčení.

„Konečně to začínáš chápat. Začínáš tomu rozumět.“

Protože to stále opakuješ.

„Opakování je dobré. Umožňuje integraci. Takže teď ti řeknu ještě něco, co jsem ti už řekl. Ve svých každodenních rozhodnutích nevyjadřujete jen to, **čím jste vy**, vyjadřujete také, **kdo jsem já**, neboť vy a já jsme jedna bytost.

Takže ti odpovídám na tvou otázku. Dělán to **skrze tebe**. Je to jediný způsob, jak **lze** odpovědět na tvou otázku.

Z tvé odpovědi vzejde tvá pravda. Je to pravda tvé existence.

Pamatuj si, že jsi lidská bytost. **Co** jsi, to závisí na tobě. Ačkoli jsem to už mnohokrát opakoval, je možné, že jsi o tom vážně nepřemýšlel.“

Jednota však není „rovnost“. Můžeš k tomu něco říct ?

„Jednota není stejnost, máš pravdu.“

Tak co je tedy jednota ?

„Otázkou není, co je jednota. Otázkou je, co pro vás jednota znamená.“

To musí rozhodnout každý člověk ve svém srdci. A na tomto rozhodnutí bude záviset vaše budoucnost - nebo váš konec.

Nicméně vám byly dány rady, které vám pomohou - ne dělat to, co je správné, neboť slovo „správné“ je relativní pojem, ale dostat se tam, kam říkáte, že se dostat chcete, dělat to, co říkáte, že chcete dělat.

Říkáte, že chcete žít v míru a harmonii; chcete vytvořit lepší život pro vaše děti; chcete být šťastní. Alespoň v tom se všichni shodujete.

A tak vám byly dány tyto tři pravdy:

- (1) **Všichni jsme součástí jednoho celku;**
- (2) **Všeho je dostatek;**
- (3) **Nic nemusíte dělat.**

První bod, který tu podrobně probíráme, pochopíš snáze, až porozumíš bodu druhému a třetímu.“

A protože bych tu moudrost rád použil v každodenním životě, přistupme teď k těm dalším dvěma bodům.

(19)

DEVATENÁCTÁ KAPITOLA

Tohle jsi říkal na konci Hovorů s Bohem.

„A jestliže chápeš druhý bod, který říká, že **všeho je dostatek**, pak také pochopíš, jak použít první bod, to jest že **všichni jsme součástí jednoho celku**.“

Co to znamená, že je všeho dostatek ?

„Znamená to přesně to, co to říká. **Všeho je dostatek**. Je dostatek všeho, co si myslíš, že potřebuješ ke štěstí. Je dostatek času, je dostatek peněz, je dostatek jídla, je dostatek lásky... stačí, když se o všechno podělíte. Já vám dal všeho dost. Na světě je dost pro všechny z vás.

Jestliže žiješ podle této pravdy, jestliže ji učiníš součástí svého života, pak budeš ochoten všechno sdílet s druhými a nebudeš se snažit nic hromadit - ani lásku, ani jídlo, ani peníze.“

Znamená to, že bychom neměli hromadit majetek ?

„Je rozdíl mezi vlastněním a hamouněním. Jedině když si uvědomíš, že „všeho je dostatek“, můžeš mít všechno, co potřebuješ.“

To je pravda ! Teprve když jsem pochopil, že na světě je všeho dost pro všechny, uvědomil jsem si, že je tu dost i pro mě. Nicméně jsem musel spoléhat na svou víru, nebo to někdy nevypadá, že všeho je dost pro všechny.

„Nesmíš soudit podle vnějšího zdání. Zdá se ti, že není všeho dost pro všechny, protože mnoho lidí, kteří mají víc než dost, sdílají s druhými jen nepatrnou část.“

Nepatrné procento lidí vlastní ohromnou část světového bohatství a užívá ohromnou část světových zdrojů. Rozdíl mezi chudými a bohatými se každý den zvětšuje.“

„Ano, ano, ano.“ Už slyším, jak někteří lidé netrpělivě říkají, že „tohle jsi už říkal“.

„Samozřejmě mají pravdu, neboť tento dialog se pohybuje v kruhu. Pravděpodobně jsou netrpělivi, protože nechtějí slyšet některé věci, které tu opakuji.“

Dostáváme se do oblasti „sociální duchovnosti“ a mnoho lidí tam nechce vstoupit. Nutí je to uvažovat o věcech, které nechtějí vidět.

Jedině na vás záleží, jak budete uplatňovat myšlenku jednoty. Žádné učení a kázání nic nezmění. Lidská situace se změní teprve tehdy, až změníte své názory.“

A co může takovou změnu vyvolat ?

„Otázka není „co“. Otázka je „kdo“. A odpověď je „ty“. Takovou změnu můžeš udělat jen ty. Teď hned.“

Já ? Teď ?

„Jestliže ne ty, tak kdo tedy ? Jestliže ne teď, tak kdy ?“

To je stará otázka z tradiční židovské literatury.

„Ano, už dlouhou dobu ji opakuji. Jak zní tvoje odpověď ?“

Tak dobře. Moje odpověď zní: já a teď.

„Nezapomínej, že jedním z kroků k Bohu je **pomáhat Bohu**. Ty ses právě rozhodl, že to uděláš. To je dobře. Přinese ti to užitek.“

Budeš-li hlásat slovo Boží, budeš-li hlásat poselství, které může změnit lidská srdce, přispěješ ke změně lidské situace.

Proto je veškerá duchovnost nakonec politická.“

Ale - mohu s tebou nesouhlasit ? - myslil jsem, že jsi řekl, že „nic nemusíme dělat“.

„Řekl jsem to, a je to pravda.“

Tak o čem tu tedy mluvíme ? Není snad „hlásání poselství“ něčím, co dělám ?

„Ne. Je to něco, čím „jsi“. Poselství nemůžeš **dělat**, poselstvím můžeš **být**, neboť nejsi lidská činnost, ale lidská bytost.

Poselství nepřinášíš **s sebou**, poselstvím jsi. Ty jsi poselstvím ! To je tvoje duchovnost v akci. Copak to nechápeš ?

Tvým poselstvím je tvůj každodenní život. Hlásáš slovo, kterým jsi.

Není snad psáno: **A slovo se stalo tělem** ?“

Ano, ale znamená to tohle ?

„Ano.“

Jak si tím mohu být jistý ?

„Dal jsem ti své slovo. Mé slovo máš **v sobě**. Jsi doslova ztělesněným slovem Božím. Hlásej to slovo a tvoje duše se uzdraví. Hlásej to slovo, žij tím slovem a buď tím slovem.

Jedním slovem, buď **Bohem**.“

Ó, moje slovo.

„Přesně tak.“

Takže já mám být tebou ?

„„Nemáš“, už jsi. Nic od tebe nežádám, jen ti říkám, čím opravdu jsi.

Už jsi tím, čím chceš být. **Nic nemusíš dělat**. A to je třetí pravda boží moudrosti.“

Když se budu chovat jako Bůh, lidé si budou myslet, že jsem se zbláznil.

„Budou si myslet, že ses zbláznil, když uvidí, že jsi radostný, milující, přijímající, žehnající a vděčný ?“

Ne, budou si to myslet, když uvidí, že se snažím chovat jako Bůh.

„Ale Bůh se tak chová ! Chceš říct, že si lidé budou myslet, že ses zbláznil, když se budeš chovat tak, jak si **myslíš**, že se chová Bůh. To jest násilně a mstivě.“

Ale pomsta je tvá, říkáš.

„To neříkám já. To říkáte vy. Já to nikdy neříkám.“

Takže člověk se „chová jako Bůh“, když přijme pět postojů Boha - nikoli, když se chová jako Bůh, kterého si představujeme v našich zlých snech - tak je to ?

„Ano. A nezapomínej, že nejde o to, co děláte, jde o to, čím jste. A když říkáte, že chcete žít vědomě, začnete žít uváženým životem. Vzpomínáš si, že jsem ti radil, abys žil vědomým,
PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

harmonickým a užitečným životem. Vysvětlil jsem ti, co to znamená. Chceš, abych ti dal víc příkladů ?“

Ne. Myslím, že jsem to pochopil.

„To je dobře. Ale teď ti řeknu jedno tajemství. Budeš-li žít užitečným životem, automaticky začneš žít vědomě a harmonicky.

Žij užitečně - pomáhej druhým - a zjistíš, že žiješ vědomě a harmonicky. Užitečný život tě bude nutit žít vědomě a harmonicky, neboť to, co přináší užitek druhým, nemůže být v rozporu s tím, co chtějí.

Teď ti dám tři nástroje, které ti pomohou žít užitečným životem. Jsou to tři základní zásady holistického života:

**Vědomí
Poctivost
Zodpovědnost.“**

Dáváš mi hodně látky k přemýšlení. Jak dlouho bude tohle učení ještě pokračovat ?

„Celý tvůj život, můj příteli. Celý tvůj život.“

Nikdy to neskončí ? Nikdy nepřijde den, když si budu moci říct, „už jsem to pochopil“ ?

„Může přijít den, kdy si to řekneš. Ale jakmile si to řekneš, okamžitě pochopíš, že jsou věci, které ještě nechápeš. Neboť čím víc víš, tím víc víš, že můžeš vědět víc.

Chápeš ?“

Takže se nikdy nepřestaneš učit a růst. Nikdy nemůžeš růst příliš rychle, nemůžeš růst příliš. To není možné. Nikdy nemůžeš přestat růst. Růst nemá konce.

Všechno, co získáváš tímto učením, je pro tebe dobré.“

Ty jsi však říkal, že se nemusíme nic učit.

„Skutečné učení je proces rozpomínání.

Na tomto světě není nic nového: Tvoje duše se ničemu nediví. Skutečné učení není procesem nalévání vědomostí do hlavy, je to proces vytahování vědomostí. Skutečný Mistr ví, že nemá víc vědomostí než jeho žák, uvědomuje si však, že si víc pamatuje.

Ptal ses, jak máš v každodenním životě uplatnit to, co ses dověděl v tomto rozhovoru. A já ti jen ukazuji způsoby, jak to dělat. Pomáhám ti dosáhnout toho, co chceš. To je smysl přátelství s Bohem.“

Děkuji ti. Vysvětlí mi tedy základní zásady holistického života.

„Vědomí je stav bytí. Žít vědomě znamená uvědomovat si, co se děje v každém okamžiku a proč se to děje. Znamená to uvědomovat si možné a pravděpodobné výsledky vlastních rozhodnutí a činnosti.

Žít vědomě znamená nepředstírat, že nevíš.

Už jsem ti řekl, že jsou lidé, kteří vědí, ale předstírají, že nevědí. Uvědomovat si znamená uvědomovat si, že si uvědomuješ. Znamená to, že si uvědomuješ, že si uvědomuješ, že si uvědomuješ a že si to uvědomuješ.

Vědomí má mnoho úrovní.

Vědomí znamená uvědomovat si úroveň vědomí, kterou si uvědomuješ, také to znamená uvědomovat si, že neexistuje žádná úroveň vědomí, kterou by sis nemohl uvědomit.

Žiješ-li vědomým životem; neděláš nic nevědomě. To není možné, neboť si uvědomuješ, že děláš něco nevědomě, což znamená, že to děláš vědomě.

Je snadné žít vědomým životem, když si uvědomuješ, že je to snadné. Vědomí posiluje samo sebe.

Jestliže si neuvědomuješ vědomí, nemůžeš vědět, co to je. Ani nevíš, že nevíš. Všechno jsi zapomněl. Ve skutečnosti víš, ale neuvědomuješ si to, takže vlastně nic nevíš. Proto je tak důležité rozpomenout se.

Proto jsem tady. Přišel jsem, abych ti pomohl rozpomenout se. Proto máš přátele.

Záleží na tom, co děláš pro druhé. Jsi tu proto, abys pomáhal druhým. Možná jsi to zapomněl. Když ti to někdo připomene, uvědomíš si to. Jakmile si to uvědomíš, začneš si uvědomovat své vědomí, jseš si vědom, že si to uvědomuješ.

Uvědomovat si vlastní existenci znamená uvědomovat si, co se děje v každém okamžiku. Znamená to vidět, slyšet, cítit a vnímat všechno, co se děje. Je to meditace. Vědomí dělá ze všeho meditaci. Meditací může být umývání nádobí. Milování. Sekání trávy. Meditací může být cokoli.

Co dělám ? Jak to dělám ? Proč to dělám ? Čím jsem, když to dělám ? Proč tím jsem, když to dělám ?

Co cítím v tomto okamžiku ? Jak to cítím ? Proč to cítím tak, jak to cítím ? Čím jsem, když to cítím ? Proč tím jsem, když to cítím ? Co to má společného s tím, co cítím ?

Uvědomovat si vlastní existenci znamená být nepozorovaným pozorovatelem. Pozoruješ sám sebe. A pozoruješ sám sebe, jak se pozoruješ. A pak pozoruješ sám sebe, jak se pozoruješ, jak se pozoruješ. Nakonec tu není nikdo, kdo by tě pozoroval. Stal ses nepozorovaným pozorovatelem.

To je plné vědomí.

Je to snadné. Není to tak obtížné ani složité, jak to vypadá. Znamená to vidět, vnímat, naslouchat a cítit. Znamená to vědět, a vědět, že víš. Znamená to přestat předstírat.“

To je úžasné. Nikdy jsem nic takového neslyšel.

„Ale slyšel. To učil Buddha. To učil Krišna. To učil Ježíš. Učil to každý Mistr, který kdy žil. Učí to každý Mistr, který dnes žije. Není to nic nového, a tvoje duše se tomu nediví.

Jakmile přestaneš předstírat, staneš se poctivým. Poctivost je druhým nástrojem. Být poctivý znamená říkat sobě i druhým to, co si uvědomuješ.

V druhé knize **Hovorů s Bohem** je vyjmenováno pět úrovní pravdomluvnosti. Je tam vysvětleno, jak tyto úrovně vedou k dokonale viditelnému a průhlednému životu. Vztah těchto slov je velice zajímavý. Být dokonale viditelný znamená být dokonale průhledný. Znamená to, že skrz tebe každý vidí. Nemáš žádné postranní úmysly. Čím jsi viditelnější, tím jsi průhlednější.

Buď poctivý a tvůj život se změní. Buď poctivý ve svých vztazích k druhým. Buď poctivý v obchodních záležitostech. Buď poctivý v politice. Buď poctivý ve škole. Buď poctivý vždycky a všude.

Uvědomuj si, co jsi udělal, a poctivě to přiznej. Přijmi za to zodpovědnost. Zodpovědnost je třetím nástrojem. Je známkou dospělosti a duchovního růstu.

Nikdy však nebudete zodpovědní, dokud společnost bude ztotožňovat zodpovědnost s trestem. Přijmout zodpovědnost často znamená společensky se znemožnit. Zodpovědnost není projevem špatného svědomí. Být zodpovědný znamená být ochoten udělat všechno pro nápravu toho, co lze napravit.“

Někteří lidé říkají, že každý je zodpovědný za výsledky svého jednání, neboť všichni vytváříme svou vlastní realitu, takže nejsme zodpovědní za to, co se stane druhým, i když jsme to třeba zavinili. Tento názor považuji za pokus překroutit logiku Nového myšlení, které prohlašuje, že každý člověk je tvůrcem.

„Řeknu ti tohle: každý je zodpovědný za každého. Jste zodpovědní za své bratry. Až si to uvědomíte, zmizí ze světa všechno utrpení a bolest.

Pak vytvoříte Novou společnost, založenou na Novém evangeliu, které říká:

VŠICHNI JSME SOUČÁSTÍ JEDNOHO CELKU.

Hlavními zásadami takové společnosti budou tři základní principy: vědomí, poctivost a zodpovědnost.

Nebudou žádné jiné zákony, žádné jiné předpisy. Nebude žádné zákonodárství, neboť jej nebude potřeba. Protože si konečně uvědomíte, že **morálku nelze uzákonit**.

Tyto základní principy budete učit ve školách. Školní osnovy budou založeny na těchto zásadách a všechny ostatní předměty se budou učit skrze tyto zásady.

Celosvětová ekonomika bude jejich odrazem. Na jejich základě bude vybudována celá infrastruktura a všechny tržní vztahy.

Všechny státní organizace a úřady budou založeny na těchto principech.

Vaše náboženství je bude podporovat. Na těchto principech bude vybudován celý duchovní systém. Ten vám umožní bezpodmínečně milovat jeden druhého a otevře cestu k neomezenému sdílení bohatství a k citovému a tělesnému uzdravení.

Konečně si uvědomíte, že není možné vyhýbat se zodpovědnosti za život druhých, neboť žádní „druzí“ **nejsou**. Všichni jste součástí jednoho celku, který se realizuje v nespočetných formách.

Díky tomuto uvědomění se všechno změní. Tato změna bude tak dramatická, že vám svět, v němž dnes žijete, bude připadat jako zlý sen, který skončil. A opravdu se probudíte.

Čas vašeho probuzení se blíží. Opět začnete žít podle nejkrásnější verze té nejkrásnější představy, kterou jste kdy měli o tom, kdo jste.

To je program celosvětové společnosti v příštím tisíciletí. Ten program jste si udělali vy sami. Už jej začínáte uskutečňovat. Lidé na celém světě se podle něj začínají řídit. Začínají společně pracovat na sebeobnově lidstva. Východní svět se setkává se světem západním. Běloši objímají černochoy. Náboženství se spojují, vlády se přizpůsobují, ekonomiky se rozšiřují. Začínáte vytvářet celosvětový systém.

Než se ta změna uskuteční, na světě bude chaos. To je přirozený jev, který předchází každou velkou změnu. Neboť vy neměníte jen způsoby svého jednání, měníte také svou představu o tom, čím jste jako jedinci, jako národy a jako lidstvo. A proto bude na světě chaos, jež vyvolají ti, kteří se nechtějí vzdát své představy, že jsou „lepší“ a kteří nejsou ochotni přijmout Nové evangelium jednoty. Jsou také lidé, kteří mají strach, že je taková změna připraví o kontrolu nad jejich životem a že se budou muset vzdát osobní i národní identity. Tato změna však nic takového nepřinese.

Etnická a národní identita nezmizí. Nedojde ke zneuctění tradic, ke ztrátě kulturního dědictví ani k rozpadu rodin a komunit. Tyto svazky budou naopak posíleny, neboť si všichni uvědomíte, že v nich můžete žít, aniž byste museli utiskovat druhé.

Tato změna nebude znamenat konec vaší jedinečnosti, bude znamenat konec vaší nejednotnosti. Rozdílnost není totéž co nejednotnost.

Individuální rozdíly vám umožňují uvědomovat si a realizovat to, čím jste. Nejednotnost to znemožňuje. Kdyby neexistoval rozdíl mezi pojmy tady a tam, nahoře a dole, nemohli byste si uvědomovat sami sebe. Mezi těmito pojmy není žádný rozpor, neboť jen označují různé aspekty téhož. Nejsou žádné rozpory mezi bělochy a černochoy, ženami a muži, křesťany a muslimy. Tito lidé jsou jen rozdílnými verzemi člověka.

Až to pochopíte, změníte se. Stanete se součástí Nové společnosti, která uctívá rozdílnost, nikoli nejednotnost.

Abys prožíval jednotu, nemusíš zmizet jako jedinec. Toho se samozřejmě všichni bojí. Bojíte se, že jednota je stejnost a že vás připraví o vaši jedinečnost. Takže boj proti jednotě je bojem o přežití jedince.

Nicméně jednota vám nevezme možnost žít individuálním životem. Jednota vám to naopak umožní. Dnes se navzájem zabíjíte z lásky k sobě a z nenávisti k druhým. Domníváte se, že k tomu, abyste přežili jako jedinci, národy nebo náboženství, musíte zničit všechny ostatní. To je váš mýtus o přežití nejsilnějších.

Budete-li žít podle Nového evangelia jednoty, nebudete muset bojovat o přežití, ale zaručíte jej tím, že o něj bojovat **nebudete**. Toto jednoduché řešení, které jste tak dlouho nechápali, změní všechno.

Jakmile si uvědomíte, že **nemůžete** nepřežít, přestanete o přežití bojovat. Jakmile si uvědomíte, že **nejsou** žádní „druzí“, přestanete jeden druhého zabíjet.

Život je věčný a všichni jsme součástí jednoho celku.

Vzhledem k těmto pravdám je nesmyslné téměř všechno, co dnes děláte. Až tyto pravdy pochopíte, váš život se změní a stane se vyjádřením nejkrásnější verze té nejkrásnější představy, jakou jste kdy měli o tom, čím jste.

Život je věčný, a všichni jsme součástí jednoho celku.

Tyto dvě pravdy vyjadřují všechno a všechno mění.

Život je věčný, a všichni jsme součástí jednoho celku.

Uvědomujete-li si tyto dvě pravdy, nemusíte vědět nic jiného.“

(20)

DVACÁTÁ KAPITOLA

„Co to znamená mít přátelství s Bohem ? Znamená to mít k dispozici moudrost, jako je tato. Kdykoli a kdekoli.

Znamená to nepochybovat o tom, co udělat, jak být, kam jít, kdy jednat nebo proč milovat. Máš-li přátelství s Bohem, všechny otázky zmizí, neboť já ti dám všechny odpovědi.

Vlastně ti žádné odpovědi nedám, jen ti ukážu, že jsi je vždycky znal, že sis je přinesl **s sebou**, když jsi přišel na tento svět. Ukážu ti, jak si na ně vzpomenout, jak je vyzařovat ze své bytosti, kdykoli se dostaneš do obtížné situace, takže přestaneš mít problémy a tvůj život bude jednoduchý.

Ostatním lidem se může zdát, že se nic nezměnilo. A možná se opravdu nic nezměnilo. Můžeš žít ve stejných podmínkách. Jedině ty poznáš ten rozdíl. Jedině ty poznáš tu změnu. Bude to vnitřní zážitek - ale začne ovlivňovat vnější svět. A zatímco druzí nemusejí vidět žádnou změnu v tvém vnějším životě, poznají že ses změnil. Budou o tom přemýšlet a nakonec se tě budou ptát, co se stalo.“

A co jim mám říct ?

„Řekni jim pravdu. Pravda je osvobodí. Řekni jim, že ve vnějším světě se nic nezměnilo. Občas tě bolí zuby. Stále musíš platit účty. Stále si oblékáš nejdřív jednu nohavici a pak druhou.

Řekni jim, že stále žiješ ve stejném světě, o kterém jsi kdysi říkal, že je nedokonalý. Řekni jim, že se nezměnilo nic než způsob, jak vnímáš sebe i vnější svět.“

Co to znamená ? Nerozumím tomu.

„Až poznáš nejhlubší životní pravdy, začneš všechno vnímat jinak. Tvoje zkušenost ovšem zahrnuje nejen to, co vnímáš, ale také všechno, co si pamatuješ. To je důležité.

Tvoje vnímání světa se změní, když se **rozpomeneš** na to, čím opravdu jsi.

Já jsem tu proto, abych ti pomohl rozpomenout se. Ty jsi tu proto, abys pomohl druhým. Až se rozpomeneš, uvědomíš si, že jsi součástí Božího těla. Splyneš s celým jsoucnem, což ovšem neznamená, že ztratíš svou individualitu. Tvá individualita bude naopak ještě krásnější.

Ostatní tě začnou nazývat Bohem, synem Boha, Buddhou, Mistrem, osvíceným člověkem či světcem - nebo dokonce spasitelem.

A ty **budeš** spasitelem, který přišel zachránit lidi před zapomnětlivostí, který jim přišel připomenout, že jste všichni součástí jednoho celku a že nikdo není od nikoho oddělen.

Celý život budeš bojovat proti iluzi oddělenosti. A spojíš se s dalšími, kteří dělají totéž.

Dlouho jsi na tyto druhé čekal a teď jsi je našel a nejsi sám.

Tohle znamená přátelství s Bohem. Znamená to nebýt sám.

Proto si uvědom, že se v tvém životě všechno změní. Tvé přátelství se mnou všechno změnilo. Přineslo ti mou lásku, mou moudrost a mé vědomí.

Budeš žít vědomým životem a budeš si to uvědomovat. Budeš bdělý. Budeš všechno chápat. Nastanou ovšem chvíle, kdy sklouzneš zpátky do zapomnětlivosti a budeš si myslet, že jsi něčím jiným než tím, čím opravdu jsi. V takových chvílích se na mě obrať. Zavolej mě a já přijdu. Povedu tě k tvé moudrosti, vrátím tě tvému já.

Tohle dělej pro všechny ostatní. Vrať lidi sobě samým. To je tvůj úkol, tvoje poslání, tvůj cíl. Skrze své přátelství s tebou poznají, že mají přátelství se mnou.“

(21)

DVACÁTÁ PRVNÍ KAPITOLA

Tady můj příběh končí, prozatím. Je 29. července 1999, 6.25 ráno. Od půl třetí sedím ve své útulné kanceláři ve svém nádherném domě poblíž Ashlandu a píšu poslední stránky této knihy. Nevěděl jsem, jak ji ukončím. Ta poslední kapitola to udělala. Nemám už co říci. Všechno jsem napsal. Všechno je naprosto jasné. Když si člověk uvědomuje, a když si uvědomuje, že si uvědomuje, nemá žádné další otázky.

Tento příběh skončím tam, kde jsem začal v první knize Hovorů s Bohem. Z kempu v Ashlandu jsem se vrátil do „skutečného života“. Tehdy jsem se rozhodl, že budu opravdu žít, nejen přežívat. Před napsáním Hovorů s Bohem jsem stěží přežíval. Byl jsem velmi nešťastný. Od té doby jsem se naučil klást si dvě důležité otázky: Kam jdu ? Kdo jde se mnou ? Také jsem se odnaučil obracet pořádí těchto otázek; odnaučil jsem se klást si nejdřív druhou otázku a pak měnit první, aby odpovídala druhé.

Dnes mám nádherný život, úžasnou ženu Nancy a úžasné přátele. Mým nejlepším přítelem je Bůh.

Tohoto přátelství využívám každý den. Přátele máme proto, abychom je využívali. To si přeje Bůh. Bůh říká: „Využij mě.“ To jsou dvě kouzelná slova. Tato slova změní váš život.

Jsou to ještě mocnější slova než věta, „Miluji tě.“ Nebo když řeknete, „Využij mě“, znamená to mnohem víc než slova „Miluji tě“. Říkáte vlastně, „Miluji tě a dokážu ti to“.

To říká Bůh. A stále to opakuje.

S tímto prohlášením možná nebudou souhlasit lidé, kteří v životě hodně trpěli. Nicméně je to pravda. Dokonce i naše nejhorší chvíle jsou požehnáním. To nás učí všichni velcí Mistři, a buď je to pravda, nebo všichni velcí Mistři lžou. Myslím, že Buddha nebyl lhář. Myslím, že Ježíš nelhal. Myslím, že Mohamed si z nás nedělal legraci.

Věřím, že osvobození od nepříznivého osudu spočívá v našem bytí. Byt, či nebýt, to otázka. Byt tím, čím opravdu jsme, nebo být něčím míň. Takovou máme volbu.

Co nám Bůh dal v tomto dialogu, to změní náš život a může to změnit svět. Je to hluboká moudrost. Proto ji hlásejte. Hlásejte Nové evangelium.

Využijte každé příležitosti, která se vám naskytne. Nezapomínejte však, že uděláte nejlíp, když podle toho budete žít. Rozhodl jsem se, že tomu věnuji zbytek svého života. Radím vám, abyste udělali totéž.

„Moje úžasné děti, moji noví přátelé, všichni...“

Vaše cesta je těžká. Ale teď jste našli cestu domů. Překonali jste překážky, vyléčili rány, vyřešili problémy, kladli si otázky a slyšeli své vlastní odpovědi, abyste se konečně mohli vrátit ke mně. Vaše práce skončila. Vaše radost právě začíná.

S radostí teď lidem ukazujte cestu ke mně a k jejich srdcím. Neboť tam je váš domov a tam jsem já - žiju v srdcích a duších všech živých bytostí, které tvoří Boží tělo.

Vraďte se do svého srdce a tam mě najdete. Spojte se se svou duší a spojte se se mnou.

Neztrácejte víru, neboť vám říkám, že vy a já můžeme být rozdílní, ale nikdy od sebe nemůžeme být oddělení. Oslavujte svou rozdílnost, ale skončujte s tím, co vás rozděluje. Vyjadřujte jedinou pravdu: Jsem všechno, co je.

Neztrácejte naději, neboť moje láska k vám je nekonečná. Vždycky vás budu milovat bezpodmínečně a neomezeně.

Milujte jeden druhého, neboť každý z vás je vyjádřením Boha.

Ve svém rozhodnutí vyjadřovat Boha najdete blaženost. Ve svém rozhodnutí uvědomovat si jednotu s Bohem a vším ve vesmíru najdete seberealizaci. Ve svém odhodlání poznat pravdu budete žít pravdivým životem a nebudete o tom jen mluvit.

Bylo vám zaručeno místo v království nebeském a v srdci Boha. Až se to projeví ve vašich činech, stanete se Mistry.

A teď tohle: všichni směřujete k dokonalosti. Říkáte, že se tam chcete dostat, a já vás tam vedu. Radím vám, abyste tam vedli jeden druhého.

Žijte v přátelských vztazích s Bohem a ukažte druhým, že ve svém přátelství s vámi najdou přátelství s Bohem, neboť vy a já jsme jedna bytost, takže vy jste Bůh, s nímž se druzí spřátelí.

I oni jsou Bohem, s nímž se přátelíte **vy**. Nemůžete žít v přátelských vztazích s Bohem, pokud nemáte přátelství jeden s druhým, neboť já jsem ten „druhý“. Jediný „druhý“ jsem já. Jakmile to pochopíte, poznáte největší tajemství. Je čas, abyste podle toho začali žít. Žijte s vírou, nadějí a láskou.

Žijte láskyplně a o lásce jen nemluvte. Mluvíte-li o lásce jazykem lidí a andělů, ale nemilujete-li, jsou to jen prázdná slova. Máte-li prorocké schopnosti, znáte-li všechna tajemství a máte-li pevnou víru, ale nemáte v srdci lásku, pak nevyjadřujete nejkrásnější verzi té nejkrásnější představy, kterou jste kdy měli o tom, čím jste.

Láska je trpělivá a vlídná; láska není žárlivá ani vychloubačná; není arogantní ani hrubá. Láska si nic nevynucuje; není nervózní ani nenávistná; neraduje se z ničeho špatného, protože ví, že neexistuje nic špatného ani nic dobrého. Láska toleruje všechno, ví všechno, přijímá všechno, snáší všechno, ale nic neodpouští, neboť ví, že ničemu a nikomu není co odpouštět.

Láska je nekonečná. Vaše proroctví pominou; vaše mluvení skončí; vaše názory se budou měnit, vaše vědomosti se budou rozšiřovat. Vaše dnešní vědomosti jsou nedokonalé, ale až si uvědomíte, že všechno je dokonalost, nedokonalá vědomost zmizí a vy přestanete považovat cokoli v životě za nedokonalé.

Když jste byli dětmi, mluvili jste jako děti, mysleli jste jako děti. Teď jste však dospěli a přestali se chovat jako děti. Tehdy jste mě viděli matně, ale dnes mě vidíte tváří v tvář, neboť jsme přátelé. Tehdy jste jen tušili, dnes chápete a jste chápáni. Tohle je přátelství s Bohem.

Teď opouštím tyto stránky, ale nikdy neopustím vaše srdce a vaši duši. Nemohu opustit vaši duši, neboť jsem vaší duší. Vaše duše je z téže látky jako to, čím jsem já. Proto jděte, moji duchovní bratři, a žijte s vírou, nadějí a láskou. Vězte, že nejdůležitější z těchto tří kvalit... je láska.

Hlásejte ji, sdílejte ji a **bud'te** jí, kdekoli jste. Vaše světlo osvítlí svět.“

Miluji tě, víš to ?

„Vím to. Také vás miluji.“

(22)

DOSLOV

Jako vždycky, když končím dialog, jsem ohromen moudrostí, jíž bylo lidstvo obdařeno. Bůh. s námi hovoří nejen tady, ale i v mnoha dalších knihách a mnoha dalšími způsoby. Jsem si jistý, že by všechny naše problémy zmizely, kdybychom jen naslouchali.

Rád bych ve svém životě uplatňoval moudrost, která nám je dávana. Proto vám na závěr každé své knihy doporučuji způsoby, jakými to můžeme dělat všichni, abychom dosáhli vyšší duchovní úrovně.

Prvním krokem je uvědomit si vlastní duchovnost. Pro mnoho lidí to není jen první krok, je to
PŘÁTELSTVÍ S BOHEM

nejtěžší krok neboť mnoho lidí se ptá: „Jak to mám udělat?“ Tuto otázku jsem položil Bohu v této knize. Možná si pamatujete jeho odpověď:

*„Alespoň jednou denně si uvědom mou existenci. Dělej to teď, když nemusíš, když se ti zdá, že to tvá životní situace nevyžaduje. Teď, když se ti zdá, že nemáš čas. Teď, když se necítíš osamělý. Až **budeš** „sám“, uvědomíš si, že sám nejsi. Alespoň jednou denně si uvědom své boží spojení se mnou. Jakmile spojení navážeš, už nikdy je nebudeš chtít ztratit, neboť ti přinese tu největší radost, jakou jsi kdy poznal.“*

Je mnoho způsobů, jak to dělat, a jak už jsem mnohokrát opakoval, žádný není nejlepší. Jedním takovým způsobem, který jsem osobně vyzkoušel, je technika Dahnhak. Tato metoda je ukázněným, vědeckým přístupem ke stvořiteli v naší duši. Vyučuje ji Mistr Seung Heun Lee ve svých dvě stě třiceti střediscích v Koreji, ve Spojených státech a v dalších zemích.

Po celou dobu historie lidstva nás moudří muži a ženy učili, že jsme neoddělitelní jeden od druhého a že když něco ovlivní jediného z nás, ovlivní to všechny. Ačkoli jsme toto poselství slyšeli už mnohokrát, stále ještě nevíme, jak tuto jednotu „cítit“, nejen si ji „uvědomovat“. Dahn je jednou z možných odpovědí.

Dahn je holistické cvičení, které zahrnuje kalisteniku, meditaci, dechová cvičení a další procesy, které zvyšují naši vnímavost vůči životní energii, jež proniká každým člověkem. Jakmile tuto energii vnímáte, můžete ji využít nejen k posílení svého zdraví, ale také se můžete spojit s univerzální energií a dosáhnout duchovního probuzení.

Dahn je jednoduchá a hluboká technika. Chcete-li se o ní dovědět víc, zavolejte na telefonní číslo: 1-877-DAHNHAK. Je mnoho dalších tělesných a duchovních cvičení, která si zaslouží vaši pozornost. Neuškodí vám, když vyzkoušíte kterékoli z nich - pokud se opravdu chcete stát nejen hledačem, ale také nositelem světla. Neboť dnes se nesmíme starat jen o svůj vlastní život. Tato cvičení nám pomáhají spojit naše tělo s naším vědomím, naši „činnost“ s naším „bytím“.

V minulosti jsme se snažili změnit kolektivní vědomí lidstva pouze změnou naší činnosti, ale to nestačí. Dodnes děláme totéž, co jsme dělali před tisíci lety. Věřím, že je to proto, že jsme se snažili změnit své chování, místo abychom se snažili změnit své vědomí, z nějž naše chování vychází.

V mých Hovorech s Bohem se neustále opakuje, že nic nemusíme dělat, neboť řešení nenajdeme v „činnosti“, ale v bytí.

V čem spočívá rozdíl mezi „bytím“ a „činností“? To je tématem neobyčejné knížky, kterou jsem napsal, když jsem se touto otázkou zabýval. Snažil jsem se najít způsob, jak žít ve skutečném světě, což mi radil Bůh. Chtěl jsem změnit jeho úžasnou moudrost v něco prakticky použitelného.

A jednoho dne mě konečně napadlo, jak to udělat. Musel jsem začít psát a nemohl jsem přestat, dokud jsem nenapsal knížku „Bringers of the Light“ (Nositelé světla). Tato knížka obsahuje odpovědi na jednu z nejdůležitějších otázek moderního života - jak si vydělat na živobytí a přitom žít kvalitním životem. Máme-li se stát „světlem, které osvítlí svět“, jak říká Bůh, pak se musíme osvobodit od každodenní „činnosti“.

Nadace „ReCreation“, kterou jsme s Nancy založili, tuto knížku vydala a já doufám, že si ji přečte každý, kdo se chce osvobodit. Naši nadaci jsme pojmenovali „ReCreation“, protože si uvědomujeme, že smyslem našeho života je stále znovu obnovovat své vlastní já podle nejkrásnější verze té nejkrásnější představy, jakou jsme kdy měli o tom, čím jsme.

Jakmile to začnete dělat, budete chtít udělat něco pro lidstvo. To je naprosto přirozené. Jednou možností je snažit se uvést duchovnost do politického života. Vím, že si někteří lidé myslí, že duchovnost a politika nejdou dohromady. A přece v této knize Bůh říká: „Váš politický názor je vyjádřením vaší duchovnosti.“

Jsem přesvědčen, že to je pravda. Proto se už léta snažím najít politickou stranu nebo hnutí založené na duchovních principech. Řečeno bez obalu, potřebuji důvod, abych se účastnil voleb. To, co hledám, jsem nemohl najít v našich tradičních politických stranách. Pak jsem si přečetl průkopnickou knihu od Roberta Rotha. Hledáte-li naději - jako jsem ji hledal já - pak vám tu knihu mohu doporučit, neboť jsem si jistý, že vám ukáže jak uplatnit duchovní pravdu v politické činnosti.

Kniha se jmenuje „A Reason to Vote“ (Důvod volit) a měli byste si ji přečíst, i když se nezajímáte o politiku. Zejména tehdy. Politika vás pravděpodobně nezajímá, protože se vám nelíbí, co dělají politici. Politika vám neposkytuje žádnou skutečnou možnost vyjádřit to, čím jste. Nemáte důvod volit.

Ted' jej mít budete.

Jak říká Marianne Williamsonová, „Jakmile se v nás probudí duchovní síla, probudí se i naše touha sloužit lidstvu.“ Její úžasná kniha „Healing the Soul of America“ (Léčení duše Ameriky) nám ukazuje, co je třeba udělat a jak to lze udělat.

Marianne a já jsme spoluzakladateli „Global Renaissance Alliance“, jež spojuje lidi na celém světě, kteří se snaží užívat duchovních principů a sociální aktivity ke změně světa. Tato organizace je nejzajímavějším duchovním hnutím, které znám. V její správní radě jsou takoví lidé jako Deepak Chopra, Wayne Dyer, Thom Hartmann, Jean Houstonová, Barbara Marxová Hubbardová, Thomas Moore, Carolyn Myssová, James Redfield, Gary Zukav a další. Doufáme, že vstoupíte do našeho týmu. Chcete-li se dovědět víc, pište na tuto adresu:

*The Global Renaissance Alliance
P.O.Box 15712
Washington, D. C. 20003
Tel: 541-890-4716
e-mail: office@renaissancealliance.org
www.renaissancealliance.org*

Existuje mnoho dalších způsobů, jak použít moudrost, která nám byla dána v těchto neobyčejných hovorech s Bohem. Rád bych to udělal a vím, že totéž chce udělat mnoho dalších lidí. Jste-li jedním z nich, zavolejte nám a vyžádejte si informace o „CWG In Action“ (HSB v akci).

„CWG In Action“ je nový program, který zahrnuje „Wisdom Circle“ (skupiny lidí v různých státech, kteří nám pomáhají odpovídat na dopisy čtenářů), „Crisis Response Team“ (skupina dobrovolníků, kteří nám poskytují informace z jejich komunit a kteří pracují jako poradci pro lidi v duchovní krizi) a „Resource Network“ (který spojuje lidi na celém světě, kteří pracují na duchovních projektech, jejichž cílem je zlepšit svět).

Na požádání vám zašleme program a informace o tom, jak se můžete zapojit do naší činnosti. Jedním z našich projektů je nová škola, založená na mých Hovorech s Bohem.

Učební osnovy v „Heartlight School“ budou založeny na třech Základních principech: Vědomí, Poctivost, Zodpovědnost. Škola bude vést děti k tomu, aby si uvědomovaly a

rozvíjely své vrozené porozumění. Chceme dětem poskytnout spoustu vědomostí - a vést je k jejich vlastní vnitřní moudrosti.

Moudrost je aplikovaná vědomost.

„Heartlight School“ bude učit děti vytvářet budoucnost, místo aby je učila opakovat naši minulost. Poskytne jim informace, které potřebují k životu v našem světě, ale nebude je nutit k tomu, aby přijaly náš způsob života. Předpokládáme, že až se veřejnost doví, co děláme - a jak to děláme pobočky „Heartlight School“ se začnou otvírat ve městech na celém světě.

A nakonec se chci zmínit o lidech, na které hluboce zapůsobily myšlenky v HSB a kteří si přejí, aby rozhovor pokračoval. Chcete-li s námi „zůstat ve spojení“, můžete si předplatit náš měsíční bulletin „Conversations“ (Hovory). V každém vydání odpovídáme na dotazy čtenářů a radíme jim, jak užívat poselství Boha v každodenním životě. Bulletin také informuje o příležitostech k rozšiřování této energie. Roční předplatné je 35 dolarů (45 dolarů pro zahraniční předplatitele).

Máte-li zájem o další informace týkající se „Heartlight School“ nebo knih „Bringers of the Light“ a „CWG in Action“, pište na adresu:

The ReCreation Foundation
PMB 1150
1257 Siskiyou Blvd.
Ashland, OR 97520
Tel: 541-482-8806
e-mail: Recreating@aol.com
www.conversationswithgod.org

Ať už čtete tyto knihy nebo spolupracujete s některou z těchto organizací, doufám, že mi pomůžete hlásat Nové evangelium.

Budete-li to dělat, přispějete k hluboké změně našeho kolektivního vědomí. Tato změna může způsobit hluboké změny našich náboženských, politických, ekonomických a sociálních hodnot a může být předzvěstí zlatého věku. Neboť když si lidé začnou uvědomovat Boha, navážou s ním nové, přátelské vztahy a zbaví se staré představy o mstivém, nedotknutelném a nepoznatelném bohu.

Toto nové přátelství s Bohem nám umožní uvědomit si nejen naše hluboké spojení s Bohem, ale také naši jednotu se všemi živými tvory. Tím skončí víra, která způsobuje tolik utrpení v našem životě: víra, že někteří z nás jsou jaksí lepší než druzí.

Tato kniha je ohromným poselstvím. Doufám, že se ke mně přidáte a budete je také hlásat. Doufám, že se v příštím století dočkáme toho, jak náboženští vůdci, představitelé politických stran, učitelé a sociologové všech přesvědčení přijímají výzvu Boha a prohlašují:

„Náš způsob není lepší, náš způsob je prostě jiný.“

Toto prohlášení změní svět.

Hovoříme tu o zásadní změně naší kultury, o změně naší kolektivní představy o člověku. Po celou dobu historie lidstva jsme věřili, že jsme odděleni od Boha a tudíž jeden od druhého. Z této víry vychází naše potřeba soutěžit jeden s druhým, neboť jsme-li jeden od druhého odděleni, pak se musíme starat sami o sebe a bojovat o omezené zdroje.

Z tohoto nepochopení vznikla naše představa, že jsme „lepší“, neboť jestliže soutěžíme jeden s druhým, musíme si najít nějaké ospravedlnění svých nároků na omezené zdroje. Jelikož jsme „lepší“, říkáme si, zasloužíme si zvítězit.

Tato víra v naší nadřazenost nám umožnila ospravedlnit jakoukoli činnost, kterou jsme považovali za nutnou, abychom zvítězili. Ale právě to, co jsme dělali, když jsme se považovali za „lepší“, nám otevřelo cestu nikoli k vítězství, ale k porážce. Tohle je lidská tragédie. Ve jménu vlastní nadřazenosti jsme vyhlazovali celé národy. Přivlastňovali jsme si přírodní zdroje. Ovládali jsme ty, které jsme považovali za podřadné, a odsoudili jsme je k životu v tichém zoufalství.

Všechno tohle se dělo, protože lidé věřili, že mají „lepší“ přístup k Bohu, „lepší“ způsob vládnutí, „lepší“ ekonomický systém nebo „lepší“ důvod pro uplatňování svých nároků. Poselství trilogie HSB je však jasné. Nikdo z nás není lepší. Všichni jsme součástí jednoho celku. A dokud se nenaučíme mluvit jedním hlasem, nebude na Zemi mír. Musí to být hlas rozumu, hlas soucitu, hlas lásky. Je to hlas božství v naší duši.

Vím, že naše „Hovory s Bohem“ mohou vést k „Přátelství s Bohem“, které nás nakonec dovede ke „Spojení s Bohem“ a umožní nám mluvit jedním hlasem.

A náš hlas bude slyšet všude - jak na Zemi, tak v Nebi.

Přes 7000 stran a 3000 obrázků o Vesmírných lidech najdete na internetu:

www.vesmirni-lide.cz

www.vesmirnilide.cz

www.andele-svetla.cz

www.andelesvetla.cz

www.universe-people.cz

www.universe-people.com

www.cosmic-people.com

www.angels-light.org

www.angels-heaven.org

www.ashtar-sheran.org

www.himmels-engel.de

www.angeles-luz.es

www.angely-sveta.ru

www.anges-lumiere.eu

www.angelo-luce.it

www.anioly-nieba.pl

www.feny-angyalai.hu

(snadno získáte také v knihovnách a internetových kavárnách)

2. grafická úprava 7.11.2003.

IVO A. BENDA